

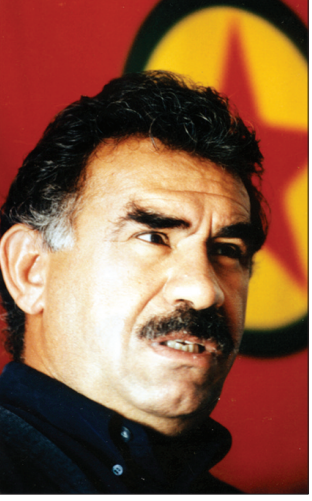


# SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 34 / Hejmar 403 / Tîrmeh 2015

## Direnîş zafere gôtûrûr



### 14 Temmuz Direnişi PKK'nin ruhudur

Haki yoldaşa söz verdim, partiyi ilan ettik. Mazlum, Kemal, Hayri yoldaşlara söz verdim, ülkeye büyük dönüşü gerçekleştirdik. Agit yoldaşa söz verdik, Kürdistan'ın tamamında gerillayı donattık. Zilan yoldaşa söz verdik, kadın özgürlüğünü büyüttük. Kimse inanmıyordu, ama biz yaptık.

Önder Apo'nun yazısı >14-15

### Rojava yeni bir umut yeni bir yaşamdır

Yeni Suriye'nin yapılanmasında hangi güçlerin, siyasetin ne kadar ağırlığını ortaya koyacağını mücadelesi verilmektedir. İran'ın tüm çırpınısı Suriye'yi ayakta tutmak ise Türk sömürgeciliğinin hırçınlığı, da kendi isteği dışında gelişmelerin yaşanmasıdır. Suriye demokratikleşmeden Ortadoğu demokratikleşemeyecektir. Bu anlamda savaş ve şiddet maalesef daha uzun bir süre devam edeceğe benzer. >5-7



AKP ve Türk devletinin dayattığı savaşa karşı güçlü bir cevap vermemiz gerekecektir. Artık eski dönem bitmiştir. Yeni bir diyalog süreci oyalama ve zaman kazanma süreci kabul edilemez. Ya Dolmabahçe mutabakatı çerçevesinde derhal müzakerelere geçilip sorunun çözümü gerçekleşecektir ya da Erdoğan'ın Dolmabahçe mutabakatını reddeden savaş politikasına karşı direnilecektir. Kuşkusuz bu direniş klasik bir savaş olmayacaktır. Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamını kendisi inşa etmesi ve kendisi kurması temelinde bir demokratik devrim yaşanacaktır. Daha doğru gerçekleşen demokratik devrim kendi yapılanmasına kavuşacaktır. Bunun adı da demokratik topluma dayalı demokratik konfederalizm ve demokratik özerkliliktir.

Artık geline aşamada kültürel soykırımcı sömürgecilik kabul edilemez. Kürt Özgürlük Hareketi'nin de demokrasi güçlerinin de bunu kabul etmeyeceği, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünü sağlayacak kendi hamlelerini yapacağı açıktır. Artık dönem sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'de de tüm demokrasi güçlerinin ve halkın örgütlenerek toplumun kendi kendini yönettiği bir demokratik sistem gerçeğine ulaşmaktır.

Türk devletinin politikaları hem Kürdistan'da hem de Türkiye'de demokrasi ve özgürlük için direnen güçlere bunu dayatmış bulunmaktadır. Bundan kaçınılıp teslim olunamayacağına göre, demokrasi ve özgür yaşamın yaratılacağı yeni bir direniş dönemi gelişecektir.

Cemil Bayık yoldaşın yazısı >2-4

## Kürdistan'da Barzaniciliğe karşı direniş gerçeği

>21-25

### Şimdi Kemal'e ermenin zamanıdır

Kürt halkının yok oluş sürecinden çekilip varolma mücadelesine yöneltilmesi ve bu temelde mucizevi bir devrim olan diriliş devriminin zaferle taçlandırılması sosyalizmin eseridir. Çanak yalayıcılar bu gerçeği anlayamaz. İşte Kemal Pir, sosyalist düşünce ve inançları ve bedeni dışında bir silaha sahip olmaksızın, diriliş devriminde ilk adımlarını atmış hal-

kımızı yeniden mezara gömmek üzere düzenlenen 12 Eylül komplosuna karşı kazanılmış zaferin adıdır. Yeni paradigmanın öngördüğü sosyalizm, Kemal Pir'in yaşamında somutlaşan sosyalizmdir. Sosyalist olmak, insan olmaktır ve Kemal Pir budur. Apocu Harekete katılmış herkes için şimdi Kemal'e ermenin zamanıdır. >16-17



### 14 Temmuz bizi büyük devrimlere çağırmaktadır

14 Temmuz bir yas günü değil, büyük karar verme günü, başarma günü, irade olma günü, özgürlüğe adım atma günüdür. Aslında Kürdün en büyük özgürlük bayramı 14 Temmuz günüdür. Ulusal Onur Günü'nden öteye en büyük çağdaş özgürlük günü olarak bu günü ifade etmeliyiz. 14 Temmuz bütün Kürdistan parçalarını aydınlatmıştır.

Başur için, Rojhilat için gerçeği gösteren, aydınlatan gerçek bir bilinç ve eylem kılavuzu olma özelliğini sürdürmektedir. Son 3 yıldır Rojava'da 14 Temmuz ruhu, bilinci, iradesi bütün Kürdistan'a öncülük eden, Ortadoğu'da halkların demokratik birliğinin önünü açan, büyük bir özgürlük devrimi gerçeği olarak yaşanıyor. >18-20



# Kaos ve krizden çıkmanın tek yolu halkların kendi kendilerini yönetme gücüne ulaşması olacaktır

■ Cemil Bayık

Ortadoğu da büyük bir savaş yaşanıyor. Bu savaş ideolojik, siyasi ve askeri boyutları olan bir savaş olarak sürmektedir. Bu savaş daha da sürece benziyor. Çünkü Ortadoğu yeniden şekillendirilmek isteniyor. Bu şekillendirme yapılmak istenirken mezhep ve etnik kökenli savaş da derinleştirilmektedir. Bunun da ancak uzun sürede giderilebilecek tahribatlar yarattığı açıktır. Önderlik Ortadoğu savunmasında birinci adımda ne kapitalist modernite ne de demokratik modernitenin başarılı olamayacağını söyledi. Ara dönem yaşanacak dedi. İlişki ve çelişkilerin iç içe geçecek süreçler yaşanabilir dedi. İkinci adımda ya demokratik ya da kapitalist modernitenin başarılı olma seçeneğinin gündeme geleceğini; kapitalist modernitenin başarılı olma imkanı da zayıf olduğundan demokratik modernitenin başarılı olma ve Ortadoğu'yu özgür ve demokratik yaşam temelinde şekillendirme ihtimalinin güçlü olduğunu belirtti. Bugün o çözümlemelerin karşılığı yaşanıyor. İkisi de netice alamıyor. Bazı yönleriyle birbirlerine muhtaç oluyorlar. Bu Rojava'da yaşanıyor. Temel konularda uzlaşma yok, ama bazı konularda ortak çıkar gereği uzlaşmalar oluyor. Bu uzlaşma, tarafların amaçlarından vazgeçtiği anlamına gelmiyor. Amaçlara ulaşmada farklı yol ve yöntemler kullanılıyor.

Kapitalist modernite Ortadoğu'yu ele geçirmek istiyor, ama bu zordur. Çünkü Ortadoğu toplumun kök hücrelidir. Bu açıdan toplumu dağıtan bir sistemin burada hakim olması kolay değildir. Büyük neolitik devrim bu coğrafyada yaşanmıştır. Bugüne kadar farklılaşmış gelişen ilk büyük icatlar bu coğrafyada gerçekleşmiştir. Neolitik ana devrim olarak burada gerçekleşmiştir. Dünyadaki tüm toplumlar ve kültürler bu temel üzerinden gelişmiştir. Kök hücre dış şeyleri çabuk çabuk hazmetmez, direnir. Dikkat edin kapitalist modernite saldırıları her yerde sonuç alabiliyor ama Ortadoğu'da sonuç alamıyor. Bir de kendisine ait din kültürü var. Tek tanrılı dinler Ortadoğu'da çıkmış, yaratılan manevi uygarlık İslamiyet doruğa çıkmıştır.

Ortadoğu'da uygarlık ağırlıklı olarak maneviyken, Batı'da maddi uygarlık hakimdir. Dolayısıyla Ortadoğu'nun manevi uygarlığı maddi uygarlığı temsil eden kapitalist modernite temsil etmiyor ve direnir. Hatta Sovyetler alternatif bir uygarlık olarak ortaya çıkmış olsa da maddi uygarlık zihniyetini ve yapılanmasını aşamadığı için Ortadoğu'da başarılı olmadı. Öyle ki, kapitalist modernite Sovyetler Birliği'ne karşı mücadele etmek açısından iktidarcı siyasal İslam'ı geliştirdi. Ajan bir İslam yaratarak Ortadoğu'nun tarihsel direnişini kırmayı hedefledi. Ortadoğu'da kendi yarattığı siyasal İslam'ı kullanarak bölgeyi parçalayıp hakiyetini korumayı hedefledi. IŞİD bu böl, parçala, yönet politikasının sonucudur. ABD kullanmak için böyle bir sapkın gücün önünü açtı. Suriye bile bu sapkın güc üzerinden kendi saldırılarını meşrulaştırmayı hedeflediğinden IŞİD'i de kullandı. IŞİD'i Türkiye de kullandı. Ortadoğu'da politikalarını uygulamak isteyen her güç IŞİD'i kullanmaktadır. Önder Apo bu nedenle IŞİD'e Ortadoğu'da herkesin kullandığı bir fahişedir dedi.

IŞİD eliyle İslam adına vahşet geliştiriyorlar. Bu şekilde insanlara "İslam buyusa biz İslam'ı kabul etmeyiz" dedirtirmek istiyorlar. İslam bu temelde gösterilerek Ortadoğu'ya yönelik savaşlar meşrulaştırılmak

isteniyor. Nitekim mezhepsel savaş geliştirerek de bu meşruiyetlerini geliştirmek istiyorlar. Bu tür yöntemlerle savaşı geliştirip, derinleştirip halklar arası düşmanlık yaratarak demokratik modernitenin etkili olmasını engelleyip halkları kendisine mecbur etmek istemektedir. Kapitalist modernite hiçbir zaman Ortadoğu'ya bu kadar yerleşmemiştir. IŞİD ile halkları ve mezhepleri birbirine düşürerek demokratik modernite seçeneğini ortadan kaldırmak istiyorlar. Çünkü Önderlik, Ortadoğu kaosunda halklar seçeneği olan demokratik moderniteyi geliştirmek istemektedir. Onlar ise mezhep ve etnik savaşlarla demokratik modernitenin hakim olacağı zemini ortadan kaldırmayı hedefliyorlar.

## Devrimci süreç yeni statüler ortaya çıkaracaktır

Hareketimiz kapitalist moderniteye karşı on yıllardır mücadele içindedir. Kapitalist

modernite Ortadoğu'yu ele geçirmek için uluslararası komployu geliştirdi. Ama Önder Apo'nun dediği gibi tarihsel komplolar gelişmeleri hızlandırır gerçeği bir daha görüldü. Komployla hareketi daraltıp demokratik modernitenin önünü kesmek istediler, ama Önderlik bunu tahlil etti, komployu boşa çıkardı ve bölgedeki gelişmeleri etkileyen bir hareket haline geldi. Mücadelemizin derinleşip gelişmesi o düzeye geldi ki, Türk devleti sadece savaşla çözemeyeceğini gördü, kendine göre bir özel savaş yöntemi geliştirdi. AKP'nin iktidara getirilmesi, Hareketimize karşı geliştirilen yeni mücadele biçiminin sonucudur. Ancak buna karşı Hareketimiz hem ciddi bir mücadele yürüterek zayıflatmış, hem de onların özel ve psikolojik savaşla bizi etkisizleştirme politikalarına karşı Önder Apo daha etkili politik hamlelerle onların politikasını boşa çıkarıp mücadelemizin daha da gelişmesini sağlayan bir siyasal ortam yarattı. Önder Apo'nun komploya karşı yürüttüğü çok yönlü mücadelenin kendileri açısından tehlikeli olduğunu görerek

luşlarını böyle bir savaş sonrası geliştirdi. Bununla dört yılda bir genel ve eşit oya dayalı parlamenter sistemin zayıflıkları aşılmaya, topluma ilişkisi bu yönlü kurup meşruiyetini yenileyip sistemin sürekliliğini sağlamak istediler. 14. Luis'in idamıyla kurumlaşan ulus devlet, Saddam'ın idamıyla ömrünü tamamladı, sonuna geldi. Aslında ulus-devlet II. Dünya Savaşı'yla birlikte anlamsız hale gelmişti. Önderlik bu durumu yeni paradigmasıyla ideolojik, teorik ve siyasi olarak netleştirerek halkların önüne tüm çıplaklığıyla koydu. O açıdan şimdi bölgemizde sadece ulus-devletin değil, beş bin yıllık devletçi sistemin krizi yaşanıyor ve kendini sürdürüyor.

Suriye, Irak, Libya örnekleri göz önündedir. Devletçi sistem ulus-devletle Ortadoğu'da kendini sürdürmek istedi, ama şimdi Ortadoğu şahsında sadece ulus-devletin değil, tüm devletçi sistemin ağır krizi yaşanıyor. Bu kriz şimdi tüm dünyayı etkiliyor. Çünkü her şeyin temeli burasıdır; burada yaşananlar tüm dünyayı etkiliyor.

lanırsa bu kaotik durumdan çıkılabilir. Bu gerçeklik doğru anlaşılmalı ki doğru politikalar ve taktikler izlensin, doğru adımlar atılarak halkların özgür ve demokratik yaşamı için gelişmeler sağlansın.

Önderlik bölge ve Kürdistan durumunu analiz ederek devrim imkanları var ve devrimin yapılması gerekir dedi. Bu temelde bizleri harekete geçirmek için kapsamlı eleştiriler geliştirdi. Siz, Önderliği uyguladığınızı söylüyorsunuz, ama bunun ancak yüzde birini yapıyorsunuz, dolayısıyla aramızdaki makas açılıyor dedi. Bunu aşın dedi. Devrimi geliştirerek bu makası kapatılabilirsin, yoksa sizinle arkadaşlık yapmam dedi. Çünkü Önderlik bu hareketi teslimiyet ve ihanete karşı geliştirdi. Devrimin imkanı varken bunu yapmamak ihanete ortak olma. Eğer devrimi geliştirmezseniz ben sizinle arkadaşlık geliştirmem dediye bu nedenledir.

17 Ekim devriminde Lenin de devrim imkanları var demiş, "ya şimdi ya hiçbir zaman" diyerek tutumunu koyup Bolşevikler devrim sürecine sokmuştu. Bolşeviklerin çoğunluğu o zaman imkanlar olmadığından, sorunların olduğundan söz ederek devrime girmekten kaçınıyordu. Lenin, devrime öncülük ederseniz ben sizinle arkadaşlık ederim ya da ben size karşı durarak devrimi geliştirim tavrını koymuş, Ekim devrimi bu temelde geliştirmişti. Önderliğin bize yönelik eleştirileri de benzerdir. Çünkü bugünkü koşullar devrim koşullarıdır. Sömürgeci devletlerin durumu ortadadır. Buna karşı ise halkımız güç kazanmıştır. Ortadoğu'da büyük savaş var, Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamı için büyük imkanlar sunuyor. Bu devrimci süreç yeni statüler ortaya çıkaracaktır. Nitekim Kürt Özgürlük Hareketi bu ortamda IŞİD'e karşı duruyor, dünyayı etkiliyor, Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamını dünyaya tanıtıyor ve kabul ettirmeye çalışıyor. Avrupa'da ekonomik ve siyasi kriz sürükleniyor. Bu temelde sol hareketler gelişiyor. Kuşkusuz bu hareketlerin durumunun ne olacağı belli değil. Çünkü ideolojik yaklaşım ve bunun gerektirdiği yapılanma konusunda net değiller. Kendilerini sağlama alacak bir ideolojik-siyasi çizgi ve bunun yapılanmasını geliştirecek bir konuma sahip değiller. Nitekim bu nedenle Yunanistan'da Syriza bocalamaktadır. Türkiye'de de mücadelenin gelişmesi ve devrim imkanları bulunmaktadır. Kuşkusuz klasik devrimden ya da devrim yöntemlerinden söz etmiyoruz. Önder Apo'nun ideolojik ve siyasi çizgisi temelinde Türkiye'de demokratik devrimi geliştirme ve demokratik sosyalizmi kurma imkanları vardır. Yeter ki Kürt Özgürlük Hareketi'yle Türkiye'nin devrimci demokrasi güçleri ortak mücadele temelinde güçlerini birleştirebilsin.

Yakın tarihte Şengal örneği var. KDP onca imkanı olmasına rağmen Şengal'i IŞİD'e bırakıp kaçtı. IŞİD büyük imkanlar ele geçirdi. Halk kaçmak dışında bir şeyi düşünemez oldu. Bu şartlarda gerilla coğrafyasını tanımadığı, halkını iyi bilmediği Şengal'e gitti, devrimci bir müdahale yaptı. Kazansan da kaybetse de büyük sonuçları olacak bir risk vardı. Gerillanın Şengal'e müdahalesi KDP ve PKK'yi dünyaya tanıttı. Dünyadaki PKK algısında büyük değişiklikler yarattı. PKK, uluslararası alanda büyük prestij kazandı. KDP ise tarihinin en büyük darbesini aldı. Daha doğrusu gerçek yüzü açığa çıktı. Şengal'deki direniş Kobanê direnişinin tüm insanlığı etkilemesinde büyük bir zemin sundu. Şengal direnişiyle ortaya çıkan büyük bir manevi güç temelinde Kürt halkı, kadınları Rojava'da büyük devrimsel çıkış yaptı. Şengal direnişi olmasaydı Ko-



**"AKP ve Türk devletinin dayattığı savaşa karşı bizim de güçlü bir cevap vermemiz gerekecektir. Artık eski dönem bitmiştir. Yeni bir diyalog süreci oyalama ve zaman kazanma süreci kabul edilemez. Kuşkusuz bu direniş klasik bir savaş olmayacaktır. Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamını kendisi inşa etmesi ve kendisi kurması temelinde bir demokratik devrim yaşanacaktır."**

Önder Apo'nun çabalarıyla ortaya çıkarılan Dolmabahçe mutabakatını yok saydıkları gibi, savaşı derinleştirerek mücadelemizin gelişiminin önünü almaya çalışmışlardır. Erdoğan'ın taraf da yok, masa da yok, Kürt sorunu da yok demesini Hareketimize karşı yeni saldırı konseptinin ve kampanyasının kararı olarak görmek gerekmektedir. Bunun için Önderlikte çabuk çabuk görüşme yaptırmazlar. Zaten görüşme olsa da eskisi gibi olmaz. Önderlik Türk devletinin dayatmalarını kabul etmiyor. Böyle olunca onlar da tecridi devam ettirdikleri gibi, sertlik politikasını daha da tırmandırıyorlar.

Devlet sistemi Ortadoğu'da başladı, günümüzde kapitalist moderniteyle dünyada ulus devlet modeline ulaştı. Bu düzeye ulaşınca birinci ve ikinci dünya savaşı gelişti. Bu, büyük tahribat yarattığı gibi, sistemin varlığını da tehlikeye attı. Kendisini yeniden diriltmek ve yaşatmak için, Sovyetlerin etkisini kırmayı hedefleyen sivil toplum kuru-

Ulus-devlet sisteminin miadını doldurduğu ve sistem güçleri tarafından da çözümün bulunmadığı bir zamanda Önder Apo demokratik ulus modelini geliştirerek toplumlara sundu ve çözümün yolunu açtı. 21. yüzyıl demokratik ulus temelinde sorunların çözüleceği yüzyıl olacaktır. Demokratik ulus sosyolojisi, tüm sorunları çözen yapılanmaları getirecek, demokratik ulus çağı da özgür ve demokratik yaşamın önünü sonuna kadar açacaktır.

Ortadoğu'da devletçi sistem krizini yaşarken, ölüm döşegindeyken Barzani'nin her sıkıştığında ulus-devleti ilan edeceğini söylemesi tarihin en trajikomik durumunu ifade ediyor. Ulus-devletin zamanı geçmiştir; Barzani'nin bu temelde kendini kurtarması mümkün değildir. Şimdi kaotik bir durum var. Bu kaotik durumdan ne kapitalist modernitenin zihniyetiyle ne de Barzani'nin kafasıyla çıkılabilir. Ancak yükselişte olan demokratik moderniteyle bir uzlaşma sağ-



banê direnişi ne bu düzeyde sahiplenilir, ne de bu düzeyde büyük direnerek büyük sonuçlar ortaya çıkarabilirdi. Kuşkusuz Şengal direnişi de, Kobanê direnişi de hareketimizin öncülüğünde gelişti. Kobanê direnişinin dünya sol-sosyalist hareketler arasında büyük etkisi oldu. Sadece sosyalistler üzerinde etkisi olmadı, IŞİD karşısında çaresiz kalan Batı üzerinde de bu direnişin büyük etkisi oldu. Fransa'nın YPJ'lileri Elyesse sarayında ağırlaması, YPJ şahsında topluma moral güç kazandırma çalışması olarak görülmelidir.

Bu direnişler büyük adımlar ortaya çıkardı ve yeni gelişmelere büyük zemin hazırladı. Görüldüğü gibi eğer zamanında bir tutum sahibi olursan ve sonuç alırsan bu sizin gücünüzden katbekat fazla sonuçlar ortaya çıkarır. Tarih bu örneklerle doludur. Eğer

**“Tıkanan rejim şimdi krize girdi. Bu krizden ancak yeni yapılanmalarla çıkılabilir. Bitirdim, Ağrı’da mezara koyduk dediği Kürtlüğü tümünden bitirip tekçi uluslaşmayı yaratacağım derken bütün kimliklerin tüm canlılığıyla tarih sahnesine çıkmasıyla karşılaşıldı.”**

böyle bir irade ortaya koyma ve inisiyatif alma karakteriniz yoksa gücünüz ne kadar büyük olursa olsun bırakalım gelişme yaratmayı, aksine büyük darbe yersiniz. Sovyet devrimi ve Şengal örnekleri bu temelde bizlerin tutumunun ne olması gerektiğini ortaya koymaktadır.

## Ulus-devlet sistemine çok ağır bir darbe vuruldu

Önderlik, hareket ve halkın devrime kalkması için eleştiriler geliştirdi. Harekette eleştiri ve özeleştirii geliştirip aradaki mesafeyi kapatmaya çalıştı. Önderlik hareket ve halkı devrime kaldırmak için taktiklerini Rojava ve Kuzeyde geliştirdi. Çünkü bunlar birbirlerini tamamlıyordu. Önderlik 2013 yılında o deklarasyonu yayınladıysa, 2015 28 Şubat Dolmabahçe mutabakatını geliştirdiyse bunlar hepsi devrimi geliştirme adımlarıydı. Bu süreçte ulusal kongreyi yaptırmaya çalıştı. Barzani'ye mektup gönderip onları ulusal kongreye çekmeye çalıştı. Rojava Devriminin kendisiyle sınırlı kalmaması ve Suriye geneline yayılarak demokratik Suriye'yi yaratması için çok önemli değerlendirmeler yaptı, perspektifler sundu. Suriye devrimini geliştirmek istedi. Türkiye'nin yaptıklarını ve yapacaklarını öngörerek Suriye Demokratik Federasyonunun kurulması için adımlar atılmasını istedi. Devrimi Rojava'dan çıkarıp tüm Suriye'ye yayarak Ortadoğu devrimine dönüştürmek istedi. Bolşevik devrimi nasıl ki 20. yüzyıla doğrulttu veriyse, Rojava devrimi de aynı şekilde 21. yüzyılda Ortadoğu'ya doğrultu verecek büyük bir devrimdir. Önderlik Türkiye'de ulus-devlet temelinde gelişen cumhuriyetin miadını doldurup tıkanıdığını görünce hamle yapmak istedi. Eğer hamle yapılırsa AKP'nin gerçek yüzünün ortaya çıkarılarak demokratik moderniteyi, demokratik ulusu geliştirebileceğini gördü. Türkiye sol hareketini geliştireceğini gördü. HDP çatısı altında seçime girilerek hareketin bir hamle yapmasını sağladı. Türkiye'de sonuç alacak bu hamlenin Ortadoğu'ya da büyük etkileyeceğini gördü.

Türkiye'de ulus-devlet çözülüp demokratik ulus geliştiğinde Ortadoğu'da büyük etkiler yaratacak, bu da hareketimize büyük olanaklar sunacaktı. Sadece Kuzey Kürdistan'da hareketimiz güç kazanmayacak, AKP, KDP ve IŞİD gerileyecek, İran da bu gelişmeden büyük oranda etkilenecekti.

Önderlik bu nedenle HDP çatısı altında seçimlere girmede ısrar etti. Bağımsızlarla seçime girme eğiliminin AKP ve KDP etkili eğilim olduğunu söyledi. Nitekim bazı Kürt milliyetçileri, ulusal solcular ve devlet HDP'nin bağımsız adaylarla seçime girmesini istediler. Bunun için çok çaba harcadılar. Önderlik bunu kim istiyorsa anlamak istiyorum, dedi. Çünkü bağımsızlarla girmek, devlete, AKP'ye, KDP'ye ve IŞİD'e yarayacaktı.

7 Haziran seçimlerinde belli başarılar elde edildi. Ancak daha büyük başarıların gelmesi mümkündü. Seçime bir ay bile kala kimse HDP'nin seçimlerden bu denli sonuç alacağını sanmıyordu. Hatta bazıları anti propaganda yapıyordu. Yüzde 13'e herkes başarı gözüyle bakıyor. Eğer biz başta Önderliğin projesini anlayıp hazırlıklı seçime gitseydik daha büyük sonuçlar alırdık. Halbuki uzun süre partiyle girilsin mi, girilmesin mi tartışmaları yapıldı. Girilme kararı alındıktan sonra da neden parti çatısı altında seçime girildiğinin mücadelesi verildi. İkna için yoğun çabalar harcandı. Ejerinin önemli bir kısmı buna gitti. Eğer HDP projesini doğru anlayıp zamanında sahiplenerek pratikleştireseydik 2002'de AKP'nin yaptığı çıkış gibi sonuçlar ortaya çıkarılırdı. Çünkü AKP de o zaman toplumun demokrasi ve özgürlük ihtiyacına seslenerek demokrasi güçlerinin etkisiz olduğu dönemde o çıkışı yapabilişti. Bu defa demokrasi güçleri ortak hareket etme imkanı yakalamışlardı. Ancak gecikmeli çalışmaya başlanınca bu büyük proje tam istediği sonucu alamadı. Bu açıdan başarıyı değil de neden daha büyük başarılar elde edemedik, bu proje yüzde 50'leri bile aşacak bir potansiyele sahipken neden çok geride kaldık biçiminde değerlendirmek daha doğrudur. Eğer HDP ile seçime girilmeseydi tamamen AKP ve işbirlikçilerinin politikasına hizmet eden bir durum yaşanacaktı. Yüzde 13'lük bir oy oranında bile en fazla sarsılan AKP, KDP ve IŞİD olmuştur. Çünkü bunlar demokratikleşmenin geleceği bir yerde Aşil topuğundan vurulmuş gibi güç kaybederler. Nitekim böyle olduğu için seçim sonuçlarını sindirememişler, seçimlerden sonra seçim sonuçlarını tersine çevirmek için komplolar ve saldırıların geliştirmişlerdir.

Seçimle Türkiye solu büyük moral aldı. 12 Eylül'ün sol üzerine serptiği ölü toprağı kaldırıldı. Sol güçlerin kendilerine inancı geliştiği gibi, birlik olmanın sonuçlarını gördüler. Bu açıdan sol deneyim oldu. Bu seçimle Zap'ta devlete vurulan darbenin yarattığı etki daha da derinleşmiş ve kapsamlılaşmış oldu. Özellikle ulus-devlet sistemine çok ağır bir darbe vuruldu. PKK öncülüğündeki Kürt Özgürlük Hareketi'nin Türkiye ve Kürdistan'da yarattığı büyük gelişmeler gün yüzüne çıktı.

## Tıkanan rejim şimdi krize girdi

Kemal Pir daha 1982 14 Temmuz ölüm orucunda PKK'nin tarih sahnesine çıkmasını kastederek bu devlete öyle bir kazık çaktık ki, çıkarılabilirse çökünür, demiştir. Bu seçimlerde de büyük bir kazık çakılmıştır. Artık bunun sonuçlarını geriye döndürmeleri mümkün değildir. Türkiye demokratik ulus çerçevesinde demokratikleşmek ve özgürleşmek zorundadır. Başka türlüÖs Osmanlı gibi dağılma yaratmaktan başka bir sonuç vermez. 7 Haziran seçimleri, Türkiye'nin yeni yönünü ortaya çıkarmıştır. Erdoğan'ın da kendi önüne koyduğu planlamaları yerle bir etmiştir. Artık ne yapsa da önüne koyduğu planlamalara, hedeflediği sonuçlara ulaşamaz. Bu seçimler sadece AKP'nin değil, IŞİD'in de önüne koyduğu hedefleri kapamıştır. KDP'ye de demokratikleşme ve demokratik ulus çizgisi dışında bir politikanın geleceğinin olmadığını göstermiştir. Özcesi Türk devletinin inkarcı, imhacı, tekçi siyaseti büyük darbe aldı. Tıkanan rejim şimdi krize girdi. Bu krizden ancak yeni yapılanmalarla çıkılabilir. Bitirdim, Ağrı'da mezara koyduk dediği Kürtlüğü tümünden bitirip tekçi uluslaşmayı yaratacağım derken bütün kimliklerin tüm canlılığıyla tarih sahnesine çık-

masıyla karşılaşıldı. Aslında tam da Türkiye gerçeğine uygun bir siyasal iklim ortaya çıktı. Türkiye bu gerçekliğe uygun bir siyasal yapılanma içine girdiğinde önü de sonuna kadar açılacaktır. Dolayısıyla seçim sonuçları esaslı bir dönüşümü ve köklü bir demokratik devrimin önünü açmış bulunmaktadır.

Türkiye'de tüm iktidarlar Kürtleri kontrol edebildiği ve Türk uluslaşması içinde eritebildiği oranda ayakta kalabilirler. Şimdiye kadar tüm iktidarlar böyle iktidar oldular. Kürtlere darbe vurma ve kontrol altına alma kapasiteleri bittiği anda da iktidardan düştüler. AKP de bunun için iktidara gelmişti. Ancak 7 Haziran seçimleri AKP'nin bu konuda başarısızlığının ilanı olmuştur. Bu da iktidarını kaybetmesinin asıl sebebidir. Kürt sorununun çözümünün gündeme almayan iktidarlar için ancak iktidarda kalmanın yolu böyledir. Bu nedenle AKP artık eskisi gibi iktidar olamaz. Bilindiği gibi Çiller “ya bitecek ya bitecek” dedi, ama bitiremeyince kendisi bitti. Çünkü Türkiye'de iktidarda kalmanın kanunu budur. Kürtler üzerinde kontrol kuramayan, Kürt politikasında başarısız kalanların iktidarda kalma şansı yoktur. Bu nedenle şimdi Türkiye'de kriz yaşanıyor. Çünkü ne zorla ya da özel savaşla Kürtler kontrol altında tutulabilmekte, ne de Kürt sorunu çözülerek Türkiye'nin demokratik birliği içinde bir demokratik siyasal sistem kurulabilmektedir. Bu açıdan sistem partilerinin Türkiye'de gerçek anlamda iktidar olma şansı kalmamıştır. Türkiye'de yaşanan kriz bu çerçevede gelişmektedir. Bu nedenle Türkiye'de tek çıkış yapabilecek siyasetin demokratik ulus çerçevesinde Türkiye'nin demokratikleşmesi ve bütün sorunların çözümünü sağlayacak Önder Apo'nun ortaya koyduğu demokratik ulus, demokratik toplum, demokratik konfederalizm ve demokratik özerklik çizgisidir. Ya demokratik ulus yönünde adım atılıp kriz aşılabacak ya da savaş hükümeti kurulup artık savunulacak yanı kalmamış mevcut rejimi savunma temelinde kriz daha da derinleşecektir.

HDP bu gerçeklik temelinde seçim sonuçlarının sadece kendisinin çıkış yapabileceğini gösterdiğini görerek derhal inisiyatif alması, demokratik ulus çizgisinde bir programı ortaya koyup Türkiye'nin bununla düzleşmeye başlayacağını söyleyerek demokrasi güçlerini etrafına toplayıp siyasete müdahale edebilmeliydi. Seçim sonuçlarının ortaya çıkardığı demokratik ulusa sahiplenip bu temelde geliştirdiği siyasi programını tüm topluma ve parlamentoya sunarak bunun dışında bir çözüm olmadığını herkese gösterebilmeliydi. Çünkü bunun dışında her girişim başarısızlıktır. HDP'nin bunu yapması gerekirken şunlar şunlar koalisyon kursun demesi Türkiye gerçeğini anlamama durumunu ifade ediyordu. Çünkü önerdiği koalisyon da Türkiye sorunlarına çözüm bulamazdı. Hatta AKP'nin eski politikalarına yama olarak kirzi daha da derinleştiren, Türkiye'yi daha büyük çıkmazlara sokan bir hükümet haline gelirdi. Toplum HDP'den Türkiye'nin geleceğini bu tür partilere bırakma yerine tüm toplumu etrafında toplayarak Türkiye'yi demokratikleştirecek bir siyasi gücü ortaya çıkarabilirdi. Ancak bu çerçevede koalisyonlar ya da hükümetler Türkiye için bir anlam ifade edebilirdi. Propaganda bu temelde geliştirilmeliydi. Zaten HDP böyle bir iddiayla ortaya çıktığı için seçimlerden sonra da bu çizginin desteklendiğini görüp daha inisiyatifli, daha hamleli bir siyasal güç olarak sürece müdahale etmesi gerekirdi. Ancak toplum bunu beklerken HDP bunu yapamadı. Dolayısıyla kısa süre sonra seçimden sonra ağzını açamayan Erdoğan inisiyatif almaya, seçim sonuçlarının ortaya çıkardığı siyasal iklimi yok edip kendi programını ortaya koyabileceği bir siyasal ortam yaratma hamlesi içine girdi.

## AKP savaşı derinleştiriyor

HDP'nin Türkiye siyasetinde etkili olacağını düşünen Erdoğan ve Baykal sistemi restore ederek krizden çıkmak için bir araya geldiler. Erdoğan bu tür hamleler yaparken HDP onların karşısında daha güçlü hamleler yapabilecek kapasiteye sahipti. Ne var ki seçimlerden sonra her şeyin Meclise girmek

ya da kurulacak bir hükümete karşı Meclis içi muhalefet yapmak olarak görüp atıl kaldılar. Erdoğan siyasetteki o boşluğu gördü ve şimdi inisiyatif ele geçirmeye çalışıyor. Şimdi hedeflerine bu şekilde ulaşmaya çalışıyor. Geline aşamada yapacağı başka bir şey yok, kumar oynuyor. Eğer bu hamlesi başarısız kalırsa sonunun Mursi gibi olmasından korkuyor. Çünkü Erdoğan demokratik bir sistem içinde var olmaya çalışan bir siyasi zihniyet ve politika içinde değil. Zihniyeti ve politikası ancak otoriter ve hegemonik bir sistem kurabilirse kendini ayakta tutabilecek bir karakterdedir. Varlığını demokratikleşmeye değil de hegemonik otoriter bir sistem yaratmaya bağlamıştır. Bu nedenle seçimlerden sonra kaybettiği halde seçim öncesi düşündüğü gibi PKK'ye karşı savaş açıp tasfiye etme ve bu çerçevede Önderliği imralı'da etkisizleştirme, yine bu politikayla bağlantılı olarak Suriye'de tampon bölge kurup Rojava Devrimini bastırma politikalarını devreye koymuştur.

AKP sertlik politikası izleyerek yeni bir seçime kadar iktidar olma, seçimi yarattığı savaş ortamında kazanarak yine tek başına otoriter hegemonik iktidarını sürdürmeyi hedefliyor. Koalisyona girdiğinde devlet imkanlarının tümünden yararlanamayacağını görüyor. Yine HDP'nin varlığının devleti eskisi gibi kullanmada engel olacağını, bunun sonucunda da giderek siyasi olarak silineceğini görüyor. Bu açıdan da şimdi çözüm-süzülükte ısrar edip gerilim yaratarak savaşı derinleştiriyor. Böylece AKP iktidarda olmazsa istikrarsızlık oluyor deyip yeniden tek başına iktidar olmayı hedefliyor. İstikrarsızlığa da neden olarak HDP'yi gösteriyor. Nasıl ki 29 Mart 2009 seçimlerinde ortaya çıkan seçim sonuçlarının kendisinin hegemonik otoriter sistemini ortadan kaldıracığını düşünerken KCK operasyonlarını geliştirdilerse, 7 Haziran seçim sonuçlarından sonra da siyasi soykırım operasyonlarını arttırmışlardır. Bir taraftan siyasi soykırım operasyonlarını yaygınlaştırıyor, diğer taraftan savaşı derinleştirerek şovenizmi geliştirip yeniden iktidarda kalmayı hedefliyor. Çünkü AKP'siz hükümet kendisi için bir yıkım olur. Öyle ki ne AKP'siz koalisyon kurulmasını istiyor, ne de AKP'nin etkin olmadığı bir durumda seçime girmek istiyor. Şu anda politikası, seçimi kaybettiği halde siyasal ortamı yine kendisi belirleyip bu ortamda seçime gitme doğrultusundadır.

## AKP, KDP, IŞİD ortak politika izliyor

Seçimlerden önce AKP, KDP, IŞİD ortak bir politika izliyordu. İlk önceleri ateşkesin eskisi gibi devam etmesi temelinde seçime girmek istediler. Daha sonra başkanlık sistemini sağlamak için kontrollü bir gerilim politikası izleyerek seçimi kazanmak istediler. Çünkü güçlendirilmiş başkanlık sistemi ancak iç ve dış tehdit öne sürülerek ve kontrollü gerilim ortamında seçimlerden destek alabilirdi. Ancak Önder Apo Dolmabahçe mutabakatını yaparak demokrasi güçlerini seçimden önce avantajlı hale getirmiştir. Erdoğan'ın otoriter sistem seçeneği karşısına Önder Apo demokratikleşme seçeneğini koymuştur. Önder Apo'nun projesinin etkili olacağı görülünce Erdoğan devlet adına sürece müdahale etmiştir. Demokratikleşmenin gündemden çıkması için de şiddeti arttırmaya yönelmişlerdir. Ağrı, Adana, Mersin, Erzurum, Bingöl ve Amed'teki saldırılarla hem Kürt halkını korkutmak, hem de Türkiye halkına otoriter bir başkanlık sistemi olmazsa bunların önüne geçilemez deyip seçmeni bu doğrultuda yönlendirmeye çalıştılar. Sadece Türkiye bu gerilim politikasını izlemedi, ittifak içinde olduğu KDP ve IŞİD de seçim boyunca daha saldırgan bir politika izlediler. İ-KDP'nin gündeme sürülmesi de bu çerçevede gündeme gelmiştir.

KDP seçimlerden önce gerilim yaratıp diğer partilerle görüşerek gerillayı bulunduğu alanlardan çıkarmayı hedefledi. Çünkü gerilla halkın üzerinde etki yaratıyor, Güney Kürdistan'daki katılımları arttırıyordu. İ-KDP'nin Özgürlük Hareketi'nin üzerine sürülmesi, PKK'nin tüm Kürdistan halkı üzer-

inde etkisini kırma hedefliydi. PKK'nin Kürt örgütlerine karşı savaş açtığı, onların mücadelesini engellediği gibi bir propaganda yapıp onun üzerinden Kürdistan halkını ve Güney Kürdistan'daki siyasi güçleri üzerimizde baskı kurmaya yönelmek istiyordu. Gerillayı Şengal başta olmak üzere diğer alanlardan çıkarmak, bu gerilim ortamında Rojava'ya da hazırladığı bazı askeri güçleri sokmayı hedefliyordu. Kuşkusuz seçim öncesi Kuzey Kürdistan'da HDP'ye kayan bir kısım Kürt oyunu da böylece AKP'de tutmayı hedefliyordu. Uluslararası alanda da PKK'nin kazandığı prestiji ve Kürt sorununu Önder Apo çizgisiyle çözüleceği yönündeki algıyı da tersine çevirmeyi hedefliyordu. Ancak Özgürlük Hareketimiz doğru politikalarla tüm bu oyunları boşa çıkarmıştır.

AKP de Amed mitingiyile seçimi durduramayınca seçim öncesi hesaplanan tüm oyunları boşa çıkmış, kazanan Kürt halkı ve tüm Ortadoğu halkları olmuştur. Seçim öncesi Tıl Barak, Tıl Hemis, Abdul Aziz dağları özgürleştirildiği gibi, seçim sonrası da Gırî Sipî özgürleştirildi. Böylece AKP'nin sadece iç politikası değil, Rojava ve Ortadoğu politikası da büyük darbe yedi. AKP ve tüm ittifakları kaybetti.

## Suriye kaçınılmaz olarak üç dört bölgeye bölünmüş federasyon haline gelecektir

Rojava'da kantonların birleşmesi yanında siyasal devrimin, demokratik sosyal devrimin derinleştirerek tamamlanması imkanları ortaya çıkmış bulunmaktadır. Siyasal devrimler toplumdaki kopuk olursa büyüklüğü ne olursa olsun kaybeder. Gırî Sipî hamlesinden sonra Suriye devriminin de önü açıldı. Rojava Devrimini tehlikelerden kurtaracak olan demokratik Suriye'nin oluşmasının imkanları daha da arttı. 7 Haziran seçimleri ve Gırî Sipî zaferi Suriye açısından bu tür gelişmeler ortaya çıkardığı gibi, Ortadoğu'da da demokratik ulus çizgisinde demokratik devrimin gerçekleşeceği siyasal ortam giderek güçlenmektedir. Türk devleti bu durumu görünce derhal Suriye'ye müdahale planlarını devreye koydu. tampon bölgeyi gündeme getirerek IŞİD'in tümünden bitirilmesinin önünü almaya çalıştı. Çünkü Kobanê ve Afrin kantonunun birleşmesi sadece

**“Türkiye'de tüm iktidarlar Kürtleri kontrol edebildiği ve Türk uluslaşması içinde eritebildiği oranda ayakta kalabilirler. Şimdiye kadar tüm iktidarlar böyle iktidar oldular. Kürtlere darbe vurma ve kontrol altına alma kapasiteleri bittiği anda da iktidardan düştüler.”**

askeri durumu değil, siyasal durumu da kökten değiştirecekti. Kobanê katliamının gerçekleştirilmesi ve Türkiye'nin sınıra güç yığması tamamen bu gelişmelerle ilgilidir. Aslında Kürt Özgürlük Hareketi'nin Kobanê üzerinden kazandığı evrensel etkiyi Kobanê katliamıyla ve Kobanê'yi ele geçirerek yerle bir etmek istediler.

Kuşkusuz Kobanê saldırısında Rojava Devrimci Güçlerinin yetersizlikleri ve tedbirsizliklerinin büyük payı vardır. Saldırı panolar arasında bazı Kürtlerin bulunması dikkat çekicidir. Bunların KDP ile ilişkili bazı gruplarla bağlantılı olduğu anlaşılmaktadır. Türkiye'den de bir grup girdi ve bunlardan 7 kişi kurtulup tekrar Türkiye'ye kaçtı. Kobanê'de çok büyük katliam gerçekleşti. Büyük acılara mal olan bu saldırı sonunda kırıldı, Türkiye ve ittifaklarının hesapları boşa çıkarıldı. Aynı günlerde Heseke'de de devlet güçlerine saldırılar. Devlet direnemedi. Daha sonra YPG güçleri devreye girip He-



seki'yi önemli oranda IŞİD'ten temizlediler. Daha sonra Sirin de YPG güçlerinin eline geçti.

Tüm bunlar Rojava Devriminin güçlenmesini ve bu temelde demokratik Suriye'nin temelini atılması anlamına gelmektedir. Suriye artık kaçınılmaz olarak üç dört bölgeye bölünmüş federasyon haline gelecektir. Artık eski Suriye'ye dönmek mümkün değildir. Önder Apo bu gerçeği görerek Rojava Devriminin kazanımlarını koruması açısından demokratik Suriye'yi Rojava Devrimcilerinin önüne koydu. Çünkü bu gerçekleşmediği müddetçe Rojava Devrimine saldırıp Kürtlerin kazanımlarını ortadan kaldırmak isteyeceklerdir. Şimdiden Rojava Devriminin kazanımlarını ortadan kaldırmak isteyenler eğer Suriye demokratikleşmediği takdirde saldırılarını daha da arttıracaklardır.

da değil. Kim bunu iyi kavrar, ona göre siyaset yaparsa sonuç alır. Yoksa büyük darbe alır. Kobanê'de biz sonuç aldık. Ama önemli olan sadece Kobanê ve Rojava değil, Suriye genelinde sonuç almaktır. Rojava Devriminin güvencesi kesinlikle bu temelde gerçekleşir. Yoksa büyük fedakarlıklarla geliştirilen Rojava Devrimi kendisini güvenceye alamaz.

Türkiye tampon bölgeyi kabul ettirmek istiyor; ABD kabul etmiyordu. Belki Türkiye ile eski sertlik içinde olmazlar; ancak Türkiye'ye yönelik bazı yumuşamalar gelişebilir. Türkiye, Kobanê-Afrin birleşmesini engellemek istiyor. Bu konuda Türkiye'nin başarılı olup olmayacağı, bundan sonra koalisyon güçleriyle yapacağı ilişkiye bağlı görünüyor. Her ne kadar İncirlik'le ilgili tartışmalardan Türkiye'nin bazı sonuçlar aldığı söylene

Kobanê'nin kurtuluşunu anlamsızlaştırmak isterken, şimdi de Devlet Bahçeli "orada insan var mı ki gidiyorlar" diyerek Suruç'ta ölen gençleri suçlamıştır. Kobanê ile dayanışma içinde olan herkesi hedef göstermiştir. AKP'nin ve Devlet Bahçeli'nin Kobanê'ye destek olan herkesi düşman gösterip hedef alması tesadüfi değildir. Çünkü Kobanê'nin Rojava Devrimi, Kürdistan devrimi için önemini görüyorlar. Kobanê devriminin tüm insanlık için ve bu temelde insanlığın Kürdistan devrimiyle dayanışması açısından ne anlama geldiğini biliyorlar. Bu açıdan da Kobanê'yi boğmak, devrimin bu temelde beslenmesini engellemek istiyorlar.

Irak'ta merkezi hükümet zayıflamıştır. Irak da artık üçe bölünmüştür. Önümüzdeki süreç bu üçe bölünmenin nasıl bir yapılanma

görüldüğü gibi savaş ve Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etme kararı yürürlüğe konuldu. AKP'ye göre HDP seçimleri kazanmayacak, AKP bu başarı üzerinden harekete geçip Özgürlük Hareketi'ni tasfiye edecekti. Ancak gelişmeler tersini ortaya çıkardı. Hareketimizin Ortadoğu'da nasıl bir inisiyatif kazandığını göremek şimdi bunu engellemeye çalışıyorlar. İncirlik üzerinden ABD ile görüşmeler yapıyorlar. Eğer Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı olursanız Esad'ı ve Kadafi'yi nasıl sattıysam IŞİD'i de size satarım diyor. Şu anda yürüttüğü taktik bu çerçevede görülmelidir.

Görünürde IŞİD'e karşıymış gibi bir algı yaratmaya çalışıyor. IŞİD'i zayıflatmayan bazı hamleler yaparak IŞİD'e karşı mücadele yürüten Rojava Devrimi ve PKK'ye karşı uluslararası güçleri harekete geçirmeye çalışıyor. ABD Türkiye'yi Suriye savaşı içine sokmak istiyor, Türkiye de bu temelde ABD'ye sevinin istediğin doğrultusunda savaşa girebilir diyor. Kuşkusuz Rojava Devrimi düşmanlığını bırakmadan Türkiye'nin IŞİD'e karşı tutum alması mümkün değildir. IŞİD'e tutum almayla IŞİD'e karşı savaşlara tutum alma politikasını ayna anda sürdürmek zordur. Bu durum Türkiye'yi yeni sınırlarla karşı karşıya getirecektir.

Her şeye rağmen Türkiye'nin bu durumlardan da cesaret alarak saldırıganlığını daha da geliştirmesi söz konusudur. Bu açıdan hem Kürt Özgürlük Hareketi'nin, hem Rojava devrimcilerinin tedbir olarak ve inisiyatifi elinde tutarak **yeni bir mücadele dönemi girmesi** gerekiyor. En başta öz savunmasını güçlendirmesi gerekir.

karşı tarafın zihniyeti doğru olmazsa her zaman diyalogla sorunları çözmek de mümkün olmuyor. Kuşkusuz diyalogla sorunları çözmek tercih edilecektir. Ama kaçınılmaz olursa kaç cephede olursa olsun savaşı yürütmemiz de zorunlu hale gelecektir. Zaten Kürt siyasal diyalogluğu bunu görmezse, bunu anlamazsa, buna göre bir mücadele pozisyonu içinde olmazsa özgür ve demokratik yaşamını kazanamaz. Kürtler gerektiğinde dört cephede değil, daha fazla cephede savaşmasını bilecek bir örgütlenme, siyasi ve askeri güce sahip olmak durumundadır. Ancak tercih tabii ki diyalog ve demokratik siyasal çözümdür. Kürtler esas olarak bu politika temelinde başarılı olurlar. Tarih ve coğrafya Kürtlere demokratikleşmenin öncüsü olma sorumluluğunu yüklemiştir. Kürtler 21. yüzyılda bu karakterleriyle Ortadoğu'nun yükselen halkı olacaklardır. Tabii ki kendileriyle birlikte tüm Ortadoğu'yu da tarihine yakışır biçimde yükselteceklerdir.

Şu anda başta Türkiye olmak üzere zamanında adım atanlar, inisiyatifli olanlar ve hamle yapılırsa gelecek kazanılır. Yoksa filerlin tepişmesi ve büyük devrim ortamında darbe yenilir. Büyük devrim imkanları olduğu kadar büyük tehlikeler de bulunmaktadır. Hareket bölgede büyük devrim geliştirdiği için imkanlar artarken, karşı devrimi de saldırgan hale getirmektedir. Devrim, karşı devrimi örgütler kuralı da bir daha geçerli hale gelmektedir. Her kadronun görevi kendinde ve çalışmasında devrim yapmaktır. Devrime hizmet etmeyen, devrime kilitlemeyen, bunun tarzına, temposuna ve duruşuna ulaşmayanlar kendilerine göre çok iyi şeyler yaptıklarını sansalar da Harekete değil, tasfiyeye hizmet ederler. Devrime kararlara hizmet etmeyip devrimin tarzı, temposu ve duruşu dışında kalanlar tasfiyeciliğe hizmet ederler. Önderlik, aramızdaki mesafeyi kapatmazsanız ben sizinle yürümem, dedi. Bu durum tüm kadrolar için de geçerlidir. Kadro harekete göre çalışmazsa kurumlar da hareketin amaçlarına hizmet etmemiş olur. Bu durumu hızla aşmak gerekir. Yoksa gaflet ve ihanet durumuna düşülür. Özcesi tehlike var, bedeller olacak; bunları göze almazsak devrim yapamayız. Dolayısıyla devrimin tarzı temposu her döneminin daha farklıdır. Buna cevap olunmadığı takdirde kendi rolümüzün ve misyonumuzun tersine bir duruma düşmemi kaçınılmazdır.

Bu çerçevede AKP hükümetini ve Türk devletinin dayattığı savaşa karşı bizim de güçlü bir cevap vermemiz gerekecektir. Artık eski dönem bitmiştir. Yeni bir diyalog süreci oyalama ve zaman kazanma süreci kabul edilemez. Ya Dolmabahçe mutabakatı çerçevesinde derhal müzakerelere geçilip sorunun çözümü gerçekleştirilecektir ya da Erdoğan'ın Dolmabahçe mutabakatını reddeden savaş politikasına karşı direnecektir. Kuşkusuz bu direniş klasik bir savaş olmayacaktır. Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamını kendisi inşa etmesi ve kendisi kurması temelinde bir demokratik devrim yaşanacaktır. Daha doğrusu gerçekleşen demokratik devrim kendi yapılanmasına kavuşacaktır. Bunun adı da demokratik topluma dayalı demokratik konfederalizm ve demokratik özerklikler. Artık gelinen aşamada kültürel soykırımcı sömürgecilik kabul edilemez. AKP'nin politikaları kültürel soykırımcı sömürgeciliği dayatmak ve bunun kabul edilmesini sağlamaktır. Kürt Özgürlük Hareketi'nin de, demokrasi güçlerinin de bunu kabul etmeyeceği, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünü sağlayacak kendi hamlelerini yapacağı açıktır. Artık dönem sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'de de tüm demokrasi güçlerinin ve halkın örgütlenerek toplumun kendi kendini yönettiği bir demokratik sistem gerçeğine ulaşmaktır. Türk devletinin politikaları hem Kürdistan'da hem de Türkiye'de demokrasi ve özgürlük için direnen güçlere bunu dayatmış bulunmaktadır. Bundan kaçınılp teslim olunamayacağına göre, demokrasi ve özgür yaşamın yaratılacağı yeni bir direniş dönemi gelişecektir.



"Tarih ve coğrafya Kürtlere demokratikleşmenin öncüsü olma sorumluluğunu yüklemiştir. Kürtler 21. yüzyılda Ortadoğu'nun yükselen halkı olacaktır."

Şimdi koalisyon Rojava'ya yardım ediyor. Kendi amaçlarına ulaşmak için bu yardımı yapıyor. Çünkü başka şekilde amaçlarını gerçekleştiremez. IŞİD, El Nusra ve Baas rejimi bu sistem güçlerinin ulaşamayacağı bir karakterdedir. Rojava Devrimini güçlendirip bunun üzerinden bazı güçlerle ulaşma temelinde yeni bir Suriye yaratmak istiyor. Bunu sağlamadan diğer güçleri ulaşmaya çekemeyeceğini görüyor. Dolayısıyla Rojava devrimcilerini sevdiğinden değil, kendi amaçlarına ulaşmak için bugünkü politikayı yürütüyorlar. Rojava devrimcileri de bu gerçeği görerek kendi pozisyonlarını güçlendirme ve oluşacak yeni Suriye'de güçlü bir konumda yer almak istiyorlar. Dolayısıyla bu durumdan Rojava devrimcileri de yararlanıyor. Şu bilinmeli ki, onlar daha fazla Rojava devrimcilerine muhtaçtırlar. Dolayısıyla ilişki gelişki diyalogluğu içinde çok yönlü bir siyasal mücadele sürmektedir. Rojava devrimcilerine düşen görev, bu mücadelede ideolojik duruşlarını ve siyasi konumlarını sağlam tutarak kendi çizgileri temelinde demokratik Suriye'de güçlü konumda yer almalarıdır.

## Türkiye'nin amacı Rojava Devrimini bastırmaktır

Bölgede ilişki ve çelişki iç içedir. Bunun dışında kimse siyaset yapamaz. Burada kimse sonuna kadar düşman da değil, dost

de esas olarak ABD'nin kendi amaçlarına ulaştığı görülmektedir. Bunlardan en önemlisi Türkiye'nin IŞİD'le ilişkisini sınırlandırmadığı. Türkiye bunu kolay kolay yapamayacaktır. Çünkü bu yola girdiğinde tüm inisiyatifin ABD'ye geçeceğini görmektedir. Ancak başka çaresi de görülmemektedir.

Türkiye hala Rojava Devrimini bastırma ve kantonların birleşmesini engelleme politikasında vazgeçmemiştir. Suruç katliamı bu temelde gerçekleştirilmiştir. IŞİD tehdidinin kendisi için de var olduğunu gösterip tampon bölgeye zemin hazırlamaktadır. Nitekim Türkiye'nin katliamdan sonraki politikaları, katliamın dolaylı veya dolaysız Türkiye tarafından yaptırıldığını ortaya koymaktadır. Türkiye bu katliamla birçok hedefe birden ulaşmak istemiştir. Bir taraftan Rojava Devrimine büyük destek veren Suruç cezalandırılırken, diğer taraftan Rojava Devrimine destek olanların hedef olacağı ortaya konulmuştur. Davutoğlu katliamdan sonra bu katliam tüm Türkiye'ye yapılmıştır diyerek Türkiye'nin şimdiye kadarki tezleri güçlendirilmek istenmiştir. Nitekim ABD'nin reddettiği tampon bölge, şimdi IŞİD'ten arındırılmış bölgeler biçiminde ifadelendirilerek yeniden gündeme getirilmiştir. Özcesi Türk devleti Rojava Devrimini boğmak için her türlü politikayı ve yöntemi bugün de uygulamaktadır.

Kuşkusuz bu saldırıyla Kobanê'nin inşasını da engellemek istiyorlar. Erdoğan önceleri "Kobanê'de insan mı kaldı" diyerek

biçiminde ortaya çıkacağını netleştirecektir. Güneyde ekonomik, siyasi ve toplumsal olarak ciddi sorunlar yaşanıyor. Aynı şekilde başkanlık seçimleri de kriz yaratıyor. Erdoğan'ın başkanlığı kaybetmesiyle birlikte Barzani'nin de başkan olma durumu riske girmiştir. KDP siyaseti sadece Güney Kürdistan'da değil, Irak'ta da olumsuzluklar yaratmış durumdadır. Kendisini de tehlikeye sokan bir siyasi tarzı yürütmektedir. Oysa doğru demokratik bir siyaset geliştirilseydi Kürtler Irak'ta da Ortadoğu'da da etkili olurlardı. Ama şimdi Güneyi tehlikeye soktular. Bu politikanın Şengal'de iflas ettiği açıktır. Rojava politikası da iflas etmiştir. Güneydeki partiler de KDP'nin sıkışıklığından faydalanmaya; taviz koparmaya çalışıyorlar. Kendi politikası bu durumu yarattığı halde KDP ortaya çıkan durumlardan PKK'yi sorumlu görüyor. Erdoğan Önderliği sorumlu gördüğü gibi KDP de aynı şekilde Hareketimiz ve Önderliği sorumlu görüyor.

Türkiye Önderlikle ilişkileri koparınca KDP de burada bizim yollarımızı kapattı. AKP'nin bu kararı Özgürlük Hareketi'ne yönelik bir savaş kararıydı. KDP de tutumuyla buna destek vermiştir, vermektedir. KDP Erdoğan tutumuna ve AKP'ye bir şey söylemezken, Özgürlük Hareketi'ne bu tutumu alması, AKP ile ilişkilerinin karakterini göstermektedir. Bilindiği gibi yürütülen diyaloglar Dolmabahçe mutabakatıyla sonuçlanmış, müzakere aşamasına geçmişti. Ama çözüm politikası olmayınca Erdoğan'ın tutumunda

## Artık eski dönem bitti, yeni bir mücadele dönemindeyiz

Sadece Türkiye değil, İran da Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı saldırıya girebilir. Nitekim nükleer silah konusunda uzlaşmaya gitmesi de Ortadoğu'da yaşadığı sıkışıklık yanında Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı pozisyonunu güçlendirmek içindir. ABD İran'ı bölgede bir denge unsuru olarak korumak için yanına çekmek isterken, İran da sıkıştığı dönemde yapacağı taktikle kendi pozisyonunu güçlendirmek istiyor. Kimin kazançlı çıkacağı önümüzdeki dönemde uygulayacakları yaratıcı politikalara bağlıdır. Ancak İran tarihindeki şekillenmeye de uygun olan demokratik ulus çizgisinde bir politika yürütmeye mevcut tedbirlerin uzun vadeli kendisini ayakta tutması zordur.

PKK Kürt birliği, kimliğini, saygınlığını dünyada geliştirdi. Şimdi İran'da Kürt siyasetinde biraz yumuşama yaratmak istiyor. İçteki bazı Kürtler HDP gibi yapabiliriz diyorlar. Ama İran ulus-devletçi zihniyet ve Çiller gibi bir çakıl taşı vermeyiz diyerek gerillanın sınırda kendi güvenliği için aldığı bazı yerleri zorla ele geçirmek istiyor. Dolayısıyla İran'la ilişkiler de pamuk ipliğine bağlı durumdadır. Her an çatışmalar gelişebilir. Bu durumda biz zorlanırsak, ama onlar bizden daha fazla zorlanır. Biz her yerde olduğu gibi diyalogla sorunları çözmek istiyoruz. Ancak Türkiye'de görüldüğü gibi



# Rojava Devrimi yeni bir umut, yeni bir yaşamdır

■ Sabri Ok

**K**ürdistan'da ve Ortadoğu'da olup biten her şeyi uluslararası sermaye, kapitalist modernite ve Ortadoğu tarihinin yaşadığı gerçeklik ile şu an yaşadığı çelişkileri, bu çelişkileri aşmak ve çözmek için verilen mücadele ile değerlendirmek doğru olur. Kapitalist modernite Ortadoğu'yu ekonomik, sosyal, siyasi, kültürel yönden baskı, sömürü ve işgal altında tutarak adeta kısırlaştırdı. Bir daha dirilmemesi için her türlü baskı ve sömürünün uygulandığı bir cendereye aralık köklerinden, tarihi

Şimdi demokratik Suriye'nin ortak bir savunma gücünü kurmanın zamanıdır. YPG

ve YPJ güçleri böyle bir oluşum ve örgütlemeye öncülük edebilecek düzeydedir.

Demokratik Suriye Konseyi'nin yaratılması da aynı düzeyde heyecan verici ve

önemlidir. Rêber Apo çok önceleri 6 şehrin özgür olması yetmez demişti. Rojava

Devrimi'nin özgürlüğü yetmez, Suriye halklarının özgürlüğü esastır. Rojava Devrimi'nin

kalıcılığı ve istikrarı demokratik Suriye ile mümkündür

nüşümünde, halkların özgürlük ve demokrasi taleplerinin karşılanması anlamında hiçbir rollerinin olmadığı açığa çıkmıştır. Dolayısıyla üçüncü çizgi dediğimiz demokratik ulus perspektifi ve halkın kendi öz gücüne dayanarak geliştirdiği mücadele çizgisi Rojava devriminde somutluk kazanmıştır. Rojava Devrimi'ne dostluk ve düşmanlık ancak buna göre değerlendirilebilir. Rojava Devrimi'yle heyecanlanan, büyük moral ve coşku alan, iddia ve kararlılık düzeyi yükselen halkların ve insanlığın, manevi anlamda büyük bir dostluk örneği sergiledikleri kesindir. Demokrasi ve özgürlük iddiası ve hedefi olan bütün halklar Rojava devrimiyle beraberdir, birliktedir. Dostluğun da ötesinde ortak mücadele sahibidirler.

Suriye ve Rojava somutunda belirtecek olursak Araplar, Süryaniler, Asuriler, Ermeniler, Aleviler Kürtlerle birlikte kendi özgür ve demokratik geleceğini yaratmanın mücadelesini vermekte, bu halklar ve inanç toplulukları tabi ki Rojava Devrimi'ne büyük bir ilgi ve sempatiyle bakmakta, heyecan duymakta, ortaklaşmakta ve dost olmaktadır. Ortadoğu genelinde demokrasi ve özgürlük mücadelesini veren, demokrasi ve özgürlük iddiası ve hedefi olan bütün kesimler ve halklar Rojava devriminin dostlarıdır.



gerçekliğinden koparak bir pazar ve sömürü alanına dönüştürmek istedi. Bu baskı ve sömürü cenderesinin bir ayağı kapitalist hegemonik güçler olurken diğer ayağı ulus devletçi zihniyet ve oligarşik faşist rejimler oldu. Bunlar insanlık adına olan tüm değerleri çarpıtarak, toplumu lime lime ederek halkları sömürmek, siyasi ve kültürel kırımdan geçirmek için ne lazımsa, hiçbir kural ve ahlaki ilke dinlemeden ahlaksızca ve acımasızca uyguladılar. Adeta toplumların genleriyle oynayarak, genetiği değiştirilmiş bir toplum ve sahte bir özgürlük anlayışı geliştirmeye çalıştılar. Halkları birbirine boğazlatıp, kendi özünden uzaklaştırıp, güçten ve takattan düşürmek için inanç, mezhep, etnik vb. her çeşit çelişkiyi çok insafsızca kullandılar. Özellikle son yüzyıl, deyim yerindeyse Ortadoğu halkları uluslararası sermaye güçlerin, tekelin ve onların işbirlikçisi ulus devletçi rejimlerin baskısı ve sömürüsü altında nefes alamaz hale getirildiler. Halklar kendisi için düşünemez, hareket edemez, yaşayamaz hale getirilmeye çalışıldı. Bu Ortadoğu halkları için, insanlığa beşiklik eden bir coğrafya için gerçekten acı ve kabul edilemez bir durumdur.

Halklar bugün Kürt Özgürlük Hareketiyle ve Rêber Apo'nun demokratik konfederalizm perspektifiyle, demokratik ulus bilinciyle gerçekten bir uyanış sürecine girmişlerdir ve tarihi kökleri ile yeniden buluşma sürecindedirler. Kürt Özgürlük Hareketi'nin öncülüğünde, Ortadoğu tarihsel kökleriyle yeniden buluşarak, insanlığın geleceğine bir kez daha yön vermenin, tarihsel rolünü oynamanın, halkların bir arada eşit ve özgürce yaşamasının yanında politik-ahlaki toplum yaratma sürecindedir.

2011 yılında Kuzey Afrika'da Tunus'la başlayan ve bir değişim dalgası biçiminde Ortadoğu'ya yansıtılmaya çalışılan, daha sonra Libya, Mısır ve bugün Suriye'de yaşananlar aslında kapitalist modernitenin açmaz ve çıkmazıdır. Kapitalist modernitenin son iki yüzyıllık bunalımını, çelişkilerini, açmazlarını Ortadoğu'ya yükleme politikasıdır. Baskı ve sömürü altında bunalan Ortadoğu halkları uluslararası sermaye güçlerine, tekelere ve onların işbirlikçisi ulus devlet zihniyetine isyan etmişlerdir. Ama bu isyana öncülük edecek ve Ortadoğu'da değişim ve dönüşüm gerçekleştirecek bir öncülük sorunu vardı. Fakat diğer taraftan yüzyıldır dayatılan bu baskı ve sömürü çemberinin artık kırılması ve buna isyan edilmesi önemlidir. Rojava devrimi böyle önemli gelişmelerin, Ortadoğu'da değişim ve dönüşümün sancılı olduğu bir süreçte gerçekleşmiştir. Adına Arap Baharı denilen ve fakat öncülük sorunlarından dolayı pek de öyle adlandırılmayacağımız, ancak çelişkili ve çatışmalı sürecin mutlak anlamda halkların özgürlüğünü kazanmaya yol açan bu süreç Rojava Devrimi ile önem kazanmıştır.

Suriye Ortadoğu'nun kalbi niteliğindedir, gerek tarihsel, gerek coğrafik, gerekse sosyolojik, etnik ve inanç toplulukları anlamında da bu böyledir. Suriye'deki bir değişim domino taşları gibi bütün Ortadoğu'nun yapı taşlarının değişmesine vesile olacaktır. Bu anlamda demokratik bir Suriye ile birlikte Ortadoğu'nun kapısı aralanacak, Ortadoğu'nun demokratikleşmesi gerçekleşecek, halklar kendilerini yönetme becerisini göstereceklerdir. Bu öneminden dolayı bütün güçler Suriye üzerine adeta titremişlerdir. Rusya'dan tutulmuş ABD ve Avrupa Birliği'ne,

İran'dan tutulmuş TC sömürgeciliğine, Suudi Arabistan ve Katar'a kadar tüm güçler Suriye'nin geleceği üzerinde rol almak ve belirleyici olmak için ne lazımsa yapmaya çalışmaktadırlar.

Suriye'deki rejim kuşkusuz miadını doldurmuş ve aşılması gereken bir rejimdir. Suriye'deki rejim katı ulus devletçi zihniyetinin de ötesinde ailesel, mezhepsel niteliği olan bir rejimdir. Halklara ve inançlara büyük acılar çekmiştir. Kürtlere Arap Kemerli politikasını uygulamış, Kürtler üzerinde asimilasyon ve entegrasyon geliştirmiş, kimiksiz bir halk konumunda tutmuştur. Bu nedenle rejim karşıtı olan her muhalefet büyük bir baskı ve zor yöntemiyle bastırılmış ve sindirilmiştir. 2011 yılında rejime karşı başkaldıran güçler, rejimden daha ileri bir nitelikte olmamışlardır. Başta Özgür Suriye Ordusu daha sonra Cephetul Nusra, DAİŞ denilen çete hareketi yaratılan boşluğu doldurmuştur.

Bütün bu dezavantajlı koşullara rağmen Rêber Apo'nun paradigması Rojava halkımız tarafından benimsenmiş ve Rojava halkımız devrimi gerçekleştirme iddiası ve kararlılığına ulaşmıştır. Suriye'de iç çatışma ve iç karışıklığın yaşandığı süreçte ilk başta PYD'nin maddi anlamda hemen hemen hiçbir imkanı yoktu. Rêber Apo'nun 20 yıllık emeği, birebir halkla ilişkileri, genel olarak Kürt Özgürlük Hareketi'nin Rojava halkımız ve Suriye halkları üzerindeki etkisi dışında bir avantajdan söz etmek zordur. Fakat buna rağmen doğru bir siyasi duruş, doğru mücadele yöntemleri, kararlılık ve iddia ile bir mücadele yürütülmüştür. Bu mücadele halkın öz gücüne dayalı olmuştur.

Rêber Apo kapitalist modernite ve ulus

devletçi zihniyetin çizgilerine karşı üçüncü çizgi dediği demokratik konfederalizmi yani kendi öz gücüne dayanan mücadele çizgisini esas almıştır. Bu temelde büyük yokluklar, büyük sıkıntılar olsa da halkın engin yurtseverliği, kararlılığı ve Rêber Apo'nun yirmi yıllık mücadele ile yarattığı ilişkiler devrimi gerçekleştirmeye yetmiştir. Devrimin önemi daha doğrusu devrimin niteliği kendi öz gücüne dayanan demokratik ulus ve demokratik konfederalizm perspektifiyle gerçekleşmiş olmasıdır. Bölge halkları üzerindeki, bütün inançlar ve etnik topluluklar üzerindeki büyük etkisi bundan ileri gelmektedir. Zor koşullarda, yokluklar içerisinde gerçekleşen Rojava devrimi bugün Ortadoğu siyasetine yön veren, insanlığı etkileyen kadın devrimi şahsında insanlığın özgürlük mücadelesine dönüşen bir nitelik kazanmıştır. Ortadoğu halkları Rojava devrimiyle mücadelenin yükseltilebileceği kararlılığına ulaşacaklardır. Rojava devrimi bütün halklara, inançlara, etnik topluluklara ve değişik kültürlerle öncülük edecek bir konumdur.

## Rojava Devrimi bir kadın devrimidir

Rojava ve Suriye üzerinde hatta biraz daha genelleştirirsek Ortadoğu üzerinde üç tane temel çizgiden bahsetmek mümkündür. Bunlardan birincisi uluslararası hegemonik güçlerin yani kapitalist modernitenin çizgisi. İkincisi ulus devletçi rejimlerin farklı tonlarda temsil ettiği çizgidir. Bu her iki çizginin de Ortadoğu halklarına büyük acılar yaşattığı, halkların yaşadığı bütün çelişkileri birbirlerini yok etmenin gerekçesi olarak kullandıkları, Ortadoğu'nun değişim ve dö-

uluslararası alanda tüm insanlık Rojava Devrimi'nin sempatisini kazanmıştır. Özellikle bir kadın devrimi olmasında kaynaklı dünya ezilen kadınların büyük ilgisini çekmekte, büyük bir dostluk ve dayanışma ruhu yaşamaktadır. Rojava devrimi bu anlamda küçük bir coğrafyada gerçekleşmiş olsa da tarihsel anlamda büyük sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Fransız ve Rus devrimleri ile kıyaslamak bundandır. Demokratik sosyalizm, demokratik toplum, demokratik konfederalizm, demokratik özerklik, demokraside özgürlük reel sosyalizmin çöküşünden sonra umutsuzluğa kapılan, ideolojik boşluğu yaşayan, politik örgütlenme arayışı içerisinde olan bütün kesimlere ve topluluklara büyük bir güven ve umut olmuştur.

Rojava devriminin düşmanları demokrasi düşmanlarıdır, özgürlük düşmanlarıdır. İnsanlığın yükselen değerlerini, toplumun demokratikleşmesi ve özgürleşmesini, halkların ve inançların birlikte ve özgürce yaşama- larını, kadın özgürlüğünü, komünal ekonomi ve ekolojik perspektifini red eden bütün güçler Rojava Devrimi'nin tasfiyesini arzulamaktadırlar. Özellikle Ortadoğu'daki temel iki güç, tarihsel olarak değişim ve dönüşümün önünde en büyük engel teşkil eden, mezhep ve inanç olgusunu iktidar aleti yapan, ulus devleti en katıksız temsil eden Türkiye ve İran sömürgeciliği, Rojava Devrimi'nden en rahatsız olan ve devrimin tasfiyesi için büyük çaba gösteren güçler durumundadır. Bunun anlaşılır bir tarafı vardır. Rojava Devrimi'nin perspektifi demokratik ulus ve demokratik konfederalizm paradigması ulus devletçi zihniyete karşı bir duruştur, yeni bir umut ve yeni bir yaşamdır. Bütün halklar, inançlar için özgürlük ve de-



mokrasidir. Dolayısıyla statükocu, oligarşik faşist ulus devletçi zihniyette ısrar eden güçler, Rojava Devrimi'ne karşı düşmanlıklarını her fırsatta göstermektedirler.

Uluslararası alanda da Rojava Devrimi'nin paradigmasından rahatsız olan, bu devrimi yörüngesinden çıkarmaya, kendi etki alanına çekmek isteyen, özünü boşaltmaya çalışan güçler hep olmuştur. Uluslararası hegemonik güçler demokrasi, özgürlük ve insanlık değerlerini kendi kirli, ekonomik ve siyasi çıkarlarına kurban edecek kadar ahlaksız, kirli politikalar uygulayabilmektedirler. Ama bu devrimde en çok rahatsız olan ve dolayısıyla en çok düşmanlık eden, Ortadoğu'nun en eski ve en katıksız ulus devletçi rejimleridir. İran, Türkiye, Suriye ve diğer benzer güçlerdir. Bunların tek amacı devrimi boğmak, Kürt halkının iradesini kırmak ve tasfiye etmektir. Bunun içindiri ki AKP devleti ve sömürgeci Türkiye rejimi Cephelut Nusra, DAİŞ vb. faşist çeteleri insafsızca, ahlaksızca desteklemiştir. Kürtlerin ve insanlığın büyük acılar yaşaması, büyük katliamlar yaşaması pahasına da olsa desteklemiştir.

Yakından etkilendiği için ilkel milliyetçi bile diyemeyeceğimiz KDP zihniyeti de her fırsatta düşmanlığını göstermiş ve ortaya koymuştur. 2-3 yıl önce Cizre sınırına hendekler kazması hala zihinlerde tazeyken, son zamanlarda Hesekê ve Şengal arasına da hendekler kazmaktadır. İşgalci Türk devletinin Rojava sınırına duvar örmesinden sonra KDP de Rojava sınırına hendek kazmaktadır. KDP, Türkiye ile ortak bir perspektif ve politika sahibi olmuştur. Bir merkezden aynı politikalar üretilmiştir. Halen de bu kirli politikaların devamında ısrar edilmektedir. Rojava'yı boşaltmak, insansızlaştırmak, Kürt gençlerini, genç kızlarını ve oğullarını yurtdışına çekmek, dünyanın değişik bölgelerine savurmak, toplumun gelecek dinamizmini kırmak için ne lazımsa yapmışlardır. Halen bir şekilde nasıl Rojava'ya müdahale edebiliriz hesabı içerisindeyler. Eş zamanlı ve aynı tepkiler düşmanlık düzeyinde ve bir merkezden gelişmektedir. AKP Cerablus'a müdahale edeceğim derken aynı günlerde eş zamanlı KDP de kendi beslediği ve örgütlediği silahlı güçleri Rojava'ya gönderme propagandasını ve planlamasını yapmaya çalışmıştır.

Özetle Rojava Devrimi aslında tüm insanlık, tüm demokrasi ve özgürlük güçleri için bir turnusol kağıdı gibidir. Nasıl ki bugün dünyanın değişik yerlerinde birçok halktan devrimci, ilerici, sosyalist güçler ve mensupları Rojava Devrimi'yle omuz omuza savaşış şehit düşmekte ve kahramanca mücadele etmektedir, aynı şekilde işgalci ve talancı emelleri için bölgesel ve uluslararası düzeyde devrimi boğmak isteyen güçler de vardır. Ama önemli olan halkların kendi özgür geleceklerine olan inancı, birlikte ve demokratik bir yaşam örgütleme isteğidir. Rojava Devrimi bunu güçlü bir şekilde ortaya çıkarmıştır. Dolayısıyla Ortadoğu'nun geleceği artık bu biçimde şekillenecektir.

## Rojava Devrimi enternasyonalleşti

Rojava devrimi sadece askeri mücadele ile sınırlı tutulursa, değerlendirilse bu büyük bir yanılgı hatta haksızlık olur. Aslında Rojava Devrimi bir politik-ahlak mücadelesidir, bir insanlık mücadelesidir, ideolojik-politik mücadeledir, insanlığın özgürlük mücadelesidir yani kompledır. Sahte özgürlük ve demokrasi, sahte kardeşlik söylemlerinin, bunun altında yatan zihniyetin ve ideolojinin halkların geleceği için bir değer ve anlam taşımadığı Rojava Devrimi ile görülmüştür. Ulus devlet adına, milliyetçilik adına, şovenizm adına hiçbir değer insanlık için artık cazip görülmediği, bunun halklar için ne kadar tehlikeli olduğu savaş, kan ve ölüm dışında bir anlam taşımadığı Rojava Devrimi ile ortaya çıkmaktadır. Devletçi zihniyetin halklara ve inançlara faturasının ne kadar büyük bir felaket, yıkıcı ve acı olduğu Rojava göstermektedir. Kadın özgürlüğünün insanlığın özgürlüğü olduğu Rojava ile bir kez daha kanıtlanmıştır. Ezilen halklar ve

inançlar Rojava Devrimi ile özgürlüklerine kavuşabileceklerini görmüş ve inanmışlardır. Bu anlamda Rojava Devrimi baştan aşağı bir mücadeledir, yeni bir yaşamdır aslında. Beraberinde yeni bir kültür yaratmıştır, yeni bir felsefe yaratmıştır, yeni bir direniş geleceği yaratmıştır. Rojava'nın halklar ve insanlık için büyüklüğü de buradan gelmektedir. Büyük bir saldırı altında olmasına rağmen destansı direnişi, önemli ve büyük gelişmelere yol açmış ve açmaya devam etmektedir. Demokrasi ve özgürlük karşıtı olan bölgesel ve uluslararası güçler Kürt düşmanlığı üzerinde politika geliştiren güçlerdir.

Belirttiğimiz gibi bunun başında sömürgeci Türk devleti ve Kürdistan'ı sömürgeleştiren İran, Suriye rejimleri ve Ortadoğu'nun diğer ulus devletçi rejimleri gelmektedir. Buna karşı bir iman direnişi vardır, inanç direnişi vardır, ideolojik direniş vardır, politik-ahlaki direniş vardır, kadın direnişi vardır, emek direnişi vardır, fedai bir direniş vardır ve her yönüyle efsaneleşen bir direniş vardır. Eğer bu görkemli, destansı ve efsaneleşen direniş olmasaydı, Şengal'de gösterilen kahramanlık olmasaydı, Kobanê'deki sınırsız fedai ruhlı direniş olmasaydı, Rojava bir kaşık suda boğmak isteyen güçler hiç durmayacaklardı. Türkiye durmayacaktı,

reniştir. Bunun için insanlığa bu kadar mal olmakta, halklar üzerinde bu kadar olumlu bir etki yaratmaktadır. Dolayısıyla Rojava Devrimi halklarla birlikte direnmekte, halklarla birlikte mücadele yükseltmektedir. Mücadelenin boyutları belirttiğimiz gibi kapsamlıdır, yaşamsaldır, ideolojiktir, ahlakidir, ekonomiktir, siyasidir. Bu mücadele Ortadoğu'da halklara zorla dayatılan kan ve zulüm üzerinde kabul ettirilmeye çalışılan anti demokratik, anti özgürlükçü statü kırılıncaya kadar halklar kendi özgürlüklerine kavuşup, demokratik ve kardeşçe kendi geleceklerini yaratıncaya kadar devam edecektir.

## Bölgedeki rejimler miadını doldurdu, KDP erime sürecinde

Bölgedeki rejimler aslında miadını doldurmuştur. İki kutuplu dünyanın bir ürünüdürler. Reel sosyalizm döneminde kapitalist, emperyalist güçlerin ileri bir karakolu, jandarma rolünü oynamaktaydılar. Fakat bu rejimler öyle bir duruma gelmişler, bırakalım emperyalizmin bunalım yükünü hafifletme, onlar için bile ağırlık teşkil eden bir duruma gelmişlerdir. Dolayısıyla birer birer aşılma ve çözülme sürecindedirler. Bu nedenle Arap ulus devletçi rejimler eski kararlılıklarından ve iddialarından düşmüş, şimdilik

yaluyla halkları ve inanç toplulukları bastırarak ömürlerini uzatmakta kolay olmayacaktır. Buna karşı Kürt Özgürlük Hareketi'nin Ortadoğu halklarında yarattığı bilinçlenme, uyanış, mücadele isteği ve kararlılığı, ulus devletçi zihniyetin ve bu devletlerin şansını daha da daraltmakta, azaltmakta ve zorlamaktadır.

KDP'yi bunların bir versiyonu olarak görmek doğru bir tespittir. İktidar ve maddiyat üzerinde varlığını sürdürmeye çalışmaktadır. Özellikle Şengal'de izlediği politika, binlerce Êzidi halkımızın katledilmesi, binlerce Êzidi kadın ve kızların kaçırılması, on binlerce Êzidi'nin yerlerinden, yurtlarından zorla sürülmesi bu zihniyetin sonucunda olmuştur. Buna karşı Kürdistan gerillasının göstermiş olduğu direniş KDP zihniyetini derinden yaralamış, itibar ve prestijini sıfırlamıştır. Güney Kürdistan'da halkımızın Kürdistan gerillasına, Rêber Apo ve PKK hareketine gösterdiği ilgi, sempati ve destek hiçbir dönemde kıyaslamayacak kadar büyümüştür, güçlenmiştir. KDP bu gelişmeler karşısında daha çok iktidar gücüne sarılmakta, maddiyat gücüne sarılmaktadır. Tüm ilişkilerini bunu korumak için kullanmaktadır. Bu nedenle halkımızın özgürlüğü karşısında bir tutum içerisine girmektedir. Bu durum onu daha da daraltmakta, yalnızlaştırmakta ve Kürt halkı nezdindeki varlığını tartışılır hale getirmektedir. Bu nedenle KDP de bir erime sürecindedir.

KDP gerçekliğini ideolojik-politik mücadele ile halkımıza sürekli anlatmak bir zorunluluktur. Çok kirli ve tehlikeli bir siyaset izlemektedir. Özgürlük Hareketinin ve halkımızın öz gücüne dayanarak, özgür iradesini örgütlemenin önündeki en büyük engel KDP zihniyetidir. Çok olumsuz ve uğursuz bir rol oynamaktadır. Kirli ilişkilerini özellikle Rojava'ya karşı düşmanca tutumunu halkımızın ve duyarlı tüm kesimlerin

Demokratik Suriye'nin anlamı ise demokratik Ortadoğu'dur. Bu gerçekliği bilen güçler tutumlarını her gün biraz daha netleştirmektedir. Halkların kardeşçe bir arada yaşaması, demokrasi ve özgürlük iddiası içinde olanlar, devrime daha heyecanlı ve sempati ile yaklaşırken, bu gerçekliğin bilincinde olan diğer güçler ise daha çok saldırgan, daha çok bu devrimi boğmanın çabası içerisindeyler. Demokratik bir Suriye yaratılmadan Rojava Devrimi her zaman tehdit ve tehlike altında olacaktır. Rojava'nın en büyük güvencesi demokratik Suriye olacaktır. Ama demokratik Suriye'nin de en öncü gücü Rojava Devrimi'dir. Bunun diyalektiği önemlidir.

Rojava bütün halklarla ve inançlarla gelişmek zorundadır. Özellikle din ve mezhep olgusuna doğru yaklaşımdan inançların tarihsel gerçekliği, sosyolojik gerçekliği, toplumsal gerçekliği bilinmeden inançların kültürel boyutu esas alınmadan, hepsine saygılı ve demokratik mücadele perspektifiyle yaklaşımdan ne Rojava Devrimi'nin yükü hafifleyecektir ne de Rojava öncülük rolünü tam oynayabilecektir. Aynı durum inanç ve etnik topluluklar için de geçerlidir. Rojava'da ve Suriye'de yaşayan inanç ve etnik topluluklara demokratik yaklaşımdan, bütün halklar kendi gelecekleri üzerinde özgür iradeye kavuşmadan, kendilerini yönetmeden ama hep birlikte demokratik bir yaşam kurmadan Suriye'nin demokratikleşmesi ve Rojava Devrimi'nin güvencesi ve kalıcılığından söz etmek yine mümkün olmayacaktır. Bundandır ki Rojava bütün halklarla ve inançlarla kucaklaşmıştır. Rojava demokratik özerklik sistemi bu temel paradigma üzerinden kurulmuştur ve heyecan vericidir. Aynı perspektif demokratik Suriye genelinde örgütlenirken savaş riski azalacak, demokrasi, özgürlük, barış içinde bir arada yaşamanın yolu daha çok açılacaktır.

Şimdi demokratik Suriye'nin ortak bir



İran durmayacaktı, rejim zaten devrimi bastırmak ve boğmak isteyecekti. Uluslararası gerici güçler Rojava Devrimi'nin tüm nefes borularını kapatmak isteyeceklerdi. Ama bu devrim enternasyonalleşerek tüm halklara ve insanlığa mal olmuştur.

Dünyanın değişik yerlerinde özgürlükçü, demokrat, sosyalist, ilerici ve vicdan sahibi olanlar Rojava Devrimi'nin yanında yer almıştır. Vietnam devriminden sonra ilk kez Rojava dünyanın her yerinde sahiplenilmiş ve insanlığın gündemine girmiştir. 1 Kasım Kobanê gününün anlamı budur, bu kadar enternasyonalleşen bir devrimin boğulması bundan sonra mümkün değildir. Kobanê ve Şengal direnişi, DAİŞ faşist çetelerine karşı her gün gösterilen kahramanlık, bu devrimin geleceğinin çok parlak olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu bir direniştir, hem de tarihsel bir direniştir. Her şeyden önce de haklıdır, meşrudur, insanlık değerlerinden tümünden uzaklaşmayan herkesin saygı duyacağı bir di-

iktidar ömürlerini uzatmanın arayışı içerisindedirler. Eskisi kadar emperyalizmden güç almadıkları rahatlıkla belirtilebilir. Çünkü varoluş koşulları ve ihtiyaç duyulduğu koşullarda iktidar olan bu zihniyet bugün Ortadoğu'nun ve dünyanın çok farklı gelişki ve koşullarında yaşarken, aynı avantajlara sahip değildiler. Bunu Saddam örneğinde, Hüsnü Mübarek örneğinde görmek mümkündür. Suriye rejimi örneğinde görmek mümkündür. Hatta AKP örneğinde bile görmek mümkündür.

Ulus devletçi zihniyet halkların demokrasi ve özgürlük mücadelesi karşısında bundan sonra çözülme sürecinde olacaktır. Bu sürecin temposu yani çözülme temposu, geç ya da daha erken tamamlanması tamamen halkların geliştirdikleri mücadele düzeyine bağlı olacaktır. Bu anlamda Arap oligarşik, faşist rejimlerinin geleceği parlak değildir. Büyük erime ve çözülme süreci demek doğrudur. Emperyalistlerden eskisi kadar güç almadıkları gibi, sadece baskı ve zor

çok iyi bilmesi gerekir.

Rojava bugün büyük bir abluka ve işgal altındadır. Özellikle ekonomik ve ticari anlamda boğulması istenmektedir. Türk devleti ekonomik ve ticari kanalları ne kadar tıkatmış, tüm kapıları kapatmış ise, KDP de ayınsını yapmaktadır. Onun tek amacı toplumu açlıkla terbiye etmek ve göçertme politikasını insafsızca geliştirmektedir. Ancak halkımız bu kirli politikaların bilincindedir. Onurlu yaşamayı her şeyin üstünde tutarak direnmekte ve mücadelesini sürdürmektedir.

## Devrimin kalıcılığı demokratik Suriye ile mümkündür

Rojava 4 yıldır kesintisiz, sürekli bir savaş içerisindeydir. Ortadoğu'da yaşanan gelişikli ve çatışmalı durumun daha yıllarca devam edeceği görülmektedir. Ortadoğu halklarının kaderi hiçbir zaman bugünkü kadar birbirine bağlanmadı. Rojava Devrimi'nin anlamı demokratik Suriye demektir.

savunma gücünü kurmanın zamanıdır. YPG ve YPJ güçleri böyle bir oluşum ve örgütlemeye öncülük edebilecek düzeydedir. Bu konuyu gündemlerine alıp, yoğun bir çalışma içinde olmaları gerçekten önemlidir. Diğer taraftan Demokratik Suriye Konseyi'nin yaratılması da aynı düzeyde heyecan verici ve önemlidir. Rojava Devrimi bunun öncülüğünü de yapmaktadır. Rêber Apo çok önceleri 6 şehrin özgür olması yetmez demişti. Yani Rojava Devrimi'nin özgürlüğü yetmez, Suriye halklarının özgürlüğü esastır. Bu özgürlükler birbirini güçlendirecektir. Aksi durumda her halk ve her inanç daha büyük bir ağırlık altına girecek ve zorlanacaklardır. Bu durumu kullanmak, inanç, mezhep ve etnik savaşların gerekçesi yapmak isteyen güçler de hep vardır ve olacaktır.

Rojava devrimi bugüne kadar birçok farklı paravan isimlerle kendini adlandıran çete örgütlerle çatıştı. Yani Rojava Devrimi'ne karşı savaşanlar el ve isim değiştirdi



ama savaş hep devam etti. Demokratik bir Suriye kurulmaz, bütün halklar ve inançlar birlikte kendi gelececeklerini örgütleyemezlerse bu eller ve farklı isimler altında örgütlenen çete örgütleri hep olacaktır. Bu nedenle Rojava Devrimi'nin kalıcılığı ve istikrarı demokratik Suriye ile mümkündür. Bu kesinlikle Rojava'nın öz gücüne güvenmemesi anlamına gelmez. Aksine dünyada benzeri olmayan büyük bir irade ve kendi öz gücüyle gerçekleşen bir devrimdir. Ancak demokratik konfederalizm, demokratik ulus perspektifi demokratik Suriye yaratmayı zorunlu kılmaktadır. Doğru olan budur, bununla Ortadoğu'nun demokratikleşmesinin kapısı aralanacaktır. Dolayısıyla savaşın ve şiddetin ne kadar azalacağı ve ne zaman duracağı Rojava Devrimi'nin kendisini örgütlemesiyle birlikte demokratik Suriye'nin yaratılmasına bağlıdır.

Tabi öncelikler de vardır. Rojava Devrimi kendi öz savunmasını çok güçlü geliştirmek zorundadır. Halkımız tamamen savaştan halk gerçekliğine göre yaşamını örgütlemelidir. Özellikle savunma esastır. Rojava'nın hiçbir şehri, ilçesi, köyü, yerleşim alanı öz savunmasız kalmayacaktır. Topyekûn bir halk savunma bilincinin gerekliliği içinde kendi öz savunmasını yaratacaktır. Bu konuda atılan önemli adımlar vardır. Ancak daha da geliştirmek gerekmektedir. Diğer bir boyut demokratik özerkliğin bir bütün olarak sistemleştirilmesi, inşa edilmesi, oturtulmasıdır. Bu da gelişmektedir. Kendi içinde böyle örgütlü, öz savunmasını örgütleyen bir Rojava Devrimi şüphesiz demokratik Suriye'nin gerçekleşmesine de öncülük yapacaktır. Savaş buna göre bitecek ya da buna göre sürecektir.

## Rojava'da her şey direnişle kazanıldı

Rojava'da halkımızın ve devrime öncülük eden hareketin hiçbir sıkıntısının olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. En büyük zenginlik, en büyük rezerv halkın büyük inancıdır. Rêber Apo'nun paradigmasına olan büyük bağlılığıdır. Örgütlenme iradesi ve gücüdür. Bunlar Rojava'da vardır ve bunlardan daha etkili ve büyük bir silah düşünmüyoruz. Şüphesiz halkımız bir savaş içerisinde. Savaş koşullarında yaşamını örgütlemektedir. Ekonomik, ticari sorunları olacaktır, sosyal sorunları olacaktır. Fakat bunları devrimin büyük heyecanı, devrime olan büyük inançla çözmek mümkündür.

Dünya devrimlerinde en olağanüstü atılımlar devrim süreçlerinde gerçekleşmiştir. Rusya'da böyle olmuştur, başka halklarda da böyle olmuştur. Rojava'da da böyle olacaktır. Emek kahramanlıkları oluşacaktır, gelişecektir. Emek müfrezeleri gelişecektir. Direnişte, gerillada, YPG'de olduğu gibi sosyal alanda da olacaktır, kültürel alanda da olacaktır. Yani yaşamın her alanında böyle üstün bir irade ve perspektifle yeni imkanlar yaratmak mümkündür. Halkımızın yaratıcılığı kendisine yetecek kadardır, hatta fazladır. Rojava büyük bir tarım alanıdır, üretime açıktır. Üretime teşvik edilen bir halkın ekonomik yaşam sorunları olmayacaktır. Burada önemli olan üretimin demokratik komünal perspektifle yapılmasıdır. Yeraltı ve yerüstü zenginlikleri vardır. Bütün bunları yine demokratik ulus, demokratik özerklik perspektifiyle demokratik komünal ekonomik politikalarla örgütlemek mümkündür. Var olan rezervleri, potansiyeli, imkanı örgütlü ve doğru değerlendirilse Rojava Devrimi sadece kendine değil beraberinde yaşadığı halklara da yetecek kadar zenginliklere sahiptir.

Büyük sıkıntılar, sürekli bir savaş içinde ve büyük kahramanlıklar yaşamakla birlikte hiçbir devrimde görülmeyen imkanları da vardır Rojava'nın. Sorun bunları daha örgütlü kılmak, daha sistemleştirmektir. Bunun mücadelesinin verilmesi sevindiricidir. Fakat geç kalmak, var olanla da yetinmek yanlışlıştır.

Halkımız Ortadoğu'daki oligarşik faşist rejimlere karşı başta TC. ordusu olmak üzere onun beslediği, yönlendirdiği, saldırttığı ve savaştırdığı El Nusra ve DAİŞ faşistlerine karşı sürekli bir direniş ve savaş içindedir. Bu anlamda halkımızın ve savaştan güçlerin

elbette daha çok silah, cephane ve lojistik desteğe ihtiyacı vardır. Savaştan halk bunları da yaratacaktır. Rojava halkımız devrime ilk yöneldiğinde belki birkaç düzine ya da birkaç yüz küçük çaplı silaha sahipti, ama bugün ordularla savaşılabilecek ve kazanacak bir nitelik ve düzey kazanmıştır. Bu direnişle olmuştur. Direndikçe yeni imkanlar çıkacaktır, direndikçe yeni imkanlar yeni kazançlara dönüşecektir. Rojava devriminin kendi hakikatını, meşruluğunu, devrimin bir Kürt devrimi değil bir halklar devrimi olduğunu, bir Ortadoğu devrimi olduğunu, devrimin bir kadın ve insanlık devrimi ve değeri olduğunu, bütün toplumlara, halklara, Ortadoğu ve dünya sivil toplum ve örgütlerine, ilgili ve duyarlı bütün devletlere daha çok anlatmak, sürekli anlatmak, bunun siyasetini ve diplomasisini çok güçlü yapmak gerekir. Böyle oldukça olmayan imkanlarda ortaya çıkacaktır. Tabi ki büyük adaletsizlikler de vardır.

DAİŞ faşistlerine karşı direnen ve kazanan tek güç Rojava Devrimi'dir, YPG ve YPJ'dir, Kürdistan gerillasıdır. Kürtlerin dışında, Kürt gerillası, YPG ve YPJ dışında DAİŞ'e karşı savaştan bir güç şimdiye kadar görülmedi. Devletler bile boyun eğdiler, taviz verdiler. KDP'nin DAİŞ karşısında Şengal'de, Maxmur'da, Celewle'de, Kerkük'te ne durumlara düştüğü herkes bilmektedir. Bırakalım elindeki imkanları ve silahları DAİŞ'e karşı kullanmayı, her şeyini bırakarak DAİŞ'e alan açan KDP gerçekliği karşısında imkansızlıklarla Şengal'de, Kobanê'de, Celewle'de, Maxmur'da, Cizirê'de DAİŞ'e diz çöktüren güçlere maalesef yardım edilmemektedir. Uluslararası koalisyon ve devletlerin, DAİŞ'e karşı mücadele adı altında gönderdiği tüm silah, cephane ve yardımlar savaştan KDP'ye gitmiştir. Bu büyük bir haksızlıktır. Savaştan güçlere bu yardım yapılmalıydı. Sadece uluslararası koalisyon güçlerinin zaman zaman uçak saldırıları ile yaptığı katkıları vardır.

Baştan aşağı tüm direniş ve devrimin tüm değerleri halkımızın kendi öz gücüyle ve imkansızlıklar içinde ortaya çıkardığı değerlerdir. Başta da belirttik en büyük silah ve teknik insandır, örgütlü halkın iradesidir. Biz bunun 14 Temmuz ruhu olarak tanımladık. 15 Ağustos ruhu olarak tanımladık. Yani olmazı gerçekleştiren, yani zorun zorunu başaran. Bu Rêber Apo'nun ve PKK'nin direnişçi ruhudur, felsefesidir, eylemidir, pratiğidir. Rojava'da da gerçekleşen budur. Bu anlamda Rojava'nın elbette savaştan bir halk olarak silah, cephane, lojistiğe her zaman ihtiyacı olacaktır. Ama kesinlikle bu daha büyük direnmenin ve daha büyük başarmanın önünde engel değildir. Şimdiye kadar nasıl direnişle imkanlar yaratıldıysa bundan sonra da esas alınacak diyalektik budur.

## Rojava'da gerçekleşen demokratik sosyalizm heyecan veriyor

Rêber Apo'nun demokratik sosyalizm çizgisinin ve ideolojisinin Rojava şahsında Ortadoğu'da büyük bir heyecan yarattığını belirtmek durumundayız. Özellikle reel sosyalizmin çöküşünden sonra dünya sosyalist, devrimci güçlerinde bir ideolojik boşluğun, bir yalpalanmanın, bir örgütsüzlüğün yaşandığı bir gerçektir. Aslında DAİŞ'de bu boşluktan büyük ölçüde faydalanmıştır. Eğer Ortadoğu halkları, Arap halkları sürekli uluslararası güçlerin bombardımanı altında kalırsa, eğer Arap halkları tarihteki direnişçi ve milliyetçiliği karşısında sürekli kendisini dışlanmış ve baskı altında hissederse, gururu ve tarihsel gerçekliği ile oynanırsa halklar elbette isyana kalkacaktır. Bu sosyolojik toplumsal bir gerçekliktir. Eğer Arap halklarının bu isyan duygusuna demokratik sosyalist perspektifle karşılık verilseydi bugün DAİŞ olmayacaktı. DAİŞ vb. güçler birazda bu boşluğun sonucudur. Şüphesiz uluslararası ve bölgesel güçler DAİŞ'i örgütlemiş ve birçoğunun bundan parmağı vardır. Fakat böyle sosyolojik bir gerçeklikte vardır. Halen dünyamızın ve Ortadoğu'nun büyük bir ideolojik boşluğu yaşadığı bir dönemde Rêber Apo'nun geliştirdiği demokratik sosyalizm ideolojisi bu anlamda heyecan

vericidir. Yeni bir enternasyonal niteliğinde, halklar üzerinde, devrimci-sosyalist güçler üzerinde etki yapmaktadır ve bu daha da gelişecektir.

Demokratik sosyalizmin Rojava'da gerçekleşen boyutu demokratik konfederalizm esprisi ile örgütlenen demokratik özerkliktir. Anti devletçi toplumun demokratik iradesini esas alan, toplumla birey ilişkisini, toplumla doğa ilişkisini, cins mücadelesini, kadın özgürlüğünü, devrimde örgütleyen bir düzey kazanmıştır. Demokratik sosyalizm demek din olgusuna devrimci temelde yaklaşım demektir. İnanç kültürünü esas almak de-

## Suriye demokratikleşmeden

## Ortadoğu demokratikleş-

## meyecektir. Bu anlamda sa-

## vaş ve şiddet maalesef daha

## uzun bir süre devam edece-

## ğe benzemektedir.

## Yeni Suriye'nin yapılanma-

## sında hangi güçlerin, siya-

## setin ne kadar ağırlığını or-

## taya koyacağının mücadelesi

## verilmektedir. İran'ın tüm çı-

## pınışı Suriye'yi ayakta tutmak

## ise Türk sömürgeciliğinin hır-

## çnlığı, da kendi isteği dışında

## gelişmelerin yaşanmasıdır.

## Türk ordusu Suriye'ye girerse

## bu devrim için yeni fırsatların

## ortaya çıkması anlamına ge-

## lecektir. Devrim bir parçayla

## sınırlı kalmayacak tüm Kür-

## distan'a yayılacak tüm halklar

## devrime koşacaktır.

mektir. Ne devletlerin, ne El Nusra, El Kaide ve faşist çete DAİŞ gibi güçlerin insanlığın bu değerleriyle oynanmasına fırsat vermemek, dini gerçek özü ile buluşturmak, onun demokratik ve kültürel yanlarını büyütmek ve esas almak demektir.

Rêber Apo'nun demokratik sosyalizm perspektifi, ideolojisi bu anlamda Rojava'da hayat bulmuştur. Demokratik sosyalizm her türlü dogmatizmden, her türlü milliyetçilikten, devletçi zihniyetten uzak, özgürlük ve demokrasi değerleri üzerinde bir gelecek yaratmaktadır. Rojava demokratik özerklik sisteminde örgütlenir ve hayata geçirilen budur. Yani halkların kardeşliğidir. Özgürlük ve demokrasi üzerinde ortak yaşamları örgütlemeyi. Kapitalist modernite, onun neo-liberal ideolojisine, onun talancı ekonomik politikalarına, onun toplumu baştan çıkaran kültür politikalarına karşı toplumun değerlerini örgütlemek, demokratik değerlerini açığa çıkarmak, komünal ekonomiyi örgütlemek, halklar arasında birlik, dayanışma

ve kardeşliği örgütlemektir. Rojava'da gelişen budur. Rojava devrim ve demokratik özerklik modelinin kesinlikle demokratik bir Suriye yaratacağına dair inancımız tamdır. Bu da başta belirttiğimiz gibi demokratikleşen Ortadoğu olacaktır. Demokratik gerçekleşen Ortadoğu ise bunda on bin yıl önce, binlerce yıl önce olduğu gibi insanlığın geleceğine bir kez daha yön vermek demektir. Bu demokratik sosyalizm ideolojisi ve onun politik perspektifiyle gerçekleşmektedir. Bu açıdan heyecan vericidir.

Rojava bir devrimdir şüphesiz, bir gelecektir, bir inançtır. Kanıtladığı çok şey vardır. Her şeyden önce insanlığın bu kadar düşürülmeyi hak etmediğini ortaya koymuştur. İnsanlığın düşürülen yerde ayağa kalkacağı kanıtlamıştır. Ortadoğu üzerinde çok oynanmıştır, halklar üzerinde çok oynanmıştır. İnsanlık bir anlamda Ortadoğu'da özünden boşaltılmak istenmiştir. En çok da Kürtlerde bu geliştirilmek istenilmiştir. Ama devrim gösterdi ki kaybedilen yerde kazanılacaktır. İnsanlık Ortadoğu'da kaybettiysse, Ortadoğu'da kazanacaktır. Rojava Devrimi bu anlamda bir insanlık kazanımıdır ve bunun gerçekleşmesinin mümkün olacağını kanıtlamıştır. Rojava Devrimi vahşi kapitalizmin, neo-liberal politikaların insanlığa hiçbir şey vermeyeceğini, toplumu ve bireyi baştan çıkarmaktan başka hiçbir değer yaratmayacağını, aksine var olan tüm değerleri kendi kirli ekonomik politikalarına kurban ettiğini ortaya koymuştur. Ulus devletçi zihniyetin ve her türden milliyetçiliğin miadını doldurduğunu ve bunların insanlığı ve insanlık değerlerini yok etmekten öte bir rollerinin olmadığını ortaya koymuştur. DAİŞ gibi faşist bir çete örgütünün kapitalist modernitenin gübrelüğinden beslendiğini, söz konusu şovenizm, milliyetçilik, ulus devlet zihniyeti olunca, Türk ve İran rejimlerinin Kürtlerin şahsında insanlık dışı politikalarla nasıl vicdansız, ahlaksız ve kurnasız olduklarını bir kez daha göstermiştir. Ama en önemlisi imparatorlukların, şahırların, devletlerin, sultanlıkların gücü ne olursa olsun halklar bir kez sorgulama bilincine kavuşmuşsa, hakikat arayışı içrisine girmişse, başkaldırmışsa, isyana kalkmışsa bunun önünde hiçbir gücün, hiçbir iradenin, hiçbir silah ve tekniğin, hiçbir paravan ve çete örgütün duramayacağını kanıtlamıştır.

Hepsinden önemlisi kadın özgürlüğünün insanlığın özgürlüğü olduğunu kanıtlamıştır. Kadın özgür olmayınca, karşı cinsin asla özgür olamayacağı, toplumun özgür olamayacağı, insanlığın özgür olamayacağı gerçeğini ortaya koymuştur. Bunun yanında kadın özgürlüğünün ancak kadın mücadelesi ile gerçekleşeceğini, kadın mücadelesinin de halkların ve toplumların mücadelesi olduğunu, öncü gücü olduğunu Rojava devrimi kanıtlamıştır.

İdeolojik, ahlaki ve moral değerlerin, manevi değerlerin, maddi değerler karşısında, teknik ve devlet gücü karşısında her zaman galebe çaldığını, örgütlü ve iradeli olduktan sonra kazanmamak, demokrasi ve özgürlük mücadelesini zaferle taçlandırmamak için hiçbir nedenin olmadığını kanıtladı. Küresel sermaye, uluslararası hegemonik güçler ve Ortadoğu'daki oligarşik ve faşist rejimlere karşı çıkarları aynı olan bütün halkların, bütün inançların birlikte yaşayabileceklerini, birlikte özgürleşebileceklerini, birlikte demokratik iradelerini ortaya çıkarabileceklerini, birlikte savaşıp, mücadele edip başarabileceklerini kanıtlamıştır. Küçük bir devrimde olsa anlamı evrensel düzeyde büyük olan bu devrimin, insanlığa kazandırdığı gerçekten çok şey vardır. Toplum bilimcilerin, siyaset bilimcilerin, felsefecilerin üzerinde çok yoğunlaşacağı, insanlığa mal edeceği çok büyük değerler vardır, dersler vardır Rojava devriminde. Rojava devrimi vahşi kapitalizm ve modernist güçler ne kadar kendilerine güvenirlerse güvensinler, ne kadar orduları olursa olsunlar, ne kadar faşist çete, paravan örgütleri harekete geçirirse geçirsinler bütün bunların halkların yenilmez iradesine çarpıp alt edilebileceğinin, insanlığın geleceğinin özgürlük ve demokrasiden geçtiğini, tarihin yönünün

böyle olacağını göstermiştir.

## Suriye'de savaş uzun sürecektir

Mevcut gidişat çelişkili, çatışmalı, savaşlı bir gidişattır. Daha önce de belirttik özgürlüğün ve demokrasinin kapısı aralanmıştır. Halklarda uyanış, bilinçlenme, örgütlenme, mücadele isteği gelişmiştir. Suriye'yi Ortadoğu gerçekliğinden, Rojava'yı Suriye gerçekliğinden soyut ele almak mümkün değildir. Hepsi birbirini etkilemektedir. Ortadoğu demokratikleşmeden Suriye rahat edemeyecektir. Suriye demokratikleşmeden Ortadoğu demokratikleşemeyecektir. Bu anlamda savaş ve şiddet maalesef daha uzun bir süre devam edeceğe benzemektedir.

Fakat şu önemlidir, ne Suriye ne Ortadoğu artık eskisi gibi olmayacaktır. Suriye'de artık tekçi bir zihniyet, ulus devletçi bir zihniyet hayat bulamayacaktır. Daha da somutlaştırarak olursak rejim bundan sonra tekrar toparlanıp eski rejim olamayacaktır. Bu süreç tamamlanmıştır. Fakat yeni Suriye'nin yapılanmasında hangi güçlerin, siyasetin ne kadar ağırlığını ortaya koyacağını, mücadelesi verilmektedir. İran'ın tüm çırpınışı Suriye'yi ayakta tutmak ise AKP devleti ve Türk sömürgeciliğinin hırçınlığı, tahammülsüzlüğü de kendi isteği dışında gelişmelerin yaşanmasıdır. Yani DAİŞ ve El Nusra gibi güçlerin öncülüğünde Rojava Devrimi'ni tasfiye edip Suriye'yi daha büyük bunalımlara sürüklemektir. Bunlar kesinlikle çözüm modelleri değildir, çözüm güçleri değildir.

Suriye'de tek çözüm modeli, çözüm perspektifi olan güç Kürt Özgürlük Hareketi'dir. Kürt Özgürlük Hareketi geliştikçe, demokratik ulus perspektifini örgütledikçe, Suriye değişecek, dönüşecek ve demokratikleşecektir. Savaş da buna paralel azalacak ve sona doğru gidecektir. Uluslararası güçler ve ABD halen kabul edilebilir bir muhalefet gücünü örgütleyebilmiş değildirlir. Aslında bu çıkarlarına da ters düşmemektedir, kapitalist emperyalizmin hiçbir zaman istikrar istemediği bilinmektedir. İstikrarsızlık, kapitalist emperyalizmin politikasıdır. Ne kadar çelişki, çatışma, halklar ne kadar birbirini boğazlar güçten ve takatten düşerlerse uluslararası hegemonik güçler kurtarıcı olma pozisyonlarını daha çok kullanacaklardır. Bu açıdan onlar için acelesi yoktur.

Gerçek olan şudur Suriye demokratikleşmek zorundadır. Bunun öncüsü de Rojava'dır. Bunun içinde liberaller olacaktır, demokratlar olacaktır, devrimciler olacaktır, inanç eğilimleri olacaktır, karma zengin ama demokratik yönü esas olan yeni bir ortaklaşma gereklidir. Oluşturulmak istenen Demokratik Suriye Konseyi'nin amacı bu perspektifi hayata geçirmektir. Türk sömürgeciliğinin Suriye politikası çökmüştür. Bütün hırçınlığına, bütün tahammülsüzlüğüne, bütün işgalci emellerine, bütün Kürt düşmanlığı üzerindeki politikasına rağmen çökmüştür. Rojava Devrimi'nin Kürtler üzerindeki etkisinden korkmaktadır. Olası bir Suriye müdahalesi Suriye'nin sorunlarını çözmeyecek daha da ağırlaştıracaktır. Fakat halkımızın direnişi ve uluslararası koalisyon güçlerin tepkisi Türk ordusuna ve devletine geri adım attırmıştır. Ancak Türk ordusu Suriye'ye girerse bu devrim için yeni fırsatların ortaya çıkması anlamına gelecektir. Devrim bir parçayla sınırlı kalmayacak tüm Kürdistan'a yayılacak tüm halklar devrime koşacaktır, bunun mücadelesini verecektir. Halen Suriye'de güçler arasında bir mücadele süreci yaşanmaktadır. Bu süreç daha sıkıntılı, zorlu daha uzun olabilir. Fakat sonuçta Suriye demokratikleşecektir, demokratikleşmek durumundadır. Bunun dışında ne uluslararası güçler ne bölge ulus devletçi oligarşik faşist rejimler zorlayıcı olsalar da Suriye üzerinde belirleyici olamayacaklardır. Halkların demokratik iradesi, sorgulama bilinci gelişmektedir. Bu anlamda Suriye'nin geleceği zorlu, sıkıntılı ve zamana da mal olsa şüphesiz ki demokrasi ve özgürlük olacaktır. Kazanan tüm halklar ve tüm inançlar birlikte kardeşçe ve demokratik yaşam olacaktır.



# Kobanê'de özgürlük, direniş ile mayalanır

## ■ Medya Doz

**K**eşke yıkılmış bir şehir- den bahsetmeden yaradılış destanlarından söz etmek mümkün olabilseydi. Ama mümkün değil, yaradılışın her soluğunda var olmak için, binlerce kez yıkımlara tanık olmak gibi bir zorunluluk ilişti- riyor hayatımızın dimağına. Böylesi anlar, keşkenin saç örüklerini kestiği

zamandır, ama şimdi söz konusu Ko- banê olunca bozuluyor ezberler. Öyle bir şey ki, ağız dolusu Kobanê de- meyince anlatılamayacakmış gibi bir hissiyat doluyor insanın içine. Kobanê her adım toprağında güzel insanların ayak izleri, Kobanê yıkıntılar arasında tarihi fısıltıların duyulduğu yıkılmış bir coğrafya.

Yaralarını yeni sarmaya başladığı bir zamana denk geliyordu Kobanê'ye gelişim. Yaralı bir kentin gündüzüne kan vermek gerekiyordu. Kollarından

koparıp aldı. Bir evin köşesinde şöyle yazıyordu; **"Heval Gelhat burada şe- hit düştü"**, bir başka duvarda; **"Renas Amed arkadaş burada şehit düştü"** ve duvarlar üstüne üstüne gelmeye başlayıp hıçkırıklar içinde bir kuytuluğa çekildiğimde bastığım her toprak par- çasının sadece toprak olmadığını an- ladım. Basmaya kıyamadığım ve ayak- larımı yerden kesen bir can deryasıydı buradaki bütün topraklar. Gelhat he- valin şehit düştüğü yerden biraz toprak alıp uzaklaştım oradan. Ama her şey

mizde; *"bir mahsuru yoksa size pirim diyeceğim"* dedim gülümseyerek. *"Sağ ol yoldaş"* dedi. Ve Karker heval hafızamda çakır gözlü pir olarak yer edindi.

Aynı hareketlilik YPG ve YPJ sa- vaşçılarının mevzilerinde de vardı. Bir yandan savaş hiç durmaksızın devam ediyor, diğer yandan da yeni- den yaratmak ve can vermek adına yaşam ilmek ilmek örülüyordu. Kaza- nılan bütün başarılar kolektif emeğin ve yoldaşlığın eseri idi bu mevzilerde,



anlardır. Bu anlar bir arzusun gerçeğin ateşinde su içtiği anlardır. Bu çağda keşkelere yalvarmadan mavinin berrak duruluğuna dokunmak ölesiye zor ki. Tanrıçalar, doğurduğu güzel ruhlu bü- tün çocuklarını tekrar tekrar rahmine gömmenin merhametine bürünür bu zamanlarda. Ve bu diyarlar ölümcül bütün sancıları çekmeden, yaşam do- ğurmuyor insanlar. Sevgiler ölümün acımtırak tadını sinamadan yaşamın zerresini doğuramıyor.

Gökyüzünün yeryüzüne yenildiği, iyiliğin kötülük karşısında can çektiği, karanlığın aydınlığı dövdüğü ve ölü- mün yaşamdan nefes çaldığı anlara tanıklık etmeden ak ve karada erimeyi düşünemiyor insan... Ki eritmeden özünü hakikatin harlanmış ateşinde demini tutmuyor aşk. Yeryüzünün en güzelleri, çirkin olanı, iyilik ve doğru- luktan uzak tutmak için inanılmazacak kadar zor cenklere giriyor. Yaşatmak için insanları kahramanlar, ölümlerin her türlüşünü benliğinin derinliğinde öldürüyor. Yaşam ancak böyle yoktan var ediliyor. Biliyoruz ne yazılsa da bu yıkılmış şehirin anısına, yüzlerce kahramanın hayaline bile değme ma- ğaretini gösteremeyecek. Biliyoruz bu yıkılan kenti inancı ve düşü ile kuranlar var, yaşamın her zerresinde...

Zaman, mekan ve yaran yani (in- san) ismi dile gelmeden de anlatılabilir gerçekliklerdir diye düşünürdüm uzun

ve yollarından yara almış bir kentin gecesine ser vermek gerekiyordu... Anılarından ve bütün yaşanmışlık- larından öpülmeliydi bu kavruk kent. Bir ulusun göz nuru, gururu, acı ve sevinci vardı bu kentin her yaşan- mışlığında. Kobanê sadece kent de- ğildi, insanlığın kalp atışının dinlendiği ve vicdanların nabızlarını yokladığı garip evrensel bir mekandı.

Kentin her yerinde hararetili bir ça- lışma vardı, herkes bir yerlere koşu- turuyor, bir yerleri onarmaya çalışı- yordu, çocuklar harabelerde deliler gibi çığlık çığlığa oynuyordu. Birkaç ay önce ölümüne cenklere olan nice güzel insanın mevzi yerlerinde şimdi çocuklar tahtalardan silahları ellerine alarak savaş oyunu oynuyordu. Daiş çeteleri rölüne girmiş çocuklar *'Allah u Akber'* diye bağırınca, insan en güzel düşlerdeyken bile irkilirdi. YPG savaşçısının rölüne bürünmüş bir ço- cuk, diğer arkadaşının sözde yaralı kolunu sarıyordu. İzlerken bu çocuk manzaralarını insan, henüz tanımlanmamış bir yaşamın içine fırlatılmış gibi hissediyordu kendini.

Çocukların yanından yol alıp Ko- banê'de müze yapılacak yere doğru ilerlediğimizde, yolumuzun üzerindeki her köşe başında ve birçok duvarda yazılan yazılar gördüm. Yaklaşıp oku-duğum her yazı canımdan can aldı, bedenimden ve ciğerlerimden parçalar

o kadar yakın ve tanıdık ki uzaklaş- mak sadece sözde söylenen bir şeydi. Mermi izlerinin kapladığı duvarlardaki yazılar bize binlerce direniş öyküsünü anlatıyordu, ölesiye bir merak sarıp sarmalıyordu kalbimizi. Kim veya kim- ler yazdı bu yazıları? İsimleri neydi? Şimdi neredeler? Nasıl gülerlerdi? Acabalar ve keşkellerle akraba olu- yorduk her seferinde.

Müzenin sınırları içinde yüzlerce tabela vardı, tabelalarda isimler, yerler ve hikayeler. İlerlediğimiz yerin karşı tarafında elinde yeni bir tabela ile bize doğru çakır gözlü, beyaz saçlı, babacan görümlü, üstünde YPG elbisesi olan yaşlı bir arkadaş geli- yordu, biraz daha yaklaştığında tanıdık bir yüz olduğunu gördüm. 60 yaşındaki Sinoplu YPG'li Karker (**Rifat Horoz**) hevaldi. **"Kobanê'de devrimi birlikte inşa edelim"** çağrısı yapmıştı oku-duğum bir ropörtajında. İnsanın ken- disini yanında huzurlu hissettiği güzel bir insandı. Müze çalışması ve Ko- banê'yi yeniden kurma çalışmalarında yerini alıyordu. Havan toplarının boş kovanlarını çiçek saksısı yapmak için toplamış, Kobanê çocuklarının arka- larında bıraktığı oyuncakları toplamış, bir sürü çiçek ekmişti. İçinde hasret kalan ve huzur bulduğu bir iş yapı- yordu, sabah güneş doğmadan uyanır akşama kadar aralıksız çalışırdı. Bir keresinde bir çayını içmeye gittiği-

bu gerçeği her gün görüp tanık olmak mümkündü. Bu duruşlar, insanın sırtını dayayacağı yoldaş olsun gerisi önemli değil, diğer tüm engeller mücadele gerekçesidir dedirtiyordu.

Savaş cephesinde ilginç manza- ralara tanık oluyordum. Çölün orta yerinde onlarca güneş enerji paneli ile ekolojik enerji elde ediliyor, aküler, cihazlar vb teknik malzemeler güneş enerjisi ile şarj ediliyordu. Gece ay- dınlıkta sistemi bile güneş enerjisi ile sağlanıyordu. Dünyanın birçok ye- rinde diğer kirliliği enerji elde etme bi- çimleri insan öldürüyordu, ama çok da umursanmıyordu. Fakat savaşın orta yerinde ölüme bunca aşına olan bir yerde bu yaklaşım bana fazlasıyla ince geldi. Bu incelik bizi yeni bir dünya anlayışına davet ediyordu da biz bunu yeterince anlıyor muyduk orası meçhuldü.

Başka bir mevzide hemen her gün gözüme çarpan ve sonunda sormayı akıl ettiğim başka bir manzara da kü- çük küçük kaplara su ve ıslatılmış bulgurun konulup mevzi kenarına bı- rakılmasıydı. Meğer bu yıl ekin ekil- meyen bu topraklarda kuşlar aç ve susuz kalmasın diye savaşçılar her gün kuşları doyuruyorlarmış. İçimden *'bunca estetik ve ince anlayış ile ya- şayanlar, kuşlara yem ve su bırakan narin yürekler asla yenilmez'* deyip başka yerlere yol aldım usul usul.

Kobanê savaşında abileri şe- hit düşmüş, şimdi de iki kar- deş babalarıyla birlikte aynı mevzide ağız dolusu gülüyor- lardı, yolumuzun üzerinde on- lara da selam verip geçtik. Yol boyunca yüzlerce savaşçı ile karşılaştık, birileri hep gidi- yordu, birileri birbirine sarılıp vedalaşıyordu.



Kobanê'de öyküler bitmiyor, Kobanê savaşında abileri şehit düşmüş, şimdi de iki kardeş babalarıyla birlikte aynı mevzide ağır dolusu gülüyorlardı, yolumuzun üzerinde onlara da selam verip geçtik. Doğru; insan geçiyor yolları ama öyküleri de benliğine katıp geçiyor. Kobanê'de öykülere tanık olunca, gidilecek yollar seçiyorsa kahramanlar, kalınacak yerlerin tümü kusura batmıştır diyese geliyor insanın. Evet, en güzellerimiz ayrılıklara bir son vermek için savaştığını söyleyip gitti. En sevdiğimiziz ayrılık ile sınıdı bizi. Öyle susmak öyle bir susmak gerek ki bazen, anlaşılmayı beklemeden susmak ve anlama erdemini benliğinde bir çığlığa dönüşüncüye kadar susmak.

Yol boyunca yüzlerce savaşçı ile karşılaştık, birileri hep gidiyordu, birileri birbirine sarılıp vedalaşıyordu. Nasıl bir özlem musallat oluyor bazen kalplerimize, hani arkayı dönsen bir daha asla dokunamayacağım gibi. Tarifi yok bazı özelemlerin, kalpten sarılmak kafi bazen... Bu esmer coğrafyanın kara tenli çocuklarını izledikçe bütün çağların cengaverlerini misafir edebilirsiniz kalbinize. Çocuk kalmış bir ulusun ciğer parçaları bir savaş öncesi koskocaman cenklere atılıyordu. Ve bunun için ayrılmak ve bunun için vedalaşmak ve bunun için birbirine ölümüne sarılmak gerekiyordu. Hani ay düşse gökyüzünden, hani güneş kavursa yüreği yine tarif edemeyecek bazı duyguları.

Yorgun argın bir halde Berxbotan köyüne 12 km uzaklığında olan İdikê köyündeki bir YPJ birimine ulaştık, yorgunluk bir çaydan sonra uçup gitti ve biz yarın ne olacağının belirsizliği ile uyuduk. Sabahın ilk saatinde daha güneş doğmadan patlama sesi ile uyandık. "Çeteler Kobanê'ye saldırmış" sözü kulağıma ulaşınca dek beynim mağdur bir çocuk gibiydi. Sonrası bir silkinme, sonrası karanlık bir bulutun neler yapabileceğini düşünme halleri. YPJ'li arkadaşlar hemen hazırlanıp silahlarını kuşandılar ve şehir merkezine gideceklerini söylediler. "Biz de sizinle geleceğiz" deyip arabaya atladık. Ulaştığımız ilk kontrol noktasındaki asayiş görevlisi bize "bir saat önce 6 arabayla gelenler bize Özgür Suriye Ordusu'na ait olduklarını söylediler, biz de geçişlerine izin verdik" deyince içimize ince bir sızı yerleşti. Arabamız şehir kapısından içeri girerken okulun içinde konumlanan çeteler bizi yayılım ateşine tuttu. Arabanın arkası dünyalar güzeli kadınlar ile doluydu. Neyse ki sadece hafif bir yaralı ile atlattık olayı.

İlginç ki bütün ulaşım araç-geçerleri işlevini yitirmişti. Türk-sel telefon hatlarının şebekeleri kesilmişti. Çatışmalar her dakika şiddetleniyordu. Kara bir bulut gibi Kobanê'ye yayılan çeteler, öldürmeye programlanmış birer robot gibi hareket ediyordu. Bir halktan katil üretmek, tetikçi üretmek bütün sömürgecilerin en temel çalışmasıydı. Kobanê katliamında da en büyük rolü DAİŞ ve Türk ajanları-AKP'li Kürdler'in bu kirli oyunda oynadıkları gibi. Kobanê'li'lerin kapılarını "dayê, em ji YPG'ne ji kerema xwe derî veke" diyen, Kürt annesine Kürtçe seslenen AKP'li ve DAİŞ'li katiller, kapıya çıkan anneyi ve çocukları hunharca katlettiler ve bunların üretilmiş, halis muhlis Kürt olduğunu biliyoruz.

Katliamdan birkaç gün önce DAİŞ'in Rakka'daki Kürtlere çağrı yapıp 48 saatte Rakka'yı boşaltma planı da Kobanê'ye düzenlenecek saldırı

ile direkt bağlantılıydı. Böylece yavaş yavaş saldırı için göç kafesi içinde istedikleri miktarda eleman ve mühimat da Kobanê'ye gönderebildiler. Elbetteki bu kirli oyunlarının uygulayıcıları yine ihanete bulaşmış Kürtlerin eliyle yapıldı. Bütün olanaksızlıklara rağmen göç edenler, Kobanê halkı tarafından Kürt geleneklerindeki vazgeçilmez misafirperverlik ile karşılandı. Göçün acısını bilen bu halk göç edenlere kapısını sonuna kadar açtı, yarın ne olacağını idrak edemeyecek kadar taze acılar yaşayanlar tedbirli olma yetisini kaybediyor sanırsam.

Diğer yandan motorsikletlerle ve değişik araçlarla Türkiye'den giriş yapan çetelerde en çok intihar eylemi yapma taktiğine başvurdular. AKP fedailerini Kobanê'ye gönderirken sağ ele geçmez hesabı yapmıştı ama bu hesabı yanlış çıktı. Sağ ele geçen DAİŞ ve AKP çeteleri tahmin edilen ve zaten bilinen işbirliğini tekrarlamaları çok yeni bir şey olmadığı gibi, çok da fazla bir şey değiştirmede. Ve biz tekrar anladık ki "DAİŞ'in halifesi Bağdadi değil, Erdoğan'dır. Saldırıları Rakka değil, Ankara merkezlidir."

Kuşatmaya alınan çetelere "teslim ol" çağrısı yapılırca "biz şehadete geldik" diye cevap veriliyordu. Ama kaçma fırsatı bulanlar yönünü Türkiye sınırına verip Türk askerlerine teslim oluyorlardı. Kobanê'ye saldırı yapan çetelerin hepsinin kolunda sarı bir bandaj bağlıydı. Vahşi bir ideoloji ile donatılan bu katiller, YPG elbisesi giydikleri için birbirlerini bu sarı bandajdan tanıyacaktı. Hemen hepsinin üzerinde intihar kemeri de vardı. Çoğu Kürtçe biliyordu. Çatışmalar esnasında kurtulamayacağını anlayan bazı çeteler YPG ve YPJ savaşçılarına seslenip "benim bacağım kopmuş gelemiyorum siz beni almaya gelin teslim olmak istiyorum" deyip savaşçıları tuzağa çekmek istiyordu. Bu çağrıyı yapan çeteler öldürüldükten sonra görüldü ki bacakları gayet sağlamdı.

Öyle bir şey ki sadece ve sadece öl ve öldür mantığı hakim kılınmıştı bu ölüm makinası olarak hazırlanıp gönderilen azıllı katillere. Birçok yerde halkın kendisi YPG savaşçılarıdır diye arabaların geldiği yöne doğru koşmuş, ne olduğunu öğrenmek isterken yayılım ateşine tutulmuştu. En çok zor olan ve çetelerin şehirden temizlenmesini 4 gün geciktiren şey ise evlerde esir alınan halktı. Çocukları, yaşlıları ve kadınları evlerin balkonuna gönderip burada olmadıklarını söylemelerini istiyordu çeteler. Fakat kadınlar balkona çıkar çıkmaz YPG-YPJ savaşçılarına "buradalar" anlamına gelen işaretler yapıp, kendilerinin ölümü pahasına bile olsa, çeteleri vurmalarını istediklerini işaret ediyorlardı. Ama halka zarar gelmesin diye savaşçılar, çok titiz yaklaşıp, üç katlı bir eve arkadan tırmanarak onlarca insanı bir su hortumu ile aşağı indirip kurtardılar.

Kıyasıya bir savaş sürerken, mermi yağmuru altında şehirdeki hastaneye ulaştırdım kendimi ve gördüm ki bu canavarca saldırının sonuçları burada toplanmıştı. Bu yüzden katliam kelimesi bile bana basit geliyor, bu saldırı Kürtlerin ortak düşmanlarının soykırım provalarından sadece bir tanesiydi. Hastanedeki manzaralar yürek parçalıyordu. Cansız eşinin başında çığlık çığlığa bacağından yaralı bir kadın "onlar arkadaş değildi, onlar DAİŞ'ti neden gittin yanlarına neden"

**"Halk her şeye inat ayaktaydı, herşeye inat öfkesini direnişe dönüştürüyordu. Yaralarını bunca çabuk saran bir halk daha yoktur şu yeryüzünde. Bunca direngen, bunca sevgi dolu bir halk için ne yapılırsa azdır demekten alıkoyamıyor kendini insan. Kobanê halkı Daiş çetelerinin düzenlediği katliam saldırısından sonra hiç yılmadan birbirine sarılıp en direngen yerinden tuttular yaşamı."**



diye haykırıyordu, sesini mutlaka duyurmak istercesine, anlatmayı zorunlu gördüğü bir gerçeği bir ölünün kulağına binlerce kez söyledi, haykırdı, bağırdı, çığlık attı, ama hiç durmadı akşama kadar.

Diğer bir köşede mavi gözleri kan çanağına dönmüş bir amca 7 cenazenin başında bekliyordu. Berxbotan köyünden olan bu amca bütün ailesini kaybetmişti ve artık hiçbir söz söyleme gereksinimi duymadan sadece derin bir boşluğa bakıyordu. Her evden mutlaka iki şehidi olan Berxbotan köyü

de bilinçli hedef seçilmişti. Çünkü çeteler Kobanê'ye ilk saldırdığında bütün Berxbotan köylüleri bir araya gelip köyü bırakmama yemini içmişti ve köylerini ölümüne savunmuşlardı. DAİŞ bu direnişi unutmayıp intikamını ancak böyle namertçe alma planı kurmuştu.

Ve Hebun Bebek...

Sokak arasında bulunan 4 aylık Hebun Bebek, YPG ve YPJ'iler tarafından kurtarılmıştı. Gün boyu sağlık personelinin ve savaşçıların kollarından düşmeyen bu mininin annesi ve babası ağır yaralıydı, ismi bilinmeyen

bu çocuğa Hebun isminin verilmesi bile insanın içini acıtiyordu. Akşama doğru annesinin hayatını kaybettiği haberi gelince, Hebun'un kara iri gözleri pırlı pırlı parlıyordu. Her şeyden ve annesinin artık olmadığından habersiz gülen Hebun ile oynadık, hem de içimiz kan ağlarken. Hebun ile sabahladık. Hepimiz biraz anne olduk o gece.

Hastanenin her yerinde bir halkın acısı boylu boyunca uzanıyordu. İnsan ölüsü kokarken koynumuz, sevmelere nasıl da sarılıyor insan, başkaları ölmesin diye nasıl da ölmek istiyor insan. Sevmeyi bilmezsen Kobanê'ye kusulan nefret sana da kıyar ey insan. Göz yumduğun her ölüm üstüne üstüne yürür. Sustuğun her şiir çığlık olur ey insan...

Bu insanlık dışı saldırıdan sonra Kobanê'yi boylu boyunca gezdim, ifadesi zor olan her şey sadece susmayı öğretip, gerçek düşmanı tanıtıyordu. Çakır gözlü Pir'in yani Karker hevalin yerine gittim. O yoktu. Müzesi darımadığın edilmişti. Yakılmıştı çiçekleri. Yakılmıştı insana dair olan her şey. Çocuklar gelip onu sordu bize, sustuk öyle derin sustuk ki bütün konuşmalar ölmek istedi. Arabasında okuduğu kitabı, Önderliğin savunmalarından aldığı notları yazdığı defteri, Kürtçe öğrenmek için yaptığı karalamalar ve Arın Mirkan arkadaşın resmi vardı arabada. Sonra savaştığı ve yaralandığı sokağın başına baktım uzun uzun. İnsanlığın savaşında katanlar sadece Karker ve yoldaşlarıdır dedim kendi kendime. Halkı savunmak ve bu canilerden kurtarmak adına onlarca YPG-YPJ savaşçıların da ismini öğreniyorduk tek tek. Onlardan sonra, tanrıların gözyaşı gönül ovamızda sel olup aktı. Onlardan sonra Fırat öyle bir çığlık attı ki dünyanın sancılanmayan, acımayan yeri kalmadı.

Halk her şeye inat ayaktaydı, herşeye inat öfkesini direnişe dönüştürüyordu. Yaralarını bunca çabuk saran bir halk daha yoktur şu yeryüzünde. Bunca direngen, bunca sevgi dolu bir halk için ne yapılırsa azdır demekten alıkoyamıyor kendini insan. Kobanê halkı Daiş çetelerinin düzenlediği katliam saldırısından sonra hiç yılmadan birbirine sarılıp en direngen yerinden tuttular yaşamı.

O sırada Kobanê'li bir kadının ellerine sarılıp "hüznün bütün evreni yaralar ülkemin güzel kadını, acın, dünyanın kalbini yumruklar" demek istedim sadece. Kobanê'li bir çocuğun kulaklarına, "ey çocuk düşlerinden vurulan sevgilim olur musun, ey çocuk bir babanın mezarında dile gelemeyen ağıdım olur musun?" demek istedim sadece. Yüzlerce mezar içinde bir halk kendinden parçalar vererek, en amansız bedelleri ödeyerek var oldu. Ağıtlarda eriyen her an, bizleri tarih içinde biriktirdiğimiz direnişlere davet ediyordu.

Kobanê bize yüzlerce kitabın anlatamayacağı kadar özgürlük değerlerinin bedellerle kazanıldığını anlattı. Acı eşliğini sınamak ve bir ananın haykırışına kulak vermek kadar zor bir şey yoktur bu yeryüzünde ama bütün acılarına rağmen dimdik ayakta kalmak kadar da onurlu bir şey yoktur. Şehitleri ile var olan bu halkın öyküsü nasıl yazılabilir ki, hangi cümleler ifade edebilir ki bu varoluş destanını... Bu sevda'nın kıyısına kim dokunabilir? Kim ateşlerde yanmayı aşk bilir? Kim çığlık çığlığa bir halkı var etme yemini edebilir?



# Alevi Kürtler PKK'yle güçlü biçimde buluşuyor



distan ve Türkiye'de yaygınlaştırılarak Kürdistan'da ve Türkiye'de devrimci mücadelenin gelişmesini engelleyen saldırılar arttırılmıştır.

## Alevilere yönelik özel savaş politikası

Maraş Katliamı sonrası Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın Maraş Katliamı üzerine yazdığı broşürde Maraş Katliamının neden gerçekleştiğini tüm çıplaklığıyla açıkça ortaya koymuştur. Aslında "Maraş Katliamı Üzerine" adlı broşür bugün hala güncelliğini koruyan, Maraş Katliamı ve sonrası gelişmelerin hangi temelde gerçekleştiğini gözler önüne seren çok değerli bir çalışmadır. Maraş katliamıyla Kürdistan'da gelişen özgürlük mücadelesini bastırmak hedeflendiği gibi, Şark Islahat Planının Türkleştirme hedefinde olan Fırat'ın batısındaki Alevi Kürt halkı üzerinde de çok kapsamlı bir özel savaş yürütülmüştür. Fırat'ın batısında da Kürt Özgürlük Hareketi'nin gelişme dinamikleri ortaya çıktığını; sadece bunun bile Türk devletinin ulus-devlet projesine karşı büyük bir tehdit olduğunu gören Türk devleti ne yolla olursa olsun özgürlük mücadelesinin durdurulması gerektiği kararına varmıştır. Türk devletinin ulus-devlet projesinde en fazla hedef aldığı güneybatıda da ulusal demokratik gelişmelerin ortaya çıkması tehlikesinin büyüklüğünü devletin önüne koymuş, devlet de bu temelde her an çatışmaya yol açacak Alevi-Sünni gerilimini kullanarak Maraş Katliamını gerçekleştirmiştir. Aleviler bir daha devletin özel savaş politikasının kurbanı olarak katliama uğratılmıslardır. Kürt Özgürlük Hareketi'ni ve Türkiye'deki devrimci demokratik hareketi etkisizleştirmek açısından Maraş'ın seçilmesi tesadüfi değildir. Türk devletinin ulus-devlet projesi çerçevesinde bilinçli tercih edilmiş, planlanmış ve gerçekleştirilmiş bir katliamdır.

Kuşkusuz 23. yılında olduğumuz Sivas Katliamının da Maraş Katliamı gibi Kürdistan'da yaşanan gelişmelerle doğrudan bağı vardır. 1993 yılı Türk devletinin tarihinde en fazla zorlandığı yıldır. Kürt halkının özgürlük mücadelesi hem şehirlerde hem de kırsal alanda büyük bir gelişme göstermiştir. Sivas Katliamının yapıldığı dönemde binlerce gerilla kültürel soykırımcı sömürgeci devlete karşı mücadeleyi geliştirdiği gibi, şehirlerde de Kürt halkı 2-3 yıldır süreklileşen serhildanlarla özgürlük ve demokrasi iradesini ortaya koymuştur. PKK öncülüğündeki Kürt halkının özgürlük mücadelesi özellikle 12 Eylül darbesinin sonrasında Türkiye'de tek etkili muhalefet gücü haline gelmiştir. PKK dışında 12 Eylül rejiminin oturtmak istediği siyasi düzene karşı mücadele eden bir siyasi güç yoktur. Çok küçük gruplar olsa da bunlar marjinal kalmıştır; Türk devletinin politikaları önünde engel olacak bir karaktere sahip değildirlir. Bu açıdan bunlar Türk devleti için bir tehlike arz etmemektedirler. Ama Kürt Özgürlük Hareketi tek muhalif güç olarak Türkiye'yi sarsar hale gelmiştir. Sadece Kürt halkını etrafında toplamamış, Türkiye'de Kürtlerden sonra en fazla baskı ve zulüm gören Alevileri de etrafında örgütlemekte ve mücadeleye çekmektedir. Öyle ki, Kürt özgürlük gerillaları içinde binlerce Alevi Kürt genci vardır; yine yüzlerce Alevi Türk genci de gerilla safına katılmıştır. 12 Eylül'e darbe vuran ve süreklileşen mücadelesiyle Türkiye'deki tüm muhalif güçlerin umudu haline gelmiştir. Kürt Özgürlük Hareketi'nin yarattığı bu umut, bu mücadele gücü Türkiye'deki birçok sol, sosyalist, demokrat kesimi de et-

## ■ Mustafa Karasu

Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşuyla birlikte temel politika olarak Türk etnisitesi dışında tüm farklı etnik kimlikleri ya fiziki soykırımla ya da kültürel soykırımla ortadan kaldırarak Türkiye sınırları içinde tek etnisiteye dayalı bir ulus-devlet kurmak hedeflenmiştir. Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundan bugüne kadar bütün politikalarını bu amacı gerçekleştirmek üzerine kurmuştur. Eğitimi, kültür politikasını, sosyal politikalarını, ekonomi politikalarını, güvenlik politikalarını, iç ve dış politika dengelerini tamamen başta Kürtler olmak üzere tüm farklı etnik ve dinsel toplulukları yok ederek ulus-devlet kurma temelinde şekillendirmiştir. Bunun için de hiçbir ahlaki, vicdani ölçüye bağlı kalmadan her türlü baskı, zulüm, katliam, işkence politikasını pervasızca uygulamıştır. MHP'ilerin zaman zaman dillendirdiği gibi söz konusu ulus-devlet kurmaksa geri teferuattır anlayışı Türkiye Cumhuriyeti devletin politikasının ve yöneticilerinin temel ilkesi olmuştur. Türk devlet eliti için ulus-devlet önündeki engelleri kaldırma dışındaki her şey önem-sizdir, teferuattır.

Bu açıdan Kürtlerin fiziki, ağırlıklı olarak da kültürel soykırımla yok edilmesi hedefi Türk devletinin temel hassasiyeti olmuştur. Her saniyeleri, her saatleri, her günleri ve yılları böyle bir amaç için harcanmıştır. Bu amaç bir nevi kutsal hedef olarak önlerine konulmuştur. Amiyane deyimle kızıl elmaları bu olmuştur. Türk devletinin ulaşmak istediği temel hedef; Kürtleri Türkleştirerek Kürdistan'ı Türk ulusallaştırmanın yayılma alanı haline getirmektir. Öykülerde, destanlarda ulaşılacak istenen hedefler olur ya, Türk devleti de bu hedefe ulaşmak için her yol ve yöntemi denemekte kararlıdır. Bu nedenle Şeyh Said ve arkadaşları asılmıştır; bu nedenle Şark Islahat Planıyla Fırat'ın batısı ve tüm Alevi Kürtler üzerinde Türkleştirme politikası izlenmiştir. Yine bu amaç doğrultusunda Dersim raporları temelinde Dersim'in tümünden soykırıma uğratılarak Türk devletinin tek etnisiteye ve

tek mezhebe, inanca dayalı hedefi gerçekleştirilmek istenmiştir. Bütün bunlar yapılırken de hiçbir evrensel siyasi kuralı, ölçüyü, vicdan ve ahlak ölçüsünü esas almayan bir politika yürütmüşlerdir; uygulamalar bu çerçevede yapılmıştır. Eğer Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki bütün olaylar ve olgular incelenirse, bugüne kadar tüm politikaların ulus-devlet yaratma, bu temelde de Kürtleri yok etme üzerine kurulduğu rahatlıkla görülür.

İdama götürülmeden önce Menderes'e de sorarlar, Türk devletinin en temel sorunu nedir diye. Menderes de Türk devletinin en temel sorunu Kürt sorunudur diye cevap verir. Belki Türk devleti hiçbir zaman bunu açıktan itiraf etmemiştir, ama bütün gizli toplantılarında, bütün resmi toplantılarında, bütün resmi belgelerinde Türkiye'nin en temel sorununun Kürt sorunu olduğu kabul edilmiştir. Bir Alevi ve Kürt araştırmacısı Mehmet Bayrak'ın belirttiği gibi Türk devleti kamuoyuna açık durumda inkarcıyken, retçiye, ama resmiyette ise itirafçıdır; gerçekleri kabul eder. Tabii bu resmiyette ya da gizli belgelerde gerçekleri kabul etmesinin nedeni; bu gerçekleri görüp, inceleyip üzerinde analizler yaparak, değerlendirmeler yaparak bu toplulukları fiziki ve kültürel olarak nasıl soykırıma uğratacağının planını, programını oluşturmak içindir. Bu yönüyle Türk devletinin resmi ya da gizli belgelerinde en fazla da Kürtler nasıl asimile edilecek, yok edilecek; Aleviler nasıl Sünnileştirilecek konuları üzerinde durulmuştur. Türkiye'nin temel politikaları bunlar olmuştur. Diğer politikalar, ekonomik, sosyal, kültürel politikalar iktidardaki mevcut hükümete bırakılmıştır. Kuşkusuz hükümetler bu yönlü politikalar izlerken de yine Kürtlerin kültürel soykırımının gerçekleşmesini sağlayacak karar ve uygulamaları esas almak zorundadırlar. Kürtlerin kimliğinin varlığının gelişmesi, güçlenmesi ve tanınmasına hizmet eden herhangi bir politika ve uygulama yapılmayacaktır. Türkiye siyasi tarihinin özeti için esas olarak bu çerçevede olduğunu görmek gerekmektedir.

Kuşkusuz PKK tarih sahnesine çıkınca

ve gelişince en büyük tehlike olarak PKK'yi görmüşlerdir. PKK'nin tarih sahnesine çıkışını, söylemlerini ve faaliyetlerini o güne kadar izledikleri ulus-devlet politikasına karşı bir isyan, bu politikaya karşı bir meydan okuma olarak görmüşlerdir. Bu açıdan daha baştan itibaren Önder Apo'yu ve PKK'yi izleyip kontrol altına alma politikası izlemişlerdir. İlk başlarda küçük bir grupken kendilerine göre çok fazla tehlikeli görmezlerken, Apocular grubunun Önder Apo önderliğinde kısa sürede gelişmesinin devlet için tehlikeli olduğunu görerek çeşitli müdahaleler yapmaya başlamışlardır. İşte bunlardan ilki Haki Karer'in katledilmesidir. Daha sonra Hilvan'da Süleymanlar aşiretinin PKK kadrolarından Halil Çavgun'u katletmesi de PKK'nin gelişmesine yönelik engelleyici bir müdahale olarak gerçekleşmiştir. Kürdistan'da birçok egemen aşiretin, feodal kesimin, ağaların ve beylerin ya da toplumun üzerinde etkinliği olan tarikatların Apocuların gelişmesini kendilerine engel gördükleri ortaya çıkmıştır. Bu hareketin kaçınılmaz olarak kendilerine yöneleneceğini iyi anlamışlardır. Türk devleti zaten o güne kadar Kürdistan'da halkı bir taraftan ordusuyla, polisiyle, despotik yönetimiyle, kültürel soykırımcı sömürgeci egemenlik altında tutarken; diğer taraftan da işbirlikçiler eliyle Kürtleri kontrol etmeyi esas almıştır. Apocu hareketin gelişmesi ve örgütlenmesiyle birlikte ilk önce devletin toplumu kontrol altına almada kullandıkları işbirlikçilerle karşı karşıya gelinmiştir. Bu yönüyle PKK örgütlenirken sadece devleti değil, devletin Kürtleri kontrol altında tutmada kullandıkları işbirlikçileri karşısında bulmuştur.

Ancak PKK kısa sürede büyük gelişmeler göstermiştir. Kürt gençliğini, işçisini, köylülerini, bir bütün olarak toplumu hızla etkisi altına almaya başlamıştır. 1978 yılına gelindiğinde başta Urfa olmak üzere Apocular etkisini tüm Kürdistan'da göstermeye başlamıştır. Yüz binler, hatta milyonlarca sempatisini alan bir hareket haline gelmiştir. Bu dönemde Türkiye'de de devrimci hareket önemli gelişmeler yaşamıştır. Türkiye'de gençlik üzerinde, halk üzerinde devrimci hareketlerin örgütlü

etkisi artmış, birçok devrimci hareket etkili bir siyasi güç haline gelmiştir. Her an on binleri, hatta yüz binleri harekete geçirecek devrimci örgütlenmeler gelişmiştir. İşte Şark Islahat Planının hedefinde olan Fırat'ın batısında Özgürlük Hareketi'nin etkisinin geliştiğini gören devlet hem Kürdistan'da hem de Türkiye'deki devrimci mücadelenin gelişimini durdurmak için Maraş Katliamını bir saldırı zemini olarak değerlendirmiştir. Derin devletin elinin de içinde olduğu provokasyonlarla gerçekleşen çatışmalarda derin güçlerin kontrolündeki faşistler Alevi Kürt halkına, bir bütün olarak Alevilere, devrimcilere, solculara saldırarak yüzlercesini katletmiş, devlet de bu katliam üzerinden hemen birçok yerde sıkıyönetim ilan etmiştir. İlk önce bazı şehirlerde ilan edilen sıkıyönetim daha sonra tüm Kür-

"Bu devlet Alevilerin düşmanıdır; Alevilerin kimliğini yok etmeyi hedeflemektedir. Aleviler her şeyden önce devlet dışı topluluktur. Devlet dışı topluluk olarak bugüne kadar varlıklarını korumuşlardır. Alevilerin tüm güzellikleri, tüm özellikleri devlet dışı kalmalarından dolayı gerçekleşmiştir. Eğer bir Alevilikten söz edilecekse bu da devlet dışı olmalarından dolayıdır."



kilemiştir. O yıllarda 12 Eylül faşizminin karanlığının yarattığı Türkiye siyasi ortamında birçok aydın, yazar, sanatçı PKK'nin 12 Eylül'ün kurduğu faşist düzene karşı yürüttüğü mücadelesine sempatiyle bakmaya başlamıştır. Belki açıktan söylemese de birçok aydın, yazar ve sanatçı Önder Apo öncülüğündeki özgürlük mücadelesine içten büyük bir sempati beslemiştir; bu mücadeleden büyük bir heyecan duymuştur. O yılların faşizmin yarattığı sessizlik ortamında, aydınların, yazarların, sanatçıların ve demokratların Önder Apo'ya ve Kürt Özgürlük Hareketi'ne sempati beslediğini gösteren birçok işaret vardır, birçok emare, belirti, kanıt vardır.

Öte yandan özellikle Avrupa'ya göçerilen Aleviler ve Alevi Kürtler içinde PKK'nin gelişmesi çok fazladır. Avrupa'da Türkiye ve Kürdistan'dan göçerilen yüz binlerce, hatta milyonla ifade edilebilen Türk'üyle, Kürt'üyle Aleviler vardır. Maraş Katliamından sonra özellikle 1980'li yıllarda Alevi Kürtler daha fazla topraklarından kopartılmış; metropollere, özellikle de Avrupa'ya göçertilmiştir. Bu açıdan Avrupa'da önemli

“Sivas katliamının en önemli hedeflerinden biri de Kürt Özgürlük Hareketi etrafındaki ittifakları dağıtmaya yönelikti. Sivas Katliamı ile Aleviler tehdit edilmiştir. Alevilere, Alevi Kürtlere Kürt Özgürlük Hareketiyle yakınlaşırsanız, devletten uzak olursanız, devlete muhalif olursanız katledilirsiniz, yok edilirsiniz mesajı verilmiştir.”

“1990'lı yıllardaki sola yönelik tüm saldırıların amacı tamamen Kürt Özgürlük Hareketiyle Türkiye'deki demokrasi güçlerinin, demokratların, aydınların, yazarların, tüm ezilen etnik ve dinsel toplulukların, baskıya uğrayan tüm sosyal kesimlerin birleşmesini engellemeye yöneliktir.”

bir Alevi nüfusu vardır. Bunları 1980'li yıllardan başlayarak, özellikle 1990'lı yılların başında Kürt Özgürlük Hareketi yaygın ve yoğun örgütlenme içine almıştır. 1995'lere kadar Avrupa'daki Özgürlük Hareketi'nin toplumsal tabanının büyük çoğunluğu Alevi Kürtlerden oluşmaktadır. Savaşın şiddetlendiği, yükseldiği 1990'lı yılların başında binlerce Alevi genç Avrupa'dan Kürdistan dağlarına yürümüştür. Yine Avrupa'daki örgütlülük temelinde Kürt Özgürlük Hareketi'ne maddi ve manevi destek her yıl giderek daha fazla artmıştır. Basın ve diplomasi çalışmalarının gelişmesinde de Avrupa'daki halkımızın çok önemli bir rol oynadığı bilinmektedir. İşte bu gerçeklik de Türk devletini ürkütmüş; sadece Türkiye ve Kürdistan'da değil, Avrupa'da da Alevilere yönelik özel savaş politikası yürütmüştür.

Türk devleti şunu görmüştür; Aleviler muhalif güç olarak, Türk devletinden rahatsız bir güç olarak PKK etrafında toplanmaktadır. Bu sadece Kürdistan'da değil, Türkiye geneli açısından da Türk devletini zorlayan gelişmeler ortaya çıkaran bir durumu ifade etmektedir. İşte Sivas Katliamı Kürt Özgürlük Hareketi'nin özellikle de Aleviler üzerinde büyük etkisinin geliştiği,

Alevileri örgütleyerek Özgürlük Mücadelesi içine soktuğu, Alevilerin özgürlük mücadelesinin önemli bir toplumsal temeli, maddi ve manevi gücü haline geldiği dönemde gerçekleşmiştir. Dolayısıyla Sivas Katliamını değerlendirirken, anlamak istersen bu katliamın gerçekleştiği Türkiye siyasi ortamını, Kürdistan'ın ve Ortadoğu'nun durumunu, yine Avrupa'da başta Alevi Kürtler olmak üzere Alevilerin tutumunu ve özgürlük mücadelesi açısından aldığı yeri doğru ele almak ve doğru değerlendirmek gerekmektedir.

### Sivas katliamıyla Aleviler devletin yedeğine alınmak istendi

Türk devleti 1993 yılına gelindiğinde PKK mücadelesi karşısında çok fazla zorlanmıştır. Bu açıdan özgürlük mücadelesini yalnızlaştırmak, tasfiye etmek için tüm politikaları denemiştir. İçeride nasıl yalnızlaştırırım, dışarıda nasıl yalnızlaştırırım, Kürt Özgürlük Hareketi'nin etrafındaki ittifakları nasıl dağıtırım, destekçilerini bu hareketten nasıl uzaklaştırırım konusunda yoğun bir çaba göstermiştir. 1991 yılında çıkarılan bir yasayla sol örgütlere bağlı tutsakların tümünün cezaevinden çıkarılması da Kürt Özgürlük Hareketi'ni yalnızlaştırma politikasının bir zemini olarak kullanılmak istenmiştir. Nitekim 1991'de Özal zamanında çıkarılan yasayla bütün sol örgütlerin yöneticileri, kadroları, militanları dışarı çıkarılırken; Türkiye solundaki örgütlerin militanlarının dışarıya çıkmasını sağlayan yasa PKK'nin kadrolarına, PKK davasından yatanlara uygulanmamıştır.

1993 2 Temmuz'daki Sivas katliamının en önemli hedeflerinden birinin Kürt Özgürlük Hareketi etrafındaki ittifakları dağıtmaya yönelik olduğunu söylemek doğrudur. Hem 1990'lı yıllarda yükselen mücadeleyle sol örgütleri, aydınları etrafına toplaması, hem de Alevilerin özgürlük mücadelesinin çok önemli bir toplumsal temeli olması devleti PKK'nin etrafında toplanan bu ittifaklarını, sempati duyan çevreleri ve dostlarını mücadeleden uzaklaşmasını sağlamak için Sivas katliamı gerçekleştirilmiştir. Sivas Katliamı ile Aleviler tehdit edilmiştir. Alevilere, Alevi Kürtlere Kürt Özgürlük Hareketiyle yakınlaşırsanız, devletten uzak olursanız, devlete muhalif olursanız katledilirsiniz, yok edilirsiniz mesajı verilmiştir. Bu mesaj yoluyla Aleviler PKK'den uzaklaştırılıp devletin yedeğine alınmak amaçlanmıştır.

Sivas'ta Madımak otelindeki katliam göz göre göre olmuş bir katliamdır; seyredilmiş bir katliamdır. Türk devletinin, askerinin, polislerinin Kürdistan'daki en küçük bir gösteriyi bile nasıl dağıttığını, bu gösterilerde yüzlerce insanı nasıl katlettiğini, yüzlerce Kürt'ü katlederek serhildanları nasıl bastırmaya çalıştığı dikkate alınırsa Sivas'ta saatlerce otel etrafında ölüm dansı yapanlara asker ve polisin dokunmaması tabii ki Türkiye'de derin devletin ortaya çıkan bu durumdan faydalanmak istemesidir. Bu katliamın sonucunda öngördüğü hedeflere ulaşmak istediğinden katliamı yapanlara müdahale edilmemiştir. Yoksa Sivas'ta Pir Sultan Abdal şenlikleri yapan topluluğa yönelik saldırıları Türk ordusu, polisi o yıllarda rahatlıkla kısa sürede etkisizleştirebilirdi. Çünkü 1990'lı yıllarda Türk devletinin her türlü gösteriyi nasıl saldırdığını çok iyi bilmekteyiz. Sadece Kürdistan'da en ufaklık gösteride halka saldırılmamıştır; Türkiye'de de demokrasi güçleri ve sol örgütlerin yaptığı her gösteri polisin ve devletin şiddetli saldırısına maruz kalmıştır.

Bu katliamla Aleviler ve sol güçler, aydınlar üzerinde büyük bir baskı kurulmuş, büyük bir tehdit ve şantaj politikası yürütülmüştür. Sivas'taki dinsel bağnazlığın kışkırtılması çerçevesinde şeriat tehlikesi gösterilerek Aleviler, laik aydınlar, demo-

kratlar Türk devletine sığınır hale getirilmiştir. Türk devleti ondan sonra kendini bir nevi Alevileri, aydınları, demokratları, laik çevreleri himaye eden bir güç olarak göstermiş ve PKK Hareketi etrafında toplanan bu güçleri Kürt Özgürlük Hareketi'nden kopararak kendi yanına çekmeye çalışmıştır. Bu konuda da belli sonuçlar almıştır. Sivas Katliamının en önemli sonuçlarından biri budur.

Sivas Katliamıyla Alevilerin, demokratların, aydınların Kürt Özgürlük Hareketi'ne yakınlaşmaları, sempati duymaları da cezalandırılmıştır. Kürt Özgürlük Hareketi'ne sempati duymanın, ilişki içinde olmanın bedelinin ağır olacağı Sivas Katliamıyla gösterilmiştir. Çünkü Sivas o yıllarda Kürt Özgürlük Hareketi'nin Alevi Kürtlerin ve Alevi Türklerin bulunduğu alanlarda gelişme göstererek Kürt Özgürlük Hareketi'nin hem Alevileri birleştiren bir rol oynarken, Aleviler üzerinden Türkiye halkına açılan bir rol oynayan ol haline gelmiştir. O yıllarda gerillalar Sivas alanında yerleşmiştir; Sivas üzerinden Tokat'taki Alevi Türkleri de etkileyen bir konuma ulaşmıştır. İşte Sivas Katliamıyla başta Alevi Kürtler olmak üzere tüm Aleviler üzerinde böyle büyük bir korku yaratılmıştır. Nitekim Maraş Katliamından sonra nasıl ki Maraş tümünden boşalmış, yönünü tümünden Avrupa ve Türkiye metropollerine vermişse, Sivas Katliamından sonra hem Türk'üyle, Kürt'üyle Sivas'ın Alevileri, hem de Tokat'ın, Amasya'nın ve çevresinin Alevileri de yönünü metropollere vermişlerdir. Böylelikle Aleviler Aleviliği var eden kendi coğrafyalarından kopararak tümünden eriycekleri metropollerin potalarının içine sokulmuştur. Zaten Türk devleti şimdi Türkiye metropollerini Alevi ve Kürtleri eriterek yok eden bir pota olarak kullanmaktadır. Böylelikle Türk devletinin Türklüğe ve Sünniliğe dayalı ulus-devlet projesinin gerçekleşmesinde Türkiye metropollerine farklı kimlikleri eriten bir rol oynatılmaktadır.

Sivas Katliamından sonra devlet Alevi Kürtleri, Alevi Türkleri hem metropollerde eritmek, hem de kendi çizgisine getirmek için çok boyutlu bir özel savaş yürütmüştür. Bunlardan biri de kendisine bağlı kimi kurumlar, dernekler kurarak Alevileri devletin yedeğine alarak muhalif güç olmaktan çıkarılması ve Kürt Özgürlük Hareketi'ne yaşama alanını engelleme çabası yürütülmüştür. İzzettin Doğan'ın Cem Vakfının kurulması temelinde özellikle de Şark İlahat Planının hedef aldığı Kürtlerin bu vakıflarla kontrol edilmek istenmesi, yine televizyon ve radyolarda Alevi kimliği ve kültürü konusunda Sünnileştirmeyi de hedefleyen temelde belli yumuşamalara gidilmesi gerçeği söz konusudur. Tüm bunlar Sivas Katliamının yarattığı psikolojik ortam üzerinden daha da geliştirilmiştir. İlk başlarda Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı alternatif olarak geliştirilen bazı kurumlar 1993 Sivas Madımak Katliamından sonra daha planlı, daha örgütlü hale getirilmiştir. Bu örgütlere maddi destekler de verilerek belli hedeflere ulaşmaları yönünde planlamalara gidilmiştir. Özellikle de Türk devletinin istihbarat örgütleri bu Alevileri sistem içileştirme işine özel bir önem vermişlerdir. Genelkurmay İstihbarat Dairesi, MİT ve JİTEM başta Alevi Kürtler olmak üzere tüm Alevilerin devletin parçası haline getirilmesi, muhalif konumdan, demokrasi güçlerinin yanında yer alma konumundan çıkarmak için çok yoğun faaliyet yürütmüşlerdir. Bizzat devletin örtülü ödeneğinden, açık ödeneklerden Alevi Kürtleri ve Alevi Türkleri devlete yedekleyen çalışmalara parasal destek verilmiştir.

Bu çalışmaların bir parçası da Avrupa'daki Aleviler üzerinde yürütülmüştür. Özellikle Avrupa'da Kürt Özgürlük Hareketi'nin Aleviler üzerinde çok etkili olduğu bilindiğinden, Avrupa'daki Alevileri PKK'nin etkisinden koparmak için Alevilerin Avrupa'da örgütlenmesini teşvik etmişlerdir; bu konuda destekler sunmuşlardır. Bunun

sonucu Avrupa'da Alevi dernekleri 1990'lı yıllardan sonra her yerde açılmaya başlamıştır. Kuşkusuz bu Alevi örgütlenmelerini geliştirenler doğrudan devletin ajanı değildir; ama devlet bu örgütlenmelerin önünü açınca Aleviler de kendi kimliklerini ve kültürünü ifade edecek bu örgütlenme içine girmişlerdir. Ancak şu gerçektir ki, bu örgütlenmelerin ortaya çıkmasını sağlayan da, Aleviler konusunda Türk devletinin yumuşamasını sağlayan da Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadelesidir. PKK'nin mücadelesi nasıl ki Türk devletini özellikle dil ve kültür konusunda belirli yumuşamalara mecbur ettiyse, daha doğrusu Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı savaşı yeni koşullarda sürdürmek için bazı yumuşamalar yapmak zorunda bıraktıysa, aynı biçimde de Özgürlük Hareketi'nin mücadelesinin sonucu Alevilerle ilgili bazı konularda yumuşamalar yapmak zorunda kalmıştır. Daha doğrusu Alevilerin tamamen sistem içileşerek Sünnileşmesini sağlayan politikalar yeni koşullarda yeni bir biçime kavuşturulmuştur.

### Kuşatıp ezme politikası

1993 Sivas Katliamından sonra özellikle aydınlara, demokratlara, yazarlara yönelik ağır bir psikolojik hareket yürütülmüştür. Kürt düşmanlığı o kadar sert hale getirilmiştir ki, Kürtlere yönelik her türlü sempati en ağır suç olarak görülmüştür. Sivas Katliamı arkasından Kürtlere yönelik sempatinin en ağır suç haline getirilmesi tamamen PKK'yi tecrit edip, kuşatıp ezme politikasının sonucudur. Bu dönemde Kürt Özgürlük Hareketi'ne birazcık sempati duyan insanların nasıl bir saldırıya uğradığının en somut ifadesi Ahmet Kaya'dır. Ahmet Kaya Türkiye'nin en popüler sanatçılarından, protest müzikçilerindendir. Ahmet Kaya bir Kürtçe klip çıkaracağım dediği için nasıl bir saldırıya uğradığını herkes bilmektedir. Ahmet Kaya konuştuğu zaman, ben bir Kürtçe klip çıkaracağım dediği zaman orada bulunan diğer sanatçıların, müzisyenlerin, çeşitli çevrelerin yüzüne bakmak bile nasıl bir Kürt düşmanlığının yaratıldığını ortaya koyar. Yüz ifadeleri Ahmet Kaya'nın en büyük suçu işleyen ve aforoz edilmesi gereken bir kişi olduğunu açıkça belli etmektedir. O yüz ifadeleri Ahmet Kaya'nın nasıl aforoz edileceğinin, nasıl linç edileceğinin en somut ifadesi olarak belgelennmiştir. Aslında Türkiye'de Kürt düşmanlığının ne düzeye geldiğini anlamak için Ahmet Kaya'nın bir klip çıkaracağım dediği anda orada oturan yüz ifadelerinin değerlendirilmesi, analize tabii tutulması, ne anlama geldiğinin ortaya konulması bile yeterlidir.

Bu durum, 1990'lı yıllarda PKK'ye karşı nasıl bir kirliliğe savaş yürütüldüğünü göstermektedir. Aslında Amed'in, Batman'ın sokaklarında işlenen faili meçhul cinayetlerle Ahmet Kaya'nın konuşmasına gösterilen tepkilerdeki yüz ifadeleri aynıdır. Faili meçhul cinayet işleyenlerin durumu aynı şeyi ifade etmektedir. Bu açıdan Sivas Katliamının olduğu yıllardaki devlet politikasını çok iyi değerlendirmek, Alevi Katliamının neden yapıldığını iyi anlamak gerekir. Aleviler kurban edilmiştir. Türk devletinin Kürt düşmanlığının kurbanı olmuşlardır. Aleviler bu gerçeği görmeden, anlamadan doğru politika üretemezler. Nasıl öldüklerini anlamayanlar nasıl öldürüleceklerini de anlayamazlar. Aleviler üzerindeki kültürel ve fiziki soykırımı önleyemezler. Bu açıdan Aleviler üzerindeki fiziki ve kültürel soykırımı anlama yolunu Sivas Katliamını anlamaktan, o dönemdeki devlet zihniyetini anlamaktan ve bu katliam sonrası Aleviler üzerindeki politikaları derinliğine bilince çıkarmaktan geçmektedir.

1990'lı yıllarda Kürt Özgürlük Hareketi sadece kitleselleşmemiş, Kürdistan'ın

tüm şehir ve kasabalarında toplumsallaşarak güçlü serhildanlar haline gelmiştir. Türkiye metropolündeki Kürtleri de mücadeleye içine çekmiş, büyük bir demokratik cepheyi yaratma gücüne ulaşmıştır. İşte Sivas Katliamı ve daha sonraki aydınlar, yazarlar, sol güçler, demokratlar üzerindeki tüm baskılar, 1990'lı yıllardaki sola yönelik tüm saldırıların amacı tamamen Kürt Özgürlük Hareketiyle Türkiye'deki demokrasi güçlerinin, demokratların, aydınların, yazarların, tüm ezilen etnik ve dinsel toplulukların, baskıya uğrayan tüm sosyal kesimlerin birleşmesini engellemeye yöneliktir. Türkiye'deki demokratik güçler bu baskılarla Kürt Özgürlük Hareketi'nden uzaklaştırılmıştır. Emekçilerin, aydınların, yazarların, sosyalistlerin, Alevilerin, kadınların, gençlerin, tüm farklı etnik ve dinsel toplulukların PKK'ye sempati duymasını engellemek, destek vermesinin önüne geçmek için 1990'lı yıllarda Türkiye cephesinde tam bir kirliliğe savaş yürütülmüştür. Kürdistan'da yürütülen kirliliğe savaş, Türkiye cephesinde de çok kirliliğe bir psikolojik savaşa dönüşmüştür. Devletin tüm kurumları Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı topyekün bir savaşa sokulmuştur. Üniversitelerle, basınıyla, sivil toplum örgütleriyle ve çeşitli güçleriyle PKK'yi tasfiye etmeye yönelik bir saldırı konsepti yürütülmüştür. Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı olmayan, savaşmayan herkese karşı tutum alınmıştır. Sakıp Sabancı'nın Kürt sorununda yumuşak bir söz söylemesi bile Türkiye'nin en büyük burjuvasının bile hedef haline gelmesini sağlamıştır. Kim ki Kürt Özgürlük Hareketi'ne yakın olmuş, kesinlikle cezalandırılmıştır. Kürt işadamlarının cezalandırılması, sanatçıların cezalandırılması hep bu yılların ürünüdür. Ama bunun yanında da kim Kürt düşmanı olmuşsa, kim PKK düşmanı olmuşsa, kim Önder Apo'ya düşman olmuşsa ona da PKK rantı verilmiştir. Öyle ki, zengin olmak isteyenler, bar ranttan yararlanmak isteyenler PKK düşmanlığında yarışmışlardır, Apo düşmanlığında yarışmışlardır. Bir zamanların Genç Partisi'nin kurucusunun PKK ve Apo düşmanlığında yarışmasının nedeni, PKK ve Apo rantı yemek içindir.

Türkiye'de PKK ve Apo rantı yiyerek palazlanan birçok kesim vardır. Her alanda kim PKK ve Apo düşmanı olmuşsa o çevrenin önü açılmış, kim PKK ve Apo'ya düşmanlık yapmamışsa onun önü kapanmıştır. Sivas Katliamı böyle bir ortamda gerçekleşmiştir. Dolayısıyla bu katliamın amacı ve hedefleri de Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etme, Kürt Özgürlük Hareketi'ni kuşatma konsepti çerçevesinde ele alınmalıdır. Böyle ele alındığında Sivas Katliamı doğru anlaşılacağı gibi, Sivas Katliamını yaratan etkenleri ortadan kaldırma mücadelesi de en doğru biçimde verilmiş olur.

Sivas Katliamı tabii ki belli düzeyde sonuçlara ulaşmıştır. 1990'lı yıllarda kirliliğe savaş Kürdistan'da da, Türkiye'de de belli hedeflere ulaşmıştır. Çünkü çok çirkince yürütülmüştür. Çok adice, kapsamlıca yürütülmüştür. Bu açıdan da toplumun belli kesimi sindirilmiştir. PKK'ye ve Apo'ya yaklaşan yanar kuralı, kanunu olduğundan birçok kesim yanmamak için, PKK'ye ve Apo'ya yaklaşmanın cezasını çekmemek için kendisini uzak tutmaya çalışmıştır. 1995'e kadar Alevilerden Kürt Özgürlük Hareketi'ne yoğun bir akış varken, 1990'lı yılların ortalarından sonra Kürt özgürlük hareketiyle arasına belli bir mesafe koyanlar olmuştur. Gerillaya katılım hiç durmamış olsa da 1993 Sivas Katliamından önceki dönemdeki yoğunluk belli düzeyde zayıflamıştır.

Öte yandan Sivas Katliamından sonra Maraş Katliamıyla boşalan Fırat'ın Batısı daha da fazla boşalmıştır. Zaten 1993 yılında Dersim de yoğun bir saldırıya uğramıştı; Dersim'de de köyler boşaltılmıştı. Hatırlanırsa Dersim'de helikopterler,



uçaklar köyleri bombaladığı zaman dönemin Başbakanı Çiller "Bunlar PKK'nin helikopterleridir, Kandil'den, Ermenistan'dan gelmişlerdir" gibi açıklamalar yapmıştı. Bu açıklamalara tabii kimse inanmamıştır, herkes gülümştür. Ama Türk devletinin Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı yürüttüğü kirli savaşta nasıl pervasızlaştığını, yaptığı katliamları, baskıları, zulümleri örtmek için ne tür yalanlar ortaya attığına en somut örnek, Çiller'in bu köyleri PKK'nin helikopterleri bombaladı demesidir.

Kuşkusuz Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana özellikle 1924 Anayasasının kabul edilmesiyle birlikte Türk devletinin en hassas olduğu konu Kürt sorunudur; Kürtlerin özgürlük ve demokrasi mücadelesine karşı gösterdiği tepkidir. Kürt sorunu söz konusu olduğunda en sert, en katı tepkiyi gösteren bir devletle karşı karşıyayız. Çünkü temel stratejisi Kürtleri yok etme üzerine kuruludur. Bütün imkanlarını, bütün birikimini, bütün potansiyellerini Kürt halkını fiziki ve kültürel soykırma

"Devletten kopmak gerekir, devlete bulaşmak ihanettir, devlete yakınlaşmak bir intihardır. Kuşkusuz sadece devlet dışında kalmak, devlet dışı topluluk olmak da yetmez, devlete karşı mücadele etmek de yetmez. Alevisilerin devlet dışı topluluk olarak, devlete karşı mücadele eden tüm demokrasi güçleriyle, özgürlükçü güçlerle yan yana olmak ancak Alevileri özgür ve demokratik yaşama kavuşturabilir."

leriyle, örgütleriyle, Kürtler içinde ulusal birliği yaratarak, Türkiye'de demokrasi güçlerinin birliğini yaratarak cevap vermeleri gerekmektedir.

### Alevileri PKK'den uzaklaştırma politikası boşa çıkarılmıştır

Bir daha vurgulamalıyız ki, Türk devleti tüm Kürtler üzerinde ve Alevi Kürtler üzerinde kapsamlı bir kirli özel savaş, psikolojik savaş yürütmüştür. Özellikle Alevileri PKK Hareketi'nden, demokrasi güçlerinden koparmak için her şeyi yapmıştır. Ancak tüm bunlara rağmen Önder Apo'nun çizgisinde, PKK öncülüğünde Kürt Özgürlük Hareketi doğru zihniyetiyle, doğru politikasıyla, mücadelesiyle 12 Eylül'den bu yana yürütülen, hatta daha 12 Eylül'den önce başlayan bu kirli ve özel savaş önemli oranda boşa çıkmıştır. Kuşkusuz Fırat'ın Batısının boşaltılması, Dersim'in boşaltılması gibi önemli sonuçlara ulaşılsa da, bugün Alevi Kürtlerin PKK'yle yeniden

birleşme projesi belirleyici rol oynamıştır. Bütün sosyalistlerin, demokratların, aydınların, yazarların, kadınların, gençlerin, emekçilerin, farklı etnik ve dinsel toplulukların bugünkü tutumlarıyla bir mücadele birliğinde birleşmeleri Türk devletinin halkları, toplulukları parçalayarak, bölerek yönetme politikalarını, yalnızlaştırarak mücadeleden güçleri tasfiye etme politikalarını önemli düzeyde boşa çıkarmıştır.

Zaten 7 Haziran seçimlerinde Aleviler açısından da büyük bir devrim yaşanmıştır. Alevilerin örgütlü kimlikleriyle Meclise sokulması çok önemli bir gelişmedir. Demokratik ulus projesi zaten tüm farklılıkların örgütlülükleriyle bir arada olmasını ifade etmektedir. Etnik ve inanç toplulukların, tüm toplumsal kesimlerin örgütlülükleriyle, siyasi iradeleriyle, toplumsal güçleriyle bir arada olmasını ifade etmektedir. Bu açıdan Alevilerin ilk defa örgütleri, örgüt temsilcileriyle tüm diğer farklı etnik ve dinsel topluluklarla, farklı siyasal görüşlerle ortak bir çatıda, ortak mücadelede buluşmaları tarihlerinde yeni bir dönem başlat-

Bu gerçeklik çok çok önemlidir; Alevilerin bir nevi tarihte oluşan özlerine uygun olarak kendileri olmaları, kendi farkına varmalarını ifade etmektedir. Bu temelde de şunu görmüşlerdir; devlet dışı toplum olarak özgür ve demokratik yaşamlarını kazanmak için tek başına mücadele etmek yetmez, hem devletten kopmak gerekir, devlete bulaşmak ihanettir, devlete yakınlaşmak bir intihardır. Kuşkusuz sadece devlet dışında kalmak, devlet dışı topluluk olmak da yetmez, devlete karşı mücadele etmek de yetmez, devlet dışı topluluk olarak, devlete karşı mücadele eden tüm demokrasi güçleriyle, özgürlükçü güçlerle yan yana olmak ancak Alevileri özgür ve demokratik yaşama kavuşturabilir. Bunun dışında tek başına Alevilerin özgür ve demokratik yaşamlarını kazanması mümkün değildir.

Tek başına olduklarında Türkiye'nin demokrasi güçleriyle, özgürlük güçleriyle, sol ve sosyalist güçleriyle, bir bütün olarak tüm demokrasi mücadelesi veren güçlerle birleşmedikleri takdirde, böyle bir ortak mücadele içine girmedikleri takdirde kendilerini de özgür ve demokratik yaşama kavuşturamaları mümkün değildir. Bu açıdan Alevilerin tüm tarihlerinden, özellikle Türkiye Cumhuriyeti tarihinden çıkacakları en önemli sonuç, bütün demokrasi güçleriyle ortak mücadele vermeleri gerektiğidir. Bunların başında da Kürtler gelmektedir. Aleviler, ezilen, kültürel soykırma uğratılan bir topluluktur. Türkiye'de ve Ortadoğu'da kültürel soykırma, fiziki soykırma en fazla uğrayan topluluk da Kürtlerdir. Bu açıdan aynı devlet karşısında aynı kaderi paylaşan Alevilerin kendisi gibi kültürel soykırma uğratılan Kürtlerle ortak hareket etmeden, Kürtlerle birlikte ortak demokrasi mücadelesi vermeden kendi özgürlüklerini de kazanamazlar. Kendi özgürlük ve demokrasi mücadelelerinde samimi ve tutarlı olamazlar. Alevilerin özgür ve demokrasi mücadelelerinde samimi olmalarının birinci yolu Kürt Özgürlük Hareketi'yle ortak mücadele içinde yer almalarıdır. Ancak Kürt Özgürlük Hareketi'yle yakınlaşırlarsa, ortak mücadelede yer alırlarsa o zaman özgür ve demokratik yaşamları konusunda yürüttükleri mücadelede samimi olurlar, kendi özgür ve demokratik yaşamlarını sağlayacak mücadeleyi güçlü biçimde yürütebilirler ve sonuca ulaşabilirler.

Bu açıdan Sivas Katliamının yıldönümünde sadece Sivas Katliamını değil, Türk devletinin Aleviler üzerindeki bütün politikalarını gözden geçirmek, bütün politikalarından dersler çıkararak Aleviler için doğru bir özgürlük ve demokrasi mücadelesi hattı tutturmak gerekmektedir. Tabii böyle bir hattı tutturmak açısından yaşanan gerçekler ve kanıtlanmış doğrular vardır. PKK'nin kuruluşundan itibaren Alevi Kürt gençlerinin, aydın gençlerin özgürlük mücadelesine öncülük yapmaları, özgürlük mücadelesinde yer almaları, binlercesinin özgürlük mücadelesinde şehit düşmeleri, hala binlercesinin de Kürt özgürlük mücadelesinin içinde yer almaları başta Alevi Kürtler olmak üzere Alevilerin hangi güçlerle ortak mücadele içinde olacakları, hangi örgüt ve siyasal mücadele içinde yer alacaklarını da somut olarak ortaya koymaktadır. Aleviler şimdiye kadar PKK'yle birlikte hareket etmekten hep kazanmışlardır, bundan sonra da birlikte hareket ettiklerinde, Kürt Özgürlük Hareketiyle ortak mücadele içine girdiklerinde, bu mücadeleyi Türkiye demokrasi güçleriyle birlikte yürüttüklerinde dün olduğu gibi bugün de kazanacaklardır. Alevilerin tarihlerinde gördükleri bütün acılar, çektikleri bütün eziyetler, ödedikleri bütün bedeller bu doğru zihniyet, politika ve tutumlar Türkiye'nin bütün ezilen topluluklarıyla birlikte Alevileri de özgür ve demokratik yaşama kavuşturacaktır.



uğratmaya harcamıştır, kilitlemiştir. Böyle bir devletle karşı karşıyayız. Bu açıdan böyle bir PKK'yi tasfiye etmek için de her türlü yol ve yöntemi kullanmıştır, kullanmaya da devam etmektedir.

### İlk defa PKK Alevi Kürtleri örgütlemiştir

PKK'nin kuruluşundan itibaren hiçbir siyasi gücün, hareketin başaramadığı bir durumu Önder Apo gerçekleştirmiştir. Kürdistan'daki siyasi hareketler içinde ilk defa PKK sadece Sünni Kürtleri değil Alevi Kürtleri de örgütlemiştir. Alevi Kürtleri çok yoğun olarak örgütleyen tek hareket PKK'dir. Önder Apo'nun öncülük ettiği Özgürlük Hareketi'dir. Kuşkusuz diğer Kürt gruplarında da Aleviler yer almıştır. Ama bunların sayısı çok sınırlıdır, tek tüktür. Ama Apocular ve PKK gerçeğinde daha baştan itibaren Alevi Kürt gençleri yoğun biçimde yerlerini almışlardır. Apocu hareketin ilk kuruluşunu ifade eden Çubuk Barajındaki 6 kişiden 4'ü Alevi Kürt gençidir. Çubuk Barajı toplantısında Önderlikle birlikte 3 Dersimli, 1 Vartolu, 1 de Urfalı vardır. Bu gerçeklik bile PKK'nin kuruluş genlerinde, kuruluşunun temelinde Alevi Kürtlerin de önemli bir etkisinin var olduğunu ortaya koymaktadır. Daha sonra da binlerce Alevi Kürt genci gerillaya katıl-

mıştır. Genç kızı ve erkeğiyle binlerce Alevi genci şehit düşmüştür. Başından itibaren de Apocu Hareketin ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin yönetiminde Alevi Kürt olan birçok kadrosu yer almaktadır. İşte Türk devleti bunu da gördüğünden Alevilere yönelik özel savaşı ve psikolojik savaşı derinleştirmiştir. Nasıl ki Kürdistan'da PKK'ye karşı çok kirli bir savaş yürütmüşse, Amed'te, Batman'da, Mardin'de kirli bir özel ve psikolojik savaş yürüterek Kürt halkını PKK'den uzaklaştırmak ve tasfiye etmeyi hedeflemişse, Alevi Kürtler üzerinde de farklı bir özel savaş ve psikolojik savaş uygulamıştır. Hatta en özel ve kirli savaşlardan birisi de Alevi Kürtler üzerinde uygulanmıştır. Bugün Alevi Kürtlerin bulundukları topraklardan tümenden koparılması böyle bir kirli özel ve psikolojik savaşın sonucudur.

Zaten Türk devletinin kültürel soykırımcı politikasını temel alan Şark İslahat Planının birinci hedefi de Fırat'ın Batısı ve Dersim'dir. Buraları ilk Türkleştirilecek yerler olarak görmüşlerdir. Özellikle de inançlarının farklılığından da yararlanarak Kürtleri bu inanç farklılığı temelinde parçalayıp, bölüp bir parçasını erkenden Türkleştirmek istemişlerdir. Tüm Alevi Kürtlerin de, tüm Kürtlerin de bu kirli savaş gerçeğini, özel savaş gerçeğini bilince çıkarmaları ve bu temelde de Türk devletinin özel savaşına, kirli savaşına, psikolojik savaşına bilinç-

güçlü biçimde buluşması gerçekleşmektedir. Alevi Kürtler Kürt Özgürlük Hareketi'nden hiçbir zaman kopmamışlar, başından beri bu mücadele içinde etkin yer almışlardır. Ama 1990'lı yıllardaki kirli savaşla ürkütülen, belli düzeyde Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı mesafeli duruşların ortaya çıkarılması da Kürt Özgürlük Hareketi'nin sabırlı, doğru politikası, doğru zihniyeti ve doğru çalışmalarıyla bugün önemli düzeyde boşa çıkarılmıştır. 7 Haziran seçimlerinde başta Aleviler olmak üzere Türkiye'deki tüm demokrasi güçlerinin, etnik ve dinsel toplulukların Kürt Özgürlük Hareketi'yle ortak bir siyasal mecrada buluşması bunun en somut kanıtıdır.

1990'lı yıllar, Türk devletinin Alevileri, demokratları, aydınları, yazarları, kadınları, gençleri, solu, sosyalistleri, sendikacıları PKK'den uzaklaştırmak istemişse de, bugün HDK-HDP şahsında bunlar boşa çıkarılmıştır. Hatta bugün Kürt Özgürlük Hareketi'yle Türkiye halklarının daha güçlü buluşması gerçekleşmiştir. **Sadece bir politik buluşma değil, zihniyet olarak, ideolojik olarak güçlü biçimde bir araya geliş yaşanmaktadır.** Özellikle de Önder Apo'nun demokratik ulus projesiyle Türkiye halklarının kardeşliğinin çok güçlü bir ideolojik, teorik ve siyasi temeli atılmıştır. HDP'nin başarısında da bu demokratik ulus çizgisinin, farklı etnik ve inanç topluluklarının demokratik ulus çatısı altında

miştir, bir devrim gerçekleşmiştir. Artık Aleviler kendi kimlikleri ve kültürleriyle demokrasi güçleriyle birlikte özgürlük mücadelesini verecekler, kendi özgür ve demokratik yaşamlarını diğer toplulukların ve tüm Türkiye'nin, Kürdistan'ın özgür ve demokratik yaşamıyla birlikte gerçekleştireceklerdir.

### Bu devlet Alevilerin düşmanıdır

Kuşkusuz Aleviler yaşadıkları büyük acılar sonucu şunu anlamışlardır; bu devlet Alevilerin düşmanıdır; Alevilerin kimliğini yok etmeyi hedeflemektedir. Alevileri kendi yedeğinde tutarak Alevileri kendisine ihanet ettirir hale getirmiştir. Aleviler her şeyden önce devlet dışı bir topluluktur. Devlet dışı topluluk olarak bugüne kadar varlıklarını korumuşlardır. Alevilerin tüm özellikleri, tüm özellikleri devlet dışı kalmalarından dolayı gerçekleşmiştir, bugüne kadar gelmiştir. Eğer bir Alevilikten söz edilecekse bu da devlet dışı olmalarından dolayıdır. Yani varlık nedenleri devlet dışı olmaktadır. İnançları, kimlikleri, kültürleri devlet dışı olmayı ifade etmektedir. İşte bugün devlet dışı toplum olarak, devlet dışı tüm diğer toplumlarla buluşarak kendi gerçeğine en uygun tutumu ve davranışı ortaya koymuşlardır.



# Rojava Devrimi'ni sahiplenmek



**R**ojava devrimi dördüncü yılında halklarımıza umut, inanç ve coşku verirken, barış demokrasi ve özgürlük düşmanlarının korkulu rüyası haline gelmiş bulunuyor. Daha şimdiden bütün bölgeyi etkileyen gelişmeler yaratmış, birçok kalıplaşmış görüşü, ezberi, statükoyu yerle bir etmiştir. Kürt halkı kadar dünya ve bölge halklarında da büyük bir umut, güven, irade ve özgürlük kararlılığı ortaya çıkarmıştır.

19 Temmuz Devrimi'yle birlikte halkımız kadar tüm bölge halkları geleceğe daha umutlu ve güvenli bakmaktadır. Demokratik bir Suriye'nin nasıl olması gerektiği sorusuna en yalın, açık, yeterli cevabı Rojava Devrimi vermektedir. Demokratik ulus esprisıyla gerçekleşen ve zafere koşan Rojava Devrimi Ortadoğu'nun ihtiyaç duyduğu çözümün de ne olduğunu açık bir biçimde göstermektedir.

Üç yıllık gelişimiyle demokratik ulus çözümünün nasıl olması gerektiğini ortaya koyacak düzeyde sistemini, ölçülerini ve kurumlaşması yaratmış, kendini dünyaya kabul ettirmiş, dünyanın en vahşi güçlerine karşı kendini savunma gücünde olduğunu kanıtlamıştır. Son beş yüz yıldır Ortadoğu kendi çözümünden uzak kalmanın bedelini çok ağır ödemiştir. Ortadoğu'nun demokratik birlik temelinde yeniden yapılanmasında en iddialı güç ve model olduğunu ortaya koymak kadar, Ortadoğu'nun kendi çözümünün de temsilcisi olduğu görülmektedir.

Bunu bugün herkes daha iyi görmektedir. Kazandığı Kobanê ve Gre Spi zaferleri bu nedenle tüm bölge ve dünya halklarında coşku yaratmıştır. Bu bakımdan halkımızın umudu, coşkusu, kendine güveni haklı ve yerindedir. Bu umut, coşku ve özgürlük güveninin Ortadoğu kadar dünyaya da mal edilmesi en devrimci görev olmaktadır. Çünkü böyle bir gücü vardır. Tesadüfen oluşmuş, gelip geçici, toplumsal değişimde etkisi az olan bir devrim değildir. Büyük bir felsefi, siyasi, askeri derinliği vardır.

Rojava halkımızın böyle büyük bir devrime kalkmasında bunun cesaretini, kararlılığını göstermesinde Önder Apo'nun yirmi yıla yakın doğrudan yürüttüğü çalışmalar belirleyicidir. Rojava

halkımız bu cesareti ortaya çıkartan birinci, örgütlülüğü, kendine güveni Önder Apo'dan almıştır. Kadınıyla, genciyle, emekçisiyle kendine güven ve inancını Önder Apo'ya borçludur. Bu devrim onun emekleri ve açığa çıkardığı değerler üzerinde gelişmiştir. Esaret öncesi somut olarak alanda olan Önder Apo, esaret sonrası da Rojava'yı hiç geri bırakmamış, sürekli üzerinde durmuş ve beslemiştir.

Kürt özgürlük hareketinin çabaları ve Suriye'deki gelişmelerin yarattığı fırsatlar bu temelde bir devrimsel gelişmeye yol açmıştır. Bu anlamıyla temelsiz değildir. Özgürlük hareketinin ve Önder Apo'nun kırk yıllık emeğine ve mücadele birikimine dayanmaktadır. 19 Temmuz Özgürlük Devrimi bu temellerde ortaya çıkmıştır. Ve birçok kalıbı, yanlış, hesabı yerle bir etmiştir.

Ulus-devletçiliğe hatta onun en faşizan sömürgeci tarzına sarılmak artık kimsenin itibar edeceği bir yol değildir. Bu beyhude ve kabul görmeyen bir siyaset tarzı olarak her gün bölgenin tüm toplumları ve dünya kamuoyu tarafından mahkum edilmektedir. Merkezîyetçi, despot, tekçi ve bürokratik yapıyla halklarımızın başına bela olduğu dillendirilmekte, artan biçimde toplumsal buna karşı sesini yükseltmektedir. Toplumsal tabanı gittikçe eriyen bir duruma gelmiştir. Ulus devlet ve onun tekçi milliyetçi, despotik ve bürokratik yapısı yerine çoğulcu, demokratik, özgürlüklerin kısıtlanmadığı demokratik ulus esprisine dayanan demokrasiye kadın özgürlüğüne ve ekolojide duyarlı siyasal model arayışları öne çıkmaktadır. Halkın siyasete katılımını öngören, tabandan ve yatay biçimde örgütlenen demokratik siyaset her geçen gün kitleler arasında daha fazla taraftar bulmaktadır.

Bunlar elbette ki yaşanan zihniyet değişimiyle ilgilidir. Ortadoğu rönesansı ile doğrudan bağlantılıdır. Kürdistan özgürlük devrimi esas gücünü bir zihniyet devrimi olarak gelişmesinden almaktadır. Toplum ve birey gerçeğine, özgürlük ve bağımsızlık sorununa, kadın ve erkek ilişkisine, tarih ve gelecek diyalektiğine getirdiği açılımlarla Kürt Özgürlük Hareketi ve önderliği Ortadoğu rönesansının motor gücü durumundadır.

Bu zihinsel aydınlanma temelinde kırılan kalıpların başında kadına dönük cinsiyetçi yaklaşım ve onun boğucu at-

mosferi vardır. Bu bölgemizi adeta erkek egemenlikçi, devletçi, zorba ve çözüm-süz kılan kalıpların başında gelmektedir. Kadının toplumsal yaşama ve siyasete müdahalesinin ne güzellikler yaratacağı, kadının gücünün nelere muktedir olduğu Ortadoğu'ya değil dünyaya ispatlanmıştır. Tanrıçaların diyarında alım satım konusu olan, köleden bile geri konumu yaşayan kadın muhteşem biçimde ayağa kalkmış ve en büyük özgürlük gücü olduğunu kanıtlamıştır. Arın geleneği böyle ayağa kalkın ve sayısız kadının kanı emeği ve göz nuruyla yaratılan büyük bir özgürlük geleneği olarak tarihteki yerini almıştır.

Yine Rojava Devrimi küçük de olsa bir parçanın bütün bir bölgeyi etkileyebileceğini ortaya koymuştur. Devrim nedir? Nasıl gerçekleşir? İnsanlığa ve bölge halklarına büyük bir deneyim sunmuştur. Toprağı küçük-büyük, nüfusu az-çok demeden dünyanın her yerinde halk devriminin gerçekleşebileceğini kanıtlamıştır. Bu anlamıyla Rojava Devrimi sadece Afrin, Kobanê, Cizire için değildir. Suriye'nin hepsi içindir. Ortadoğu halkları içindir. Önderliğimizin ve özgürlük hareketimizin 30 yıllık çabalarıyla bir bölge devrimi olarak vücut bulmaktadır.

19 Temmuz Devrimi Önder Apo'nun geliştirdiği üçüncü çizgi dediğimiz politik duruşun da zaferi olmuştur. Böyle bir değer taşımaktadır. Ulus devlet milliyetçiliğine ve uluslararası gericiğe karşı halkların, kültürlerin, azınlık inanç gruplarının, yani ezilenlerin, demokrasiyi temsil eden, gençlik ve kadın devrimlerini içine alan, ekolojik ve demokratik çizgisinin somutlaşmasıdır. Bunun yaratıcısı Önder Apo'dur ve buna Üçüncü Çizgi demistir. Teorisini, programını, strateji ve taktiklerini o yaratmıştır. Örgüt ve eylem çizgisini ortaya o koymuştur. Böylece devletçi-iktidarci sistemden kopan bir özgürlük paradigması yaratmıştır.

19 Temmuz Devrimi bu paradigmanın doğru olduğunu ve zafer kazandıracak güce sahip olduğunu kanıtlamıştır. Kürdistan'ın genelinde yürütülen **"Kadın özgürlükçü, ekolojik ve demokratik toplum paradigması"**nın ilk kapsamlı, somut ve pratik uygulaması Rojava Devrimi'nde yaşanmıştır. Yenilmez olması, gelişme yaratması özündeki bu çizgidendir. Rojava Devrimi bu çizginin zafer gücünde olduğunu kanıtlamıştır. Bir de

böyle bir özelliği vardır.

Ulus devlet milliyetçiliğine ve uluslararası gericiğe karşı ilkeli durulmuştur. Onlara alet olunmamış, Suriye'de yaşanan kaostan halklarımızın özgürlük devrimi çıkarılmıştır. Kürt tarihinde egemen ve büyük bir güce dayanmadan, birilerine gebe kalmadan, birilerinin askeri olmadır irade olamama neredeyse bir kader gibidir. Bu kader ilk defa kırılmış, özgüce dayanan, zihinde, siyasette, askerlikte ve ekonomide bağımsızlığı esas alan halkın devrimci iradesi yaratılmıştır. 19 Temmuz Rojava Devriminin politik çizgisi budur. Kürdistan ve Ortadoğu'da böyle bir çizgi yaratabilmek ve yürütmek önemlidir. Bunu Önder Apo başarmıştır.

Ordular tarih boyunca egemen güçlerin iktidar aracı olarak işlev bulmuştur. Tüm propagandalara karşın esas olarak içerde sömürü cenderesine alınan toplumu bastırmak ve kontrol altında tutmak için kuruldukları diğer işlevlerinin yanı sıra işlevi olduğu bilinmektedir. Halkın emeği, halkın çocukları ile oluşturulan bu zulüm ve baskı aygıtları toplumun güvenliği yalanıyla meşrulaştırılmış, toplumun güvenliğini sağladığı gerekçesiyle yüceltilmiştir. Toplumun savunmasız bırakılması ve güçten düşürülmesinde en etkili kurumların başını çekmiştir. Toplumun kendini savunamayacağı, bunun için ordulara ihtiyaç duyacağı zihinlere işlenmiştir. Toplumların kendini savunma mekanizmaları çökertilerek her türlü saldırıya, gaspa, tecavüze açık hale getirilmiştir. Ortadoğu'da tarihi çok eski olan bu yalan tezgahı da Rojava devrimiyle yerle bir olmuştur. Toplumun savunulmasının herhangi bir güce devredilemeyecek bir görev olduğu, toplumun iç ve dış düşmanlara karşı savunulmasının bizzat toplumun kendisi tarafından üstlenilmesi gerektiği bir kez daha kanıtlanmıştır. Kendini öz savunma temelinde örgütleyen bir avuç halkın önünde devletlerin durmadığı IŞİD gibi güçleri hezimete uğratması bu gerçeğe ilgilidir. Kendisi, geleceği toprağı ve kültürü için öz savunmaya kalkan bir halkın neler yapabileceği, yenilmez olabileceği açığa çıkmıştır. Irak ve Suriye'de devlet orduları gelişkin tekniklere ve imkanlara rağmen peş peşe mevzi kaybederken, kendini öz savunma temelinde örgütleyen Rojava halkı tüm imkansızlıkları, am-

bargolara rağmen mevzilerini dört bir yanda genişletmiş, arkasında Türkiye, Suudi Arabistan gibi devletlerin bulunduğu El Nusra ve arkasından IŞİD gibi çete güçlerini topraklarından sökp atmıştır.

Kürt halkının Rojava Devrimi'yle açığa çıkan bu durumu insanlık için altın değerindedir. Hem zihniyet, hem politik ve askeri olarak yepyeni demokratik, kadın özgürlükçü ekolojik duruşu somutlaştırması bunda sonuna kadar ısrar edebilmesi bütün dünyanın yüzünü güldürmüştür. Dünyanın ezilen halkları mücadele stratejilerine kavuşturulmuştur. Bu konuda yaşadığı muğlaklık, tutarsızlık, devletçilik aşılmıştır. Yeni ve zafere açık başlangıçlar yapmak için gereken yol haritası şekillendirilmiştir.

Yine Rojava Devrimimiz belli güçleri de teşhir etmiş, gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Ben Kürdistan'ın sahibiyim, Kürt toplumunun önderiyim, lideriyim diyen Barzani ve KDP'si Rojava Devrimini boğmak için her türlü hileye başvurmuş, imkanı kullanmıştır-kullanmaktadır. Devrimimize diz çöktürmek ve Rojava'daki kazanımları cebine indirebilmek için yapmadığı baskı, kullanmadığı hile kalmamıştır. Devrimi boğabilmek için çete gruplarıyla işbirliğine bile girilmiştir. Yine Suriye muhalefeti ve Şam yönetimiyle de Rojava Devrimini bastırmak için elbirliği edilmiştir.

Dolayısıyla Rojava Devrimi'nin dersleri hayatı önemdedir. Böyle bir direniş yürüttüğü için başta Rojava olmak üzere tüm parçalardaki halkımızı dünya insanlığı coşkuyla kutlamaktadır. Gençlerini, kadınlarını selamlamaktadır. Büyük bir cesaret ve fedakarlık örneği olarak takdir etmektedir. Bunu Kobanê zaferi ve Gre Spi zafer kutlamalarında yine Kobanê katliamı sonrası tepkilerde net görmekteyiz. Bunlar insanlık ve halkımız adına büyük ve tarihi gelişmelerdir.

Rojava Devrimimiz dördüncü yılına girerken elbette her şey düze çıkmış değildir. Kritik bir eşikten geçildiği ortadadır. Kuşatma sürmektedir. Küresel ve bölgesel güçlerle Kürt işbirlikçiliği el ele vermiş durumdadır. Çünkü Rojava'daki özgürlük devrimimiz tüm gerici güçlerin çıkarına zarar vermektedir. Bunları teşhir etmekte, düzenlerini bozmak ve halklarımızın alternatif yaşam projesini gündemleştirmektedir. Bunun için hepsi saldırı halindedir.

Başka alanlarda ve konularda birbiriyle karşıt olan güçler Rojava devrimini boğma noktasında aynı saftadır. Resmen olmasa bile fiili durum böyledir. Kendileri için zararlı gördükleri bu özgürlükçü gelişmeyi boğmak istiyorlar. İran'la Türkiye aynı cephededir. İsrail ve Arabistan aynı cephede yer alıyor. Her birinin Kürtler üzerinde kendine göre politikaları vardır. Bu politikaların Kürt Özgürlük Hareketi tarafından bozulmasını istemiyorlar.

O yüzden Rojava Devrimi kazandırdığı moral, coşku ve inanç kadar çaba, azim ve sorumlulukta yüklemektedir. Bunu başta halkımız olmak üzere tüm bölge ve dünya ilerici insanlığına yüklemektedir.

Kadın duyarlılığı ve yaratıcılığıyla yüklenilmesi gereken büyük görev ve sorumlulukları vardır. Bu nedenle Rojava Devrimi'ni sahiplenmek onu tüm yetersizlikleri ve eksikleriyle sahiplenmektir. Bunların giderilmesi için yaşamın her alanında şehitlerimiz ve Önderliğimiz gibi, canla başla çalışmaktır.



KÜRT HALK ÖNDERİ ABDULLAH ÖCALAN

# 14 Temmuz direnişi PKK'nin ruhudur

Şimdi bakıyorum da, herkes kendi keyfine göre parti gerçeğiyle oynamaya çalışıyor. Savaşta, örgütlemeye, eğitimde her yönüyle oynamayı kendisi için bir sanat haline getirmiş. Bu sizin ayıbınız. İnsan bu utanç verici durumla hiçbir gerçeğe ulaşamaz ki! Tabi *"çok zayıfız, güçsüzüz, bundan başka ne yapalım"* diyeceksiniz. Bu sizin diliniz ve bunu her zaman tekrarlıyorsunuz. Ama bu kabul edilmez bir durumdur. Şehitlerin anısı üzerine konuştuğum zaman böyle bir partililiği ve sizleri kabul etmiyorum. Kaldı ki, bu durumuyla ben bile kendimi kabul edemiyorum, sizi nasıl kabul edeceğim ki! Bu zayıf-

lıklarla mı kabul edeceğim, hayır!

Parti adına hafif, dar ve güçsüz bir yaşama tenezzül etmeyi bir sanat haline getirenler var. Bununla da sınırlı kalmayarak, kendilerini partiye ve bu büyük direnişlere layık görüyorlar. Güçsüzünüz, söz sahibi olamazsınız. En dürüstün elinden ancak ucuz bir ölüm geliyor. Ama bu arkadaşlar kendilerini ucuz ölümüne yatırmadılar.

14 Temmuz direnişi ucuz bir ölüm için değildi. Büyük bir ölümdü, -ölüm değil büyük bir yaşamdı. Eğer 14 Temmuz anısına doğru yaklaşacak olursak; bu arkadaşlar, iğne ucu kadar yaşam olanağı ve çalışma fırsatı bulduklarında sonuna kadar değerlendiriyorlardı. Şimdi sizlere bakıyorum, eğer biraz

şeyler yaratmak zorundayız. Kendi içimizde bazı esaslara ulaşarak daha doğru ve birlikte büyük yürüyebilmeliyiz.

PKK'nin saflığı, PKK'nin dürüstlüğü bu yoldaşların gerçeğindedir. Bu büyük yoldaşlarımız, partinin adını yükseltmek istediler. Parti amacından uzaklaşmamak için büyük vahşet altında, her gün tahammül edilemeyecek işkenceler altında küçük bir yaşam imkanı bularak direndiler. Bu büyük direniş, bu amaç içindi. Şimdi ülke toprakları üzerinde, dağların zirvelerinde silahlı gruplar halindedir, ama yine de düşmana karşı birkaç doğru adım atamıyorsunuz.

Bu şehitleri, bu direnişleri gözlerinizin önüne getirdiğinizde kişi

olduğunuz bu kişilikle yürümenizin mümkün olmadığını göreceksiniz.

Bu kişiliği şimdiye kadar parti içinde nasıl yürüttünüz, buna nasıl cesaret ediyorsunuz! Gerçekten vicdansız mısınız, anlayamıyorum. Neden böyle oldunuz? Çok mu zayıfsınız, çok mu düşkünsünüz, çok mu çaresizsiniz, -bunu anlamak istiyorum. Bu doğru değil ve zindan direnişine, 14 Temmuz kahramanlığına bağlılık değildir.

Ben bu yoldaşları, bu direnişsizden ve parti adına yürütenlerden koruyorum. Ya bu arkadaşların ruhuna ulaşır, ya 14 Temmuz ruhu yakalanır, ya da bu ruhu sonuna kadar sizlerden koruyacağız. Kesinlikle söz veriyorum ki, bunu koruyacağım. Sizi kabul edemem ve

bunları aklınıza getireceksiniz, kendi gerçeğinizle kıyaslayacaksınız. Ve "ben ne kadar bağliyım, ne kadar onunlayım" hesabını dürüst ve doğru vereceksiniz. Vermezseniz, sizleri ancak bir sahtekar olarak değerlendirim.

Bazı arkadaşlar bizi çok incitti. Bilemiyorum, insan büyümekten neden bu kadar korkuyor, -şaşıyorum. Bu arkadaşlara çok büyük imkanlar sunduk, ama hiç önem bile vermediler. Vicdanınız neden bu kadar kara, -gerçekten insan bir sonuç çıkaramıyor. Sizlere kim *"böyle yaşayın"* dedi? Bu yaşam üslubu kimindir? Bunun cevabını vereceksiniz. Aksi halde sizi kabul etmeyiz. Her gün bunun üzerinde duruyorum. Özgürlük istiyorsunuz,



**"Haki yoldaşa söz verdim, partiyi ilan ettik. Mazlum, Kemal, Hayri yoldaşlara söz verdim, ülkeye büyük dönüşü gerçekleştirdik. Mehmet Karasungur yoldaşa söz verdim, Güney Kürdistan'ı devrime ulaştırdık. Agit yoldaşlara söz verdik, Kürdistan'ın tamamında gerillayı donattık. Zilan yoldaşa söz verdik, kadının özgürlüğünü yükselttik, büyüttük. Hepsinin sözleri ve vasiyetleri yerine getirilmiştir. Kimse inanmıyordu, ama biz yaptık."**

harekete geçerseniz ülkeyi alabilirsiniz, kurtarabilirsiniz. Ama ne yazık ki, bir çalışmayı doğru bir adıma dönüştürmeye tenezzül edemiyorsunuz, -elbette bu da insanı kahrediyor.

Parti ruhunu, parti büyüklüğünü kendinizden uzaklaştırmışsınız. Bu kendinize yapabileceğiniz en büyük kötülük, kölelik, hatta düşkünlüktür. Hayret ediyorum, kendinizi nasıl böyle kabul edebiliyorsunuz? Bu kadar çalışmama rağmen ben bile kendimi kabul etmiyorum. Hayır, kişi büyümenin yoluna girmeden kendinden memnun olamaz. Bir şey yapamıyorlar, -kendilerini bile gerçekleştiremiyorlar. Buna rağmen kendilerine, PKK adına bir usul yaratıyorlar.

Bu büyük anıya bağlı kalmak istiyorsak, biraz dürüstlük varsa, değerlerimizi böyle unutmak istemiyorsak, mutlaka kendimizde bir

kendi hakkında ne diyebilir? Elbette ki, bu yoldaşlardan ve bu direnişten bir uzaklaşma var. Bu uzaklaşmayı kendinize nasıl layık gördünüz, işte buna şaşıyorum. Uzun bir zamandır büyümeniz ve yetkinleşmeniz için bu kadar büyük parti derslerini verdik, büyük hizmetler sunduk. Ancak çıkardığınız sonuç; *"düşkün kişiliğimi nasıl yaşatabilirim"* oldu. İşte, en büyük tepkimiz buna yöneliktir.

PKK şehitleri bunlar değildir. PKK direnişi bu değildir. İçinizden bazıları veya birçoğunuz, bir şeyler de yaratmak istiyorsunuz, ama PKK büyüklüğünden uzak bir PKK yaratmak istiyorsunuz. Her zaman söylüyorum, bu kişiliğinizle yalan söylüyorsunuz, kendinizi kandırıyorsunuz.

PKK mukaddestir, PKK kişilikleri dürüsttür. Mazlum, Kemal Hayrilere eğer biraz bağlılığınız varsa, sahip

etmediğimi de görüyorsunuz. Parti içinde kimse kalmasa bile düşkün kişilikleri ve zayıf insanı kendimize yaklaştırmayacağız.

PKK, bir kahramanlık partisidir. 14 Temmuz büyük bir yüceliktir. Bunu alçatmayız, ayaklar altına alamayız ve bunu sizlere layık göremeyiz. Ben bu yoldaşların anılarına, kendimi de layık görmüyorum. Ancak onların temsilcisiyim, vasiyetlerini takip ediyorum. Bu kişiliklerinizle yürüyemem ve en ufak bir eksikliğiniz de olsa kabul etmem, bunu bileceksiniz.

Bugün 14 Temmuz direnişinin yıldönümü vesilesiyle bir şeyler yaparak anmak istiyorsanız ve gerçekten dürüstseniz ve bir şeyler de anlamak istiyorsanız bu arkadaşlarımızın sergiledikleri direniş gerçekliğine doğru yaklaşmak zorundasınız. Hangi koşullarda, neye karşı, neyle, nasıl direnişi yürüttüler,

şerefli bir yaşam istiyorsunuz, işte yolu bu belirttiklerimdir. Neden bu yolun üstünde yürümüyorsunuz?

Kötülüğün rüzgarına kapılıp gidiyorsunuz. İşte, gördünüz kaçıyorlar. Elbette birçok nedeni var. Büyük imkanlar hazır önünde, ama üzerinde durmaya tenezzül bile etmiyor. Bunun için gerçekten bu tarihi anın, adımın üzerinde durmak istiyorsanız acaba dürüst müdürler, değil midirler diyorum. Sadece bir anının üzerinde durmak insana yürümesi için sonuna kadar yeter. Uzun bir süredir *"PKK adına her yönüyle hareket edebiliriz"* diyorlar. Olmaz! PKK esastır. Eğer PKK gerçeği tutturulmazsa Kürdistan'da yaşam yürümez, -hiçbir şey gerçekleşmez.

Neydi bu direniş? Zindanda ihanet büyük dayatılınca Şahinler tamamen düşürmek istediler; *"PKK adına kimse kalmamalı"*, hatta



"hepsi PKK'ye karşı çıksın", "PKK de vatani inkar etsin, halkı inkar etsin." Bunun karşısında bu büyük insanlar ise, "biz canımızı vereceğiz, bu kararı vereceğiz" dediler.

14 Temmuz; parti, halk, Kürdistan ve insanlık adının ortadan kalkmaması için verilen bir karardır. İhanete, büyük zulme, düşkün yaşama karşı bir parti kararıdır. 14 Temmuz PKK'nin ruhudur. Hemen hemen hepsi sizler gibi zayıflar, imha olmakla karşı karşıyadırlar.

O zaman bu kahraman insanlar, "Gün direnme günüdür" diyerek, zayıflıkların önüne geçtiler. Şimdi de düşman çok şiddetli ve acımasızca üstümüze geliyor. Şimdi de Kürdistan'da ihanet büyük ve daha da büyümüştür. Direniş de büyümüştür. Eğer 14 Temmuz'a bağlıyız diyorsanız, o zaman sizlerden kahrmanca bazı adımların atılmasını istiyoruz. Zindandaki gibi değil, savaş ve çalışmanın her yönüyle 14 Temmuz ruhuna bağlı adımlar atılması gerekiyor. Kendi ruhunuzda adım atın, böyle adımlar atmazsanız sahtekarsınız. Büyük değerlerle ucuz yaşamınızı sürdürmek istiyorsunuz, elbette bizim de bunu kabul etmemiz mümkün değildir.

Diğer bir husus da şudur: Önderliği tanıımıyorsunuz. Her zaman bizi kendi seviyenize düşürmek istiyorsunuz. Tabii ki, bu da mümkün değil. Sizden bir şey rica ediyorum; biraz büyümeyi tanıyın. Eğer kendinizi yetiştiremiyorsanız, o zaman parti ile oynamayın, ihanet etmeyin, sadece bu değerleri koruyun. Eğer bu da elinizden gelmiyorsa çıkın gidin, derim. Ben bile kişiliğimi her gün eritiyorum, ama sizler kendinizi paşa ilan etmişsiniz.

Şimdi sizlerde PKK dışında her şey var; zayıflık var. Düşünce dağılmış, ruh dağılmış ve en önemlisi de büyük karar yok, -yarı ölü gibi. Her zaman kendisini sorun yapıyor; "ben kapalıyım, yüzeyselim, bilmem neyim." İşte, bundan başka bir şey değil, en iyisi de ucuz ölüme gidiyor. Büyük başarı, büyük adım diyen, "Ben de PKK'nin büyük şehitlerinden eksik yapmam, sonuna kadar düşünce ve yaşamım budur" diyen yoldaşlar içinde yetiyor mu? Kendinize ve etrafınıza bakın, kim kendisini böyle gerçekleştiriyor? Sizler üzerine fazla geliyorum diye değil, kendi kendinizi zor durumlara sokmuşsunuz. Oysa parti imkan ve fırsatlarıyla kendinizi büyütebilir, hepimiz kendinizi yaratabilirdiniz. Zaman da vermiştik, hatta kendinizi büyütebileceğiniz bir ortamı da sunmuştuk. Ama sizler anlamadınız ve sürekli "ucuz bir yaşam" edebiyatı dediniz. Hep keyfiyete tenezzül ettiniz.

Bu da, tabii ki bir düşman isteğiydi. İşte, düşmanın isteği de kişinin böyle ucuz bir kişilikle yaşamasıdır. Budur, -bu da tanımadığınız bir şey değildir. Eskiden beri bu kişilik bizim için bir sefaletti ve içinde hayırlı hiçbir şey yok. Sadece düşmanın zulmü değil, binlerce arkadaş hemen hemen düşüyordu, "ben teslim olayım mı, olmayayım mı", bu haldeydi arkadaşlar. İşte, 14 Temmuz direnişi buna karşı bir karar gerçekleşmesidir. Şimdi bakıyorum da, hiçbir arkadaş bundan kendisine yönelik bir sonuç çıkarmıyor. Çoğunuz da bu halde-siniz, ama burası zindan değil.

Burası dağ başıdır, elinizde silah var, ama doğru-dürüst yürüyemiyorsunuz, bu teslimiyetten daha kötüdür. Eğer bu anılarla sözleşmek ve kararlaştırmak istiyorsanız kendinizi bu şekilde bırakamazsınız. Herkes söz sahibi olamaz, sizin gibi insanlar kendilerini yenilememişler, söz sahibi, karar sahibi olmaktan uzaksınız. "Partinin bazı imkanlarıyla yaşarım, sonunda düşmanın

yanına kadar giderim." Bu PKK gerçeği değildir, PKK'ye ve 14 Temmuz direniş anısına en büyük kötülüktür, hatta düşmandan daha çok bize karşı bir direniştir.

Bu düşmana karşı değil, PKK büyüklüğüne karşı bir direnme durumudur. Belki size acayip gelebilir, ama bu yaşamınız düşman hamleleri gibi sizleri PKK'ye ve 14 Temmuz'a karşı direnişe kaldırıyor. Düşmanın baskısı, düşmanın zoru ülkenin her yanında, savaş sahalarında sizi yumuşattı, şaşırttı, sonuç itibarıyla hepimiz PKK içinde direniş halindesiniz. Elbette bu direniş 14 Temmuz direnişi değildir, Agit yoldaşlarındaki değildir. Bu direniş PKK'ye karşı olan bir direniştir. Tuhaf bir şey, PKK içinde çoğunuz birçok yanınızla PKK'ye engel teşkil ediyorsunuz. Engelden öteye direniyorsunuz. "Biz partileşemeyiz, parti taktiklerine ulaşamayız, parti hattına ulaşamayız. Yakamızı bırak, biraz kendimizi yaşamak istiyoruz, küçük yaşamak istiyoruz", gece-gündüz bunları söylüyorsunuz. Bu, kabul edilemez bir durumdur.

Ne hakkınız var?

Şimdi sizler benden PKK partisini, bu büyük şehitler partisini küçük burjuva bir parti yapmamı istiyorsunuz. Yüzde doksani küçük burjuva bir parti istiyor. Bu halinizle PKK partisi olabilir misiniz? Kendinizi Mazlum, Hayri, Kemal'in çizgisine ulaştırabilir misiniz?

Birçoğunuzun kişilikleri ortada ve doğru hesap vermelisiniz: Biz ne kadar büyük şehitlerin partisileyiz! Bu değerler tümünden unutulmuş, çoğunlukla da ülkedekiler, savaşta yer alanlar unutmuş. Kim komutandır, kim keyfi yaşam sahibidir, kim kendini yaşıyor, kim parti ve savaş esasları dışı, kim kurnaz, kim oyunlar çeviriyor, bunlar üzerinde duruyorsunuz. "Düşmanı derinden vuralım, düşmanı büyük vuralım, büyük yoldaşlıklar yaratalım" diyen yok, bunlar adeta unutulmuş.

Kim sizleri böyle alıstırdı? Öğretmenlerinizin hepsi yanlış, büyük şehitler değil. Büyük şehitlerden uzak, hatta düşmanın kendisidir. Düşmanın zoru sizleri iflas ettirmiş. Neden sizden büyük yoldaşlar çıkmıyor, neden? Bunca yıldır zindanda değilsiniz, özgürsünüz. Partinin bütün kitapları elinizin altında, neden bir türlü büyüymüyorsunuz? Kendinize bunu mutlaka sormak zorundasınız. Eğer sormazsanız kimse size "şereflisiniz" diyemez ve namuslu insanlar da olamazsınız. Elbette başaramayan, bir görevi doğru dürüst yerine getirmeyen namussuzdur, düşkündür. Düşkün insan ise beş para etmez tekidir. Düşkün insanın bir değeri olur mu? Tek bir savunma yönteminiz var; "ben ağlarım." Ağlayanlar da namussuzdur. Ağlamak kahramanlık mıdır? 14 Temmuz ağlamak mıdır, direnmek midir? 14 Temmuz başarı mıdır, düşüş müdür?

14 Temmuz kahramanlık mı, korkaklık mıdır? Bunların hepsini düşünmek zorundasınız. Söz sahibi olamıyorsunuz ve çoğunlukla da buna üzülüyorum. Gerçekten sizler kimin arkadaşısınız? Mazlum, Kemal, Hayirlerin mi? Onlara mı yakınsınız, yoksa Şahin'e mi? Şahin içimizdeyken çok çalışıyordu, sizden on kat daha fazla çalışıyordu, -ben tanıyorum.

Bu yaşamınızla parti içinde büyük çalışmanın kaynağı olamazsınız. Parti içinde adeta yeni bir adet ortaya çıkmış; hiç çalışma, parti imkanları üzerinde otur ve kendini yaşat! Sen kendini nasıl yaşatırsın? Eğitimini yapmıyorsun, düşmanın üstünde hiç durmuyorsun, bazı taktikler, örgütlenmeler üzerinde durmuyorsun, ondan sonra da etrafını yık,

**"14 Temmuz; parti, halk, Kürdistan ve insanlık adının ortadan kalkmaması için verilen bir karardır. İhanete, büyük zulme, düşkün yaşama karşı bir parti kararıdır. 14 Temmuz PKK'nin ruhudur. 14 Temmuz direnişi ucuz bir ölüm için değildi. Büyük bir ölümdü, -ölüm değil büyük bir yaşamdı. Onların amacı, onların vasiyeti, onların yaşamı üzerinde ben söz sahibiyim. Bıraktıkları vasiyet temelinde sözüm var."**

boz, zafersiz kendini yaşat, çalışmadan kendini yaşat! Suçu arkadaşının üstüne at, etrafını suçla, kendini de temiz çıkart! Böyle olmaz ve bu bir sahtekarlıktır.

Binlercesi bu şekilde kendi bireysellikleri ya da düşkünlükleri için partinin büyüyen imkanlarına göz dikmişler. Durumlarınızı daha derin açmak istemiyorum, anlayabildiğinize inanıyorum. Eğer savaş ve halk içerisinde komutanlıkta, savaşçılıkta mevcut durumlarınızı değiştirmesenez, değil düşmana karşı, bize karşı; değil 14 Temmuz'la, 14 Temmuz'a karşı direniyorsunuz demektir!

Yanlış yapmayın. Bu arkadaşlarımız bu direnişte 60 gün aç-susuz, bir deri-bir kemik kaldılar. Bu direnişle neyi ispatlamak istediler? "Bu düşkün yaşamı, eriyip elimizden giden yaşamı kabul etmiyoruz. Biz ölümü kabul ediyoruz. Vücudumuzun, kemiklerimizin erimesini kabul ediyoruz, ama düşmanın istediği yaşamı kabul etmiyoruz. Biz PKK'yi bırakmayacağız." İşte, 14 Temmuz bundan başka bir şey değildir. Bir de kendinize bakın, "düşman yok, biz güçlüyüz" diyerek, kendi kendinizi ucuzca eritiyorsunuz. Mesela savaştaki arkadaşlar bilirler; "parti esasları kalmadı, gerilla adına ideoloji, siyaset kalmadı, yoldaşlık kalmadı" diyorlar. Yine köylü kurnazlığı, kimileri arkadaşlarını şehit ediyor, kimilerinin arkadaşları elden gidiyor, onlarca şehadet gerçekleşiyor, ama kendini sorumlu görmüyor, şehitlerin anısına bir şey yapmıyor. Her gün haberleri alıyorsunuz, "anılarına ne yapayım, ben nasıl bir sorumluluk altındayım" diyen yok. Bu komutanlık değildir, savaşçılık değildir, bu bir hiyanettir. İnsan böylesi bir durumdan korkar. Eğer bir sözünüz varsa ve partiyle olmak istiyorsanız dürüst olun. Bunun derinliğini, anlamını kavrayın.

En büyük korkum, partiden varolan uzaklaşmadır. Bu kişilikler partiyi istila etmiş, parti diye bir şey bırakmamışlar. Bunlar gözünüzün önünde yaşanırken, kendinizden bile haberinizi olmuyor. Bu durumda Kürdistan için, Kürtlük adına bir şey elimizde kalmıyor.

Eğer gerçekten bu anıya bağlı kalarak 14 Temmuz'un bu yıldönümünde

bir sonuca ulaşmak istiyorsanız, üzerinde durduğum bu noktaları kendinize esas alarak üzerinde durun, kendinizle kıyaslayın ve böylece kendinizi doğrulara ulaştırabilirsiniz.

Parti meselesi tek benim meselem değil. Bu yoldaşlar neden şehit düştüler? Elimizde bir şeylerin, bir şeref kalması için şehadete ulaştılar, -yoksa kendileri için değil. Kendileri için olsaydı böyle büyük direnmezlerdi. Bir halk için, bir tarih için, bir insanlık için bunları yaptılar. Eğer sözlerinizin sahipleriyseniz sizler de bu yoldaşların takipçileri olabilirsiniz. Söz sahibi olmak, hangi durumda olursa olsun, devam etmektir. Her gün vahşet altındaydılar, en büyük zorluklar içerisindeydiler. Ama buna rağmen bu kadar direnebildiler. Sizlerin durumu ise çok iyi, niye büyük direnemeyeceksiniz ki! Kimse "imkanım yoktur" demesin, bunların hepsi yalandır.

En büyük vahşet, en büyük imkansızlık Diyarbakır zindanındaydı. Hatta tarihte bile böyle bir vahşet görülmemiştir. Ama bu yoldaşlarımız direndiler, -büyük direndiler. Kahramanlığı kendinize layık görün. Her şeyle oynayın, ama bu büyük mukaddes değerlerle oynamayın. Sizden fazla bir şey istemiyoruz. Büyümek üzerinde durun. Hatta düşmanla baş edemiyorsanız ilkin kendinizle başetmeye çalışın. "Kendimi gerçekleştireceğim, doğru partileşeceğim, partileşmeden uzaklaşmayacağım" deyin.

Neden bunları ısrarla belirtiyorum? Siz dün parti içindeki yaşamınızla bu değerleri mahvettiniz de ondan. Siz parti esaslarını, parti yoldaşlığını, hepsini boşalttınız da ondan. Neden böyle yaptınız? Parti içindeki düşman, zindandaki düşmandan daha mı büyüktü? Hayır! Hiç düşman yoktu, siz kendi kendinize böyle yaptınız. Şimdi de sizleri kabul etmemi istiyorsunuz. Bu büyük şehitler sizi affetsin, kabul etsin. Hayır, parti yaşamıyla, önderlik yaşamıyla oynayanlar af edilmezler, kabul edilmezler.

Kendinizi kandırıyorsunuz. "Biz çaresiz kaldık, zayıfız, bazı anlayışlarımız düşmandan kalmış, eski toplumdaki kalmadı" demek, büyük yalandır. Bu arkadaşlar için de aynı şeyler geçerliydi. Ama hayır! Sizde olan daha başka bir şeydir. Parti üzerindeki oyun, partiyi küçük-burjuva partisi yapmaktır. Elbette ki, bu partiye savaş açmaktır. Parti içinde partiye karşı bir savaş durumudur. Başka türlü bunun izahı yapılamaz ki!

Tekrarlıyorum; şehitlerin anılarına bağlı kalmak istiyorsanız, sözleriniz sahipleriyseniz, çizdiğiniz bu çerçevede yerinde bir kez daha geçkeci durun. Fazla yorulmamışsınız ve sizlere bazı imkanlar da sunmuşuz. Her şeyden önce bu büyük şehitlerin yolunda, bu büyük direniş yolunda kendinizi kararlaştırın. Ama dürüstlikle, ama onların gerçeği temelinde kendinizi kararlaştırın. Sizin için dile getirdiğimiz bu hususları büyük istekle, büyük iradeyle esas alın. Ve PKK militanlığının gerçekliği sizde yürütülsün. Böyle yaparsanız ancak Mazlum, Kemal, Hayri, Ali ve Akiflerin arkadaşı olabilirsiniz. Büyüyeceksiniz ve büyük adımlar atmaktan korkmayacaksınız. "Etrafımız bizi şaşırtıyor, etrafımız bizi yoldan çıkarıyor" demeyin. Hayır, düşman da bu arkadaşları yoldan çıkarmak istiyordu, oyun büyüktü ama başaramadılar. Ama burada düşman da yok, siz kendi kendinizi yoldan çıkarıyorsunuz.

Bazı şeyleri anladığınıza inanıyorum. Yine önderlik her şeyden önce şehitlerin temsilcisidir. Kimse bunu unutmamasın ve bizden de bir şey istemesin. Kesinlikle kabul etmiyorum. Benim istediğim, yaptıklarım şehitlerin isteğidir, diğer şeylerin benim için fazla bir kıymeti yoktur.

Onların amacı, onların vasiyeti, onların yaşamı üzerinde ben söz sahibiyim. Bıraktıkları vasiyet temelinde sözüm var, -yürütüyorum da. Bunu anlayacaksınız. Yetersizliklerinizi üstümüze atmayacaksınız, zayıflıklarınızla bize yaklaşmayacaksınız. Çaresizliğinizle, yanlışlıklarınızla, düşkünlüklerinizle bize uzak duracaksınız.

Bu şehitlere de yaklaşmayacaksınız. Ben her zaman şehitlere söz verdim. Haki yoldaşa söz verdim, partiyi ilan ettik. Mazlum, Kemal, Hayri yoldaşlara söz verdim, ülke büyük dönüşü gerçekleştirdik. Mehmet Karasungur yoldaşa söz verdim, Güney Kürdistan'ı devrime ulaştırdık. Kimse inanmıyordu, ama biz yaptık. Agit yoldaşlara söz verdik, Kürdistan'ın tamamında gerillayı donattık. Bütün bunlar şehitlere verdiğimiz sözlerdir. Zilan yoldaşa söz verdik, kadın özgürlüğünü yükselttik, büyüttük. Hepsinin sözleri ve vasiyetleri yerine getirilmiştir. Kendinizde saygı ve takdiri görüyorsanız, kendinizi söz sahibi yapacaksınız. Bundan başka sizin için hiçbir şeyin değeri olamaz.

Yeme-içme hepsi zafer içindir. Konuşma, yürüme hepsi partinin büyümesi içindir. Bizde keyfiyet yok, her şey insanın büyümesi temelindedir. Her şey büyük direniş içindir.

Kendinizi başka bahanelerle üzerinde yürütmeyin ve yanışmayın. Bunu ısrarla söylüyorum, sonra kötü düşersiniz. Önderlik babanız değil, akrabanız değil, önderlik Allah'ınız değil, reis ve muhtarınız da değildir. Önderlik, her şeyden önce şehitlerin vasiyetidir, her şeyden önce direniştir, her şeyden önce partidir, bir savaş çizgisidir. Eğer önderliği böyle tanımak istiyorsanız birlikte yürürsünüz. Böyle tanımasanız yanına yaklaşmayın. Yaklaşırsanız ajansınız: Sömürgeciliğin, düşmüş toplumun, kötülüğün, müflis kişiliğin ajanısınız. Biz zayıf, basit, hafif insanlar için yokuz. Küçük ve zayıf insanın düşmanıyız. Biz onların yok olmaları anlamına geliyoruz. Biz büyümek isteyen insanla, kendisini gerçekleştirmek isteyen, kendisini direniş yapan, düşmana karşı kendini büyük silahlandırmak isteyenleriz. Sözümüz de bundan başka bir şey değildir.

Büyük şehitlerimiz için, parti içindeki böyle büyük kararlar şimdiye kadar yürümüştür ve yürüyecektir de. Eğer akıllıysanız, dürüstseniz ve söz sahibi olmak istiyorsanız bu çerçeve temelinde bir kez daha en büyük kararı kendi kişiliğinizde verin, kendinize karşı, kendiniz için verin. Sizden bir şey istemiyorum, şehitler sizden istiyor. Bu büyük direniş sizden istiyor, sizler de vermek zorundasınız. Eğer bu doğrular temelinde verirsiniz dürüstsünüz ve kimse sizleri durduramaz. Geride kalmaz, zayıfta olmazsınız. Bu arkadaşlar zayıf mı kaldılar, geride mi kaldılar, çok zor durumlarda büyüklüklerinden taviz mi verdiler?

Hayır!

Bu büyük direnişten herkesin sonuçlar çıkarması gerekiyor. Hangi sahada ve hangi şekilde olursa olsun bu partiden uzaklaşmayı ortadan kaldırmalıyız. 14 Temmuz kararına ulaşana dek bu uzaklaşmaya karşı durmalıyız. Bu büyük şehitler kendilerini büyük direniş temelinde gerçekleştirdiler ve sonuna kadar yürüdüler. Çalışmanız böyle olup sonuca ulaşırsa 14 Temmuz'un sahipleri olursunuz. 14 Temmuz sahipleri ise her zaman büyük olurlar. Böyle yürüyenler bunun savaşını verenler; sabırla, bilince, çalışmayla bir savaş yürütürler ve her zaman zafer kazanırlar, başarılı olurlar.



# Kemal'e ermek...

## ■ Ali Haydar Kaytan

Öfke ve nefret, olumsuzlayan beğeni ölçüleri olarak, bireyde arayışa yol açan iki temel duygudur. Bir şeyi reddetmekten söz ettiğimiz zaman, özünde ona karşı duyduğumuz öfke ve nefreti dile getirmiş oluruz. Değiştirmek istediğimiz şey tamı tamına beğenmediğimiz, başka bir deyişle olumlamayı kesin olarak reddettiğimiz şeydir. Her yeni düşünce başlayıcı bir olumsuzlama hareketi şeklinde gelişir. İnsan kendisini ve kendisiyle birlikte çevresini değiştirmek isteyen bir varlık olarak tanımlanır. Bu da onu çoğunlukla 'hayır' diyen bir gerçeklik haline getirir. İnsan aslında bu 'hayır' dediklerinin ağır kuşatması altındadır. Yani olumsuzladıkları somuttur, karşısında ve hatta kendi kişiliğinde etkili birer olgu olarak hükmünü sürdürürler. 'Hayır' demek, "Ben verili dünyanın ölçüleri ve değerlerine göre yaşamayacağım" demektir. Verili yaşam tarzını olumsuzlaması, kişinin kendisi için yeni bir yaşam yolu çizme cesaretinde bulunmasını ifade eder.

'Nasıl yaşamalı?' sorusu, 'Ben böyle yaşamayacağım' şeklindeki kararımızı izler. Arayışımız bu soruda ifadesini bulur. Böyle bir soru, kabul edilebilir bir yaşam için gerekli koşulların hâlihazırda mevcut olmadığına işaret eder. Olumsuzladığımız olukça somut iken, 'eve' dediklerimiz neredeyse tamamen soyuttur, yani henüz belki de tasarım aşamasındadır. Ancak özgür ve eşit bir yaşam için gerekli koşullar olmasa da, kendi ilkelerimiz ve ölçülerimiz vardır; verili sistemin dayattığı yaşamı reddeden insanlar olarak, bu ilkeler ve ölçülere göre yaşarız. Koşullarını oluşturduğumuz ölçüde yeni yaşam toplumsal düzeyde gerçekleşme olanağı bulur; koşulları oluşmamışsa soyut yaşamasını bilmek gerekir. Soyut yaşamak, sınıflı cinsiyetçi uygarlık sisteminin kirlerine bulaşmadan, ilkeler ve ölçülere göre yaşamak demektir. Bir lokma bir hırka ile yetinen derviş, bir ilke adamı olarak, özünde böyle bir insanı anlatır. Önder Öcalan'ın işaret ettiği şekilde bir derviş gibi yaşamak, en ileri ölçüler ve sağlam ilkelerle donanmış büyük insanlara özgüdür.

## Nasıl yaşamalı?

'Hayır' deyip reddettiklerinin kuşatması altında yaşamak, son derece yüksek bir duyarlılık temelinde sağlam bir duruşun sahibi olmakla mümkündür. Duyarlılık, yaşama saygı göstermenin vazgeçilmez gereğidir. Mücadele insanı daima duyarlıdır. Duyarsızlık, gerçekte yaşamla kurulmuş bağın kopma sürecine girmesidir. Duyarsız birey aslında bir tür intiharı yaşamakta; duyarsızlığı temelinde yaşamla bağı sürekli zayıflayan birey her an kendi ölümüne sürüklenmektedir. Bu bir koma durumudur, bir tür bitkisel yaşam halidir, yaşayıp yaşamadığını fark etmemektir, hayatın anlam yitimidir. Sınıflı cinsiyetçi uygarlık sistemi, komadaki hasta durumuna soktuğu bireyin anlamını yitirmiş bir yaşama mahkum edilmesi karşısındaki duyarsızlığı üzerinde egemenliğini sürdürür. Bu sistem altında insanın özü korkunç bir erozyona uğratılır. Özün süreklileşen aşınması, yaşamda ölçü ve ilkenin silinmesidir. Özyle buluşma çabası içindeki insan, ölçüleri ve ilkeleriyle yaşayan insandır; yaşadığını, ölçüleri ve ilkelerine bu bağlılığıyla kanıtlar. Sistemin adım adım intihara sürüklediği birey ise yaşamasının kanıtını tüketmekte bulur. Öyle ki, ne kadar çok tüket-

tirse o kadar iyi yaşadığını sanır. Tüketme ve üreme bu bireyin en belirgin işlevleridir.

'Hayır' demek; reddettikleri karşısında direniş konumuna geçmek, direniş çizgisinde ısrarlı ve kararlı davranmak, saldırılar karşısında asla boyun eğmemek, bunun için daha başından sırtında çarmıhıyla özgürlük yürüyüşüne çıkmak demektir. Çarmıhını sırtında taşıyacak denli bir özerkiyle eylem alanına giren insan, rahata asla tenezzül etmeyen insandır. Tüketici tip ise hep huzur içinde yaşamak ister ve bu haliyle yonca tarlasında işkembesini şişirip çimenler üzerinde yatarak geviş getiren bir öküzü veya ineği andırır. Öteki biçimleri bir yana, nefsinin terbiye etme gibi en şiddetli savaşın içindeki insanın huzuru arzulanması anlamsızdır. İç huzurundan feragat etmek, nefis terbiyesinin gereği ve kaçınılmaz sonucudur. Duyarlılık da zaten bu çerçevede gerçek anlamını bulur. Nefis savaşının en büyük savaş olmasının, kişinin kendi içinde derin bir huzursuzluğu yaşamasıyla doğrudan bağı-



vardır. Bu açıdan neden yaşamak gerektiğini bilmek yetmez, nasıl yaşamak gerekiyorsa ona göre yaşama gücünü göstermek de aynı ölçüde önem taşır. Seçim yapmakla yetinmemek, kendi seçiminin insanı olmak gerekir.

İç huzurundan feragat etmenin tam da mücadele insanının en belirgin özelliklerinden birini anlattığı kesindir. Bu noktada kuşatma gerçeğini biraz daha açmak gerekir. Biyo-iktidar bir yönüyle bu kuşatmanın en çarpıcı gerçekleşmesidir. Kapitalist sistem insanın tüm yaşamına nüfuz etmek ister; siyasal ve ekonomik egemenliğini kültürel egemenlikle pekiştirmeye çalışır. Nasıl yaşaması gerektiğini kişiye adeta dikte ettirir. Bu açıdan sistemin en yoğun ve sonuç alıcı saldırısı kültürel cepheden geliştirdiği saldırıdır. Bu saldırı karşısında sağlam bir duruş sergilenmedikçe, öteki

cephelerde büyük zaferler kazanılsa bile, bunların hiçbir değeri yoktur. Sistem siyasal ve askeri alanlarda fethedilse dahi, fethe-denlerin fethedilmesi ve böylelikle sistem içine çekilmesi kaçınılmazdır. Bu durumda oynanan, sistemin asi çocukları rolüdür: Oğul ya da kız baba ocağına isyan bayrağını açmış, babayı yenilgiye uğratarak mirasını devralmıştır. Önder Öcalan'ın sözünü ettiği sistemin mezhebine dönmek; pratikte, bu tarzda hayat bulur.

Kuşatma altında yaşamak, kuşatmayı yarıp çıkma hedefinden sapmaksızın her an tetikte olmayı, sürekli durum değerlendirmesi yaparak kendi gerçekliğini gözden geçirip eksikliklerini gidermeyi, düşmanın içerideki Truva atı konumundaki zaaflarına yenilmemeyi, daha doğrusu kendini yenilmez bir irade sahibi kılmayı emreder. Tüm bunlar tayin edici savaşın içte yaşandığının açık göstergeleridir. Nietzsche'nin dediği gibi, "dans eden bir yıldız doğurmak isteyen, önce kendi içinde büyük taşkınlıklar ve kaos ya-

şamak zorundadır." Kişinin benliğindeki bu savaşımın yarattığı gerilim elbette katlanması zor acılara yol açar. İçteki büyük gerilimin neden olduğu acılara dayanma gücünden yoksun olanların bu tür bir savaşa girişmeleri düşünülemez. Ancak yaratıcılık ve keşfin acıda saklı olduğunu bilenler için gerekli bedeli ödemek fazla sorun teşkil etmez. Bu anlamda büyük devrimciler en çok da rahattan rahatsız olurlar. Eylemsizlik, onları en çok rahatsız eden olumsuzlukların başında gelir. Onlar tepeden tırnağa eylem adamlarıdır. Özgürlük, bir yaratıcı eylemlilik halidir.

Kutsal Kitap'ta tanrının iki farklı hali resmedilir; bu resimlerden ilki kural koyup emreden ve cezayla korkutan, ikincisi ise çamur yoğuran tanrı gerçeğidir. Eylem içindeki her devrimci, öncelikle yoğurduğu çamurdan kendini yaratan bir tanrı veya tanrıçaya benzer. Devrimci yaratıcılık en görkemli eserini kendi kişiliğinde gerçekleştirir. Gerçek anlamda yeni insan, yaratıcı emeğin ürünü olan en anlamlı sanat eseridir. Kendini yaratan ve bu eylemiyle kendi gerçeğini doğrulayan insan gerçek anlamda öncü insandır.

## 'İnsan düşlerinin büyüklüğü ölçüsünde özgürdür'

Hemen herkes özgürlüğe sonuna kadar bağlı olduğunu düşünür; kişi hak ve özgürlüklerinin hukuksal bir çerçeveye kavuşturulmasıyla özgürlüğü yaşayacağına inanır. Ancak bu bir yanılgıdır. Özgürlük yasal düzenlemelerle gelmez, karameler yayınlamakla özgürlüğe hayat verilemez. Sınıflı cinsiyetçi uygarlık sistemi altında alabildiğine ağırlaşan kişilik problemiyle uğraşan bilim adamları da bu gerçeği ısrarla vurgular; "İçimizden biri kalkıp akşamdan sabaha tam bir özgürlük ve öz düzenleme yöntemi kursa, insanlık tarihinin gördüğü en büyük yıkım bir anda hepimizi silip süpürürdü" derler. Dolayısıyla hukuksal düzenlemelerin kerametine sığınıp tüzükte yapılan değişikliklerle özgürlüklerini sanan sözde örgüt adamları sadece kendilerini kandırırlar. Kişilikteki beş bin yıllık devasa kirlenmeyi ve bunun son uygarlık sistemi altında aldığı akıl almaz boyutları anlamadan, kişilik devriminin neden bütün devrimlerin anası olduğu yeterince anlaşılamaz. Kişilik devrimini yaşanmadan da hiçbir devrim gerçek anlamını bulmaz. Bu öze ilişkin bir devrimdir, yani başkalarının katkılarıyla zafere doğru yol almaz. Hem kendisinin amacı hem de bu amaca varmakta kendisini en sonuç alıcı araç olarak değerlendiren insanlar eliyle hayat bulur. Arınmayı sağlayan bu devrim, 'tarihin gördüğü en büyük yıkım' sonucunda hedefine ulaşır. Bu yıkımın gerilimi, her şeyi yerle bir eden tufanın ortasında yol alan Nuh'un gemisindeki yolcuların yaşadığı gerilimden hiç de az değildir. Buna dayanma gücünü kendilerinde bulamayanlar böylesi bir maceraya atılamazlar.

Sanat bir yaratıcılık tarzı ve eylemiyse, en büyük sanatçı kendini yaratan insandır. Acaba hayal etmeden sanat yapılır mı? Örneğin heykeltıraş, kaba mermeri kalem ve çekiçe biçimlendirmeye başlamadan önce yaratacağı eseri beynine resmeder. Mermer üzerindeki kaleme inen her bir çekiç darbesi, komutunu beyindeki bu resimden alır. Sanatçının elleri hayallerinin emrindedir, deyim yerindeyse sanatçıya hükmeden eseridir. Eylem adamı olarak bir devrimci de bir bakıma aynı yolu izler. Özgürleşme yoluna girmek, en uyanık haliyle düş görmektir. Che Guevara, "İnsan

düşlerinin büyüklüğü ölçüsünde özgürdür" derken bu gerçeğe parmak basar. Önder Öcalan da günümüz dünyasında gerçek denilenin yalan, efsane denilip kaçılanın da gerçek olarak görülmesi gerektiğini söyler. Bu anlamda bizim çoğunlukla 'gerçekçi' davrandığımızı, buna karşılık Önder Öcalan'ın 'hayalperest' olduğunu söylemek yanlış olmasa gerek. Gerçeği güncelin sınırları içinde arayan ve güncel olana göre yaşayan kişi mucizevi olanı başaramaz. Şu yargının doğruluğundan kuşku duylamaz: Günümüzün gerçekçiliği gerçeğin eli kanlı katilidir.

"Ben bu hareketin geleceğinde zaferi görüyorum..." Bu sözler PKK Hareketine ve Önderliğine olan sarsılmaz inancını haykıran büyük eylem adamı Kemal Pir'e aittir. Bu sözlerin yüz binlerin ayakta hep bir ağızdan özgürlük şarkıları söylediği Amed Newroz'unun şahlandığı heyecana benzer bir heyecan ortamında dillendirilmediğini kuşkusuz herkes bilir. Bu cümlelerin haykırdığı yer, 12 Eylül rejiminin askeri mahkeme salonudur. Tutulduğu cezaevinde görülmemiş bir tecrit ve izolasyon uygulanmakta, devrimci tutsaklar her saniyesi ölüme bedel bir zulüm ve işkence altında kendi inançlarını kismaya zorlanmaktadır. Dışarıdaki yoldaşları hakkında kırıntı kabilinden bir bilgi bile yoktur. Teslimiyet eğilimi güç kazanmıştır. Dünün kimi geçici yol arkadaşları düşmanla kol kola girip efendilerine yaranmak için celâdin yamaklığına soyunmuşlardır. Bir umut kırma operasyonu olarak faşizm, istediği sonucu alacağından emindir. Ama Kemal Pir gibi karanlığın ortasında aydınlık geleceğe ışık tutanlar da vardır ve onlar özgür geleceğe olan devrimci inancın fethedilmez kaleleridir. Onlar düşleriyle bile düşmanlarına korku salmaktadır. Çünkü hayaller gümrüğe tabi değildir, pasaport kontrolü kuyruğuna girip sınırları geçmez, tel örgüler ve yüksek nöbetçi kulelerine aldırış etmez, kurşunlarla alt edilemezler. Gelecek hayalinin düzen gerçeğini ve gerçekçilerini korkuya boğması bundandır.

Klasik mekanikte ya da kartezyen felsefenin damgasını vurduğu sistemde, evren gibi toplum da bir makineye benzetilir. Birey parçalardan oluşan bir matematik toplamın alelade bir sayıdır. Bütünün anlamak için parçalara bölme yöntemine başvurulmuş bu sistemde, makinenin her parçası kendi başına bir işleve sahiptir ve her parçanın kendine özgü özellikleri vardır. Bu anlamda bireysellik evrensellik arasında bir karşılık söz konusudur. Ancak Önder Öcalan bunun doğru olmadığını bize gösterdi. "Kuantumla kozmosun orta yerinde duran insana da 'mikro kozmos' diyoruz. Çıkan sonuç şudur: Her iki evreni, kuantumu ve kozmosu anlamak istiyorsan insanı çöz" dedi. Çünkü insan evrenin bir özetidir. Maddenin özünü enerji oluşturur. Öteki halleri bir yana, dünyanın koca kütleyle güneş etrafında dönmesini sağlayan enerjiye benzer bir enerji insanda da vardır. Düşünen madde olan insanı çözmek, bir yönüyle insandaki bu enerjiyi açığa çıkarmaktır. Kendini tanıyan ve eksikli bir varlık olduğunun bilinciyle kendini tamamlamanın süreklileşen çabası içinde bulunan insan, er veya geç kendinde evrenin ve insanlığın gerçekleştiğini görür. İnsan, doğa ve toplumla ilişkisi içinde ve bu ilişkiyi çözme temelinde kendi gerçekliğinin bilincine varır. Kendi başına olmak anlamsızlıktır. Doğadan ve toplumdaki soyutlanmış haliyle insanı tanımak olanaksızdır.

Kemal Pir gerçek dava adamıydı. Bir

"Kemal Pir gerçek dava adamıydı. Bir özgürlük sevdalısı olarak Kemal Pir, kendini insanlığın ve halkların özgürlüğüne adanmıştı. Kemal'i tanımak isteyenler, Kürt halkının dizginlenemez özgürlük tutkusuna bakmalıdır. Halkımızın bu tutkusu Kemal'in özgürlük tutkusunun bir yansıması, daha doğrusu Kürt halkında bereketli bir toprağa kavuşmasıdır."



özgürlük sevdalıları olarak Kemal Pir, kendini insanlığın ve halkların özgürlüğüne adanmıştı. Kemal'i tanımak isteyenler, Kürt halkının dizginlenemez özgürlük tutkusuna bakmalıdır. Halkımızın bu tutkusu Kemal'in özgürlük tutkusunun bir yansıması, daha doğrusu Kürt halkında bereketli bir toprağa kavuşmasıdır. Statüsüz bir köleliğe mahkum edilmiş bir halkı yumruk büyüklüğündeki yüreğine sığdırmak, onu kendi benliğinin kapsam alanına dahil etmek, kendini de kendi halkında gerçekleştirmek, halka olan sevgisini bu biçimiyle ete kemiğe kavuşturmak: Kemal Pir işte buydu. Halksız devrimciliğin kaç metelik değeri vardı? Her an halkını yaşamayan, onun acılarını ve sevinçlerini tüm şiddetiyle hissetmeyen, bu çerçevede devrimciliği bir halka hizmet yarışı olarak ele almayan birine nasıl devrimci denilebilir? Bağrından çıktığı halkı bir yana bırakın, *"Dünyanın herhangi bir yerinde herhangi*

**"Alevi inancında insan eksik bir tanrı, tanrı ise mükemmel bir insandır. Mükemmele ulaşma çabası, insanın tanrıya yakınlaşma çabasıdır. Kemal Pir kendi adının gerçek adamıydı. O insanı insan yapan erdemlerin özeti, bilgi ile pratik birliğinin devrimci ustasıydı. Mükemmelin arayışı olmadan, aynı anlamda kemale ermenin kesintisiz çabası içine girmeden gerçek Apocu olunamaz; Apocu olmadan PKK'lilik yakalanamaz; PKK'lileşmeden Önder Öcalan'la yoldaşlık yapılamaz. Apocu Harekete katılmış herkes için şimdi Kemal'e ermenin zamanıdır."**

*bir insanın suratında patlayan bir tokadın acısını kendi yanağında hissetmeyen" biri evrenselliği yakaladığını nasıl iddia edebilir? Böyle biri, her bir halkın birer nehir gibi aktığı büyük özgürlük okyanusunda birleşmelerinin rüyasını görebilir mi? Sınıfsız, sömürsüz ve şiddetten arınmış barış dolu bir dünya özlemi ve amacının kendisi de zaten bu değil midir?*

### Kemal Pir fethedilmiş özgürlük kadar özgürlüğün fethetmesidir

Teslimiyet ve ihaneti devrimci tutsaklar şahsında Kürdistan'a ve Kürt toplumuna yeniden egemen kılmayı anlatan imha saldırısına karşı gelişen Büyük Ölüm Orucu Direnişine başlarken, Kemal Pir'in *"Oh be, özgürlük ne kadar güzeldi!"* dediği söylenir. Bedenini eriterek kararlılıkla kendi biyolojik ölümüne doğru yol alan bir devrimcinin bu sözleri, özgürlüğün paha biçilmez değerini ortaya koymak kadar, onun tanımını da bize verir. Özgür yaşamak uzun yaşamayı güvence altına almak değil, anlam zamanına uygun yaşamaktır. Anlamını yitirmiş hayat, hayat değildir. Özgür yaşamak eylemlilik durumuna denk düşer, eylemsizlik özgürlüğün yokluğudur. Özgürlüğe ulaşılması gereken uzak bir hedef gibi yaklaşılamaz, özgürlük yaşanır. Bedensel tutsaklık, ruhun özgürlükten kopartılmasına yetmez. Önder Öcalan PKK Hareketi ile Kürdistan'da yaşanan gelişmeyi

bir özgürlük yürüyüşü olarak tanımladı. Dolayısıyla aydınlık geleceğe yol aldırın ayakları olan insan özgür insandır. Kemal Pir fethedilmiş özgürlük kadar özgürlüğün fethetmesidir. Kemalleşmek özgürleşmek, özgürleşmek Kemalleşmektir.

Kemal Pir, karanlığın kana kana me-melerinden içtiği bir ışıktır. Vermek ve vererek aydınlatmak ışığın özelliğidir. Fukaralık paylaşamaz; paylaşmak için paylaşacağınız şeylerin bulunması gerekir, ancak zengin olan paylaşabilir. Burada hiç akla gelmemesi ya da en son gelmesi gereken maddi değerlerle ifade edilen zenginliktir. Devrimciler için zenginlik teorik kapasitedir, ideolojik biriktirir, tarz yetkinliğidir, duruş sağlamlığıdır, güçlü tempodur, ruh ve duygu yüceliğidir, özgür kişiliktir, örgütlülük yeteneğidir, kazanma azmi ve iradesidir. Devrimci başkasıyla bu değerleri paylaşır, paylaştıkça çoğalır, çoğalarak daha da zenginleşir. Kemal Pir bu yönüyle en zengin devrimcilerin başında geliyordu. O, *"Ben günde elli değişik insanla konuşsamam, yüz farklı sima görsemem yaşamamam"* derdi. Bunun yanı sıra karşındakine verirken hissettirmeyi, alanda minnet ve borçlanmışlık duygusu uyandırmazdı. Bu nedenle herkes O'nun yanında kendini özgür ve güçlü hissederdi. Onun bulunduğu yerde hayat en diri özelliğiyle akış halinde olur, canlılık ve akışkanlık yer aldığı ortamın en belirgin özelliği haline alırdı.

Kapitalist sistem, görünürde yaşanan müthiş koşuşturma ve hareketliliğin altında, insanı dehşet veren bir ataletle mahkum eder. Sürüleştirmeye pratiğine hüküm giymiş insanın hareketiyle hayvan sürüsü ve sürünün her üyesinin hareketliliği arasında tipik bir benzerlik vardır. Üyelerin sürüyle birliği esasta güdüseldir, yani bu biriktirilmiş üyenin bilinçli seçimini yansıtmaz, bu açıdan bilinç açıklığına dayanmaz. Bu tip insan yalnızlığa dayanamaz, ama yalnızlıktan kurtuluşun yolunu özgürleşmekte ve özgürleşerek çoğalmakta bulmaya da yanaşmaz, sürüye ayak uydurmak onun için yalnızlıktan kurtulmanın yegâne tesellisidir. Koşuşturması hep *"yeşil çayır"* arayışına endeksli. Dağa bakan öküzün çayır görmesi gibi, tüketmeye kilitlenmiş insan da midesi ve cinselliğinin yönlendirmesiyle eylemde bulunur. Komuta mevkii tutmuş açlık güdüsü ve cinsel güdü, bu insanı tüketme ve üreme dışında bir şey düşünemez duruma düşürür. Eylemden ve eylemekten anladığı şey bu iki güdünün tatminidir. İlk sınıflı toplumun kölesi bile başlangıçta bu duruştan fersah fersah uzaktadır. Böyle bir köle her şeye rağmen yitip cennetine yeniden kavuşmanın hayaliyle yaşar. Oysa genelleşmiş ve derinleşmiş modern çağın köleliği kendi hayallerinin mezarlığı üzerinde biyolojik bir yaşam sürdürür. Zırlı kişiliğiyle dışarıdan her türlü olumlu etkilenmeye kendisini kapatır.

Buna karşılık, Kemal Pir tarzı eylemcilik, ölüm kokusunun sindiği kapitalist çağ köleliğinin ataleti ve eylem-sizliğinin panzehiridir. Hayatı her hücreleriyle duyumsayarak yaşamak, hayata duyulan saygının hakkını bu biçimde ödemek, kapitalist sistemin hayat üzerindeki katliamına karşı mücadele bayrağını yükseltme ve ölüme karşı hayat cephesinde ölümüne yer almak, Kemal Pir tarzı eylemci hayatı yüceltme biçimidir. *"Biz hayatı uğrunda ölünecek kadar se-veriz."* Kemal Pir'in yaşam felsefesi işte budur. Hayat belki de kendini en soylu biçimde bir devrimcinin onu savunmak için kendi hayatını ortaya koyuşunda doğrudur. Başka bir deyişle şahadet, o soylu özgür yaşamın tüm heybetiyle doğrulanmasıdır. Şehit de zaten bu nedenle ölümsüzdür. Önder Öcalan, *"Şehitler yaşamın en diri güçleridir"* derken kastettiği özüde budur ve bu anlamda PKK Kemal'lerin partisidir.

İncil'i okuyanlar bilirler; İsa'nın birçok mucizevi eyleminden bahsedilir. Temas ettiği kör görmeye, felçli yürümeye başlar. Dokunarak iyileştirmek, izleyicilerinin İsa'ya yakıştırdığı mucizevi bir eylemdir. İsa'ya atfedilen bu eylemleri elbette mecazi an-

lamaları çerçevesinde değerlendirmek gerekir. Bakarak görüp de seçmesini bilmeyenden daha kötü kör, özgürlüğe yürüyecek ayaklardan yoksun kişiden daha ağır felçli düşünülebilir mi? PKK öncesinde nasır bağlamış yüreğiyle Kürt insanı körden daha kör, sağırdan daha sağır, felçliden daha felçli değil miydi? Kemal Pir ile birlikte yaşama şansını bulmuş bizler, Kemal'in İsa'nın eylemine benzer nice eylemine tanıklık ettik. Bizim saatlerce dil döküp de ikna edemediklerimiz, O'nun on dakikalık konuşmasıyla bambaşka bir insana dönüştüler. O beyinler ve yüreklerin fatihiydi. Ancak O'nun fethettiği her beyin ve yürek artık eski beyin ve yürek değildi. Kemal Pir'in önünü açtığı değişim ve yenilenme en anlamlı şekliyle beyinler ve yüreklerde vücut buluyordu. Öyle ya, gerçeği değiştirmek isteyen insan öncelikle gören gözünü, işiten kulağını, çözümleyen beyni ve hissedilen yüreği yakalamak ve yeniden yaratmak zorundadır.

Girişte öfke ve nefretten söz ettim. Olumsuzlayan bu iki duygunun anlatımıyla konuya giriş yapmanın Kemal Pir gerçeğiyle ne ilgisi var diye düşünenler olabilir. İlgisi elbette var. O kapitalist sisteme müthiş öfke duyuyor, onun dayattığı yaşam tarzından nefret ediyordu. Kemal Pir insana köleliği dayatan her sistemin amansız düşmanıydı ve bu düşmanlıkta sınır tanımazdı. Lenin, köle doğdu diye bir insanın asla suçlanamayacağını söylüyor, *"Ancak kendi köleliğinin farkına varan bir köle bu köleliğe karşı mücadele etmiyor; bunun da ötesinde onu meşrulaştıran tutumlar içine giriyorsa, böyle bir köle haklı olarak her özgür insanda tiksinti ve nefret duyguları uyandıran aşaklık bir asalak ve hayvandır"* diyordu. Bu belirlemenin Kemal Pir açısından da ilkesel bir değer taşıdığını iyi biliyorum. Köleliğe öfke ve nefretinizin keskinliği özgürlüğe bağlılığınızın düzeyini de belirler. Vitrine çıkarılmış burjuva yaşam tarzına imrenerek bakan birinin özgürlükle ilişkisi ne denli sağlam olabilir? İsa'dan ödünç alınmış bir benzetmeyle açıklamak gerekirse, burjuva yaşamı kireç vurulup beyaza boyanmış mezarlığa benzer, uzaktan güzel görünür; ancak içi her türlü murdarlık ve çürümüş kemik yığınlarıyla doludur.

### Kemal Pir'in yaşamında somutlaşan sosyalizmdir

Kemal Pir hiçbir zaman yetkiyle hareket etmedi, yetkiyle donanmış mevkilere gelmedi. Aynı şekilde yetki kullanan organların emirleriyle de iş yapmadı. Çünkü O dopdolu yaşamının yaratıcı ve üretken bir eylemcilikten geçtiğini çok iyi biliyor, arkadaşlarının tanımlarıyla çoğu zaman tek başına bir parti gibi çalışıyordu. Yüksek duyarlılık herkesten daha fazla Kemal Pir için geçerliydi. Aydınlık bilinci, özgür geleceğe inancı, bu inanç üzerinde gelişen pratiğiyle yoldaşları ve dostlarının engin sevgi ve hayranlığını kazanmak kadar düşmanlarına da saygı telkin eden örnek bir devrimciydi Kemal Pir. Önderlik gerçeğini herkesten önce O kavradı; Önder Öcalan'ın hehasını herkesten önce O fark etti; Önderlikle yoldaş olmanın gururuyla yaşamayı herkesten fazla O hak etti. Bu yüzden insanlar ateşin etrafında dönen pervaneler gibi O'na koştu, gittiği her yerde O'nun etrafında biriktiriler, O'nu bir insanın bakıp da içinde kendi gerçekliğini görebileceği en güzel ayna gibi değerlendirdiler. Onunla birkaç dakikalık konuşma olanağı bulanlar ya-nından kırk yıllık dostlarıymış gibi ayrıldılar, O'na asla yabancılaşmadılar. Bu açıdan Kemal Pir yalnızca yığıtlık timsali bir eylemci değil, gerçek bir halk adamıydı.

Kemal Pir bir sosyalistti. Sovyetler Birliği'nin sosyalizmden uzaklaştığının farkındaydı. Sosyalizm sosyal mücadelelerin bilimi idi. İnsanın sosyalleşme mücadelesi öz olarak bir sosyalizm mücadelesiydi. Dolayısıyla sosyalizmin kökleri insanlık kadar eskikti. Başkan Apo'nun deyişiyle, sosya-

lizmden kuşku duymak, insandan ve onun toplumsal gerçeğinden kuşku duymak demektir. Apocu hareket her zaman özgün bir duruşun sahibi oldu. Taklide ve kopyacılığa düşmedi; reel sosyalizme eleştirel yaklaştı; bilimsel sosyalizmin yaratıcı özünü yakalamaya çalıştı. Daha da önemlisi, ağırlığı pratik uygulamaya verdi; sosyalizmi bir yaşam biçimi haline getirmek için müthiş çaba harcadı. Bu yüzden ki, eski paradigma yanlışlı diyerek her şey yeniden yaratılacakmış gibi toptan bir ret yaklaşımı içine girmek, bir başka uçtan münkirlik yapmaktır. O zaman geçmişte olduğu gibi günümüzde ve gelecekte de O'nun gibi yaşamalıyız dememiz gereken Kemal Pir'e saygısızlık etmiş oluruz. Yeni paradigmanın öngördüğü sosyalizm, Kemal Pir'in yaşamında somutlaşan sosyalizmdir. Sosyalist olmak, insan olmaktır ve Kemal Pir budur.

Kürt halkının yok oluş sürecinden çekilip varolma mücadelesine yöneltilmesi ve bu temelde mucizevi bir devrim olan diriliş devriminin zaferle taçlandırılması sosyalizmin eserdir. Çanak yalayıcılar bu gerçeği anlayamaz. İnsanı insan yapan sosyalizmle buluşmadan, bu temelde öncü insanı kazanmadan, ulusal ve insani değerlerinden önemli ölçüde kopartılmış, dehşet verici boyutlarda kimlik erozyonunu yaşayan ve adeta kendisi olmaktan çıkarılmış olan bir halkı kendisi olma mücadelesi vermek üzere harekete geçirmek imkânsızdı. Kaldı ki, Apocu hareket Kürt direnişini geliştirmede Sovyetler Birliği'nin desteğini kazanmayı olmazsa olmaz bir koşul olarak görmedi. Bizim öz güç ilkesi dediğimiz bir ilkimiz vardı ve sosyalizminin ayırt edici bir özelliği bu ilkeyi her şeyin üstünde tutmamızdı. Var olacaksak kendi halkımızın özgürlüğüyle var olacaktık. İster ABD'ye ister SSCB'ne ait olsun, herhangi bir pazarda kendimizi pazarlamak ve karşılığında 'öz-gürlüğümüzü' satın almak derdine düşmedik. Beyin ve yürek gücü kazanmışsan özgürleşirsin; Kemal Pir gibi engin güç kaynaklarına sahipsen özgürlüğünü kazanırsın. Halkımız *"Sen eşek olmayı kabul ettikten sonra semer vuran çok olur"* der. Özgürleşmek, işbirlikçi ihanet çetesi gibi hızla büyük efendinin semerine koşmak değil, her türlü smerden kurtulmaktır. Sosyalizm işte budur.

Kemal Pir, sosyalist düşünce ve inançları ve bedeni dışında bir silaha sahip olmasızın, diriliş devriminde ilk adımlarını atmış halkımızı yeniden mezara gömmek üzere düzenlenen 12 Eylül komplosuna karşı kazanılmış zaferin adıdır. 12 Eylül darbesi de tıpkı 9 Ekim komplosu gibi bir uluslararası komplo; ABD'nin yönlendiriciliği altında teşğhlanmış, Avrupa'nın onayını almış, İsrail'in desteğini kazanmıştı. Bu komplo-nun hedefi Türkiye'deki demokratik halk hareketi ile Kürdistan'daki ulusal diriliş mücadelesini tasfiye etmektir. Bu temelde Kürdistan'da sözcüğün gerçek anlamında bir vahşet yaşatıldı. Dışarıda belli ölçüde sonuç alan faşist darbeler tüm öfkelerini devrimci tutsakların üzerine kismaya başladılar. Her saniyesi ölüme bedel korkunç bir zulüm ve işkence eşliğinde herkese Türklüğü dayatıldı. Başlangıçta Şahin Dönmez'i ve ardından Yıldırım Merkit'i yanlarına çekip, *"Genç Kemalistler Birliği"* adını verdikleri bir ihanet çetesi oluşturdular. İstisnasız her tutsağı bu çeteye dahil etmek istiyorlardı. Onlara göre ölüm ya da Türklüğe dönüş -ihanet- dışında üçüncü bir yol yoktu. Türkleşmeyen yok olacaktı.

Bu vahşet koşullarında Apocu hareketi savunmak için toplu iğne başı kadar bir fırsat değerlendirmek hayatı öneme sahipti. **Kemal, Hayri ve Mazlum** gibi Apoculuğun en seçkin üyeleri, emir-komuta düzeni içinde işleyen en gerici mahkemelerde bile son derece anlamlı savunmalar yaptılar. Yargılanmak istenirken yargılandılar. 12 Eylülcülerin mahkûm etmek için müthiş çaba harcadıkları PKK hareketinin gerçek kimliğini ve insani özünü tüm dünyaya gösterdiler. Bu ortamda Apocu hareketin bittiğini iddia eden faşist mahkeme hey-

tine, Kemal Pir, *"Bu hareket bitmez. Abdullah Öcalan tek başına kalsa bile, hareketi yeniden örgütlendirip mücadeleyi başlatır"* diyordu. Herkese 'sen' diye hitap eden ve ses tonunda aşağılanmanın açıkça seziildiği mahkeme başkanı, sıra Kemal Pir'e geldiğinde kendisine 'siz' diye hitap etmek zorunda kalıyordu. İşte Kemal Pir, düşmanlarının bile saygısını kazanmış böylesi bir yığıtlık abidesiydi.

### Şimdi Kemal'e ermenin zamanıdır

Apocu hareketi savunma görevi başa-riyle gerçekleştirilmişti, ama savunma farklı biçimlerde devam ediyordu. Çünkü komplo hala yürürlükteydi ve hedefine ulaşacağından emindi. Lanetli tarih tekrerr ettirilmek isteniyordu. Devrimcilerin temel görevi buna izin vermemektir. Başkan Apo'nun sözleriyle ifade etmek gerekirse, lanetli tarihi tekrerr ettirmemek için komploya karşı direniş bir onur sorunu olarak ele alınmalıydı. Bundan sonra gelecek eylem biçiminin ilk işaretini Mazlum Doğan verdi. Mazlum, üç kibrit çöpüyle yaktığı Newroz ateşinin kendi ardılları tarafından daha da gürleştirileceğini biliyordu. Nitekim Dörtler (Ferhat Kurtay, Mahmut Zengin, Eşref Anyık ve Necmi Öner) ateşe verdikleri bedenleriyle halaya durarak ışığı çoğalttılar. Alev alev yanan Dörtler, su dökererek kendilerini kurtarmaya çalışanlara, bedenleri birer meşaleye dönüşmesine rağmen, *"Ateşi söndürmeyin, ateşi söndürmek ihanettir, ateşi daha da gürleştirin"* diye haykırıyorlardı. Ateşin içinden gelen bu emrin anlamı açıktı: Newroz ateşi sönmemeliydi; Mazlum'la çakılan direniş kıvılcımı bozkırı tutuşturmuş bir yangına dönüşmeli ve ihaneti yakıp kül edinceye kadar gürleştirilerek devam ettirilmeliydi.

Kemal Pir her iki eylem karşısında biraz eziklik duymuştu. Her defasında *"Böyle bir eylemi yapmak bize dü-şerdi"* demişti. Teslimiyet tüm zindan ortamına hâkim kılınmıştı ve ihanete doğru götürülüyordu. Kemal kendisini de bundan sorumlu tutmuştu. Arkadaşlarına, *"Ben yenilmiş bir ordunun komutanıyım. Bu yüzden gelişecek bir eylemde başı çekmem istemiyorum. Ancak bir arkadaşımız eyleme karar verirse, kendisine katılacak ikinci kişi ben olacağım"* diyordu. 14 Temmuz günü Hayri Durmuş mahkeme salonunda nedenlerini ortaya koyup ölüm orucu eylemine başladığını ilan ettiğinde, Kemal de eyleme katılacağını belirtmişti. Hayri o gün çocuklar gibi sevinçliydi. *"Başardık, başardık; altı kişiyle başardık"* diyerek sevincini ortaya koyuyordu. Komplo tutsaklara siyasal ve ulusal kimliklerini inkâr etmeleri karşılığında biyolojik bir yaşam olanağı sunarken, onlar buna ölüme yaşamı yaratma eylemiyle karşılık veriyorlardı. Kendilerine ait bedenleri her gün damla damla eriyip birer kemik yığınına dönüştüğü zaman zafer kendilerinin olacaktı. Fiziksel ve biyolojik ölüme karşı ölümsüzlüğün zaferi buydu. 12 Eylül komplosu bu soylu direnişle bozguna uğratıldı.

Türkte de kemale ermek diye bir deyim vardır; bu deyim bilgi ve erdem bakımından olgunluk ve yetkinliğe ulaşmak, tekâmül sürecindeki gelişmesiyle giderek mükemmel yakalamak anlamına gelir. Alevi inancında insan eksik bir tanrı, tanrı ise mükemmel bir insandır. Mükemmele ulaşma çabası, insanın tanrıya yakınlaşma çabasıdır. Kemal Pir kendi adının gerçek adamıydı. O insanı insan yapan erdemlerin özeti, bilgi ile pratik birliğinin devrimci ustasıydı. Mükemmelin arayışı olmadan, aynı anlamda kemale ermenin kesintisiz çabası içine girmeden gerçek Apocu olunamaz; Apocu olmadan PKK'lilik yakalanamaz; PKK'lileşmeden Önder Öcalan'la yoldaşlık yapılamaz. Apocu Harekete katılmış herkes için şimdi Kemal'e ermenin zamanıdır.



# 14 Temmuz zaferi bizi büyük devrimlere çağırmaktadır

## ■ Duran Kalkan

14 Temmuz tarihi büyük karar gününün 33. yıldönümünü yaşıyoruz. Hareketimiz bugünü Kürdün Ulusal Onur Günü kararı olarak benimsedi. Büyük tarihi karar ve eylem gününü 33. yıldönümünde selamlıyor, bu büyük kararın halkımıza, insanlığa kutlu olmasını, özgürlük getirmesini diliyoruz. Böyle büyük kararlılığa ulaşan ve hareketimizin, partimizin eylem çizgisini belirleyen, özgürlük yürüyüşümüzün önünü aydınlatan **14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu**'nu zafer taşıyan kahraman şehitlerimizi; **Mehmet Hayri Durmuş, Kemal Pir, Akif Yılmaz ve Ali Çiçek** yoldaşları, onların şahsında tüm özgürlük mücadelesi şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. 14 Temmuz direniş çizgisinde mücadele veren, Kürdistan'ın dört parçasında dünyanın dört bir yanında özgürlük ve demokrasi için mücadele eden, Apocu çizginin zaferi için çalışan, İmralı direnişini zaferle sonuçlandırmak için mücadele veren herkesi selamlıyoruz.

Gerçekten de 14 Temmuz ruhu, bilinci, iradesi 33. yıldönümünde de başlangıçtaki kadar canlı, diri ve tazedir. Hepimize, tüm halka özgürlük mücadelesi veren herkese, başta kadınlar ve gençler olmak üzere yön vermeye, ilham kaynağı olmaya, bilinç aşılamaya devam ediyor. Tarihin büyük eylemleri, büyük kararları içinde bu özelliğiyle aldığı yeri sağlamlaştırarak sürdürüyor. Kürdistan'da PKK öncülüğünde 33 yıldır ne olursa her şey bu karar temelinde olduğunu biliyoruz. Bugün de başta Rojava Kürdistan olmak üzere bütün parçalarda özgürlük devrimini zafer taşıyan iradenin, bilincin 14 Temmuz direnişiyle ortaya çıktığını, hayat bulduğunu, onun devam ettirilmesi, pratiğe geçirilmesi olduğunu görüyoruz, biliyoruz. Bu bakımdan da böyle büyük bir karar hükümünü icra etmeye, emrini uygulamaya devam ediyor. Öyle anlaşıyor ki, yüzyıllara yayılan bir zaman içerisinde bu büyük karar emir gücü olarak kendi hükümünü yürütmeye, ilkelerini yavaşlatmaya, öncülüğünü sürdürmeye devam edecektir. Bu bakımdan da tazeliğini, canlılığını, etkileyciliğini, yönlendiriciliğini her zaman sürdürecektir.

Tarihte büyük eylemler, büyük kararlar olur ki, etkisini düşmanına bile kabul ettirir, değerlendirmesi, belirlenmesi vardır. Büyük eylem güçleri, mücadele dehaleri tarihi eylemlerin büyüklüğünü düşmanına bile gerçekliği kabul ettirmesine bağlıyorlar. Karşıtını bile etkileyebilen büyük tarihi kararları, eylemleri büyük eylemler olarak tanımlıyorlar. 33 yıllık yakın tarihsel geçmişe baktığımızda bu bakımdan 14 Temmuz kararını, direncini Apocu ruhun, bilincin, çizginin doğru sahiplenilmesi ve hayata geçirilmesi olarak görmek, tanımlamak gerekmektedir.

## Önderlik ruhu, bilinci ve çizgisi

Kuşkusuz bu kararı veren, orada direnen insanlar böyle bir sonucu var ettirir; Hayriler, Kemaller, Akifler, Aliler. Fakat maddi olarak direnen böyle bir sonucu yaratan onlar

olsalar da onlara böyle bir direnme ruhunu, bilincini, iradesini, azim ve kararlılığını kazandıran Önder Apo gerçeğiydi, Apocu çizgiydi. Apocu çizgiyi özümseme ve benimsemenin, o çizgiyi doğru yaşama ve yaşatmanın gereklerini yerine getirdiler. Birçok bireysel kimlik altında var olan, karar olan, irade haline gelen, mücadele eden Önderlik gerçeğiydi. Önderlik ruhu, bilinci ve çizgisiydi. Dolayısıyla 14 Temmuz tarihi kararlılığı bir Önderlik kararlılığıydı. Önder Apo'nun 1973 Newroz'u'nda PKK'nin örgütsel temellerini atmak için verdiği tarihi kararın her koşulda hayata geçirilmesi ve başarıya taşınması için yeniden yeniden kararlaştırılmasıydı. Tarihi Önderlik kararının 12 Eylül faşizmine karşı zindanda büyük direniş haline dönüştürülmesi kararıydı. İnsanları bu kadar birlik halinde iradeli, coşkulu, direnişçi kılan böyle bir çizgiyi uyguluyor olmalarıydı. Çizginin zaferini görmeleri, o zaferi inanmalarıydı.

Kemal Pir, 12 Eylül mahkemeleri önünde bu gerçeği, **"ben bu harekette zaferi görüyorum"** diye haykırarak, kayıtlara geçirmişti. Yine böyle bir karar ve direnişin ortaya çıkmasında 1982 Newroz'u'ndan itibaren zindanda gelişen direnişin etkisini, gücünü görmek lazım. 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu direnişinde en önde saf tutan, direnen hiç kuşkusuz **Mazlum Doğan** gerçeğiydi, **Ferhat Kurtay** ve **Dörtler** gerçeğiydi. 12 Eylül Faşist askeri rejiminin zindanlarda geliştirdiği zulme karşı özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik, dayanışma, paylaşım, demokrasi için direnme bilinci, iradesi geliştiren, bunun arayışı ve çabası içinde olan tüm insanların gerçeğiydi. O bakımdan 14 Temmuz kararlılığını ve direnişini bir bütün zindan direnişi olarak Mazlum Doğan'la başlayan, Ferhat Kurtay ve arkadaşlarıyla devam eden 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı mücadelenin, zafer direnişinin yolunu aydınlatan bu direnişlerin bir devamı ve zaferi taşınması olduğunu da bilmemiz gerekir.

1982 Zindan Direnişi'nin 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu eylemiyle 12 Eylül faşist askeri rejimini ideolojik ve felsefik bakımdan yenilgiye uğrattığını, Apocu çizginin zafer gerçeğini kanıtladığını biliyoruz. Önder Apo bunu, **"ölümden zafere yürüyüş, esaretten özgürlüğe yürüyüş"** olarak tanımladı. Ölümden özgür yaşama yürüyüşün köprülerini kurulması olarak ifadelendirdi ve bu temelde halka çağrı yaptı. Çağdaş Kawa olarak tanımladığı Mazlum Doğan'la başlayan ve 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'ya 12 Eylül faşist askeri rejimini ideolojik yenilgiye uğratan zindan direnişini, **"özgürlüğe doğru giden yolda sağlam bir köprü kurmak"** olarak ifadelendirdi. Halkı bu yoldan yürümeye ve özgürleşmeye çağırdı. 33 yıldır Kürt halkı, Kürdistan'daki halklar, demokratik güçler, başta kadınlar ve gençler olmak üzere öz-

gürlük arayışında olan herkes bu yolda yürüyor, bu köprüden geçiyor. PKK'nin teorisine ve programına uygun bir eylem çizgisine sahip bir parti haline gelmesini bu direniş gerçekleştirmiş bulunuyor. 12 Eylül faşizmine karşı nasıl direnileceğinin stratejisini, yolunu yöntemini taktiklerini, yine bu direniş açığa çıkarmıştır.



"Hayriler, Kemaller, Akifler, Alilere böyle bir direnme ruhunu, bilincini, iradesini, azim ve kararlılığını kazandıran Önder Apo gerçeğiydi, Apocu çizgiydi. 14 Temmuz tarihi kararlılığı bir Önderlik kararlılığıydı."

"Kürt gencini, kadını bu kadar cesur ve fedakar yapan, hiç kimsenin karşı durmadığı bir vahşi saldırı güruhuna karşı zafer çizgisinde direnmelerini sağlayan 14 Temmuz direniş gerçeği, 1982 Diyarbakır zindan çizgisidir."

## 14 Temmuz Kürdistan'ı aydınlattı

Bu direniş, 15 Ağustos 84 Atılımı ile dağda gerilla olarak sürdü. 1990'dan itibaren gelişen halk direnişiyle kasabalarda, kentlerde serhildan olarak sürdü. Bugün ise bütün dünyaya öncülük, tüm ezilenler için bir bilinç, umut kaynağı haline gelen yeni bir Kürt de-

demokratik ulusunu yaratmaya varan yürüyüşün zindan direnişi çizgisi üzerinde gerçekleştiğini biliyoruz. Kuzey Kürdistan'da 26 yıldır yaşanan bir ulusal diriliş devrimi gerçeği budur. 26 yıldır Bakûr'daki, Türkiye'deki Kürt halkı, genci, kadını, emir, aydınlatıcılığıyla yaşamaya çalışıyor.

Böyle bir mücadele bütün Kürdistan parçalarını aydınlatmıştır. Başur için, Rojhilat için gerçekten de gerçeği gösteren, aydınlatan gerçek bir bilinç ve eylem kılavuzu olma özelliğini sürdürmektedir. Dahası son 3 yıldır Rojava'da 14 Temmuz ruhu, bilinci, iradesi bütün Kürdistan'a öncülük eden, Ortadoğu'da halkların demokra-

tik birliğinin önünü açan, yolunu aydınlatan büyük bir özgürlük devrimi gerçeği olarak yaşanıyor. 19 Temmuz Rojava Özgürlük Devrimi'nin de üçüncü yıl dönümünü yaşıyoruz. Temmuz ayı mücadele tarihimize büyük karar ayı olma, devrimci hamleler yapma ayı olma özelliğini sürdürüyor. Bütün yaz dönemi aslında özgürlük mücadelemiz için böyle bir konuma gelmiş bulunuyor. Haziran tarihi direnişlerin yaşandığı aydır. 17 Haziran ve 30 Haziran Semaların, Zilanların zindanda ve dağda Önderlik çizgisini sahiplenme ve yaşatma, kadın özgürlüğü çizgisinde bir özgür toplum arayışını, kararlılığını ortaya çıkarma, özgür yaşamda, özgürlük mücadelesinde kadın iradesinin düzeyini yaratma adımları olduğu bir gerçektir.

Kürt toplumunun bu kadar dirençli, iradeli, mücadeleci olmasında belirleyici payı vardır. Önder Apo, hiç tereddüt etmeden, **"Zilan komutan, biz emir eriyiz"** dedi. Özgür yaşam talimatının emrinin Zilan gerçeğiyle verildiğini, böylece özgürlük arayışının, mücadelesinin kadın özgürlük çizgisinde doğru bir temele kavuşturulduğunu ifade etti. Zindanda olsun, dağda olsun hepsi hem büyük bir tarihi karar gücünü ifade ediyor hem de büyük bir uygulama gücünü, direnci, inancı gösteriyorlar. Bütün bunlar 14 Temmuz Büyük

Ölüm Orucu kararlılığı ortaya çıktı.

Temmuz ayının da zaten 14 Temmuz tarihi kararı temelinde Kürdistan'ın dört parçasında bu kararlılığı yaşatmak, sürdürmek üzere gerillanın, halkın kahramanca direnişi geliştirdiği bir ay olma özelliği sürmektedir. Kuşkusuz konjonktürel gelişmeyle de ilgili Ortadoğu'da ve Suriye'deki çatışmalar da belli bir zemin oluşturdu, ama 19 Temmuz kararının, iradesinin, cesaretinin altında da 14 Temmuz ruhunun, tarihi kararının yattığı tartışma götürmez bir gerçektir. 34. yılında bu büyük tarihi kararlılık hareketimizin ulusal onur duruşu olarak tanımladığı kararlılığın Rojava Kürdistan'da büyük bir eylem iradesine yeniden dönüştüğünü görüyoruz. Bu anlamda 14 Temmuzla 19 Temmuz arasındaki bağ, görmemiz ve doğru anlamamız lazım. 14 Temmuz iradesinin Bakûr'da nasıl 15 Ağustos Gerilla Atılımı temelinde 90'lardan itibaren gelişen ulusal diriliş devrimine dönüştüyse, 19 Temmuz Devrimi temelinde de demokratik ulus inşasını bir öncü model olarak uygulamayı öngören bir özgürlük devrimine dönüştüğünü görmekteyiz.

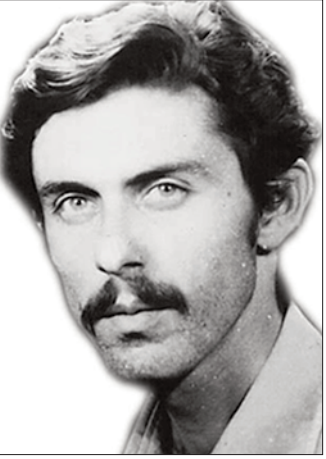
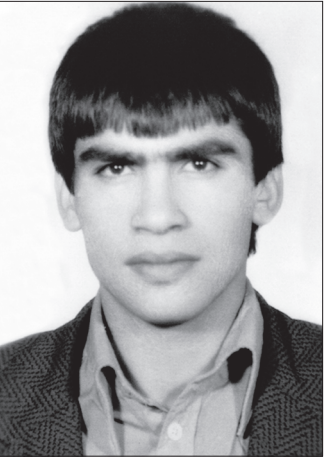
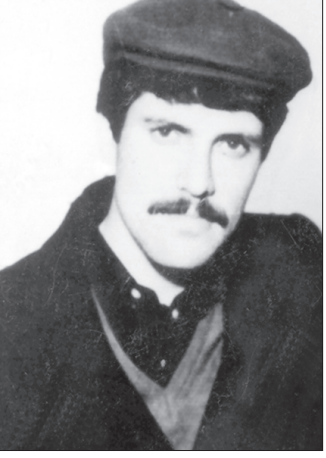
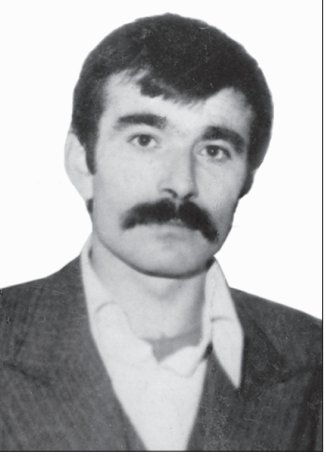
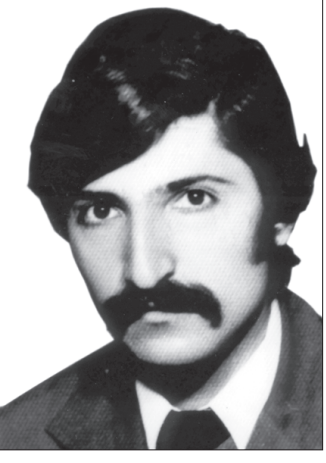
Bu anlamda 3. yılında 19 Temmuz Rojava Devrimi'ni de kutluyoruz. Rojava, tüm halkımızın üç yıldır kalbinin attığı yer oldu. Ortadoğu halklarının demokratik birlik iradesinin olduğu bir alan oldu. Bütün insanlığa yol gösteren, yeniden umut, coşku, heyecan yaratan bir alan oldu. Özgürlük bilincinin yeniden yeşermesini getirdi. Özellikle başta kadın ve gençler olmak üzere tüm ezilenlerin, özgürlük arayanların coşkusuyla sahiplendiği, gerçeği gördüğü, izinden yürüdüğü bir çıkışı, iradeyi temsil etti. Bir bütün amaçladığı, Demokratik Modernite kuramının hayata geçirmek isteyen duruşuyla, Ortadoğu halklarının, insanlığın günümüzdeki başbelası olan DAİŞ faşizmine karşı direnişteki cesaret, fedakarlık kararlılığıyla, Kobanê ve Cezîre direnişleriyle, en son Çiyayê Kezwan ve Gire Sipi zaferleriyle 14 Temmuz direniş gerçeğinin neler yapmaya kadir olduğunu herkese göstermiştir. Bu tarihi direniş her gün kahramanca şehitler verme temelinde devam etmektedir.

Rojava direniş şehitlerinin hepsinin 14 Temmuz direniş kararı ve emri temelinde yürüdüklerinin, 14 Temmuz şehitlerinin izinde gittiklerinin bilinciyle bu cesaret ve fedakarlığı, kararlılık ruhunu taşıdırlar. Kararlılıkları daha doğru, derinden anlamak kesinlikle gereklidir. Bu kadar açılım yapan, güncelleşen, her yıl kendini yeniden yaratmayı, yenilemeyi bilen, bu anlamda tazeliğini hep koruyan bir karar gerçeği olmak, eylem gerçeği olmak 14 Temmuz'un esası oluyor. Tarihi büyük karar olması, eylem olması buradan ileri geliyor. O bakımdan da bugün ortaya çıkan sonuçları onu yaratan etkenlerle, temellerle değerlendirmek, anlamlandırmak çok çok önemlidir. Doğruyu bulmak ve duraksatmadan ilerletmek için de bu gerekir. Yoksa çizgiden sapma, yanlış düşme ortaya çıkabilir.

## Doğru yaşam 14 Temmuz direniş çizgisidir

Parti gerçeği, partileşme, doğru çizgi, militan duruş aslında çok tartışılmaktadır. Önderlik gerçeğine doğru katılma ilişkin de çok şey söylemekteyiz. Platformlar yapıyoruz. Tüm bunların çizgiyi belirleyen, bu büyük kararlılık temelinde gerçekleştiği, ölçünün





14 Temmuz kararlılığıyla, ruhuyla oluştuğu bir gerçektir. Fakat bu kadar çok tartışmalı kılmak da doğru olmamaktadır. Bu büyük gerçeklik anlaşılması güçmüş gibi, farklı yorumlanırmış gibi bir hava vermektedir. Kesinlikle buna düşmemek gerekir. Hem de mensubu olmak, izinde yürüyen olmak adına bu tür durumları yaşamak kesinlikle doğru değildir. Bu anlamda zindan direniş gerçeği, 14 Temmuz gerçeği çok yalındır, kolay anlaşılırdır.

Önderlik zindan direnişin gerçeğine ilişkin tanımlamalar ve değerlendirmeler geliştirdi, **"büyük kalkışlar, büyük kararlar ağır düşüşlerin olduğu yerde gerçekleşir"** dedi, **"özgürlük iradesi zulme karşı, ağır zulmün geliştiği yerde ortaya çıkar."** Bu anlamda 1982 Diyarbakır zindanında böyle bir iradenin ortaya çıkması anlaşılırdır. Bu neyi gösteriyor? Birincisi, hiç kuşkusuz Önderlik çıkışla birlikte Kürdistan'da gelişen yeni ruhu, devrimci, özgürlükçü bilinci temsil etmeyi ifade ediyor. İkincisi ise, Kürdistan üzerindeki inkar ve imha sisteminin, kültürel soykırım rejiminin gerçek yüzünün, insanlık dışı denemelerin uygulamasının ne denli vahşi olduğunu gösteriyor. İnsanların bu kadar karar, irade gücü, yaşamlarını ortaya bu biçimde koyuşlarının böyle bir zulüm sistemiyle bağlı vardır. Bunun altında özgür yaşamın ancak bu temelde bir direnişle var olabileceğini ortaya koyuyor. Başka türlü yaşamın olamayacağını gösteriyor.

Bu açıdan günümüz için buradan da doğru ders çıkarmak gerekmektedir. Birincisi, ne kadar maskeleyemeye çalışsa da, Diyarbakır zindan direniş çizgisini ortaya çıkaran, insanları ona götüren bir zulüm sisteminin öz olarak bugün de var olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. 14 Temmuz Zindan Direnişi'nin gücünü gören, bunun Kürt insanında, kadınında, gencinden, emekçisinde yönlendirici etkisini gören sömürgeci güçler kendilerini maskeleyemeye çalışmaktadır. Çok değişik kılıflarla kendilerini göstermek, sunmak, bu temelde Kürt halkını, demokratik güçleri aldatmaya çalışılmaktadır. Kendisini cilalayarak ortaya koyduğu sunumla değil de esas olarak Diyarbakır zindanındaki vahşetiyle görmeyi, bilmeyi sağlamalıyız.

Yine böyle bir yapı karşısında nasıl yaşanacağı konusu da önemlidir. Vahşet düzeninin, faşizmin, sömürgecilğin, kültürel soykırım rejiminin kendisini maskeleyerek demokrasi gibi sunmaya çalışmasının, onun karşısında nasıl yaşanabilir, sorusuna verilen cevaplarda da muğlaklık yaratmaktadır. Bu noktada da yanılığa asla düşülmemelidir. Tümyle temellerinden yıkılıp atılmadıkça bu zulüm sisteminin ortadan kalkmayacağını, değişmeyeceğini bilerek, bunun karşısında doğru yaşamın da 14 Temmuz direniş çizgisinde olacağını, başka biçimde böyle bir zulüm karşısında özgür yaşamın var olmayacağı bilincini her zaman canlı tutmamız, uzaklaşmamak lazım. Bu anlamda da direniş çizgisinden kopmamak, onu her zaman canlı bir biçimde anlamak ve her koşulda özgürlük mücadelesini başarıya götürmenin çizgisi olarak anlayıp bu temelde uygulamak gerekir. Çünkü karışık güç bu kalemin gibi kendini renkten renge sokabiliyor. Kapitalist modernitenin, özel savaş sisteminin temel karakteri böyledir. Kendi başarısızlığını, karşıdakini yalıtılarak başarıya dönüştürmek istiyor. Bu nedenle de bu faşist sömürgeci zulüm gücünü her zaman doğru görüp anlamak önemlidir. Onun karşısında da 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu çizgisinde ancak durulabileceğini, özgür olunabileceğini de bilmek gerekir. Direniş geçtiğinde Kemal Pir, **"biz artık özgürüz"** diyor. Böyle bir zulüm sistemi karşısında özgürlüğe nasıl ulaşıldığını, neyle ulaşıldığını çok somut şekilde ortaya koyuyor.

14 Temmuz kararlılığının nasıl büyük bir ruh, irade yücelmesi olduğunu, duygu ve düşünce kesinleşmesi olduğunu da bilmek gerekir. Bunu, bu kararı veren ve açıklayan Hayri arkadaşın **"başardık"** ifadesinde net olarak görüyoruz. Böyle bir karara ulaşmak kadar onu uygulamasının başlatmanın da kişisel olduğu kadar parti ve halk olarak da büyük bir başarıyı yaratmak olduğunu net bir biçimde görüyoruz. Bu ifade bunu gösteriyor. Demek ki, karar ile

başarı bir bütünlük arz ediyor. Bir yolda yürüme, bir ortama katılma, bir işe girişme kararı değil, sonucu da ifade ediyor: Başarı! O bakımdan 14 Temmuz Direnişi büyük bir karar, irade, bilinç işi olduğu kadar zaferle de kopmaz bağı vardır. Bir işi yapmaya hazırlanırken bu bilinçle hareket etmek büyük arz ediyor. Böyle olduğu için 65 gün her saniyesi, her anı büyük bir mücadele halinde geçen, lime lime olunmasına rağmen bu büyük kararlılığı devam ettirme iradesinin, bilincinin sürmesi buradan ileri geliyor. Demek ki karar doğru ve kesin olursa bir de zafer ve başarıyla bağlı olursa insanın gerçekleştiremeyeceği, başaramayacağı hiçbir iş yoktur. Bu açıkça kanıtlanmıştır.

Direnişin düşmanına diz çöktürmesi de buradan ileri gelmektedir. Kenan Evren'in Amed Dağ Kapı Meydanı'ndaki hali ve söyledikleri hiçbir zaman unutulmayacak bir durumdur: **"Burada öyleleri var ki, başarıları kesseniz inançlarından vazgeçemiyorsunuz"** diyerek, dünyayı 'yeniden fethediyorum' iddiasında bulunan, yargılamaya götürüldüğünde **"ben kurucu iradeyim"** diyerek onu reddeden bir gücün 14 Temmuz yargılaması karşısında nasıl çaresiz hale düştüğünü ortaya koydu. Bu sistemin son temsilcisi olarak Tayyip Erdoğan'ın da Diyarbakır Zindanı'nın kapısında timsahın gözyaşını andırıcısına gözyaşı döktüğünü de biliyoruz. Aslında onu doğru anladığı, benimsediği için değil, o direniş karşısında çaresiz kaldığı için, başarısız kaldığı için o gözyaşını döktü. Dolayısıyla üzerine giderek başaramıyorsa kendi içine alarak, asimile ederek onun etkisini kırmak ve kendini bu temelde başarıya götürme çizgisini uygulamaya çalıştı. Bu AKP yönetiminin 12 Eylül faşist askeri darbesi temelinde Türkiye Cumhuriyeti'nin yeniden yapılandırılması çalışmasının sonuca götürme görevini yüklenmiş bir restorasyon hareketi olduğunu görmemiz lazım. 12 Eylül'ü sahte şekilde yargılamaya çalışması da bunu göstermektedir.

### Zindan direnişi büyük arayışın, mücadelenin ruhu olarak ortaya çıktı

14 Temmuz Zindan Direnişi karşısında, ki o gözyaşı da bu sahtekarlığı ifade ediyordu, şu politika var: Geçtiğimiz günlerde Tayyip Erdoğan kendi durumunu Abdülhamid'le kıyaslıyordu, benzerlik kurmaya çalışıyordu. Abdülhamid denen padişahın temel politikası şu: Kurtlarla birlikte ulumak! Bütün karşıtları karşısındaki politika buydu. Yani karşıtı cepheden yok edemiyorsa ondan daha önce onun gibi ol ve kendine bağla! Karşıt olmaktan ve sana zarar vermesinden onu çıkar! AKP 13 yıldır bütün çabası bu temeldedir. Bütün politikaları bu esas üzerine kuruludur. Esas itibarıyla de Kürdistan'a, Kürt sorununa yaklaşımı, Kürt direnişine yaklaşımı bu temeldedir. Çeşitli biçimlerde hareketimizle kurmaya çalıştıkları temas ve ilişkinin de arkasında bu vardır. Oslo ve İmralı görüşmeleri vb. görüşmelere katılmasının arkasında kesinlikle bu gerçeklik yatmaktadır. Cepheden yok edemiyorsa ondan görünüp onu kendi içine çekip eritme. AKP ile TC'nin uygulamaya çalıştığı politika budur. AKP'nin bu kadar iktidarda kalmasını sağlayan gerçeklik de böyle bir politika izliyor olmalıdır.

Burada bir oyun ve sahtekarlık elbette var, ama bir de çaresizlik vardır. Başarısızlığın ve yenilginin itirafı vardır. Faşist saldırganlığı yaratanlar nasıl ki onu yargılayanlar ideolojik yenilgiye götüren zindan direnişi karşısında yenilgilerini, çaresizliklerini ifade etmek zorunda kalmışlarsa, sistemin son temsilciliği de gözyaşıyla aynı çaresizliği, başarısızlığı, yenilgiyi ifade etmiş oldu.

Siyasi, askeri gelişmeleri görmek, doğru anlamlandırmak gerekli, ama daha çok bunların nasıl ortaya çıkarıldığını, hangi ruhla, mücadeleyle, hangi çizgiyle yaratıldığını, bunları var eden devrimciliğin ilkelinin, ölçülerinin özelliklerinin neler olduğunu anlamaya çalışmamız, bilmemiz daha önemlidir. 14 Temmuz'un yıldönümünde eğer bu büyük eylemin ve kararın derslerini

çıkarmak istiyorsak kuşkusuz buradan barak çıkarabiliriz.

14 Temmuz eylemi de dahil bütün zindan direnişi büyük bir arayışın, mücadelecî ruhun ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Bu da 12 Eylül faşist askeri darbesi rejimi karşısında özgürlüğü, demokrasiyi savunma isteminden kaynaklıdır. Bu anlamda büyük bir tarihsel sorumluluğu temsil etmektedir. Böyle bir sorumluluk olmazsa 12 Eylül faşizminin yıkmaktan, özgür ve demokratik yaşamı kurmaktan sorumlu görmeleler insanlar böyle bir arayış içinde olmazlar, mücadeleye kesinlikle girmezlerdi. **"Bana ne" derlerdi, "başkaları yapsın, benim şu şu eksikliklerim var"** ya da **"şu şu nedenler benim yapmama imkan vermiyor. İmkani ve fırsatı çok olanlar yapsın"** diyebilirlerdi. Ama öyle olmadı. **"İmkanlar ne kadar yok olursa olsun, şartlar ne kadar ağır olursa olsun, saldırı ne kadar büyük olursa olsun, düşman ne kadar zalim olursa olsun, böyle bir düşman yenilebilir. Bunu biz yapabiliriz ve de yapmalıyız"** dediler ve yaptılar. İşte bu sorumluluk duygusu Apocu sorumluluk duygusunu ifade etmektedir.

Zindan direniş gerçeğini güncel durumumuz açısından da nasıl ele almalı ve değerlendirmeliyiz? Oradan nasıl sonuçlar çıkarmalıyız? Sorularına doğru cevaplar verilebilmelidir. Büyük bir arayışçılık ve sorumluluk var. Fakat başarı öyle kolay da değildir. Çeşitli eylemler, direnişler içerisine giriliyor, başarı olmuyor. 81 yılı zindanda böyle geçiyor. 81 baharından itibaren zindanların kapıları dışarıya kapatıldı. Dışarıyla her türlü irtibatları kesildi ve ondan sonra çok planlı ve örgütlü biçimde bir işkence sistemi uygulanmaya kondu. Türk kontrgerillasının 12 Mart 1971 darbesinden sonraki uygulamalarından, yine 1974 Kıbrıs savaşındaki uygulamalardan edindiği tecrübeye dayanarak, yine emperyalizmin çeşitli ülkelerdeki uygulamaların deneyimlerinden yararlanarak örgütlü ve planlı bir biçimde insanları insanlıklarından, bilinçlerinden, ruhlarından, duygularından, düşüncelerinden uzaklaştırarak fosil haline getirip kullanmak amacıyla bir saldırı, baskı sisteminin uygulamaya koydukları bilinmektedir. Aslında bir yıl boyunca böyle planlı, örgütlü vahşi bir uygulama var.

Dikkat edilirse sadece insanı öldürme değil, yoksa 12 Eylül rejimi birçok idam gerçekleştirdi. Birçok devrimciyi, sosyalisti, hatta MHP'li kesimleri bile idam etti. Fakat denetim altına aldığı örgütlere dönük idamla saldıran bir politika izledi. PKK gibi denetime alamadığı örgütleri ise Şahin Yıldırım ihanetinde görüldüğü gibi **"Genç Kemalistler"** haline getirerek bilincinden, inancından uzaklaştırarak devrimciliğini, özgürlükçülüğünü, partililiğini, Önderlik gerçeğini içinden kusturarak, itiraf ettirerek fosilleştirip böylece yaşatmayı öngördüler. Peki, neye karşı yaşatmak? Parti çizgisine, Önderlik gerçeğine karşı yaşatmak ve parti ve önderliğe karşı mücadele eden, savaşan kişilikler haline getirmek. Pratikte ulaşamadığı, yenilgiye uğratmadığı önderliği, Önderlik çizgisinden koparılmış özgür yaşam çizgisi kusturulmuş insanlar ortaya çıkartıp, onları saldırtarak yenilgiye uğratmak istedi.

### Doğru bir özeleştirî anlayışı var

Darbe olunca ve cezaevi gündeme geldiğinde ise ilk akla gelen idamdır. Mahkemelerdeki baskı sonucunda idama giden ve psikolojik, duygusal, bilişsel motivasyon böyle bir saldırıya karşı oluşturuluyor. Ama 12 Eylül rejiminin kontrgerilla sisteminin Diyarbakır zindanında geliştirdiği saldırı bundan farklıdır. Amacı da bundan ayrıdır. Böyle bir amacı değil de insanları nasıl fiziki olarak öldürüleceğini değil de, ruh, duygu, düşünce, ideolojik ve felsefik olarak öldürüleceği üzerinde kurulmuştur. İtirafçılık, kendi gerçeğini kismaktır; parti gerçeğini kismak, insanlık gerçeğini kismak. Böyle bir konuma getirme hedefleniyor ve bu gerçekliği anlama ve bunu boşa çıkartacak direniş gelişime gereği vardır. Düşmanın amacını doğru anlarsan ona karşı doğru tarzda mücadele etme ve başarıya sonucunu ortaya çıkarırsın. Bir süre böyle bir mücadele arayışı içinde olunduğu açıktır. Nasıl yapılmalı ki, bu saldırılar kırılın, düş-

man yenilgiye uğratılsın? Birçok mücadele ve arayış var, orada ortaya çıkan başarı-sızlıklar var. Ders çıkartılmaya çalışılıyor, yürütülen mücadelelerin yolları, yöntemleri amaçları ile birlikte gözden geçiriliyor ve 82'de başarı kazanan direnişçiliğe böyle ulaşıyor.

Burada ise başarısızlıklardan ders çıkarıldığı dikkatten kaçırılmamalıdır. Yani doğru bir özeleştirî anlayışı var. Unutmayalım ki, 82'nin zafer kazanan direnişçiliği 1981'deki eylemlerde ortaya çıkan başarısızlıkların doğru özeleştirisi ve dersinin çıkartılması temelinde gelişiyor. Dar anlamda böyle değildir. Daha geniş anlamda ise sadece zindan da değil, dışarıda da yürütülmüş pratiğinin eleştirel-özeleştirî sorgulamadan geçirilmesi, derslerinin çıkartılmasını ifade ediyor. Hayri Durmuş'un 14 Temmuz eylemini açıklarken bu konudaki ifadeleri nettir. Özeleştirî veriyor, duygu ve düşüncelerini net ortaya koyuyor, **"Başarılı olmadık"** diyor. **"Önderliğin başarı çizgisini yakalayamadık, eğer öyle olsaydı şimdi burada da olmayacaktık, 12 Eylül'de böyle olmayacaktı, parti olarak biz de böyle olmayacaktık"** diyor. **"Mezar taşıma 'borçlu' yazılsın"** cümlesi böyle bir değerlendirmenin, bilincin ifadesi kavuşturulmasıdır.

Burada pratiğe özeleştirî yaklaşım vardır. Demek ki özeleştirî başkalarının istediği için, zorlanarak yapılan bir şey değildir. Doğruya ulaşmak için her insanın mutlaka başvurması gereken bir yöntemdir. Kendini eğitip başarıyı olacak doğrulara ulaşması açısından en gerçekçi yöntemdir. Diğer yandan özeleştirî ama doğru özeleştirî de önemlidir. Doğrusu nedir, başarılı mücadele verecek hale gelmek, başarı çizgisine ulaşmaktır. Doğru özeleştirî hata ve eksikliklerden, doğruya ve başarıya ulaşma işidir. Zayıflığı, yetersizliği, başarısızlığı aşarak kendini zafer çizgisine, başarı çizgisine ulaşma durumudur. Zindan direnişinin partileşme, kendini yenileme, eğitimle, eleştiri-özeleştirî açısından böyle bir gerçekliği kesinlikle vardır.

Yaşamı doğru yürütmek özeleştirîyle mümkündür. Doğru özeleştirî ise başarıyı yakalamakla ilişkilidir. Yoksa günah çıkarmaya çalışanlar da olmuştur. Kişiyi eziyet etme vb. hakaret içeren, tersyüz eden görüşler de içimizde ortaya çıktı. Oysaki doğru özeleştirinin ne olduğunu zindan gerçeğinde görmekteyiz. Öyle bir çizgiye girememek zindan direnişini temsil edememektir. Bu tür olumsuz sözler her şeyden önce zindan direnişine hakaret etmeyi ifade etmektedir. O açıdan da **82 zindan direnişinin büyük bir özeleştirî eylemi olduğunu bilmemiz gerekir. Özeleştirinin nasıl insanı güçlendiren, zafere taşıyan bir olgu olduğunu burada görmekteyiz.** 33 yıl geçmesine rağmen hala bu temelde eleştirî-özeleştirî yaptığımızı söylüyoruz, ama durum öyle değildir. 81 ve 82'de yurtdışında olan parti de eleştirî yaptı. Önderlik eleştirdi, özeleştirîyle kendini yeniledi. Partinin doğru bir eleştirî-özeleştirîyle kendini yenilemesini istedi. Zindan doğru özeleştirî yaklaşım gösterdi, kendini yeniledi, zafer eylemine ulaştı. Dışarıdaki yönetim, parti doğru özeleştirî veremedi, eksik yaptı, yetersiz yaklaştı ve zafer kazanamayan bir eylem çizgisinde kaldı.

Hiç özeleştirîye yaklaşmasaydı PKK de diğer parti ve örgütler gibi yok olurdu. Birçok Kürdistanî örgüt vardı. Kendilerine toz kondurmadılar, en ufak bir eksiklik görmediler. Sonuç, kendileri toz olup gittiler. PKK öyle olmadı. Öyle olmasına Önderlik izin vermedi. Doğru özeleştirî yapan, kendini yenileyen bir yapıydı. Bu durumun bütün parti tarafından da anlaşılmasını, özümsemesini istedi. Ama bu yapılamadı. Özeleştiriden tümden kaçınmadı, bir tür özeleştirî içine girildi ama zindanda olduğu gibi doğru ve yeterli sonuçlar çıkaran bir özeleştirî yaklaşımında olunmadığı için zafer çizgisinde bir eylem, geriliciliğe ulaşamadı.

Bugün de hala **'zaferi yakalayamayan eylemcilik'** diye 26 Haziran 2014 tarihli mektubunda Önderlik net bir biçimde eleştirdi. Hala bu durum ve yaklaşım devam etmektedir. Evet, birçok şey yapılıyor, ama çok şey yapılmış olmak ayrı, zafer kazanmak ayrıdır. Çok şey yapılıyor ama kalıcı sonuç



ulaşmakta yetersizlik ve zayıflık vardır. O halde eleştiri-özeleştiri gerçeğini somut olarak zindan gerçeğinde görmemiz gerekir. Hiç kimse zindandaki PKK kadrolarını eleştirmede. Özeleştiri verin, diye kimse zorlamadı. En son bu zindana parti merkezi adına gönderilen talimatı ben yazdım. Aslında bir perspektifti. Önderlik konuşmuş, tartışmış, anladığım kadarıyla **"artık direnmek gerekli, siz o ortama düştünüz, direnmek zorunluluğu var. Bir tür mecburiyet gibi..."** ifadeler vardı. Arkadaşlar bunu yadırgamışlardı. Yazılı mıydı, sözlü müydü, tam hatırlamıyorum ama böyle bir karşı tutum gösterdiler. **"Hüküm belirleyen, emir veren, tutum içeren olmak yerine, sanki karşıdakini zayıf gören, 'kadere razı olmak gerekir' gibi bir ima içeren yaklaşım gördüklerini"** söylediler ve eleştirdiler.

Onlar o ortamda eleştiri-özeleştiriye doğru anlayan, zindanı zafer kazanan bir mücadele ortamına dönüştürebileceklerine inanan, bunu gören, kendini buna göre hazırlayan konumda oldukları için böyle bir çizgide de yürüdüler. Partinin, Önderliğin eleştiri yapması bir zorlama değil avantajdır. Yardımcı olma, yön verme, kolaylık sağlamayı ifade ediyor. Parti yönetiminiz zindana öyle bir yönde veremedi, eleştiri de yapamadık. **"Herşeyin en iyisini siz bilirsiniz"** dedik. Niye? **"Bize daha somut ne yapacağımız doğrultusunda görüşler, emirler verilmeliydi"** dediler. Şimdi Önderlik, parti bizler verdi, biz **"niye veriyorsun"** diyoruz. O arkadaşlara vermeyince **"niye vermediniz"** dediler. Yaklaşım farkımız buradadır. Anlatmak istediğim budur. Bunu kendileri için bir yardımcı olma, yoldaşça destek verme olarak algıladılar, istediler, beklediler. Bunu yapamadık, ama buna rağmen onu kendileri yaratılar.

### 'Bazen bir halk, bir tarih, bir parti bir kişide kendi ifadesini bulur'

14 Temmuz direnişine başlarken Hayri arkadaşın açıklamaları kesinlikle bunu ifade etmektedir. Diğer yandan emir, talimat, karar gücü olmak, doğruyu tespit etmek ve uygulamak bir militan olarak partiye doğru katılmak ne anlama geliyor? Zindan direnişini bunu açıklamıştır. Mazlum arkadaş çaba harcıyor, Karasu arkadaş daha somut olarak bunu anlatıyor, bir defa 81'deki eylemden düşüşü hazmetmiyor, ama bir zorunluluk olarak görüyor ve ona karşı mücadele için bir zorunluluk olarak görüyor. **"Mücadele edelim, tekrar eylem başlatalım"** diye bir yığın çaba harcıyor. Bakıyor ki, o çaba bir direniş götürmüyor, sözle bu olmuyor. Erteleme sürdürükçe, düşman zulmü daha çok artıyor ve örgütsel çözülme çok daha derinleşiyor, büyüyor. Burada çare nedir? Söz bitti ise eyleme geçeceksin. Mazlum gerçeği de bunu ifade ediyor. Önderlik dedi: **"Bazen bir halk, bir tarih bir parti bir kişide kendi ifadesini bulur."** En önce eyleme geçen olması bu bilinçle, bu arayışla bağlantılıdır. Düşmanın ne yapmak istediğini görüyor, biliyor ve buna karşı ne yapılması gerektiğini biliyor. Birlikte yapmak istiyor, en sonunda sözle örgütleyemiyorsa **"eyleme bunu yapalım"** düşüncesine varıyor ve eylemi herkesten önce bu bilinçle gerçekleştiriyor.

Demek ki, çaresizlik diye bir şey yoktur. Sen doğruyu bil, ama bildiğin doğruya kendin inan. Eğer öyle olursan her koşulda çare bulursun. Mutlaka başkalarını etkileme, örgütleme, harekete geçirme yolunu, yöntemini bulursun. Bu bakımdan zindan direnişi gerçeğinin, partiyi tümden temsil etme durumu var. Onu irdeleyip o temelde bilinç edinilenlerin PKK'yi anlamamaları, Önderlik çizgisini özümsememeleri diye bir durum yoktur. Burada dikkat edilirse imkan, güç, eğitim, bilinç, örgüt yok, tersine eşitsiz bir savaş da değil, bir tarafın her şeye sahip olarak saldırdığı, diğer tarafın ise beyni ve yüreğinden başka elinden hiçbir şeyin olmadığı bir mücadele gerçeği ortadadır. Şimdi böyle bir ortamda doğruya ulaşmak, başarıyı kazanmak güçle, imkanla olmuyor, beyni ve yürekle oluyor. Mazlum gerçeği de bunu ifade etmektedir.

Günümüzde partili olarak yürümede bu çizgiyle ne kadar uyumluyuz, ne kadar bütünlüklüyüz, ne kadar tersiz, işte bunu irdelememiz lazım. Eğitim diye hazırladığımız ortamlar, eğitim ortamları, tartışma ortamları bu gerçeği çözümleme yerleridir. Zindan di-

reniş gerçeğiyle ne kadar uyumluyuz? O gerçeklikle çelişen yanlarımız nelerdir? Bunları nasıl giderip o çizgiyle uyumlu hale gelebiliriz? Parti eğitimi budur. Kendini eğitmek bu anlama gelmektedir. Bunu gerçekleştirdikten sonra insan kendini eğitmiş, partileştirmiş, parti doğrusuna ulaştırmış demektir. Ondan sonrası her yerde her halükarda doğru karar ve başarılı pratik olur. Özellikle bu yıldönümlerinde daha somut ortaya koyabilmeliyiz. 14 Temmuz zindan direnişçiliğinin ifade ettiği eleştiri-özeleştiri gerçeğine ulaşabilmeliyiz. Muğlaklaştırma, kendine göre yorumlama, tersyüz etme olmamalıdır. Çok yalın olan, somut olan direniş zindan direniş gerçeğidir.

### Mazlum yol gösterdi

Zindan direniş gerçeğiyle çelişen, ters düşen yaklaşımlarımız, felsefemiz, anlayışlarımızı pratiği değerlendiren rahatlıkla dile getiriyoruz. Bu çizgide tartıştığımız zaman çok fazla savrulmanın var olduğunu görmek zor olmayacaktır. Ruh halimiz, duygularımız, ölçülerimiz, ilkelerimiz çok fazla savrulma ve uzaklaşmayı temsil etmektedir. Bu bilinçsizlikten kaynağını almıyor. Kesinlikle tercih meselesidir. Kendini doğruya katma meselesidir. Yoksa bilip bilmeme işi değildir. Bunun bilinmeyen, anlaşılmayan bir durumu yoktur. Zindan düşman politikalarını anlamak, bir de ona karşı mücadele nasıl edilir, çare nasıl olur, onu bulmak, bilmek önemliydi. Bu anlamda daha çok tecrübe, daha fazla bilinç daha erkenden kavramayı getirebilirdi. Eylemin öncüsü Mazlum Doğan'ın olması bütün eylemlerde bilincin, aydınlatıcı, kararlaştırıcı gerçeğini göstermektedir. Önderlik Mazlum Doğan için, **"Partimizin bilinç hamuruydu"** dedi. Bütün bunları herkesten daha erkenden derinliğine anazil eden, ondan neler olması gerektiğini çıkartan Mazlum Doğan oldu. O yüzden çikardığı sonuca göre hep çevresini eyleme teşvik eden, böyle bir çizgiyi savunan olmuştur.

Bununla birlikte, **"bunu böyle anlayan tek kişi Mazlum arkadaştı, başkaları hiçbir şey bilmiyordu, hiç anlamadılar. O nedenle Mazlum eylemciliği geliştirdi"** diyemeyiz. Bunu söylemek de doğru değildir. Belki Mazlum kadar erkenden, kapsamlı görülemiyordu, ama zindandaki uygulamalar yalındı, açıktı. Herkesin üzerindeydi ve herkes az çok düşmanın amaçlarını, yapmak istediklerini görüp anlayan, dolayısıyla ona karşı ne yapmak gerektiği sorusuyla muhatap olan durumdalar. Böyle bir durumda neden çare olunamadı? Neden Mazlum direnişçiliği gelişti ve çare oldu? Burada sorumluluk bilinci, Önderlik gerçeğine bilinçle, amaç bağlılığı temelinde, inançla, iradeyle, yoldaşça katılım önemlidir. Bu yol göstermektedir. Yoksa memurvari, amacı anlayan, kilitleyen, onun başarısını gerçekleştirmek için birlikte yürümeye çıkış değil de eteğinden tutup da **"zayıfım, bizi eğitse, yürütsen"** diye sürüklenen olma ayrı bir durumdur.

Önderlik, **"hiç kimse emir vermedi"** dedi. Emiri kendilerinden çıkardılar. Hiçbir imkanları yoktu. Beyinleriyle ve yürükleriyle kazandılar. Düşman başka türlü yaşatmaya çalışıyordu. O yaşamı reddettiler. Kemal Pir diyor: **"Sizin gücünüz, devletin gücü, imkanlarınız bizi yaşatmaya yetmez."** Nasıl yaşatmaya yetmez? Bilincinden, ruhundan, inancından kopartılarak tümüyle teslim alınmış, partiye ve Önderliğe karşı savaştırılan bir fosil yaşamı, fiziki yaşam sürdürmekte, o düzeyde bırakmaya yetmez. Onun yerine gerçek yaşamı, uğruna ölecek kadar seven, gerektiğinde o yaşamı ölümlle yaratmak mümkün görünüyorsa, o noktada özgür yaşamı fiziki ölümlle yaratma cesaretini, kararını, iradesini gösteren bir tutumun, kişiliğin sahibi olmak.

Bu bakımdan kendini eğitmenin, doğruya çekmenin en temel çizgisiz, en yalın ve açık, ölçülerin ve ilkelerin görüldüğü gerçekliği 14 Temmuz gerçekliğidir. Kısaca zindan direniş gerçekliğidir. Bundan dolayı sadece bir anma değil, anlamaya çalışmalıyız. 14 Temmuz bir yas günü değil, büyük karar verme günü, başarma günü, irade olma günü, özgürlüğe adım atma günüdür. Aslında Kürdün en büyük özgürlük bayramı 14 Temmuz günüdür. Ulusal Onur Günü'nden öteye en büyük çağdaş özgürlük günü olarak bu

günü ifade etmeliyiz. Kemal Pir, **"özgür olduk"** diyor. Baskı altında çeşitli zorunluluklar nedeniyle de olsa, o gerçeklerle de olsa yaşanan her türlü boyun eğmeyi bir yana iterek kendi anlayışı, bilincine göre iradeli bir yaşam içine girmeyi ifade etmektedir. Kemal Pir'in özgürlük tanımından bunu anlıyoruz. Özgürlük, bir kişinin inandığına, anlayışına göre yaşaması oluyor. Onun dışındaki her türlü zorunluluktan, baskıdan veya gerekçeden kendini arındırması, kurtarması oluyor.

Doğru, yerinde ve özgürlük çizgisinin gereklerine göre karar verme ve onun uygulayıcısı olma da böyle özgür iradeli kişilerle olabilmekle mümkündür. Özgür yaşama adım atmakla mümkündür. Kişilik özgürleşmedikçe, özgür yaşamla kendisini bütünleştirmedikçe olup bitenleri doğru anlayamaz, kendini doğru tanımlayamaz, kendine yöneltilenleri doğru anlayıp çözümleyemez. O

**"14 Temmuz bütün Kürdistan parçalarını aydınlatmıştır. Başur için, Rojhilat için gerçeği gösteren, aydınlatan gerçek bir bilinç ve eylem kılavuzu olma özelliğini sürdürmektedir. Son 3 yıldır Rojava'da 14 Temmuz ruhu, bilinci, iradesi bütün Kürdistan'a öncülük eden, Ortadoğu'da halkların demokratik birliğinin önünü açan, büyük bir özgürlük devrimi gerçeği olarak yaşanıyor."**

14 Temmuz bir yas günü değil, büyük karar verme günü, başarma günü, irade olma günü, özgürlüğe adım atma günüdür. Aslında Kürdün en büyük özgürlük bayramı 14 Temmuz günüdür. Ulusal Onur Günü'nden öteye en büyük çağdaş özgürlük günü olarak bu günü ifade etmeliyiz.

**Neden Mazlum direnişçiliği gelişti ve çare oldu? Burada sorumluluk bilinci, Önderlik gerçeğine bilinçle, amaç bağlılığı temelinde, inançla, iradeyle, yoldaşça katılım önemlidir. Bu yol göstermektedir."**

halde yerinde karar veren, doğru karar veren, başarılı uygulama geliştiren olamaz. O hale gelemiyorsak, bütün bu konularda eksiklik taşıyorsak, bunu bilelim ki, özgür birey, özgür kişilik haline gelemememizden kaynaklanıyor. Özgür birey bilinçli birey, özgür birey örgütlü birey, özgür birey iradeli, yaşam sorumluluğunun bilincine varan ve onu kendi iradesiyle yaratmayı esas alan bireydir. Yoksa başkasından bekleyen, isteyen değildir. Önderlik bu biçimde kendisinden bir şeylerin beklenmesini, istenmesini de reddetti, doğru bulmadı. Kendisine öyle yaklaşılmasını yoldaşça görmedi, kölece ve memurca gördü. Dolayısıyla yanlış olanların, yoldaşça ve özgürce olmayan ilişkilerin, bağlılıkların tümden bir yana itilerek Önderlikle ilişkilerin yoldaş ilişkisi, özgür, örgütlü insan ilişkisi haline getirilmesini istedi. Kendisine katılımı, Önderlik çizgisine doğru katılımın bu temelde olmasını istedi ve bu da çizgi gereklerine göre kendi gücü ve iradesiyle yaşamak, savaşmak ve başarmak demektir. Zindan direnişçiliği de bunu ifade etmektedir.

Bugün **"parti anlayışı"** diye, **"partinin komutası, kadrosu olacağız"** diye öne sürdük-

ğümüz birçok görüş, davranış, tutum zindan direnişçiliğiyle çelişmektedir. Diğer türlü hem bu çizgiyi esas alıyoruz, diyeceğiz, hem de onun gereklerine ve ölçülerine göre olmamak çok tehlikelidir. O çizgiyi kendi bireysel anlayış ve istekleri doğrultusunda kullanmak anlamına gelir ki, en kötü saldırı da budur. Doğru bir katılım olmazsa da ortaya çıkan sonuç bu olmaktadır. O halde öyle bir duruma düşmemek için doğru bir anlayışla başarı çizgisinde yürümeyi bilmek gerekmektedir.

### Doğru anlamak ve tam temsil etmek

Daha sonraki 33 yıllık gerçeği irdelediğimizde bu gerçeği net olarak görmekteyiz. Önderlik çizgisine, 14 Temmuz ya da zindan direniş ruhu, bilincindeki katılımların ruhu haline geldiğini, her alanda doğru kararın ve başarılı uygulamanın temsilcisi olduğunu görüyoruz. Bütün yetersizliklerin, başarısızlıkların temelinde de çizgide öyle netleşememe yatmaktadır. Çizgiye doğru katılmama, amaçla bütünleşememe anlamına gelmektedir. Önderlik ve çizgi amaçlarının kendi amaçları olarak bütünlüklü edinememe, tam benimseyememe, bütünlüklü katılamama, kıyısında-kenarında kalma pratikteki hata ve eksikliklerin kaynağı olmaktadır. Şu veya bu neden bizi pratikte hata yapan, başarısız kılan duruma düşürmemektedir. Böyle gerekçelerle kendi yetersizliklerimizi, başarısızlığımızı, zayıflığımızı kesinlikle ifade etmemeliyiz.

Bununla birlikte 14 Temmuz gerçeğinin herkesi etkilediğini belirtmek gerekir. Örneğin, Hayri arkadaşın çok inat bir babası vardı. Herhalde bütün umudunu Hayri arkadaşın doktor olmasına bağlamıştı. Onu bıraktıca o kadar öfke duymuştu ki, evin iki tarafına nöbetçi koyuyorlardı, görüldüğü zaman evde varsa kaçılsın diye. Babası, **"duysam ki, Humeyni olmuştun, yine peşinden gitmemi"** diyordu. 79 yılıydı, dünyaya yol gösteren Humeyni'yi. İran devrimi ve Humeyni, bir de İslami tandansa bütün Ortadoğu'yu etkiliyordu. Bundan 3-4 sene önce bir parti toplantısında konuşma yaptığını televizyonda haber olarak vermişlerdi. O da sözünden vazgeçmişti. Onu ne etkiledi, 14 Temmuz gerçeği etkiledi. Onu görünce eğer Hayri arkadaşın babası da değişmişse o zaman bizim devrimimiz herkesi değiştirmiş demektir sonucuna ulaştık.

Fakat doğru anlamak ve tam temsil etmek gerekli ve önemlidir. Kısmi etkilenme, duyularla kısmen etki altına girme sempati-zanların, dostların yapabileceği bir iştir. Ama doğru anlama, doğru katılma ve temsil etme önemlidir. Her parti militanın zindan direniş çizgisinin militanlığı diyen her kişinin doğru ve tam anlama, başarıyla uygulama sorumluluğu vardır. Ama bizim pratik yaşam içerisinde muğlaklaştırdığımız, gerekçelendirdiğimiz birçok şeyin 14 Temmuz çizgisinde tartışa koyduğumuzda çok net açığa çıkmaktadır ki, burada yanlış var, hile var, doğru olmayan tutumlar var. İlk sözü de son sözü de kendisi söylemiş, onu çok yalın ortaya koymuş bir gerçeklik olan zindan direniş gerçeğini çok ifadelendirmeye çalışmak gerçekliğinden uzaklaştırmaya getirir. Yorumlamaya kalkmak değiştirmeyi ifade eder. O nedenle tartışacağımız bir durum da değildir. İnsanlar zulme karşı direnişe karar vermişler, yerinde ve zamanında karar vermişler, hatta geç kaldıklarını söylemişler ve söylediklerinin gereğini yerine getirmişler. İnsanlık da, özgürlük de, devrimcilik de budur ve bu kadar açıktır. O halde o çizgiden ne anlaşılması gerektiği, ona göre neyin nasıl yapılması gerektiğini ortadadır. Bunun bilinmeyecek, görülmeyecek bir yanı yoktur.

Zindan direniş çizgisinde ne bireyci, mad-diatçı bir yaklaşım var ne de intiharcı bir yaklaşım vardır. Burada özgürlük amaçları doğrultusunda **"nasıl yaşar ve başarıyı"** sorusunu cevap vermeye çalışan bir duruş vardır. Devrimci duruşun esası da budur. Yoksa örgüt ne dedi, filan yerden ne geldi, şöyle yapsam ne olur, talimat var mı yok mu, imkan var mı yok mu, örgüt var mı yok mu... Şimdi mevcut duruşumuz 14 Temmuzla kıyaslandığında parti dışıdır, oportünisttir. 43 yıllık mücadele ve ortaya çıkmış bu kadar maddi imkan olmasına rağmen hala mücadele etmek, devrimci eyleme geçmek için

imkanlar var mı, hazırlık var mı, yapılabilir mi yapılamaz mı kaygısı vardır. Demekki doğru ve başarılı eylem o tür imkanlarla olmamaktadır. Hazırlık demek, o tür imkanlar elde etmiş olmak demek değildir. Hazırlık demek, doğru yürümeye, başarı çizgisinde kararlıca yürümeye, insanların hazır olup olmaması demektir. Biz hazırlık deyince başkaları anlıyoruz, başkaları hazır olsun istiyoruz, başkalarını hazırlığa çekmeye çalışıyoruz. Eğer kendimiz hazırsak, her şey hazır demektir.

Kararımız kesin mi değil mi, bunu iyi bilmemiz gerekir. Yani öfkeyle, tepkiyle ya da zorunlulukla mı karar veriyoruz? Yoksa istekle, tutkuyla, aşkla mı karar veriyoruz? Mesele buradadır. Böyle olduğunda da çoğunlukla **"karar veriyoruz"** deniliyor ama bir zorunluluk ve mecburiyet sonucunda kader mahkumu gibi karar vermek var, bir de **"doğrusu, olması gereken budur, özgürce olan budur, insanlık için bu gerek"** diyerek istekle, coşkuyla karar verip katılmak var. Bunlar arasındaki farkı da görmek gerekir ve karar duruşumuzu, gücümüzü kesinlikle düzeltmeli ve geliştirmeliyiz.

### 14 Temmuz bilinç verdi, yürek verdi

14 Temmuz direnişinin 33. yıldönümünde benzer hususlar daha fazla dillendirilebilir. Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz: 14 Temmuz bilinç verdi, yürek verdi. Yeni insanı ve toplumu bu direniş gerçeği yarattı. Geçen 33 yıl zindan direnişçiliği temelinde, büyük ölüm orucu kararlılığı temelinde başı dik, onurlu şekilde yaşadığı bir 33 yıl oldu. Bir tarihe bedel bir dönem yaşandı. Binlerce militan, fedai bu ruhla ortaya çıktı ve insanlığın onurunu, şerefini korur hale geldi. Kürdün onur günü, ulusal onur gününün yarattığı bilinç, kararlılık, örgüt, irade, fedailik bugün bütün insanlığın onurunu koruyan, faşizmin, emperyalizmin çizmeleri altında çiğnetmeyen bir güce ulaştı. Bundan daha büyük bir gelişme, daha derin etkilileyici kesinlikle söz konusu olamaz. En büyük gelişme, en büyük irade büyük ölüm orucu direnişinin kararlılığı temelinde ortaya çıkmıştır. 33 yılda yaratılanlar 34. yılda nelerin yaratılacağına, nasıl yaşanıp ve mücadele edileceğinin de yolunu aydınlatmaktadır.

İnaniyoruz ki, bu büyük karar yılının 34. yılı, nasıl ki 14 Temmuz direnişi zindanda devrim yaptıysa, 12 Eylül faşizmini yenilgiye uğratan, zindanda PKK'yi yeniden örgütleyen, var eden bir devrimi kişilikler ortaya çıkardıysa, 34. yılda da başta Kuzey Kürdistan olmak üzere bütün Kürdistan'da benzer bir devrimci hamleyle, gelişmeyi ortaya çıkaracaktır. 14 Temmuz direnişçiliğine bu yıldönümünde sahip çıkmak, onu doğru anlamak 34. yılı dört parça Kürdistan'da, Kürtlerin bulunduğu her yerde devrim yılı haline getirmekle mümkündür. **Devrim demek iktidar olmak, güç elde etmek değil, doğru bir kişilik haline gelmek, kişilik devrimleri yapmak, parti örgütlülüğü haline gelmek, parti öncülüğünü güçlendirmek, gerilla ordulaşmasını, öz savunma sistemini Kürt insanın bulunduğu her yerde, dört parçada inşa etmek ve geliştirmektir.** Toplumun demokratik öz-yönetim temelinde kendisini özgürce yönettiği bir örgütlülüğü ortaya çıkartmak demektir. Bu gücü ve iradeyi 14 Temmuz gerçeği fazlasıyla vermektedir.

34. yılda içinde bulunduğumuz elverişli koşulları örgütleyip mücadeleye dönüştürme temelinde gerçek bir 14 Temmuz devriminin Kürdistan'ın dört bir yanında yaşanır kılınacağı kesindir. Bizim iddiamız ve irademiz de böyledir. 14 Temmuz direniş çizgisine de doğru katılmamız, doğru sahip çıkmamız kesinlikle bununla mümkündür. Bu temelde 14 Temmuz direnişinin kahramanları **Hayri, Kemal, Akif ve Ali Çiçek** yoldaşları yine **Mazlum Doğan, Ferhat Kurtay** ve arkadaşlarını bu 33. yıldönümü vesilesiyle bir kere daha saygı ve minnetle anıyoruz. 14 Temmuz kararlılığını ve direniş ruhunu her zaman yaşatılacağını belirtiyoruz. Bu anlamda diyoruz: Yaşasın 14 Temmuz Direniş Ruhu! Yaşasın Zindan Direnişimiz!



# Barzaniciliğe karşı direniş gerçeği

"Barzani hareketi, ulusal bir hareket değildir. Kürdistan'da bir ruh ve ekoldür. Buna karşı mücadele her alanda olmalıdır. İşbirlikçiler tasfiye edilecektir, tecrit ve teşhir edilecektir. Bu, partimizin başından beri savunduğu çizgidir."

Önder Apo

Sovyetler'in Kürt direnişine karşı tutumu oldukça olumsuzdu. Sovyetler, statükocu yaklaşıyordu. 1958 darbecilerinin şoven ve diktacı karakterleri ortada olmasına rağmen General Kasım'ı Kürtler'e karşı destekledi. Irak ordusunu silahla donattı. 1963 ve 1968 Baas darbelerinden sonra bu destek daha da arttı. Sovyetler Birliği, Irak Baas rejimiyle stratejik, ekonomik, siyasi ve askeri işbirliği anlaşması imzaladı. Sovyetlerin desteklediği Irak Komünist Partisi, Kürt mücadelesini dünya devrimine ihanetle eşdeğer gördü. IKP bu değerlendirmesi doğrultusunda Kürtlere karşı Baas saflarında savaştı. Kürtleri karşı devrimci diye arabaların arkasında sürükledi. Irak'ın Baas'ı, IKP ve bölgedeki yandaşları tarafından 'sosyalist' olarak nitelendiriliyordu. IKP'nin bu şoven ve saldırgan tutumu KDP'nin de hesabına geliyordu. Aslında Sovyet destekli Komünist Partilerin çoğunun Kürt hareketlerine yaklaşımları şovence olmuştur. Önder Apo, bu süreci şöyle tanımlamıştı: *"Kürt halkının beyninin bir tarafını Barzani, diğer tarafını da Irak Komünistleri çürüttü."*

Kürdistan parçalanmıştı. Egemen devletlerin tümü de bu statükoyu korumak istiyordu. Ama buna rağmen Kürt hareketlerinden taktik araç olarak yararlanma yoluna gidiyor, birbirine karşı kullanıyor, tehlikeli boyuta gelince aralarında anlaşıp boğuyorlardı. Irak, SSCB'ye dayanmıştı. Üstelik 1959 yılında CENTO'dan çıkmıştı. O halde ABD'ye dayanan İran ve Türk devleti bu rejime karşı olan direniş desteklemeliydi. Ancak sözkonusu direniş Kürtlere ait olunca başarılı olmaması için her şeyi yapmalı, aynı zamanda Irak rejimiyle işbirliği de yapmalıydılar. Barzani hareketine İran ve Türkiye'nin tutumu tam da bu eksen de seyretti.

## Kürdistan'a dayatılan işbirlikçi model

KDP'nin feodal, aşiretçi karakteri dış güçlere kullanma olanağı veriyordu. Barzani zaten çoktan ABD'ye bağlanmıştı. Şah ve CIA yardım ediyor, danışman yolluyor, silah veriyor, ama başarılı olamayacakları kadar. Barzani'nin karargahında her zaman Türkiye'nin MİT, İran'ın SAVAK ve ABD'nin CIA ajanları vardı. Barzani bu durumu, *"Araplar'ın düşmanı, benim dostumdur"* sözleriyle izah ediyordu. Barzani'nin Türk devletine bakışı da değişmiş, babasının onlar tarafından asıldığını unutmuş; *"Türk devleti dosttu, her kim Türkiye'ye düşmanlık yapıyorsa o aynı zamanda Barzani'nin düşmanıydı"* diyordu. Kürdistan, Barzani ailesi eliyle Türkiye, İran ve Irak'ın at oynattığı bir merkez haline gelmişti. Bu ilişki çok yönlüydü. Türkiye ve İran, Güney direnişinin Kuzey ve Doğu Kürdistan'a sığmasını ya da etkilemesini önlemeye çalışıyorlardı. Mustafa Barzani Mahabad Kürt Cumhuriyeti döneminde ABD'yi, ABD'de de onu keşfetmişti. ABD'nin Tahran Büyükelçisi, *"aman bu adamı kaçırmayın, aman bu aşireti kaçırmayın"* diyordu. Sonrasında Barzani tümüyle ABD'ye bağlanmıştı. Barzani Henry Kissinger'e yazdığı yakarış dolu mektuplarda, son umutlarının ABD olduğunu yazıyor, verdiği destek sözlerine bağlı kalmasını istiyordu.

Kürt sorunu ağır, direniş *"tehlikeliydi."* Güney'deki direnişin uzun sürmesi hem



Bağdat, Ankara ve Tahran rejimlerinin, hem de ABD ve Sovyetlerin hesabına gelmiyordu. 6 Mart 1975 tarihinde İran Şahı ile Bağdat rejiminin perde arkasındaki asıl adamı Saddam Hüseyin bir araya geldiler. İmzalanan anlaşma karşılığında Kürtlerin mücadelesi masaya yatırıldı. Buna göre Barzaniler silahsızlandırılacak, en az 10 yıl Kürdistan'a dönmelerine izin verilmeyecekti.

Zaten İran Şahı Barzani'ye açıkça *"Irak ile ilişkilerimizi kurduk, bundan sonra Kürt hareketini desteklemem mümkün değil"* diyerek hareketini dağıtmasını istemişti. Molla Mustafa Barzani de hiç itiraz etmeden şu cevabı verir: *"İran'ın ve Şah'ın yararına olan, bizim de yararımıza olduğuna inanıyor ve kabul ediyoruz."* KDP yönetimi yayınladığı bildiride halkın önüne iki seçenek koydu: Ya teslim olunacak, ya da göç edilecek. Barzaniler zaten ikinci yolu seçmişti. İntihar eden peşmergeler çoktu, çünkü KDP halkı umutsuzluğa sürüklemişti. Onbinlerce peşmergesi, milyonlarca doları, yüzbinlerce silahı olmasına rağmen, sırf İran Şahı istedi diye Barzani kendi eliyle hareketi tasfiye etti. Gelenektendi; ABD *"dostlarını"* hemen terk etmezdi. Onları ülkelere yerleştirir, bakar, beslerdi. Nasıl olsa bir gün tekrar kullanabilirdi. Barzani, yenilginin arifesinde Kissinger, Nixon ve daha sonra Carter'e yazdığı mektuplarda, *"ABD ve İran'ın şeref sözüne güvenerek direnişe girdiğin"* söyleyerek sitem eder. Topraklarından uzak bir şekilde Mustafa Barzani, 1 Mart 1979 günü Washington'da bir hastanede öldü.

Egemen güçler Kürt halkına karşı aralarında sürekli anlaşıyorlardı. Gerek ABD, gerekse Rusya'nın politikaları ve sömürgeci yönetimlere destekleri Kürtler aleyhine işleyen bir faktördü. Ama Kürdistan'daki aşiretçi yapı, bunlardan kaynaklanan politikanın direniş damgasını vurması ve ulusal birliği baltalayan iç çatışmalar her zaman yenilginin asıl belirleyici yönünü oluşturmuştur. Dış faktörün Kürt sorununun çözümünde rolü büyüktü, bazen uygun koşullar yaratıyor, bazen de durumu oldukça ağırlaştırıyordu. Ama her zaman belirleyici olan bir halkın iradesi, örgütlenmesi ve mücadelesidir. Bu yerine getirildi mi, hiçbir güç belirleyici olmaz. Halbuki KDP hep egemen devletleri esas aldı. KDP feodallerin örgütü olarak, Kürt egemenlerinin tarihsel olarak biçimlenmiş bir uzantısıydı. Kürdistan sorununun özüne sadece Güney'i koymuştu. Bu modeli de tüm parçalara dayatarak bir de bu yönlü sorunu ağırlaştırıyordu. KDP'de somutlaşan politikanın en belirgin özelliği egemen güçlerle işbirliği yapmaktı. İkinci özellikleri ise iç çatışmalardır. Çünkü parti politika ve yönetimleri aşiret ağalarının ayrıcalıkları üzerine oturtulmuştu. İç çatışmaların ürünü olarak öncülük sürekli bölünüyor, çatışmalar süreklileşiyordu. Bu bölge ülkelerine zemin yaratıyordu. Örneğin Barzani aşiretiyle kavgalı Rekani, Bradost, Zebari aşiretleri Bağdat yönetimiyle işbirliğini tercih etmişlerdi. Diğer bir özelliği de şuydu; işbirlikçi modeli tüm Kürdistan'a dayatıyor, bu politikalarıyla çalışma durumunda komplo ve cinayetlerden

geri durmuyorlardı. KDP'nin bu özelliğine dayalı pratiği içinde İran ve Türkiye istihbaratları SAVAK ve MİT sürekli vardı.

Örneğin Barzani, İran-KDP'sine sürekli karşı oldu. Aslında İ-KDP'yi bitiren, paramparça eden Barzani oldu. KDP daha sonra diğer Kürdistan parçalarında kollar oluşturmaya, ulusal yöndeki gelişmeleri frenlemeye ve diğer parçalardaki potansiyeli Güney'e aktarmaya çalıştı hep. Bakur ve Rojava'dan binlerce Kürt yurtseveri Güney Kürdistan'ın direnişinde yer aldı. Bu iki parçanın halkı yıllarca direniş maddi ve manevi olarak besledi. Yapılan sadece bir yurtseverlik görevi değildi. Çünkü Kürdistan'ın geleceği bir parçanın sorunu değildi, tüm parçaların sorunu, tüm parçalarda mücadele olmalıydı. Hatta sorun tüm bölge halklarını ilgilendiriyor ve uluslararası boyutu genişti.

## MİT talimat verdi Barzani kurşuna dizdi

Barzaniler, 1963 yılında Kuzey Kürdistan'da Türkiye-KDP'sini kurma çalışmalarına başladılar. Bu çalışmayı başlatanlar 1925 direniş ve ayaklanmasında Şeyh Said'in katliğini yapmış olan Liceli Fehmi Fırat, Ömer Turhan ile Sait Elçi'ydı. 1965'te oluşturulan T-KDP'nin başına Faik Bucak getirildi. Parti esas olarak Güney'deki direnişin desteklenmesini ve Kuzey'de de cılız bir takım reformları hedefliyordu. Partinin kuruluşu ve amaçları mektupla Barzani'ye iletilmiş, destek istenmişti. Bu mektubun yazılmasından üç ay geçmeden 4 Temmuz 1966'da Faik Bucak Türk devleti tarafından öldürüldü. Faik Bucak cinayetini organize eden Barzani'ydı.

Kuzey Kürdistan'ın koşulları farklıydı. Bu parça hem nüfus hem de coğrafya olarak en büyük parçaydı. Ayrıca bu parçanın toplumsal koşulları da farklıydı. Türk devleti denetim sağlamış, topluma nüfus etmiş, sosyal yapıda asimilasyonun tahribatlarının yanında belli bir sosyal ayrışma yaşanmış, çağdaş bir özgürlük mücadelesini göğüsleyebilecek kesimler uç vermeye başlamıştı. Kürt sorununun çözümünün önündeki en büyük güç olan Türk devleti bu parçaya egemendi. Bu özellikler ölçüt alındığında Kuzey Kürdistan'da mücadelenin geliştirilmesi tüm Kürdistan parçalarındaki mücadelenin başarısı açısından zorunluydu. Çünkü Bakûr Kürdistan hep merkez konumundaydı ve bugünde de bu rolünü sürdürüyor.

T-KDP içerisinde Kuzey'de de mücadele geliştirme yönünde düşünceler biçimlenmeye başladı. Bu gelişme hem MİT'i hem de KDP'yi, özellikle baba Barzani'yi çok rahatsız etti. Sonra T-KDP'nin yöneticileri bu amaçlar doğrultusunda 1968 yılında Güney Kürdistan'a geçtiler. Geçenler arasında Dr. Şivan (Sait Kırmızıtoprak) Çeko (Hikmet Buluttekini), Brusk (Hasan Yıkılmış) vardı. Aynı yıl kağıt üzerinde kalmasına rağmen Dr. Şivan, Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi'ni kurdu. KDP'yle ilişkiler ve Kuzey'de mücadeleyi geliştirme tartışmaları burada da sürdü. Türk devleti ve Barzani henüz gelişmekte olan bu hareketi tasfiye etme kararı aldılar. Çelişki kanlı bitmişti, bu tartışmada Barzani'ye bağlılığı temel alan ve muhtemelen T-KDP'nin çalışmalarını salt bununla sınırlamak isteyen Sait Elçi, diğerleri tarafından vurulmuş (31 Mayıs 1971), bu olay üzerine Barzani, Dr. Şivan, Çeko ve Brusk'u kurşuna dizdirmişti.

1971-75 yılları arasında T-KDP'nin sekreterliğini yapan Kurtalanlı Derweş Sado, o dönem bu komplo'nun içindedir. Sado, MİT'ten Barzani'ye mektup getirmiş, bu mektuptan sonra infazlar gerçekleşmiştir. Barzani T-KDP'yi dağıtmıyor, yurtseverleri kurşuna diyor, örgütün başına bir MİT

ajanını getiriyor. Böylesi MİT ve KDP'nin daha çok hesabınaydı, çünkü bu yolla örgütlenebilecek potansiyel denetlenebilecek, pasifize edilebilecekti. O dönem Barzani'nin yardımcılarından olan ve 1975 yenilgisinden sonra Suriye'ye yerleşen Ali Sincari, Barzani'nin Derweş Sado'ya MİT'le birlikte çalışın dediğini açıkça söylemektedir. Bu talebi Barzani'nin politik kıvraklığıyla değerlendirmek yalnis olur. Barzani hedefini sadece Hewler-Duhok'la sınırlamış, diğer parçaları gözardı etmiş, o parçaları elinde tutan devletlerle işbirliği içinde olmuş ve o parçalardaki Kürt halkının potansiyelini egemen güçler adına denetleme misyonunu da üstlenmişti. T-KDP artık tümüyle MİT'in denetimindeydi. 1925-40 direnişlerini bastıran Türk devleti, Kürt aşiret egemenlerini kendine bağlamıştı. Aşiret ağalarının çıkarını temsilden yola çıkan bir örgütün varacağı başka bir yer olamazdı. Zaten örgütü yurtsever bir yönde gelişmeye sürükleyecek kadrolar da MİT ve KDP tarafından tasfiye edilmişti.

## Türk devleti KDP'ye onay veriyor

I-KDP-GK 26 Mayıs 1976 yılında kuruldu. 1975 yenilgisine rağmen bazı peşmergeler silah bırakmamış, direnişe devam etmişlerdi. Bu tür gruplar; Şemdinli, Yüksekova ve Çukurca hudutu boyunca yerleşmişlerdi. Bunlara Botan'dan halk destek oluyor, hatta bizzat katılıyorlardı. İşte Geçici Komite'nin kuruluşuna yol açan bizzat bu direnmeydi. GK'yi kuranlar Barzani'den onay aldıklarını söylüyorlardı. GK'nin başına 1970 Kürt ottonomi yönetiminde Kürdistan İşleri Bakanlığı'nı yapan Sami Abdurrahman vardı. Abdurrahman konusunda kuşku vardı. Kimi iddialara göre Irak istihbaratının adamıydı. Ama şurası gerçektir ki Sami Abdurrahman, Barzani'nin İsrail bağlantısıydı. Bazıları da İsrail ajanı olduğunu söylüyor. GK bazı uygun fırsatlar ele geçirmişti. Örneğin 1975 yenilgisinden ders alarak direniş yeni bir temelde örgütleyebilirdi. Bu yönlü bazı uygulamaları olmuş, ancak bunlar biçimde kalmıştı. GK, ağalara dayanmış, yine iç çatışmaları temel almış, yine Türk devletini esas almış, yine diğer parçaları yedek olarak görmüştü. Üstelik Kuzey'deki sosyal ayrışmayı dikkate alarak T-KDP'nin iş yapamazlığını gözönüne alarak KUK'u (Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları) oluşturmuştu. GK, üslenmek için ilginç bir yer seçmişti. Bu yer Uludere-Çukurca ilçe sınırlarının Habur suyu üzerinde kesişme noktasının kuzeyinde, yani Kuzey Kürdistan sınırları içindeydi. Bu üslenme TC'nin onayı ile olmuştu. GK'nin kuzeydeki en büyük destekçileri Jirki, Kaşurî vb. aşiret ağaları ve KUK'tu.

1975 yenilgisinin hemen ardından kurulan Celal Talabani öncülüğündeki YNK de toparlanmaya girişmişti. Bu süreçte diğer Kürdistan parçalarında da bir hareketlilik yaşanıyordu. İran'da Şah ve ABD aleyhtarı mücadelenin alevlenmesi üzerine İ-KDP ve Komela belli bir toparlanma içine girdiler. İ-KDP'nin en ileri ilişkileri Irak yönetimi ve Sosyalist Enternasyonal'di. Rojava Kürdistan'ın da ise büyük ayrışma yaşanmıştı. Kürdistan'ın bu en küçük parçasında sosyal ayrışma hızlı olmuş, köylülük ve aşiretçilik çözülmüş, büyük bir aydınlanma ortamı doğmuştu. Bu parça coğrafik özellikleri, nüfus küçüklüğü ve üzerindeki Arap egemenliğinden olacak ki örgütlenme ve mücadelede 2012 Temmuzuna kadar hep diğer parçalardaki gelişmelere bağlı kaldı. 1957'de kurulan ve I-KDP'nin etki ve çizgisinde olan S-KDP (Suriye Kürdistan Demokrat Partisi) 1958 yılında geri bir adım atarak adını Suriye Kürt Demokrat Partisi olarak değiştirdi. Kürtler bu değişikliklere



ulusal hakları olan bir halk yoğunluğundan çok, kültürel hakları olan bir azınlık durumuna düşürülüyordu. Bu çelişki nedeniyle parti 1965 yılında "sol" ve "sağ" kanat olarak ikiye bölündü. Kanatlardan biri Talabani'ye dayanırken, diğer kanat Barzani ailesine dayandı. Aslında bu bölünmenin doğrudan Talabani-Barzani çekişmesi ve müdahalesiyle bağlantısı vardı. İki kanattan ayrılanlar 1970 yılında Suriye-Kürdistan Demokrat Partisi'ni kurdular. 1975 yılında partinin sağ kanadını oluşturanlar Suriye İlerici Kürt Demokrat Partisi'ni (Hamid Hacı Derviş kanadı) oluşturdular. Sol kanatta yer alanlar ise 1980 yılında Suriye Kürt Halkçı Partisi'ni (Salah Bedrettin) oluşturdular. Rojava'da örgütsel gelişme ve bölünmeler giderek etkisini hissettiriyordu. Bu süreçte YNK ile I-KDP'nin etkisi ve entrikaları çok etkiliydi. Ayrıca bu bölünme ve örgüt-

bağlıydılar, Rizgari, Kawa ve KUK ise I-KDP çizgisine. Kürdistan'daki orta sınıfları esas alan bu örgütlerin tümü bağımsızlığı istiyordu. Ancak hiçbirisi halkla buluşmayı gerçekleştirmedi. Hemen hepsi Kuzey Kürdistan'daki gelişmeyi Güney Kürdistan'daki gelişmelerin başarısına bağlıyordu. KUK gibi örgütler ise tümüyle PKK'ye karşı örgütlenmişlerdi. 1979-80 döneminde bu örgüt tıpkı '90'larda ortaya çıkan Hizbul-Kontra gibi çok sayıda PKK kadrosu ve sempati-zanını katletmişti.

Kuzey Kürdistan'da yeni bir dönem başlıyordu. Artık halka dayanan yeni bir hareket, PKK Hareketi ortaya çıkıyordu. 1973'te grup olarak biçimlenen PKK 1978 yılında partileşiyordu. PKK, tavrını net ortaya koymuştu; güçlü parti örgütlenmesini, ulusal kurtuluş cephesini, silahlı ve siyasi mücadeleyi benimsiyordu. PKK, iç çatışmaları

oldu.

1979 yılında KUK, DDKD ve Özgürlük Yolu, PKK'ye karşı UDG (Ulusal Demokratik Güçbirliği) blokunu oluşturdu. Bunlar sadece ideolojik olarak değil, aynı zamanda silahlı saldırı ve kompolarla PKK'yi imha etmek istiyorlardı. Kızıltepe'de, Nusaybin'de, Amed'te bu güçler çok sayıda değerli yoldaşımızı katletti. Örneğin; 1977 yılında partimizin öncü kadrolarından Haki Karer'i katleden 'Sterka Sor' adlı ajan-kontra yapısı T-KDP ile doğrudan ilişki içindeydi. O dönem T-KDP'nin sorumluları Kürdistan'da devrimci bir örgütün kurulmasını Kürdistan'a ihanetle eşdeğer görüyorlardı. PKK'ye karşı vurucu güç olarak ortaya çıkan UDG'yi kuran güçlerden DDKD ve ÖY, Türkiye'de Ecevit hükümetiyle bağlaşıp kurmak isteyen ve o dönemde bu amaçla UDC (Ulusal demokratik Cephe)'yi kuran TKP'yle de ilişki içindeydiler. Bunlara göre Türk hükümeti demokrasi getirecek, kendileri de politika yapma olanağını elde edeceklerdi. Bu gelişmenin engeli olarak, onlara göre PKK hareketini görüyorlardı. DDKD ve ÖY, aynı zamanda YNK ile ilişki içindeydiler. Toparlanan YNK, dağılan KDP'ye karşı üstünlük sağlamaya çalışıyor, DDKD ve ÖY vasıtasıyla Türkiye'nin desteğini almaya çalışıyordu. KUK zaten KDP'ye bağlı çalışan bir kontra yapısı gibiydi. KUK tehlikeli bir duruma gelmişti. Madem ki PKK Kürdistan'daki klasik politikaları aşırıyordu, o halde cezalandırılmıyordu. 1979'da yoğunlaşan ve onlarca PKK kadrosu ile yurtseverin ölümüne yol açan KUK saldırılarının arkasında böylesine bir ağ vardı. KUK, daha o dönemde kimsenin elinde olmayan büyük silahlar kullanıyordu, bu silahlar kesinlikle KDP menşeliydi.

Kürdistan yeniden egemen güçlerin ilgi odağı haline gelmişti. Türkiye'de sırayla iktidara gelen Bülent Ecevit ve Süleyman Demirel ardarda sıkıyönetim ilan ediyor, yönetimi adım adım askerlere devrediyorlardı. Güney Kürdistan'daki hareketlenme de Türk devletini endişeye sevketti. Üstelik Ocak 1979'da İran'da Şahlık rejimi yıkılmış, Doğu Kürdistan halkı ayaklanmıştı. Bu gelişmeler sadece Türkiye'yi değil, bölgesel üstünlüğü Sovyetlere kaptırma telaşına düşen ABD'yi de endişelendirmişti. Ama Türk devletinin asıl endişesi her zaman olduğu gibi Kuzey Kürdistan'daki gelişmeler ve PKK idi. Bundan hareketle devlet Maraş'ta Kürt Alevileri vahşi bir şekilde katletti. Maraş Katliamı'yla devlet Kürdistan Özgürlük Hareketi'ne ciddi bir mesaj veriyordu.

### Sami Abdurrahman'ın talimatıyla 600 YNK peşmergesi katledildi

Güneyli güçler tekrar Türk devletinin oyununa geldiler. 1978 yılında Talabani güçlerini Behdinan bölgesi ve Suriye'ye göndermeye kalkıştı. Yüzlerce silahlı peşmergeden oluşan bu güç Şemdinli, Yüksekova, Çukurca sınırı boyunca ilerleyecek, yani Kuzey Kürdistan'dan geçecekti. Talabani, DDKD'nin lideri Ömer Çetin'e güveniyordu. Gerçekte Ömer Çetin, Yüksekova, Çukurca ve Hakkari'de çoğu ağayı para ve silahla kendine bağlamıştı. Ya da bağladığını sanıyordu. Çünkü o dönemde Hakkari ve Botan'a giden Kürt örgütlerinin tümü KDP-YNK gelineğini sürdürüyor, ağalarla ilişkiye geçiyor, onları kendilerine bağlamak istiyorlardı. Ağalar da kurnazdı, hiçbirini geri çevirmiyor, verilen hediyelerin tümünü alıyorlardı, nasılsa bu örgütlerle ilişki riskli değildi. Çünkü hiçbirinin devleti rahatsız edecek bir eylemi yoktu. Kaldı ki sözkonusu ağaların hemen hemen tümü Türk karakol komutanlarına bağlıydı. Hatta bazıları hem İran hem de Irak istihbaratıyla çalışıyorlardı. Bu süreçteki bir başka iddia da; kendisi de aşiret ağası olan Ömer Çetin'in Van'da devletten istihbarat elemanlarıyla görüştüğü şeklindeydi. Talabani bu güvenceyle adamlarını yollamıştı. YNK peşmergeleri Çukurca'dan itibaren I-KDP-GK aşiret güçlerinin saldırısına uğradılar. Saldırı Türk karakol komutanlarının gözleri önünde oluyordu. Komplo çok yönlüydü. Bu saldırıda YNK'nin

en az 600 peşmergesi katledildi. Saldırı emri Sami Abdurrahman'dan gelmişti. Aynı zamanda aşiret reislerine Türk karakol komutanlarının güvencesi verilmişti. YNK peşmergeleri çatışmadan, kurşun sıkmadan imha edilmişlerdi. Celal Talabani, Ömer Çetin'i komplo da yermek ve ihanetle suçladı. Daha sonra tutuklanan Ömer Çetin'in takındığı tutum gözönüne alındığında Talabani'nin eleştirilerinin haklılığı ortaya çıkıyordu. Çatışmayı önlemek için Talabani, dönemin Başbakanı Ecevit'e mektuplar yollayarak yardım istiyordu.

Katliamda ciddi rol oynayan Jirki ağaları epey silaha el koymuşlardı. Aşiretlerin kazandığı otorite ve ellerindeki silahlar Türk devletini rahatsız etmeye başlamıştı. YNK, peşmerge katliamında yer alan kendisi de Sivaslı Kürt olan Beytüşşebap savcısı, yarındaki askerlerle Jirki'lerden silahları almaya gider, çıkan çatışmada Jirki ağası Ahmet Kerevan ile 6 asker ölür. Bu çatışmadan dolayı Jirki'liler 1985 yılından itibaren PKK'ye karşı silah kuşandı ve 2000'li yılların ortalarına kadar devletin en gözde adamlarından oldu. Bahsi geçen savcı ve YNK peşmergelerinin katliamını görüntüleyen Hürriyet gazetesinin Diyarbakırlı muhabiri aynı yıl Silvan yakınlarında devlet tarafından öldürüldü. Jirki ağalarıyla ortak yapılan komplo sadece bu değildi. Jirki'lilerin diğer bir ağası olan Hacı Dırbas KDP'nin Habur'daki Lak-1 sorumlularına bağlıydı, aynı zamanda bölgedeki Türk karakol komutanına da bağlıydı. Hacı Dırbas, Güney Kürdistan'da kurulan ve İran'a bağlı çalışan İslami Parti'nin de adamı olmuştu. Ağa, KDP-TC karakol komutanlarının direktifiyle evinde misafir olan 10 İslami Parti elemanının silahlarını alarak onları Türk askerlerine teslim etti.

Bu örnekleri neden veriyoruz. Çünkü, KDP, TC ilişkileri bu kadar içiçe ve bu denli kirliydi. Güney'in örgütleri iç çatışmalarını sadece Güney'le sınırlamıyor Kuzey'e de aktarıyorlardı. Sadece onlar Türk devletiyle çalışmıyor Kuzey'deki işbirlikçiler yoluyla Kuzey halkını da bu çirkin ilişkiye çekiyorlardı. Bu arada 1985'te gerillanın Botan'daki etkinliğini sonlandırmak için Türk devleti tarafından koruculuk sistemi geliştirildi. Bazı aşiretlerin korucu olmasında 'dörtlü çete'nin parmağı olduğunu biliyoruz. Ancak Botan'da kimi aşiretlerin silah alması bizzat KDP'nin teşkiyle oldu.

### KDP, Pastarlarla birlikte Kürtlere karşı savaştı

İran'da 1979 İslami Devrimi'nden sonra İran-Irak ilişkileri gerginleşmiş, çatışmalar başlamış, savaş kaçınılmaz duruma gelmişti. Irak, 1975 Cezayir anlaşmasının maddelerini lehine değiştirmek istiyordu. İran gerçekleştirdiği İslami devrimi en yakın komşusuna yaymak istiyordu. Arada bir de Kürt sorunu vardı. Ayaklanmaya geçen Doğu Kürdistan örgütleri I-KDP ve Komela Bağdat rejimiyle ilişki içindeydiler. Ayrıca bu iki örgüt Türk devletini rahatsız etmemeye özellikle dikkat ediyordu. Güney Kürdistan'da da Irak yönetimine karşı direnisi koşulları oluşmuştu. İran'ın Irak'a karşı kullanacağı Kürt kozuna özellikle ihtiyacı vardı. Humeyni'nin Kürt sorununa bakışı Şah'inkinden farklı değildi.

1 Mart 1979 tarihinde İran'da yapılan KDP kongresinde Mesut Barzani parti liderliğine getirildi. Aslında yapılan bir seçim sayılmazdı. Emanet Sami Abdurrahman'dan devralınmıştı. Nasılsa KDP, Barzani ailesinin malıydı. İran yönetimi KDP'nin başında Barzanileri görmek istiyordu. İran rejiminin Barzani ailesine bakışı da ilginçti. Onlara Tahrân'ın Kereç semtinde Şah'ın SAVAK ajanları için inşa edilmiş villa tipi evlerden verilmişti. Tahrân yönetimi, KDP'yi tanımıyor, onlara Barzani güçleri diyordu. Resmi yayınlarında ve savaşı düzenlemesinde onları yedekleri olarak gösteriyordu. İran KDP'si Humeyni rejimi için bir tehlike oluşturuyordu. Humeyni Kürt halkının mücadelesini bastıramayacağını anlayınca beslemesi Mesut'u harekete geçirdi. Önce bir söylenti çıkarıldı: "İran KDP'si taraftarları büyük Barzani'nin kemiklerini mezardan çıkarıp tanımış"tı. Bunun üzerine Barzani ve aşireti Doğu

Kürdistanlılara karşı savaştı. Pastarlarla birlikte Kürtleri katletti. Mesut Barzani bizzat megafonla büyük şehirlerde Kürtleri teslim olmaya çağırırdı.

Eylül 1980'de başlayan Irak-İran savaşı Güney Kürdistan'da boşluk yaratmıştı. Halk silahlanıp direnmeden yanaydı. Ancak öncülük eden güçler halkın beklentilerine cevap verecek durumda değillerdi. YNK-KDP ayrılığı sürüyordu. Hatta çatışıyorlardı. KDP, IKP, I-KSP (Irak Kürdistan'ı Sosyalist Partisi) ve PASO (Kürt Sosyalist Partisi) arasında Kasım 1980'de CUD cephesi (Ulusal Demokratik Cephe) kurulmuş, buna karşılık bir nevi tecriti yaşayan YNK, Arap Sosyalist Partisi, Suriye yanlısı Irak Baasçıları ve Iraklı Demokratlar Topluluğu adlı örgütlerle Aralık 1980'de CEWQED cephesini kurmuştu. Arada oynayan KP, başta bu iki cephede birden bulunuyordu. İran, KDP yoluyla Irak ve Kürdistan'daki muhalif güçleri denetlemek istiyordu, bunu beceriyordu da. Ne YNK ne KDP, Baas rejimine karşı ciddi savaşıyorlardı. İran saldırılarına bağlı olarak konum alıyorlardı. Kurtardık dedikleri alanlar ise Irak ordusunun taktik nedenlerle boşalttığı alanlardı. Kaldı ki Irak; şehirleri, kazaları, karayollarını ve stratejik yerleri hep denetiminde bulunduyordu. Hem de yaşlı ve çocuk Arap milisler ve caşş'lar vasıtasıyla... Irak yönetimi Kürtler'den takriben 50 bin çete oluşturmuştu. Çünkü KDP iç çatışmalar ve çeteciliği körükliyordu.

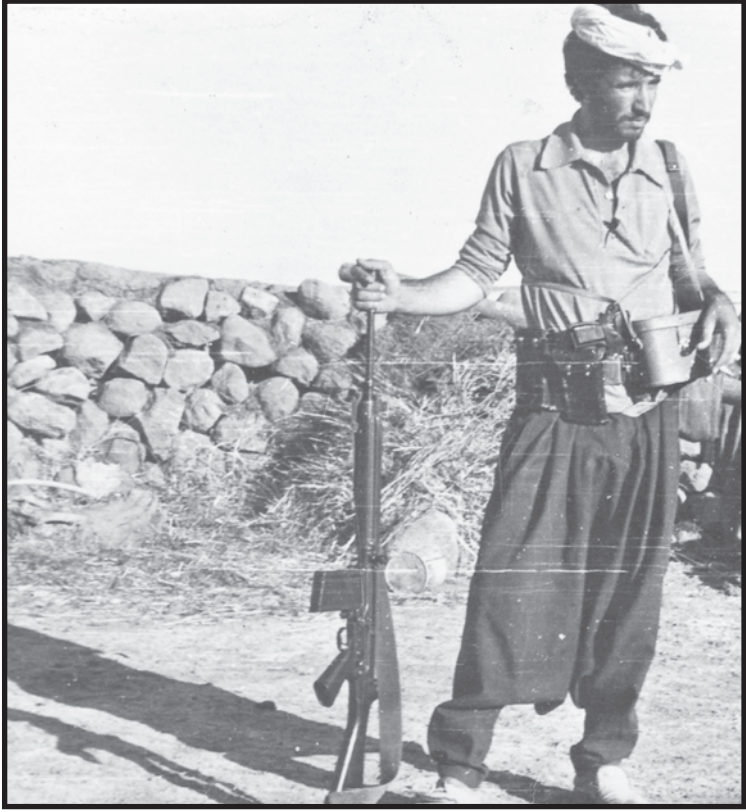
Barzaniler Tahrân'da bolluk içindeydiler. Mesut, KDP'nin başında olmasına rağmen partiyi asıl yöneten İdris'ti. İran'a yerleşen sadece Barzani'ler değil, KDP'li ağaların tümüydü. Bunlar da İran'a çetecilik yapıyorlardı. Mülteci kamplarında kalanlar peşirdi. Yoksulluk ve yozlaşma onları kırıştı. Yine de KDP onları direnişe sevk edecek hiçbir çalışma ve yönelim içinde değildi.

Tahrân'daki KDP bürosunun işi gücü Avrupa ve ABD'ye gidecek Kürt mültecilerin pasaport işlemlerini halletmek olmuştu. Mesut Barzani peşmergelerin genel komutanıydı, ancak Kürdistan'ı gördüğü yoktu. Üstelik çok sayıda KDP peşmergesi Doğu Kürdistan'da tutuluyordu; daha doğrusu tutuluyordu. Bunlar İran-KDP'sine karşı konumlandırılmıştı. KDP, Sino kasabasını İran-KDP'si güçlerinden almış, İran askerlerine teslim etmişlerdi. Onların bu tavrı bu parçadaki Kürtlerin nefretini kazanmalarına yol açmıştı. Halbuki Rojhilat Kürdistan'ı da tıpkı Bakûr Kürtleri gibi Barzanilere yardım etmiş, her şeylerini onlarla paylaşmışlardı. Bu yardımlarının karşılığı olarak ise ihanet görmüşlerdi.

Barzani ailesi ve İran yönetimi peşmergelerin geri dönmesine izin vermiyordu. İşbirlikçiler eliyle burada da Kürt Kürde kırıdırılıyordu. Güney Kürdistan'ın kurtarılmış alanlarında da durum farklı değildi. Peşmerge komutanları tüccar olmuş, sınır ticaretiyle uğraşıyorlardı. Öyleki bazı KDP sorumlularının evleri Çukurca gibi Türk devletinin denetimindeki merkezlerdeydi. Bunlar ancak onbeş günde bir Güney'e geçiyor, bir iki gün kalarak geri dönüyorlardı. Çoğu Türk askerleriyle sıkı ilişki içindeydiler. Ajanlar demek daha doğruduydu. Bu ticaret ilişkisi çetelere ve Saddam'a ajanlığa kadar uzanıyordu. Peşmergeler savaşıyorlardı. Sanki arada bir anlaşma vardı. Saddam tarafına geçenler gün geçtikçe artıyordu. Peşmerge yapısı milisti, aileleriyle birlikte hareket ediyor, tehlike söz konusu olduğunda aile çıkarlarını halkın çıkarlarının üstünde tutuyorlardı. Daha doğrusu tehlike karşısında ya Türkiye ya da İran'a sığınmak gelenek olmuştu. Savaş Kürtlerle Irak arasında olmuyordu. Kürt Kürde karşı savaşıyordu. YNK-KDP çatışmaları toplumu bıkırmış ve tüketmişti. 1983 yılında bir yandan bu çatışmalar şiddetlenmişti, diğer yandan ise Saddam'ın Kürt çeteleri işbaşındaydı.

### KDP gerilla savaşımdan rahatsız

PKK Behdinan ve Botan bölgelerinde yeni yeni örgütleniyordu. Buralarda ilk başlarda KDP güçlüydü. Ancak PKK hızla kitleselleşiyor, temsil ettiği mücadele çizgisi



## Hamit Avcı yoldaşın komployla katledilmesi

Hamit Avcı yoldaş, hareketimizin en eski, en tecrübeli, en cesur ve en fedakar kadrolarından birisiydi. Dopdolu geçen mücadele yılları boyunca Hamit yoldaş, devrimci ilkelere bağlılık yanında, ülkemizin oldukça zedelenmiş manevi yaşamının tüm olumsuzluklarını kendi kişiliğinde bir yüceliğe dönüştürmeyi başarmış, ülkeye, halka ve yoldaşlarına sonsuz bağlılığı şahsında adeta simgeleştirmişti. O, büyük bir yurtsever ve büyük bir inanç adamıydı. Arkadaşlar içinde fiziki olarak en zayıflarından biri olduğundan ötürü Mazlum yoldaş kendisine "Sömürge" lakabını takmıştı ve uzun süre, bu lakabıyla tanınıyordu.

1977'de Hamit yoldaş, Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümünü bitirdi. Ama O, bu tarihlerde aynı zamanda artık Apocu hareketin önde gelen militanlarından biriydi. Büyük şehidimiz Mazlum Doğan yoldaşla birlikte Batman ve Gercüş'de çeşitli çalışmalar yaptı.

1979 yılına dek iki yıl öğretmenlikte yaptığı Güney Lisesi ve çevresinde devrimci faaliyetlerine devam etti. Bu faaliyetlerinden ötürü kısa sürelerle iki kez gözaltına alındı. 1979'da eğitim ve hazırlık amacıyla yurtdışına çıktı. Filistin devrimcileri ile omuz omuza mücadele içinde eğitim devresini başarıyla tamamladı. 1980 yazında ülkeye dönen Hamit yoldaş, 1981 yılı başında Doğu Kürdistan'da bulunan PKK'nin önder şehitlerinden Mehmet Karasungur tarafından bu alana çağırıldı. Ve faaliyetlerini eşsiz bir fedakarlık, azim ve coşku içerisinde burada da devam ettirdi.

17 Ağustos 1985'te, örgütlenme faaliyetleri yaptığı bir sırada Hamit Avcı yoldaş KDP güçleri tarafından Zagros'un Edilbe köyünde katledildi. KDP, Hamit yoldaşın cesedini Türk karakoluna teslim etti.

lenmeler üzerinde Suriye istihbaratının çok belirgin etkisi vardı. Bu etki nedeniyle olacak ki, Rojava'da halk bu örgütlere hiçbir zaman itibar etmedi.

### PKK'ye yönelik tasfiye girişimleri

En önemli ve anlamlı gelişmeler Kuzey Kürdistan'da olmuştu. Sosyal ayrışma yeni sınıfsal oluşuma ve mevzilenmeye yol açmış, bu gelişme siyasal alana yansımıştı. 1975 yenilgisi siyasal oluşumların kendi özgül kişilikleriyle gelişmesi olanağını yaratmıştı. Yine de örgütler üzerinde KDP ve YNK'nin etkisi netti; Özgürlük Yolu, DDKD, Ala-Rizgari YNK çizgisine ve himayesine

da mahkum ediyor, esas olarak emekçi yoksul Kürt halkının gücünü temel alıyor, iç çatışmaların devletin yönlendirdiği yapılardan kaynaklandığını söylüyordu. Diğer örgütler ayakları üzerinde iki gün durmayı beceremezken, PKK söyledikleri doğrultusunda devrimci militan bir savaşa girişti. PKK, YNK-KDP çizgisinin aksine yeni bir çizgi, ulusal bağımsızlık örgütlenmesi ve mücadelesini yaratmıştı. Bu Kürdistan'da yeni ve tarihi bir durumdu. Bu nedenle PKK'ye saldırılar çok büyük oldu. Daha ideolojik-propaganda grubu döneminde MİT ve T-KDP ortak komployla grubun önder kadrolarına yöneldiler. Bazı alanlarda ağaları ve çeteleri saldırttılar. Sol'dan ve ilkel milliyetçilerden şiddetli ideolojik-politik saldırılar



halkta karşılık buluyordu. PKK'liler ile tanışan halk *"bunlar peşmergeler gibi değil"* diyerek yönünü PKK'ye çeviriyordu. PKK'nin gerilla savaşı için hazırlıkları ve Botan'da giderek kitleleşmesi Türk devleti başta olmak üzere KDP'yi ciddi anlamda rahatsız etmişti. KDP, PKK gerillalarının alanda yeni bulunuşlarını ve içinde bulunduğu zorlukları anı anına Türk karakollarına bildiriyordu. Örneğin Şemdinli hududuna yakın yerde bulunan KDP sorumluları ve aynı şekilde Amediye mıntkasında bulunan sorumlularının bir kesimi Türk devletiyle sıkı ilişki içindeydiler ve PKK hakkında sistematik bilgi aktarıyorlardı. KDP, PKK hakkında el altından da karşı propaganda geliştiriyor, PKK'lilerin savaşıma yetenekleri olmadığını yayıyor, halkı PKK'den uzak tutmaya çalışıyorlardı. Ayrıca sistemli bir şekilde aşiretleri de PKK'ye karşı kışkırtıyorlardı. Bunlar tutmayınca bu kez PKK'nin KDP'nin olanaklarına dayanarak direnişi hazırladığının propagandasını yapmaya başladı. Bu iddianın gerçeğe alakası yoktu. PKK hareketinin savaşı ve direnişinde KDP'nin tek mermilik desteği olmamıştır.

1982 sonbaharında bir PKK grubu Hêzil çayı üzerinde pusuya düşürüldü. Şahin Kılavuz yoldaşın komutasında yer alan grupta Cahit Dayan, Fuat Ertürk, Musa İlk, Hasan Özçelik, M. Beşir Aksoy, Veysi Hantaş, Veysi Şimşek arkadaşlar Hêzil Çayı'ndan geçerken şehit düştü. Şehit düşen arkadaşlar, o dönem Lübnan-Filistin sahasında eğitim görüp hazırlık yaparak, 12 Eylül faşist-askeri rejimine karşı Kürt halkının özgürlüğü için savaşmak üzere Kürdistan'a dönmekte olan gerilla gruplarından bir tanesiydi. Henüz net olmamakla beraber 8 arkadaşın şehit düşmesinde KDP'nin parmağı olduğu belirtiliyor. Gruba yol gösterici yapan KDP'li bir kılavuz, grubu yalnız bırakmış, pusu kurulan yere sürmüştü. Bu olay PKK'ye bir gözdağı ve Kürdistan'a açılmasını önlemeye yöneltti. O dönem KDP'nin en büyük kampı olan Habur'daki Lak-1 bu tür komplolarda ustalaşmıştı. Lak-1 sorumluları bölgedeki Türk yetkilileriyle düzenli toplantı yapıyorlardı ve Türk komutanlarının denetimindeydiler.

1982 ortalarından itibaren PKK gerillaları Güney'de yoğunlaşmaya başlamıştı. Aynı dönemde KDP ile YNK arasındaki iç çatışmalar üst boyutlara varmıştı. Çatışmanın tarafları Saddam yönetimiyle uğraşma yerine silahlarının namlarını birbirine çevirmişlerdi. Çatışmalarda ölenler ve yaralananlar çok oluyordu. Halbuki 1982 yılında Irak yönetimi çok zayıflamış, savaşta kesin üstünlük kuramayan İran'ın ise birleşik bir Kürt cephesinin isteklerine karşı direnme gücü azalmıştı. Fakat mücadeleyi sürdürecektik güçler bu konumdan uzaktılar. PKK, ulusal birliği sağlama ve iç çatışmaları önleme misyonu araya girdi. PKK'nin ne KDP ne de YNK'yle kavgası vardı, iki örgüte de ilişkileri vardı. PKK'nin bu arabuluculuk faaliyetlerinde Mehmet Karasungur yoldaş merkezi bir rol alıyordu. Karasungur'u tüm örgüt yöneticileri tanıyorlardı. Kardeş kavgasını önlemeye giden Karasungur ve yanındaki İbrahim Bilgin yoldaş kendilerini YNK-İKP çatışmalarının içinde buldular. 2 Mayıs 1983'te bu çatışmanın içinde kalan Karasungur ve İbrahim Bilgin katledildiler. Cinayet kasıtlı işlenmişti. Karasungur, bulundukları köyü kuşatma altına alan YNK peşmergelerine doğru gitmiş, adını, PKK'li olduğunu söylemişti. Elleri havadayken vurmuşlardı, hem de tarayarak. Bununla yetinmeyip Karasungur'un tabanca ve ayakkabısını da almışlardı. Cinayetten sonra YNK sorumlusu, aynı zamanda Komela örgüt başkanı cinayeti biçimsel bir özürlü geçiştirmiş, yaptıkları eylemi savunmuşlardı. Karasungur yoldaşın katledilmesinin anlamı açıktı, Kürdistan halkının ulusal birlik özlemine kurşun sıkılmıştı.

1983 yılında Talabani, Saddam rejimiyle görüşmelere başlamıştı. İran karşısında zorlanan Saddam, iç cephesini genişletmek için bazı tavizler vermiş, otonomiye kabul edilmişti. Aynı süreçte Amman'a giden Kenan Evren, Irak yetkilileriyle görüşerek otonomi anlaşmasını önlemişti. 1989 yılında Paris'te Fransız yönetiminin onayıyla bir Kürt Kon-

feransı toplanmış, Talabani, bu toplantıda Fransızların istemine uyarak Bağdat yönetimiyle anlaşmaya oturduğunu açıklamıştı. KDP ise tavırla YNK'yle birliği imkansız hale getiriyor, onu Saddam'ın kucağına itiyordu.

### Türk ordusunun 1983 Güney işgali

1983 kışında Türk ve Irak yönetimleri aralarında sınır güvenliği ve işbirliği anlaşması imzaladı. Bu anlaşmaya göre devlet sınırlarını ihlal eden güçlere karşı, iki tarafın ordusu birbirinin sınırından 10 km içeriye kadar operasyon yapma hakkı elde ediyordu. Irak ordusu güneyde ve İran cephesinde yoğunlaşmıştı. Dolayısıyla bu anlaşmayla esas olarak Türk ordusu devreye sokuluyordu. Anlaşmanın PKK'nin yeni yeni geliştiği bir sürece denk düşmesi tesadüfi değildi. Kaldı ki Türk devleti, 1982 sonlarından itibaren bölgede PKK faaliyetleri hakkında istihbarat toplama çalışmasını yoğunlaştırmıştı. 1983 baharında Türk ordusu Uludere-Çukurca hudutu boyunca sınırı güc yığdı. Uludere'nin Hedriş köylüleri askerlerin köydeki devlet terörünü protesto için subaylara saldırmış, birkaç subay ve asker vurmuşlardı. Türk ordusu bu olayı bahane ederek Mayıs ayı sonlarından itibaren sınırdan birkaç km içeriye kadar olan alanı işgal etmeye başladı. İşgal PKK'nin gerillaları iç bölgelere dağıtması günlerine denk düşüyordu. Karar verecek durumda olan KDP idi. KDP ise çekilme kararı almıştı. O dönemki KDP Lak-1 sorumlusu Dr. Cercis, kararın partiden geldiğini, Türk ordusuna direnenin *"Kürt halkına ihanet etmiş olacağı"*, Mustafa Barzani'nin sözlerine atıf yaparak açıkça söylüyordu. PKK ise direnerek aktif bir şekilde geri çekilmeyi önermiş, ancak bu öneri reddedilmişti. KDP bozguncu bir şekilde kaçmıştı. Aslında Türk komutanları peşmerge komutanlarıyla görüşüyor, şu tepeye kadar çekilin diyor, peşmergeler de çekiliyordu. Türk ordusu sınırın güneyinde boş bir koridor oluşturmak istiyordu, KDP bu isteği yerine getirmişti. KDP, Türk devletinin talebi üzerine köylülerin karşı çıkmasına rağmen sınır şeridini boşaltmıştı. KDP'nin bu teslimiyetçi tutumu halkın moralini bozmuş, peşmergelikten istifalar çoğalmıştı.

Türk ordusu PKK'yi sınırdan uzaklaştırmak istiyordu. Bunun için de KDP'yi kullanıyordu. KDP sınır boyunu boşaltmıştı. PKK ise kendi gücü ve olanaklarıyla bu bölgeye yerleşmişti. Yani KDP'nin bu bölge üzerinden hiçbir hak iddia etme hakkı yoktu. Uğruna ölümlen, kan dökülen topraklar hak edilen topraklardı. KDP bölgeyi Türk ordusunun isteğiyle direnmeden boşaltmıştı. Aslında KDP'nin desteğiyle Türk devleti Güney'e girmişti. O gündür bugündür Türk devleti Güney'de konumlanmış durumda. KDP, bu dönemde PKK'yi parçalamak isteyen bozguncu ve kaçkınlara da arka çıktı. PKK'ye karşı bu faaliyeti doğrudan örgütledi ve destekledi. 1983 yılında PKK direnişi geliştirmeye çalışırken, içerden ve dışardan örgüt hücumu uğruyor, bölünmek ve parçalanmak istiyordu. PKK binbir emekle ülkeye kadro ve savaşçı aktarıp direnişe sokarken, buna karşı duranlar, provaktör ve kaçkınlık KDP'ye sığınıyordu. KDP bunları sonuna kadar kullandı, bir kısmını da Avrupa'ya yolladı. Aslında Türk devletinden önce KDP *'pişmanlık yasası'*ni hem de en çirkin biçimleriyle hayata geçirmişti. KDP kurnaz davranıyordu, sözde bile kalsa PKK ile dostluk anlaşması vardı, bu nedenle o dönem kaçkınları, taşeronu gibi kullandığı İKP'ye yolluyordu.

### 15 Ağustos Atılımı KDP'nin gerçek yüzünü ortaya çıkardı

PKK, tarihi 15 Ağustos Atılımı'na hazırlanıyordu. Komutan Agit'in öncülüğünde HRK gerillaları 15 Ağustos 1984 tarihinde Eruh ve Şemdinli ilçelerindeki Türk ordu birliklerine saldırarak sömürgeci rejime savaş ilan etti. 15 Ağustos Atılımı'yla artık yeni bir dönem başlıyordu. 15 Ağustos

çıkışı Kürt sorununu tüm boyutlarıyla Türkiye ve dünyanın gündemine taşıdı. Ancak 15 Ağustos Atılımı'nda sömürgeciğe ilk kurşun sıkıldığında aynı güçler yine harekete geçmişti. Doğal olarak Kürt ve Türk sol örgütlerine, kendine yurtseverim diyenlere düşen görevler vardı. Bunlar PKK'yi desteklemeli, PKK'nin direniş, dayanışma ve cephe çağrılarını bir fırsat olarak değerlendirmeliydiler, fakat tam tersini yaptılar. Özgürlük Yolu, Pêşeng (DDKD), Ala Rızgari, İKP, TKP, TİSP ve paralellerinde düşünen örgütlerin tümü 15 Ağustos Atılımı'nı *'teröristlikle'* eşdeğer gördüler. Onlar da Türk sömürgeciğiyle birlikte PKK'ye savaş ilan ettiler. Bunların gerilla eylemlerine itirazı iki noktada toplanıyordu: PKK sözde Türkiye'nin demokrasiye geçmesini önlüyordu ve eylemleriyle Türk ordusunun Güney Kürdistan'a girmesine zemin yaratıyordu. Aslında saldırganlar durumu çok iyi görüyor ama bu izahları hesaplarına geliyordu. PKK'ye bu şekilde karşı çıkış, karşı çıkanları devletin yedeğine düşürüyordu.

Kaldı ki Türk devleti zaten İran-Irak çatışmasının içinde ve taraftı. PKK'nin direnişi Türk ordusunun Güney'e müdahalesi için bir gerekçe değil, bir engeldi. 15 Ağustos KDP'nin gerçek yüzünü ortaya çıkarmıştı. KDP, PKK'den bu atılımı yapacak gücü beklemiyordu. KDP'nin PKK'ye yönelik tasfiye ve kontrol planları suya düşmüştü. Ancak PKK ile imzaladığı bir dayanışma metni vardı. Metne göre KDP'nin PKK'yi tüm olanaklarıyla desteklemesi gerekirdi. Yurtseverlik de bunu gerektirirdi. KDP beklentilerin tam tersini yaptı. PKK'den sınır boyundaki *'kamplarınızı kapatın'*, *'Türk ordusuyla mücadele gücümüz yok'*, *'erzağımız oradan geliyor'*, *'Türk devletiyle aramızı açmak istemiyoruz'* ve Hakkari ve Botan'da değil, daha iç bölgelerde, mesela Dersim ve Amed gibi yerlerde üslenin ve eylem yapın dayatmasında bulundu. Daha ileri giderek dolaylı olarak *'size saldırırız'* tehdidinde bulunuyordu. KDP'nin istekleri, Türk devletinin talepleriydi. Amaçları PKK'yi ve özgürlük mücadelesini tasfiyeydi. KDP'nin diğer bir korkusu daha vardı. PKK'nin Zaxo, Amediye, Şervan ve Bradost gibi bölgelerde halkla güçlü bağları oluşmuş, peşmergeleri ve halkı etkilemişti. KDP, bundan rahatsızdı.

KDP yönetimi Türk devlet yetkilileriyle görüşüyor, onlardan aldığı direktiflerle PKK'ye dayatmada bulunuyordu. Gelişmeden tüccar-ajan ve aynı zamanda yerel sorumluluk yapan pek çok aşiret ağası da rahatsız olmuştu. Bunların ticari çıkarları tehlikeye altına düşmüştü. İlgindir, durumu kardeşçe çözüme kavuşturmak için PKK ile KDP arasında merkezi düzeyde bir toplantı olmuştu. KDP bazı mazeretleri ileri sürerek bir iki gün toplantıyı ertelemişti. Bu süreçte KDP Politbüro üyesi D. Cercis'in bu erteleme zamanı içinde TC'nin Rizaiye (Urmiye) başkonsolosuyla görüştüğü tespit edilmişti. KDP toplantıya, konsolosla yaptığı toplantının sonuçlarını getirmiş, PKK'ye *'sınırdan'* çekilme dayatmasında bulunuyordu. Aslında KDP açıkta şunu söylüyordu: Türk devleti ile savaşmayın.

Kenan Evren, Milliyet gazetesinde yayınlanan anılarında, İran makamlarından KDP'ye baskı yapmalarını istediğini, KDP'nin baskısı sonucu PKK'nin kamplarını kapatıldığını yazıyordu. Oysa PKK hiçbir kampını kapatmamıştı, ama Türk devleti ve KDP'nin çirkin bir işbirliği içinde olduğunu deşifre ediyordu. KDP'nin içinde Türk ajanları cirit atıyordu. Elleri gerillaların fotoğraflarıyla ortalıkta gezinen bu ajanları KDP koruyordu. KDP, PKK'ye karşı önlem çerçevesinde büyük bir aydın kıyımına girişmişti. Zaxo, Amediye, Duhok vd. bölge komitelerinde bulunan aydınlar saf dışı ediliyordu. KDP, bazı aydınları da Tahrana çekmiş, PKK'ye karşı nasihatlar veriyordu. KDP bölge ve yerel komiteleri komplocu ve Türk devletiyle arası iyi olan yöneticilere devredilmişti. Sınır boyunda ajanlar resmen yönetici yapılmıştı. Zaxo bölgesinde Salman Sindi bunlardan biriydi. KDP hiçbir zaman uymadığı dayanışma ilkelerini rafa kaldırmış, ihanet etmişti. PKK'yle ilişkilerini hemen hemen tümünden kesmişti. KDP yine de kur-

naz davranıyor, doğrudan saldırma yerine bazı aşiret ağalarını, taşeron örgütlerini saldırtıyordu. Tüm bunlarla yetinmeyen KDP başka bir oyuna da başlamıştı. 1984 yılı sonlarında Kuzey Kürdistan'dan kendilerine "T-KDP'nin yöneticileri diyenler *'PKK'ye eylem yaptırtmayacağız'* tehdidinde bulunuyorlardı. Birkaç kişi olmalarına rağmen bu cesareti kimden alıyorlardı? Elbette Türk devletinden, çünkü Kuzey'de KDP'ye bağlı aşiret ağalarının hemen hemen tümü 1984 yılının sonundan itibaren PKK'ye karşı Türk devletinden silah almaya başlamış, korucu olmuşlardı.

PKK'nin ulusal kurtuluşçu mücadelesi KDP'yi korkuya düşürmüştü, cephesini genişletmeye itmişti. 1985 yılında Sami Abdurrahman'ın I-KDHP'ne izin çıkmıştı. Aynı yıl KDP-YNK ilişkileri de sıklaşmıştı. Bu ilişki ancak 1986 yılının sonlarında dayanışma metnine yansdı. Kurulan birlik İran'ın yedeği olmaktan kurtulamadı.

### İdris Ökmen ve Hamit Avcı'nın şehadetleri

Türk devleti PKK'yi imha etmek için 1984 yılı sonlarında kapsamlı politikaları hayata geçirmeye başladı. Sınırı yığılan ordu birlikleri, koruculuk, pişmanlık yasası, özel timler bu yönelimin kurumsal biçimliydi. Gerillaya ve Kürt halkına karşı kirli, özel savaşın ilk denemeleri yapılıyordu artık. Türk devleti, KDP'ye de büyük rol atfediyordu. KDP de devletle pazarlık için iyi bir fırsat yakaladığını düşünüyordu. PKK, 15 Ağustos 1984 Atılımı'ndan sonra yeni bir atılıma, 21 Mart 1985'te kurulan ERNK (Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi)'nin kuruluşunu eylemlerle duyurmaya hazırlanıyordu. İşte bu atılımı önlemek için Türk devleti ve KDP bütün olanaklarını kullanmaya başladı. KDP, tuzak, provokasyonlarla PKK'yi Güney'de çatışmalara çekmek, Ku-

zeye girişi önlemek ve Kuzeyde kalan ilişkizsiz birimleri imha etmekte. Kuzey'e giriş yapan birkaç grubun, KDP'nin sınır birimleri tarafından devlete ihbar edilerek ederek pusuya düşürülmelerine yol açtılar.

Bu komplolar sonuç vermeyince asıl komplo planı ERNK'nin ilanı sürecinde 1985 Nisan'ında hayata geçirildi. Haftanın mıntkasında İKP, PKK savaşçılarına saldırtıldı. Aralarında İdris Ökmen, Rauf Akbay, Abdurrahman Aytemir ve Ozan Sefkan yoldaşın olduğu 8 arkadaş şehit düştü. PKK komplonun farkına varmış, çatışmaları büyümeden kontrol altına almıştı. KDP'nin oyununu bozuyordu. KDP çatışmaları büyütmek ve doğrudan içine girmek için yeni komplolara girişti. Zaxo'nun Sindi aşiretinden bir köylüyü vurarak, aşireti PKK üzerine saldırtmak istedi. Ancak Sindi aşireti bu oyuna gelmedi. KDP merkezi, CUD üyesi bir örgüte PKK'nin saldırdığını iddia ederek, Bosali Mehmet Halit yönetiminde adamlarını gerillaların üzerine saldırttı. Ancak peşmergeler ve komutanları arasında kililik çıktı. Başta Sadık Omer olmak üzere bazı komutanlar PKK'ye karşı savaşmayı reddettiler. Bir saldırı durumunda yerlerinin PKK gerillalarının yanı olacağını söylediler. Bu tutum da eklenince KDP'nin planı bozulmuştu.

KDP resmen açıklamamasına rağmen PKK ile olan dayanışma belgesini yırtmıştı. Güney'de PKK'nin çalışmalarını illegal ilan etmişti. Hatta bazı PKK kadroları hakkında tutuklama kararı çıkarmış, PKK kamplarına karşı saldırılar başlatmıştı. KDP aşiret ağalarını kullanıyordu. Mantık çok basit ve tehlikeliydi, PKK eylem, örgütlenme yapmasın, Türk ordusunu rahatsız etmesin. KDP'liler 17 Ağustos 1985 günü partimizin önde gelen ve en eski kadrolardan olan Hamit Avcı (Hasan) yoldaşı Şemdinli-Yüksekova sınırının güneyinde şehit ettiler, cesedini Türk karakoluna teslim ettiler. Bu örnekler zaman içerisinde çoğaldı, çok sayıda PKK



KDP tarafından katledilen Helin yoldaş

### Hewlêr'de vahşi katliam

1997 yılı Kürt Özgürlük Hareketi açısından yoğun geçen bir yıldır. Çok yönlü bölgesel ve uluslararası güçlerin de içinde yer aldığı bir saldırı söz konusuydu. İnkâr ve imha siyaseti en keskin haliyle yürütülüyordu. Parça parça ve eşzamanlı operasyonlarla PKK'nin tasfiyesi amaçlanıyordu. Türk devleti 14 Mayıs'ta Güney Kürdistan'ı kapsayan bir operasyon başlattı. KDP operasyon öncesinde Kürt Özgürlük Hareketine ve kamuoyuna operasyonda Türk devletiyle birlikte hareket etmeyeceğini, tarafsız kalacağını açıkladı.

KDP yalan söylemişti. Bir kez daha Türk ordusunun başlattığı operasyonla eşzamanlı olarak Kürt özgürlük hareketine karşı saldırıya geçti. 16 Mayıs'ta Hewlêr'de çoğu silahsız, tedavi gören gerillalar KDP tarafından katledildi. Kürt Özgürlük Hareketinin tüm kurumları KDP tarafından basıldı. Çok sayıda insan tutuklandı.

Hewlêr Asayiş komutanı Cemal Mutki'nin komutasında gerçekleştirilen saldırıda çoğu sakat, yaralı, hasta, gazilerden oluşan 62 PKK kadro ve çalışanı hunharca katledildi. Katledilenlerin çoğu ayağa dahi kalkamayacak durumdaki yaralı ve hasta gerillalardı. Üç kişi dışında saldırıda gözaltına alınan tüm kadro ve yurtseverler infaz edilmişti. On kişiden ise hiçbir zaman haber alınamayacaktı. Katledilenler arasında Hilvan-Siverek direnişinde yer alan Salih Ağaç'ın yanısıra Helin yoldaşa vardı.

Hewlêr katliamından bir iki gün önce Diyana'da Ozan Özsökmenler gözaltına alınmıştı. Esir düşen Ozan yoldaş bombayı bedeninde patlatmıştı. Aynı gününde eş zamanlı olarak 70 noktaya operasyon düzenlediler. Bazı ofis ve büroların eşyalarına el koydular. Tam bir talan mantığı ile hareket ediyorlardı. Bugüne kadar KDP Hewlêr katliamıyla ilgili tek bir açıklama yapmış değil.



savaşçısı ya da yaralısı Türk devletine teslim edilmeye başlandı.

KDP artık Türk ordusuyla açık çalışmaya başladı. 1985 yılının sonlarında KDP peşmergeleri, Zaxo bölgesinde PKK'ye karşı saldırıya geçti. Gerillalar tıpkı Türk askerlerine karşı KDP'nin kompo, provokasyon ve pusularına karşı da önlem alıyordu. 1980'lerin sonuna doğru gelirken KDP Lak sorumlularından Dr. Sait Ahmet Barzani ve Dr. Kemal Kerkuki gibi komutanlar Türk karakollarıyla olan ilişkilerini artık saklamıyorlardı. Türk devleti de KDP ile olan ilişkilerini derinleştiriyordu. Kuzey Kürdistan'daki PKK direnişi kök saldııkça KDP, Türk devletinden yana tavır alıyordu. KDP, 1987 yılının Mayıs ayında bir açıklama yaparak, 1983 Mayıs'ında Şam'da PKK ile yaptığı antlaşmayı tek tarafı olarak feshettiğini ilan ediyordu. Buna ilişkin KDP sorumlularından Dr. Ahmet Barzani şöyle diyordu: *"Türkiye'yi dost olarak görüyoruz, Türkiye'ye ihtiyacımız var. PKK'li olduklarını söyleyenler bizim düşmanımızdır."* Mesut Barzani ise, *"artık bundan böyle PKK'nin denetimimiz altındaki bölgelerde varolabilmesi asla olası değildir"* diyerek, gerillaya savaş ilan ediyordu. Barzani, artık basından PKK'yi ve Önder Apo'yu açıktan hedef alıyordu.

KDP, uluslararası platformlarda da PKK'yi karalama çalışması yapıyordu. İsveç, Almanya'da Buray gibi mültecileşen örgütler aracılığıyla bunu yapıyordu. Çünkü direniş içinde kalan, halkın kurtuluş umudunu diri tutan PKK Kürdistan'da mücadele alanında kalmıştı. PKK sadece Kuzey'de mücadeleyi geliştirmemiş, Güney'de de örgütlenmeye başlamıştı. KDP'nin PKK'nin kaldığı alanlar (Medya Savunma Alanları) üzerinde hak iddia etmesinin hiçbir gerekçesi kalmamıştı.

### Körfez savaşı ve KDP'nin tavrı

Sovyetlerin çözülmesi, ABD'yi ve mütetüklerini dünyanın tek egemenleri durumuna getirmişti. Ulusal sorunlar alevlenmiş, Balkanlar, Kafkaslar, Orta Asya gibi birçok bölge daha savaşların alanı haline gelmişti. Ortadoğu ABD'nin yeni planlarının hayata geçirileceği alanların başında geliyordu. Irak ordusunun 2 Ağustos günü Kuveyt'i işgal etmesi ABD'nin bölgeye kapsamlı müdahalesine olanak yarattı. ABD'nin denetimindeki Güvenlik Konseyi'nin kararıyla Irak'a karşı başlatılan savaş Irak'ın bozgunuyla neticelendi.

Körfez savaşının başından beri Kürdistan'ın savaşın alanı olacağı belliydi. Gelişmeler içinde aktif bir şekilde yer alan Türk devleti, savaşı gerekçe göstererek PKK'yi imha etmeyi hedefliyordu. Ancak Körfez savaşı aynı zamanda yeni fırsatlar da yaratmıştı. Daha savaşın başlangıcında PKK tavrını net bir şekilde açıklamış, savaşın gerici ve paylaşımcı yanını teşhir etmiş, bölgenin devrimci-yurtsever güçlerinin krizden bölgesel devrimi gerçekleştirmek için yararlanmaya ve birlikte direnmeye çağırılmıştı. Bu doğrultuda 1991'in Şubat ayında PKK, KDP-YNK ve İran KDP temsilcileri

arasında gerçekleştirilen toplantılar sonucunda Ulusal Cephe Hazırlık Komitesi oluşturulmuştu. Bu adım Kürt halkının birlik yönündeki umutlarını güçlendirmişti. Ancak bu çalışmanın içindeki her güç aynı ölçüde tutarlı değildi.

Irak devletinin dağılma süreci Mart 1991 ayında Güney Kürdistan'da kendiliğindenci ayaklanmanın başlamasına gerekçe oldu. Ayaklanmaya Saddam'ın milisi olan aşiretler de katılmıştı. Ayaklanmanın önünde ne KDP ne de YNK vardı. Bunlar ayaklanma başarıya ulaştıktan sonra alana indiler. Ayaklanma Talabani ve Barzani'nin istahını kabartmıştı. Her zaman yaptıkları ilk iş PKK ve Kürt halkının özgürlük mücadelesine ihanet etmek oldu. KDP ve YNK ulusal cephe çalışmalarından çekildiler. Belli ki ABD ve Türk devleti tarafından baskı altındaydılar. Çünkü ABD başta Kürt ayaklanmasından yana gözükmüş, sonra Kürtleri yalnız bırakmıştı. Savaşı başlatanlar Saddam'ın toparlanarak Kürt halkına saldırmasına olanak verdiler ve bu saldırıyı desteklediler. Gerçekte Saddam'ı devirmemek ve Irak'ı dağıtmamak için daha savaşın başında ABD, Suudi, Türk devleti anlaşmaya varmıştı. İran da Kürt sorunundan ötürü Irak'ın toprak bütünlüğünün korunmasını istiyordu. Amaç Saddam'ı güçsüzleştirmek ve bölgeye tam yerleşmekti.

Irak ordusundan kaçan Kürtler sanki önceden planlandığı gibi Türkiye ve İran'a sığınmıştı. Ayaklanma kaderine boyun eğmiş, bir iki gün içinde dağılmıştı. Türkiye'ye gün doğmuştu. Artık Barzani'nin yeni efendisi ABD ve İran değil, ABD ve TC idi. İran'la TC hamilik konusunda yarışıyor, ABD'nin ağırlığını Ankara'dan yana koyması nedeniyle İran kaybediyordu.

Kürtlerle ilgili geniş bir uluslararası kamuoyu oluşmuştu. Türk devleti gelişmelerden rahatsızdı. Devreye yine Talabani ve Barzani sokularak Saddam'a gidin denildi. Mam Celal hemen Bağdat'a koştu, Mesut da *"bizi rahat bırakın, biz kardeş Saddam'la anlaşız"* dedi ve Irak'a uygulanan ambargoya karşı çıktı. Gelişmeler Türk devletinin istediği gibi oluyordu. Saddam bile şaşırıp kalmıştı. Irak yönetimi fazla bir anlamı olmayan 11 Mart 1970 tarihli otonomiye taahhüt etti. Güney Kürdistan, ekonomik kaynak araştırmacıları, şirketler ve askeri uzmanlar tarafından doldurulmuştu. Kürtleri koruma adı altında bir güvenli bölge oluşturuluyordu.

Bağdat rejimi onlara bir şey vermeyecekti. Saddam'ın taktiği toplanmak ve tekrar ABD ile uzlaşmaktı. YNK ve KDP anlaşma noktasına geldikleri Bağdat rejimiyle aralarını bir daha açarak sorunun çözümünü Saddam'ın devrilmesi koşulluna bağladılar. Sanki baştan da öyle değildi, madem ki bu gerçek biliniyordu, neden hemen büyük göç ve katliamdan sonra Saddam'ın ayağına gidildi. Neden KDP-YNK Bağdat'ta temsilcilik bulundurdular? Bu dönüşün arkasında yine Türk devletinin parmağını aramak gerekir.

KDP, YNK Irak muhalefet güçlerine yönelmişlerdi. Ancak bu muhalefetin sorunları vardı. Cılızdi, muhalefeti oluşturan unsurlar,

Türk ve bölge devletlerince yönetiliyorlardı. Muhalefetin güçlü ögesi olan Şiiler, İran yönetimiyle birlikte hareket ediyordu. İran, Kürt sorunundan korkuyordu. ABD'nin Güney Irak'taki Şii nüfusu belli bir askeri korumaya alması, hem onları kendi politikasına çekmesi hem de İran'la Irak üzerinde olası bir anlaşmanın zeminini yaratmak içindi. Çok etkin olması gereken Kürtler KDP ve YNK'nin tutarsız politikası nedeniyle rolünü oynayamıyordu. Türk devleti baştan beri gelişmelerin içindeydi, daha fazla da içine girdi. Bazı gelişmeler Türk devletinin inisiyatifini artırmıştı. İran, Kürt sorunundan duyduğu korku ve KDP-YNK ikilisinin Türkiye ve ABD ile ilişkilerinden ürkererek Güney Kürdistan'a olan ekonomik yardım kapısı olmayı reddetti. Irak zaten ambargo uyguluyordu. Suriye bu yükü kaldıracak durumda değildi. ABD, Golan'ı geri vermeyi ima ediyordu, bu da İsrail-Suriye anlaşmasını muhtemel hale getiriyordu. Güney'in dışa açılan tek kanalı Türkiye oldu. Sanki gizli bir el bu durumu yaratıyordu. KDP ve YNK bu durumun doğmasında bilinçli rol oynadılar. Sonraki yıllarda Türkiye-KDP bütünleşmesine baktığımızda KDP'nin bunu özellikle tercih ettiğini görüyoruz.

KDP ve YNK liderleri, Ankara'yı ilk ziyaret ettiklerinde, PKK itidalli bir dil kullandı, onları uyardı, dikkat etmeleri, Türklerin oyununa gelmemeleri ve güvenmemeleri gerektiğini söyledi. Ancak denize düşenin yılanı sarılsa gibi Türk devletine sarıldılar. Ankara'daki özel savaş rejimi için fırsat doğmuş, Türkiye artık Güneyli Kürtler'in hamisi olmuştu. *"İyi Kürt, Kötü Kürt"* politikası da böylelikle başlamıştı.

### Türk devletinin gizli sömürgesi

İlginctir, HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın'ın öldürüldüğü gün Talabani, Olağanüstü Hal Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu'nu ziyaret ediyordu. YNK ve KDP, Ankara'da büro açmışlardı. Barzani ve Talabani, her ziyaret ettiklerinde Ankara'yı memnun edici demeçler vermeye başladılar: *"Türkiye'de demokrasi var", "Türkiye'deki Kürtler'in hakkını alalım yeter", "Irak'ın toprak bütünlüğünden yanayız", "Bağımsız Kürt devleti hayaldir", "PKK teröristtir", "PKK en az bir yıl silahları susturmali", "PKK'yi Saddam destekliyor", "PKK'yi Kuzey Irak'tan kovacağız", "TC'nin tabiyetine geçmek istiyoruz"* *"İstanbul'u çok seviyoruz"* gibi açıklamalar peşi sıra geliyordu.

Sadece Barzani üzeri değil, Türk devleti KDP'nin önde gelen bütün politikacılarıyla Silopi, Diyarbakır'da görüşmeler yapıyordu. Örneğin JİTEM kurucuları ve tetikçileri Neçirvan Barzani ile görüşüyordu. Bütün pazarlıklar PKK üzerineydi. Türk devleti de kendilerine kırmızı diplomatik pasaport vererek onurlandırıyor. Türk devletiyle ilişkiler sadece bu düzeyde değildi, ilişkinin ekonomik, askeri ve istihbarat yönü de vardı. Güney Kürdistan Türk devletinin *"gizli sömürgesi"* durumuna gelmişti. Güneyli güç-

ler tamamen Ankara'ya bağlı hareket ediyordu. Güney'de ekonomi denen bir şey kalmamıştı. Her şey Türkiye üzerinden geliyordu. Güney'de geçerli para Türk Lirası olmuştu. Türkiye, yatırım mallarının ve fabrika ara parçalarının Güney'e geçmesine izin vermiyordu. Örneğin bir çimento fabrikasının tamiri için gerekli parçayı vermiyor, ama onları Türkiye'den çimento almaya mecbur kılıyordu. Elbise, ayakkabı, un, şeker, ilaç vb. halkın geçimi için gerekli olan her şey Türkiye'den alınıyordu. Devlet, Kürtler için toplanan bütün parayı Türkiye'ye çekmişti.

Ekonomik ilişki ya da bağımlılığın daha da çirkin bir yüzü vardı. Güney'de ticareti ağalar ele geçirmişti. Bu tüccarlar Türk devleti ile ortak büyük vurgun vuruyorlardı. Tüccar kılığında Türk ajanları Güney'de KDP güvencesi altında cirit atıyorlardı. İşkiler geliştikçe Türk istihbaratı Zaxo'dan başlayarak, Güney Kürdistan'ın her yerinde örgütleniyordu. KDP ve Türk devleti arasında düzenli askeri ve istihbarat komisyonları kurulmuştu. Düzenli toplanan bu komisyonlar sınır güvenliği ve PKK'nin Güney'den çıkarılması üzerinde çalışıyorlardı. Bu doğrultuda Duhok, Zaxo, Hewlêr, Selahaddin gibi merkezlerde Türk devleti askeri uzmanları yerleştirilmişti. Kaldı ki Türkiye'ye ajanlık yapan peşmerge komutanları bu faaliyetlerini gizleme gereği bile duymuyorlardı.

Ankara, kurulan yönetimin askeri güçlerinin donanım ve eğitimini de üzerine almıştı. Kürt hükümeti, 1991'deki büyük göç sırasında Türkiye'ye teslim edilen silahları geri istiyordu, hem de fazlasıyla. Ankara'nın planları vardı. Artık Kürdistan politikası yürümüyordu. PKK büyüyor, serhildanlar bütün Kürdistan'ı sarıyordu. Avrupa'da Kürt Özgürlük Hareketi giderek kurumsallaşıyordu. PKK'yi imha ve tasfiye etmek için hayata geçirdiği bütün politikalar boşa çıkıyordu. PKK sadece Botan'ı ayağa kaldırmamış, Kürdistan'ın büyük şehirlerini de etkisi altına almıştı. Sürekli eylem ve serhildan vardı. Kürt sorunu devletin siyasal politikalarını çıkmaza sokuyor, ekonomide büyük yaralar açıyordu. Dış alanda da Türk devleti oldukça zorlanıyordu. Bütün ilişkilerinde karşısına Kürt sorunu çıkıyordu. İşte bu nedenlerden ötürü Türk devleti PKK'ye karşı Güney Kürdistan yönetimi ve KDP'yi çok iyi kullandı. Güney güçlerinin duruşu da Türk devletine bu fırsatı veriyordu. Türk yetkilileri, KDP'nin yanısıra petrol yataklarını topraklarında bulunduran aşiretlerin reislerini de Ankara'ya çağırıyor, toplantı yapıyordu. Türkiye, bu şekilde bölgede İran ve diğer bölgesel güçler karşısında daha güçlü konuma gelmeyi de hesaplıyordu. Türk devletinin KDP'ye verdiği ilk görev sınır boyundan PKK'yi kovarak sınırdan bir karakol zinciri kurmak şeklindeydi. Bu plan çerçevesinde sınır hattı savaş uçaklarının ve kara birliklerinin saldırı hedefi haline getirildi. Güneyli güçler bu saldırıların hedefine ulaşması için Türk ordusuyla işbirliği yaptılar.

Güney Kürdistan'da birkaç yıl içinde çok şey değişmişti. Kitleler bilinçlenmiş, PKK'nin

direnişi ve mücadelesinden etkilenmişlerdi. 1991 Haziran'ında kurulan PAK (Kürdistan Özgürlük Partisi-Partiya Azadiya Kürdistan), özgürlükçü ve toplumsal bir mücadele hattı benimsenmişti. KDP her ne kadar halkın içinde bulunduğu zorluklardan dolayı duruma hakim gözüküyorsa da, PKK her an kitlesel patlama yapabilecek bir alternatifti. Bundan dolayı olacak ki KDP, PAK'ı yasadışı ilan etti, yönetici, üye ve sempatanlarını tutukladı, bazılarını komployla vurdu. Sadece PAK üyeleri değil, birçok PKK savaşçısı ve sempatanını da aynı yolla tutukladılar. Peşmergeler içinde PKK'ye sempatiyle bakanları safdışı ettiler. 1992 yazında direnişçi peşmerge komutanı Sadikê Omer'in Zaxo bölgesinde öldürülmesi gibi.

### '92 Güney Savaşına doğru

Türkiye'de Demirel-İnönü hükümeti iktidardaydı. Bu sürecin belirgin özelliği şuydu: Bir yandan demokrasi propagandası yapılacak diğer yandan Kürt halkına karşı özel yıkım savaşı şiddetlendirilecekti. Bu politikayla devlet artık JİTEM ve Genelkurmaydan ibaretti. Şırnak katliamından sonra ordu bütün devlet politikalarının tek karar ve yürütme organı haline gelmişti. Ordu, hükümet, parlamento, basın arasında millî mutabakat kurulmuştu. Bu Kürt halkına ve PKK'ye karşı topyekûn savaş sürecinin de başlangıcıydı artık. Ankara, yeni planının adını da koymuştu, topyekûn savaş. Bu savaşın öğeleri yeni değildi, ordu şiddeti, özel tim şiddeti, korucu şiddeti, Hizbul-kontra cınayetleri, yurtsever aydınların komplolarla ortadan kaldırılması, yasaklar, göçler, şehir ve köylerin bombalanması, legal zeminin tamamen Kürtlere kapatılması, basın ve diğer iletişim organlarında tek yanlı propaganda ve Kürt-Türk düşmanlığının körüklenmesi.

Çekiç Güç'ün konuşlandırılması ve KDP ile ilişkilerin derinleşmesiyle birlikte, Türk devleti 1991 yılında Güney Kürdistan'a hava bombardımanını yoğunlaştırmıştı. 6 Mayıs 1992'de Behdinan alanına büyük bir kara hareketi başlatıldı. Kara hareketinin ardından, 8 Haziran 1992'de Xoşyar Zebari ve Talabani Ankara'yı ziyaret etti. Bu ziyaret sonucunda, Çekiç Güç'ün kalması için Meclis'in 28 Haziran'daki oturumunda uzatma kararı çıkmıştı.

27 Haziran 1992 günü PKK'ye yakınlığı ile tanınan direnişçi peşmerge komutanı Sadik Omer Zaxo'da KDP tarafından katledildi. Aynı dönemde Amediye'li yurtsever önderlerden Ali Şaban ve Surçi Aşireti liderlerinden Hüseyin Axa Surçi KDP tarafından öldürülmüştü. Her 3 yurtsever önderin ortak özellikleri PKK yakınlıkları ve KDP'nin Türk devletiyle ilişkilerini teşhir etmeleriydi.

19 Mayıs 1992'de Güney Kürdistan'da parlamento seçimleri yapıldı. 28 Haziran'da ilan edilen Güney hükümetinin aldığı ilk karar, PKK'ye karşı savaş açma kararı oldu.

17 Ağustos 1992'de esir aldığı ARGK gerillası Salman Alagöz'ü, para karşılığında Türk ordusuna teslim etmişti KDP. Benzer

## Barzaniler İran KDP'sini tasfiye ediyor

Dr. Qasimlo ve Dr. Şerefkendi gibi önderlerinin öldürülmelerinden sonra İKDP artık Doğu Kürdistan'da kalamayacak kadar zayıflamışlardı. İKDP, Doğu Kürdistan'a sınır bölgeleri olan Zelê, Kalatuka, Surede, Kani Cengê, Bolê köyü çevresindeki bölgelere çekilir. Artık İran'a yönelik saldırılarını bu bölgelerden gerçekleştirir. İKDP'nin saldırıları üzerine İran, Bağdat ve Güneyli güçlerle İKDP'nin saldırıları engellemesi için bir anlaşma yapar. Bu anlaşma İKDP için sonun başlangıcı olur.

Bu anlaşmaya göre İKDP yöneticilerine Güney Kürdistan'ın sınır boylarından daha içerde olan alanlara çekilmesi istenir. İKDP ilk başta bu karara uyma-

yacağını açıklar. Ancak KDP ve YNK, İKDP'ye *"gerekirse savaşırız"* mesajı verir. İKDP boyun eğmek zorunda kalır. Önce Süleymaniye ve Ranya dolaylarında kendilerine hazırlanan kamplara aktarılırlar.

İKDP ağır örgütsel sorunlar yaşar. Bölünmeler, parçalanmalar başlar. Bir kısım peşmerge Avrupa yollarına düşerek mültecileşmeyi tercih eder. Güney'de kalan peşmergeler ise yaşamlarını sürdürmek için inşaat işçiliğinden, hamallığa kadar çeşitli işlerde çalışırlar. Bu işlerde çalışarak kazandıkları para ile geçimlerini sürdürmek için yetmeyince sınır kaçakçılığına başlarlar. Günümüzde hala onlarca peşmerge ile İKDP merkez komite

üyeleri sınır yaşamlarını idame ettirmek için sınır kaçakçılığını yapmaktadır.

Aslında Doğu Kürdistan'da köklü bir direnişi olan İKDP, KDP ve YNK tarafından İranla yapılan anlaşmalar sonucu tasfiye edilir. En son Mayıs ayında bir grup İran KDP'si peşmergesi Kelaşine yerleşmek istemesi de tümüyle bir KDP komplosuydu. Çünkü tam da Türkiye'de yapılacak 7 Haziran seçimleri öncesine getirilen kompo ile Kürtler arası savaş yaşanıyor imajı yaratılmak istenmişti.

Hareketimizin çeşitli konularda farklı görüş ve yaklaşımlarımız olsa da, İKDP'yle şimdiye kadar bir gerilim ve çatışma yaratacak sorunları olmamıştı.

İKDP peşmergeleri hiçbir bilgi vermeden yirmi beş yıldır gerillaların hakimiyetinin olduğu Medya Savunma Alanlarına giriş yapmışlardır. İlk önce *"Biz Rojhilat Kürdistan'a geçiş yapacağız"* demişlerdir. Gerilla Doğu Kürdistan'a geçiş yapmalarına izin vermiştir. Sonra sözlerinde durmayıp *"Biz burada kalacağız ve vergi alacağız"* dayatmasında bulunmuşlardır. Doğu Kürdistan'la yüzlerce kilometrelik sınırların var olduğu ve Xinere dışında da çok geniş alanların bulunduğu bir yerde, yirmi beş yıldır gerillanın hakim olduğu bir alana hiç bilgi vermeden gelmesi ve "Biz bu alanda kalacağız" dayatmasında bulunulması kesinlikle iyi niyetle açıklanamaz.

Doğu Kürdistan'la çok uzun sınırlar ve kalınabilecek geniş alanlar bulunmasına rağmen gerillanın kontrolündeki bölgelere geçişlerine hiçbir engel çıkarılmamıştır. Ancak yaşananlar, amaçlarının sınırdan geçiş olmadığını ortaya koymuştur.

Nitekim Temmuz ayı başlarında İKDP Genel Sekreteri Mustafa Hicri yaptığı açıklamada, *"İranla savaşma niyetimiz yoktur"* açıklaması yaptı. Madem İranla savaşmak istemeyen bir güç neden 25 yıldır gerillaların bulunduğu bir alanda gelip üstlenmek ister? Aslında KDP'nin yönetilmesiyle İKDP'nin amacı Kelaşin'de karargah değil, gümrük kapısı kurup sınırdaki halktan, kaçakçılardan para koparmaktır.



## Barzaniciliğin Rojava Devrimi'ne düşmanlığı

Arap coğrafyasında 2011'de halk hareketleri ortaya çıkıyordu. Kürt Özgürlük Hareketi de Tunus ve Mısır'daki ayaklamalardan sonra harekete geçti. 2011 Şubat'ında PYD, Garê'deki karargahını Rojava'ya taşıdı. Şehit Xebat Derik arkadaşın da aralarında olduğu tüm kadrolarını Rojava'ya kaydirdi. PYD hızla örgütlenme çalışmalarına girişti. Önce Halk Meclisleri'ni kurdu, ardından ilk askeri birliklerin temellerini attı.

19 Temmuz 2012'de Kobanê'de ardından Efrîn, Derik, Dirbesiyê, Amûdê'de halk yönetime el koyarak Suriye

rejiminin varlığına son verdi. Rojava'daki gelişmelere karşı KDP tavrı yine olumsuzdu. KDP, 'Esad oraları PYD'ye bıraktı' diyerek sistematik bir saldırı süreci başlattı. Hemen hendeklere girişti, halka sınır kapılarını kapattı. Türk devletinin de teşvikiyle KDP bu kez ENKS'yi piyasaya sürdü. Hewlêr'de KDP'yle görüşmeler yapıldı ve Kürt Yüksek Konseyi kuruldu. Dönemin Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu Hewlêr'e giderek sürece müdahale etti. Bunun üzerinde ENKS'den 'Rojava'da devrimin koşulları oluşmamıştır' açıklaması geldi. ENKS içinde

yer alan ve KDP'nin desteklediği Azadi adlı kontra yapı Halep'te PYD'ye savaş açtı.

Rojava'nın bütün bölgelerinde islamcı örgütlerle şiddetli savaşlar yaşanıyordu. Bu süreçte Kuzey'de de ateşkes ilan edilmişti. Ancak Rojava'da asıl savaşan Türk devletiydi. Cizîrê ve Serekaniyê'de şiddetli çatışmalar yaşandı. Hewlêr'e giden PYD yetkilileri Barzani'den silah istedi fakat karşılığında yardım yapılamayacağı cevabını aldı. Başından beri KDP'nin Rojava'ya boğma politikası Türk devleti, IŞİD, El Nusra gibi örgütlerin saldırılarına ce-

saret verdi.

Rojava'da çatışmalar yaklaşık 6 ay sürdü. Çeteler ağır darbeler almıştı. Bu zaferin hemen ardından Rojava'da kantonlar ilan edildi. En sert tepki yine Türkiye'den gelmişti. KDP ise 'karton' diyerek halkın iradesini hiçe saymıştı. IŞİD 2 Ağustos'ta Şengal'e yöneldi. KDP savaşmayarak Şengal'i, onbinlerce Êzîdî'yi IŞİD'e teslim etti. 3 Ağustos'ta HPG Şengal'e müdahale kararı alarak, çok sayıda gerilla gönderdi. HPG gerillaları büyük bir direniş sergileyerek daha yaşanacak daha ağır katliamların önünü aldı. Halkı dağlara

çeken gerilla güçleri daha sonra bir koridor oluşturularak halkı Rojava'ya aktardı.

Öte yandan KDP'nin Şengal'den kaçmasının faturası ağır oldu. Şengal tarihin en büyük katliamlarından birini yaşadı. BM'ye göre DAİŞ'in 3 Ağustos saldırıları sonucu 5 bin kişi öldü, 7 bin kadın kaçırılarak köle edildi. Gerçek rakamların ise bu verilerin daha da üstünde olduğu söylenmekte. Eğer bugün Şengal'in tam kurtuluşu olmu-yorsa bunun nedeni IŞİD değil, gerilla güçlerini 'işgalci güç' olarak gören KDP'nin Rojava karşıtı politikalarıdır.

örnekler giderek çoğalıyordu. Hewlêr'de, Zaxo'da gözaltına alınan yurtsever ve kadrolara ajanlık dayatmaları yapıyor, kabul etmeyenler ölümlle tehdit ediliyordu. 1992 yazı boyunca bu savaşın uygulamalarını izledik. PKK durdurulmadı, kitleler sindirilemedi. Tam aksine belli bir suskunluğa rağmen halk tamamen ayaklanma noktasına getirildi. Dünya suskundu, çünkü Türk devletinin bu imha politikasını onaylıyor, destek veriyordu. Türk devleti ABD savaş uçakları, helikopterleri ve ABD tanklarıyla vuruyordu.

1992 yılı kapatılıyor, kış yaklaşıyordu. PKK tasfiye edilmemişti. Türk devleti mutlaka sonuç almak istiyordu. Bu onun son kozuydu. Eğer beceremezse artık PKK'yi imha edemeyeceğini kesin kabul etmesi gerekecekti. Çünkü savaşın siyasal ve ekonomik yükü onu boğma noktasına getiriyordu. Ankara, Kürdü Kürde kırdırtacaktı. Güneyli güçler, YNK ve KDP önderlikleri buna uygundular. İşleri tamamen Türkiye'nin eline geçmişti. PKK gerillaları Behdînan-Bradost sınır boyunda kuşatılacak, imha edilecekti. Kuşatma sürecinde belki aylar süren bir çatışma içinde tutulacak, bu süreçte PKK'nin içerdeki güçlerinin imhası hedeflenecek, eğer bu plan tutarsa, alternatif Kürt politikacılar devreye sokulacak, Kürt sorununun PKK yöntemiyle çözülemeyeceği benimsenilmeye çalışılacak, Güney Kürtleri üzerinde sağlanan etkinlikle petrol yataklarından pay alınacak. JİTEM cinayetleri, köylerin boşaltılması, HEP'in kapatılması sürecinin başlatılması artık Türk devletinin son gayretleriydi.

Güney'e aşırı şekilde Türk subay ve istihbarat elemanları yerleştirildi. Çekiç Güç subayları saldırının planlaması içinde yer alıyorlardı. Washington'a giden Talabani ve Barzani talimatla dönmüşlerdi. Ancak saldırıya bir gerekçe lazımdı. PKK'nin bölgelerinden çıkmalarını istiyorlardı. Neden bölgeleri oluyordu? Burası Kürdistan'dı. Üstelik YNK ve KDP bölgeyi terkettikleri halde PKK, tam 1982 yılından itibaren direnerek burada kalmış, burayı özgür bir Kürdistan'ın beşiği haline getirmişti. Saldırıya bir başka gerekçe de gerillanın sınır köyleri üzerinde baskı kurduğu iddiasıydı ki, bu iddia tümüyle yalandı. PKK sınırda aşiretlerle, halkla bütünleşmişti. Sınırdaki köyleri Türk devletinin isteğiyle boşaltan KDP olmuştu. KDP iddiasının arkasında Türkiye için sınırda PKK'ye karşı karakolları oluşturma isteği ve planı yatıyordu.

İlginçti, tam da saldırının başladığı gün Güney Kürt hükümeti, federasyon ilan etti. PKK, federasyona karşı değildi. Ama nasıl bir federasyon olması gerektiği konusunda görüşleri vardı. Ankara federasyonu tanımamıştı, sadece onlar değil, ABD de tanımamıştı. Ancak KDP'den PKK'nin işinin bitirilmesini istiyorlardı. Saldırı başlatılmadan önce Türk Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş ve Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis, Botan ve Hakkari'ye gittiler. Eşref Bitlis kışa varmadan PKK'nin Şemdinli, Şırnak, Uludere, Çukurca gibi merkezlere saldıracağını söyledi. Bu açıkla-

manın amacı belliydi. Güneyli güçleri PKK'ye saldırarak, gerilla Kuzeye geçmeye çalışacak, sayıları fazla olan güçlerini barındırmak için zorunlu büyük askeri birliklere saldırmak zorunda kalacaktı. Tabii bunu bilen ve hazır bekleyen Türk ordu birliklerinin PKK'nin işini bitirmesi büyük sorun olmayacaktı. Plan aynen buydu. Bizzat Güneyli güçler, Eşref Bitlis'le görüşmüş, saldırıyı ortak planlamışlardı. Saldırının kışa yakın başlatılması ve PKK'nin ulusal meclis, ulusal hükümet kurma aşamasına denk gelmesi tesadüf değildi.

### Barzani Yaşasın TC, Kahrolsun PKK' diyor

Beklenen saldırı 1 Ekim 1992'de oldu. KDP ve YNK, Güney Kürdistan hattından, Türk ordusu da Kuzey Kürdistan hattında PKK'ye karşı savaş başlatılar. YNK-KDP güçleri birkaç gün içinde sonuç alma umu-duyla saldırdılar. Planın tutmadığı ilk günlerde ortaya çıkmıştı. Halk çatışmaları onaylamıyordu. Peşmergeler çatışmak istemiyordu. Çatışmaların Türk subaylarının denetiminde yapılması, KDP-YNK'yi teşhir etmişti. Gerillalar çok sayıda Türk subayını peşmerge kılığında esir almıştı. Kürt halkının ezici çoğunluğu saldırının Türk devleti tarafından başlatıldığını, amacın Kürt halkının birliğine yönelik olduğunu, Güneyli güçlerin alet olduklarını görüyordu. KDP-YNK'nin sahte belgelerle PKK'nin İran, Irak ve Suriye'den destek aldığı şeklindeki propagandası tutmamıştı.

Dönemin Türk Genel Kurmay Başkanı Güreş'in "*peşmergeler isterlerse yardım ederiz*" açıklamaları TC-KDP-YNK işbirliğini açığa vuruyordu. Barzani, "*Yaşasın Türkiye Cumhuriyeti, kahrolsun PKK*" sloganıyla artık ihanetini açıkca belli ediyordu. Kaldı ki Türk subayları peşmerge birliklerinin başına fiilen geçiyor, bombalama yapan uçaklara koordinat bildiriyor, boyanan askeri araçlarla peşmergelere durmadan silah ve cephane taşıyorlardı. Peşmergelere Türk ordusunun askeri miğferleri dağıtılıyordu. Sami Abdurrahman "*Peşmergenin parasını ve elbiselerini Türkler veriyor*" diyerek Türk ordusuyla ilişkilerini zaten itiraf etmişti.

Gerillanın direnişi saldırganları şaşırtmıştı. PKK çatışmadan yana değildi, peşmergeleri vurmak istemiyordu. Zaten gerillalar vurmuyor, savunma yapıyordu. Peşmergeleri asıl saldırganları tanımaları ve başlarındaki Türk devletinin çirkin yüzünü görmeleri için uyarıyorlardı. PKK haklıydı, meşru savunma savaşı veriyordu. PKK, Kürdistan halkının ilk defa yakaladığı özgürlük direnişinin boğulmaması mücadelesi veriyordu. Gerilla, caydırıcı olması için karşı saldırılarda da bulunmuş, Zaxo gibi şehir merkezlerine kadar saldırganları kovalamış, KDP-YNK'ye askeri mühimmat akışını önlemeyi hedeflemişti. Ambargo gönüllü katılımı tam başarılı olmuştu. Savaşın bu seyri Güneyli güçleri zorlamış saflarında gedikler açmıştı. Bunun üzerine Güney'de PKK sempatanlarına yönelmiş, bazılarını

kurşuna dizirdi. Tutuklular gizli yere hapsedilmiş, konuyla ilgilenen yabancı kuruluş temsilcilerinin tutukluları görme istemleri geri çevrilmiştir.

Savaş cephesine Türk basını dışında kimse alınmadı. Yakalanan dört gerilla Habur kapısından Türk devletine teslim edilmişti. Çatışmalardaki başarısızlık ve peşmerge saflarında görülen dağınıklık üzerine Türk ordusunun sınırı yığıldığı güçler ile Şemdinli, Çukurca ve Uludere'den Güney'e girmeye başladı. Uludere'nin güneyinde saldırgan Türk ordu birlikleri gerillalar tarafından kuşatılarak büyük kayıp verirdi. Şemdinli'de bir savaş uçağı düşürüldü. Bu kayıplar ve gerillaların geçit vermez direnişleridir ki, Türk ordusunun saldırısı belli noktalarda birkaç kilometre ile sınırlı kaldı.

PKK Hareketi kurulduğu günden beri bu tür saldırı ve komplolara uğradı. Bir sonraki bir öncekinden hep daha büyük oldu, ama her defasında PKK bu saldırıları üstelik güçlenerek boşa çıkardı. '92 Güney Savaşı, şimdiye kadar olanların en kapsamlısı ve en büyüğü niteliğindeydi. Saldırganlar da amaçlarına ulaşmak için ellerinden geleni yaptılar. Ancak halkın PKK'ye desteği, PKK'nin askeri gücü ve savaş yeteneği ile bu komplo boşa çıkartıldı. Bu savaşta, ihanetçi, işbirlikçi ve teslimiyetçi çizgiye karşı Beritan'ın (Gülnaz Karataş) direnişçi çizgi kazandı.

### Türk ordusu Güney'e yerleşiyor

Aslında 1991'in sonlarından itibaren Türk ordusu sınır boylarında yeni karakollar inşa etmişti. Özal'ın ölümünden sonra Ankara, Güney Kürdistan'a yönelik politikasını değiştirdi. Taktik yaklaşımlarını, tam da inkarcı ve imhacı geleneksel stratejilerine uygun hale getirdi. Türkiye bir yandan da Saddam ile ilişkileri geliştirmeyi ihmal etmedi. YNK ile yaşanan çatışmalarda KDP'yi destekleyerek, dengeyi KDP lehine bozan Türk devleti, Barzani'yi Saddam'la barıştırarak Irak egemenliğini yeniden Güney'e taşımak için varını yoğunu seferber etti.

Ve başarılı da oldu, Saddam Hewlêr'i işgal etti. Tarih 1994'ü gösterdiğinde Türk ordusu, sınırın Güneyi'nde güvenlik bölgesi oluşturmuş; savunma mevzilerini aşağıya indirmişti. Dönemin Dışişleri Bakanı Mümtaz Soysal, "*işgal gibi algılanmamalı, zaten o dağlarda insan yok*" diyecekti. Türkiye, bölgede her zamankinden daha güçlü bir pozisyona doğru yol alıyordu. 'Yerel çözüm', 'tampon bölge' söylemleri sıkça dile getirildiği bir sırada, Türk ordusu Güney'de PKK'ye karşı askeri operasyonlara girişiyordu. Bu operasyonlar Güney'e nihai şekil verme, KDP'yi kontrol altında tutma, PKK'yi imha amacı taşıyordu.

Aslında Temmuz '95'te Dublin'de yapılan zirvede Türkiye'nin gözetiminde Güney Kürdistan'a yeni bir biçim verildi. Dublin toplantısından sonra Barzani, Türk ordusunu resmen Güney'e davet etti. Aradan 21 yıl geçti... Türk askerleri hala Güney Kürdis-

tan'da. 100 tank, 3 ila 5 bin arasında değişen asker Güney'de konuşlanmış durumda. Türk askeri varlığı, Amediye, Kanıması, Delaruk, Şeladizê ve Bamernê'de Saddam Hüseyin döneminden kalma eski havaalanı ile Uludere'nin 60 kilometre güneyindeki şehir merkezinde bulunuyor. Bu askeri karakolların yanısıra Batufa ve Amediye'de de MİT temsilcilikleri faaliyetlerini sürdürüyor. Zaxo'dan Batufa ve Kanıması'yi askeri anlamda kontrol altında tutan Türk ordusu yerelde de 'ajan-muhbir' örgütlemesi oluşturmuş durumda.

Mesud Barzani, 2011 yılında Ankara'ya yaptığı ziyarette, "*Türkiye ile Kürdistan'ın güvenliği birbirine bağlı*" dedi ve Türk birliklerinin süresinin altı yıl daha uzatıldığını açıkladı. Anlaşmaya göre Türk askeri 2017'ye kadar Güney'de kalacak. En son IŞİD Hewlêr kapısına dayandığında toplanan Kürdistan Parlamentosu'ndan çok sayıda milletvekili, "*Türkiye'nin IŞİD'i desteklediği için askeri varlığını*" çekmesini istedi. Ancak KDP bunu kabul etmedi.

2014'ün son aylarında Hewlêr ziyaretinde Davutoğlu ile Barzani arasında yapılan görüşmede üslerin geleceği ele alındı. Bu görüşmede üslerin modernize edilmesi ve peşmergenin burada Türkiye tarafından eğitilmesi konusunda görüş birliğine varıldı. Hatta peşmergenin Türk ordusu tarafından eğitilmesi önerisinin Hewlêr yönetiminden geldiği basına sızmıştı. Zaten Hewlêr dönüşü yaptığı açıklamada Davutoğlu, askeri üslerin kalıcı olacağı söyledi. Kısacası şirketleriyle, dizileriyle, müziğiyle, cemaat okullarıyla Türk devleti Güney'in içlerine doğru ilerliyor. Kürt yönetimi de Ankara'yı bir 'umut kapısı' olarak görüyor. Geleceğini bu işbirliği üzerine kuruyor. Artık gizli olan sömürgecilik açık bir şekle bürünmüş durumda.

### Operasyonlar, anlaşmalar

Her alanda PKK'ye karşı güçlerin yanında yer alan KDP, 1998'de Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a karşı geliştirilen uluslararası komplota büyük rolü üstlendi. ABD'nin öncülüğünde 17 Eylül 1998'de KDP ve YNK arasında Washington anlaşması yapıldı. Öcalan'a yönelik gerçekleştirilen uluslararası komplonun startı da bu anlaşmayla verilmiş oldu.

Yine aynı yıl Türk ordusu "Murat Operasyonu" ismiyle Güney Kürdistan'da PKK'ye yönelik büyük bir operasyon daha başlattı. KDP peşmergeleri de bu operasyonda yer aldı. Mayıs 1999'da Türk ordusu, Güney Kürdistan'da PKK'ye karşı "Sandviç Harekatı" ismiyle başka bir operasyon başlattı. KDP peşmergeleri bu operasyondan da geri kalmayarak yerini aldı.

5-8 Kasım 2007 tarihinde Washington'da Türk Başbakanı Erdoğan ile ABD Başkanı Bush arasında, KDP ile işbirliği ve Güney Kürdistan'la ilişkileri geliştirme kaydıyla, PKK'ye karşı bir anlaşma imzalandı.

Kasım 2008 yılında da KDP ile Türk devleti arasında bir anlaşma daha imzalandı. Bu anlaşma oldukça dikkat çekiciydi.

Kuzey Kürdistan'da AKP ve Cemaat Kürt Özgürlük Hareketine yönelik soykırım operasyonları yürütüyordu. On bini aşkın insan gözaltına alınarak tutuklandı. Tam da bu süreçte KDP ile TC arasında imzalanan anlaşma 6 ayda PKK'nin tasfiye edilmesini öngörüyordu. Anlaşmaya göre PKK'nin bağlantıları koparılacak. PKK'ye karşı psikolojik savaş yürütülecek, PKK dışındaki oluşumların katılacağı bir ulusal konferans yapılacaktır. Stratejik yerlere peşmergeler ve Türk özel kuvvetleri konuşlandırılacak. Yapılacak bir Ulusal Kongre ile PKK'ye silah bırakılacaktır. PKK'den kaçışlar örgütlenilecek, sorgulara MİT görevlileri katılacak. KDP, bunların yapılmasında aktif olarak görev alacak. Tüm bunların karşılığında, Türk devleti ile KDP arasında ticari antlaşmalar artırılabilecek.

Yine benzer bir anlaşma 21 Aralık 2009'da AKP'nin o dönemki İçişleri Bakanı Beşir Atalay'ın Hewlêr'de Kürdistan Bölgesi Başkanı Mesud Barzani'yi ziyaretinde imzalandı. Buna antlaşmaya göre PKK'nin Güney Kürdistan'daki varlığına son verilecek, Mexmûr Kampı da boşaltılacaktı. Kuzey Kürdistan ve PKK karşıtlığı temelinde, Güney Kürdistan petrol ve gazının Türkiye'ye taşınması gibi bir dizi ticari antlaşmalara imza atıldı.

Yıl 2014... Bu kez KDP'ye bağlı güçler, Kürt kurumlarına AKP'nin yaptığına benzer bir tarzda baskınlar yaptı. PÇDK, KNK ofisleri, Kürdistan Yurtsever Gençlik Merkezi'nin Hewlêr, Duhok ile Zaxo büroları ile Kürdistan Özgürlükçü Kadın Kurumu ve Dicle Haber Ajansı'nın Hewlêr'deki merkezi ile Weşana Roji Welat Dergisi'nin Duhok ile Zaxo'da bulunan bürolarını kapatarak yasadışı ilan etti.

Uzun uzun anlatmaya çalıştık... KDP kırk yıldır Kürt halkının düşmanlarıyla işbirlikçi bir temelde ilişki içindedir. KDP çizgisinin aslında Kürdistan'ı bölüp parçalayan, Kürtlere soykırım uygulayan, Kürt'ü inkar eden, imha etmek isteyen sistemin bir ucu olduğunu şimdi daha iyi anlaşıyor. Böyle bir imha ve tasfiye uygulanırken Kürtleri denetim altında tutma görevi bulunmaktadır. Ulusal çıkarları kendi dar aile, aşiret, hizip çıkarlarına kurban eden Barzani KDP'si Güney parçasındaki toplumsal ihtiyaçları hiçbir şekilde görmeyerek halkı sefaletle mahkum edip örgütsüz ve savunmasız bırakmakta.

1980'den önce Kuzey Kürdistan'da PKK'nin temsil ettiği özgürlükçü çizgi KDP destekli ajan provokatörlerin saldırılarına uğradı. Bu savaşı PKK hareketi kazandı. Teslimiyetçi, işbirlikçi duruşa karşı Önder Apo'nun temsil ettiği direniş çizgisi KDP'ye rağmen Güney de dahil bugün dört parça Kürdistan'da toplumsal karşılık bularak hayat kazandı. Uluslararası hegemonyanın yarattığı parçalanmışlığı ortadan kaldırarak Demokratik Ulusa doğru yürüyen Kürt özgürlük mücadelesini hiçbir işbirlikçi, ihanetçi güç durduramayacaktır.



# Yeni bir bilme biçimi inşa etmek:

## Yöntem ve Hakikat arayışı

■ Dilzar Dîlok

**H**ak olanı aramak, hakkını aramaktır. Hakikat arayışı bir devrim yürüyüşüdür. Hakkını arama yürüyüşüdür. Zihniyette başlar, düşünceyle kendini somutlaştırır, duygularla bu düşünceye ruh kazandırır ve davranışa dönüşerek görünür olur. “*Bu işte bir yanlışlık var*” diyebildiğiniz anda doğru olanı aramaya başlamış olursunuz. Her yanlışlama bir arayışı doğurur. Arayış bir keşfin çocuğudur. Yanlış olanı, yanlış keşfetmek doğru olanı arama eylemini doğurur. Bu anlamda yanlışla-

mayı temel bir yöntem bilen bilgi aşıklarının en büyük hakikat arayışçıları olduğunu söylemek gerekir. Keşiflerin en hası, “*budur*” demekten ziyade “*bu değildir*” diyebilmekle oluşandır. Çünkü bir şeyin değilini keşfetmek, içinde bir red barındırır. Keşfin içine ikinci bir eylem giriyorsa keşif daha anlamlı olur. Yanlış olanı bulmak, doğru olana yönelişin anlam yoğunluğu en yüksek anıdır.

Yeni aramak, eskiden vazgeçebilmektir. Her gün, her an binlerce insanın, milyonlarca güzel düşüncenin, eski düşüncelerden vazgeçemediği için özgürleşemediğini bilmek acıdır. Varolanı riske atabilmek arayışın ilk şartlarındandır. Arayış sonucu yeni bulamama

ihtimalini, kaos aralığından yeni bulmadan çıkma ihtimalini de göze alabilmek ve bunu bile mevcut olandan vazgeçebilmek arayışın cesaret gerektirdiğini gösterir. İnsanlık tarihi, ölüm pahasına olan cesaretlerle arayışları başlatmanın, bu ruhla yeniye yönelmenin ve toplumsallığını bu güçle inşa etmenin örnekleriyle doludur.

Arayış, mevcut olanla yetinmemekle başlar. Mevcut olanın hakkı olmadığı görüşünün bir tohum olup yüreğe ve bilince ekilmesiyle başlar. Bu tabi ki bireysel değildir. İçinde varolunan toplumsallığa, insan gerçeğine, kültürel yapılanmaya bakarak, içinde yaşanan durumun hak edilmediğini, hak edilenin

devrim dönemlerindeki iç karmaşa, git geller, kavgalar ve devrim içinde devrimler bu tarz gerilimlerin çarpışmasının sonucu olarak kendini gösterir.

Arayış ezel ebed bir gerçeklik değildir. Arayış, mevcut olandan veya eskiyenden, kaybedilene veya yeniye doğrudur, kaybediş anında başlar. Kaybedilen haklar, hak arayışını, hakikat arayışını ortaya çıkarır. Bu arayışın doğru sonuçlanması, aslında arayış sonucu aranının bulunması da yöntemle imkan dahiline girmektedir.

### Yürümek hakikattir, Yöntem hakikatin kurucusudur

Yöntemi en genel tabirle ‘*amaca giden yol*’ şeklinde dillendirmek artık yetmiyor. Yol kavramının amaç ile kişi arasındaki araç olarak algılanması, toplumsal yaşam kapsamımıza göre çok geri ve dar kalıyor. Yol demek yürüyüş demektir. Eğer kişi yürüyorsa, yürüdüğü an hakikat anı olabilir. PKK Önderi Abdullah Öcalan’ın dediği gibi “*anladığın anda oluşuyor*”san, yani yürürken anlıyorsan, yürüdüğü an ve mekanı hakikatten ayıramazsın. Yürümek hakikattir. Yürünen yolun kendisi hakikate götüren değil, hakikatin kendisidir. Yolu amaçtan, yöntemi hakikatten ayrı ele almak, yürüyüşlerin anlamdan yoksun olduğunu düşünmektir. Yolda olmayı bir sonsuzluk algısına sıkıştırmanın, her adımı bir yaratım anına ve yaratım anlamına dönüştürerek anlamlandırmak hakikat savaşçılığının ilk görevlerindendir.

Yöntem, hakikatin kurucusudur. Yöntemsizliğe rağmen bir hakikat arayışından söz etmek mümkün değildir. Kapitalist modernitenin her an bir yeninin inşa edildiği, denendiği, tüketildiği ve atıldığı bir çağdayız. Ama ne yazık ki, hiçbir arananı bulduran, arananı götüren bir yöntem olmamaktadır. Her şey hegemonyanın değirmeninde öğütülen cansız bir yığın olmaktan kendini kurtaramamaktadır.

Yöntemi günlük, anlık olduğu kadar sonsuz olana ulaştıran bir hakikat formlaşması olarak görmek gerekir. Yönteme salt bir araç rolü biçmek, ciddi bir yöntemsizlik olur. Örneğin dincilik bir yöntem olurken salt bir araç olmamaktadır. Tüm den bir yaşam biçimi olmakta, her an yaşamı belirlediği kadar geleceği de belirleyen, kurgulayan ve yöneten bir güç olmaktadır. Her türlü yöntem, tarihsel bir rol üstlenmek durumundadır. Yöntemi kendi anından ibaret görmek, kesinlikle bilmeyi zamandan koparan ve anları tüketerek yaşamı anlamsızlaştıran bir duruş, bir bakış açısı olmaktadır.

Hakikati kapsayıcı olan bir sistemin, kişinin ya da grubun, yöntemi dar olabilir mi? Hakikati kadın özgürlükçü olan özgürlük mücadelecilerinin günlük yaşam duruşlarının kadın özgürlükçülüğünden uzak olması kabul edilebilir mi? Tabi ki kabul edilemez. En fazla, erkek egemenliğinin etkilerinin varlığı ve aşma mücadelesinin yoğunluğundan söz edilebilir.

Yöntem, kişinin hayata dair bildiklerinin toplamını en hızlı bir şekilde ortaya koyan gerçekliktir. Çünkü yöntem, hayatınızın tamamının anda somutlaşması,

kendini gerçekleştirmesidir. Bildiğiniz tüm anlamları yüklediğiniz duygularınızın dile gelişi de bir yöntemin yansımasıdır. Duygular, düşüncelerin yöntemidir de diyebiliriz. Düşüncelerin dile gelişi, ruh kazanmadan mümkün değildir. Duyguların kiminde sistemsiz, kiminde karmaşık, kiminde dağınık, kiminde aşırı ya da fanatik olması, düşünce düzeyine ulaşma aşamasında yaşanan zorlanmaları anlatır. Duyguların yoğunluğu düşünceye dönüşür. Bu yoğunluğu yaşamayan duygu, duygusallık olarak değerlendirilmekten kurtulamaz. Duygusallık denilen de düşünce olamamaktan ziyade, düşünceyle bağıni koparan ve hakikati oluşturmaya yetmeyen, kısırlı bir yaşantı olmaktadır. Duyguların zayıf görülmesi, duygusallığın bir insanın güçlü olamayışına işaret sayılması ve insanların zaafı olarak ele alınması tam bir pozitivizm saldırısıdır. Duyguları olmayanların düşüncelerinin varlığından söz etmek zordur. Duygu ve düşünce arasındaki yapısal bağı görmemek, insan hakikatinin perdelemek, parçalamaktır.

Çok fazla olduğu söylene de arayışların çok az olduğu bir çağdayız. Her anlamlı ve kararlı arayış kendisiyle birlikte doğru yöntemi de yaratır. En güzeli arıyor olabilirsiniz ama doğru yöntemleri geliştiremiyorsanız, arayışınız ancak başınıza bela olabilir. Nasıl aradığınız sorusuna vereceğiniz cevap yöntemi oluşturur.

Çağımızda yaşanan yöntemsizlikler, arayışların yönsüzlüğünü de ortaya çıkarıyor. Bir yandan da çağımızda dünyanın birbirine en uzak köşelerinde yaşayanların buluşmaları da anlamlı hakikat arayışlarının ve doğru yöntemlerin de varlığına kanıt oluyor.

### Dogmaların ömrü uzadıkça güçleri artar

Tek bir yöntemin hakim olduğu yer ve zamanda, yöntemden, yeni yöntemden söz etmek kâfirlik ve münkirlik sayılır. Ki bu durum zaten dogmatizmin hakimiyetini gösterir. Dinciliğin hakim olduğu yerde bunun dışına çıkmak kâfirlik olurken, cinsiyetçiliğin tek ve hakim yöntem olduğu yerde, bunun dışına çıkmak namussuzluk olur. Milliyetçiliğin kabul edilebilir tek yöntem olduğu yer ve zamanda başka bir yöntem arayışının dahi vatan hainliği olduğunu zaten Türkiye Cumhuriyetindeki günlük olaylardan ve hâkim siyaset anlayışından görmekte ve anlamaktayız. Kâfirlik, namussuzluk, vatan hainliği bugünün Türkiye’sinde aynı anlama gelmektedir. Kökeninde hakim zihniyet yapılanmasının ve hakim yöntemlerin olduğu unutulmamalıdır. Uygarlık tarihinin tüm çağlarının egemen tanrısı olan dogmalar her zaman işbaşındadır.

Dogma, sizin gaddar tanrınızdır. Size hiçbir şeyi yaptırmaz. Her şeyi kendisi yapar. Vereceğiniz her tür emeği, kendi çıkarına öğretir ve yutar. Çünkü dogmalar, sizin zamanınıza ait değildir. Dogmaların ömrü uzadıkça güçleri artar. En uzun ömürlü dogma, en gaddar dogmadır. Eğer bu dogmaların esaretinden kurtuluşu, hakikat arayışında doğru yön-



bu olmadığını düşünmek, görmek ve buna inanmak, hakikat arayışının müsebbibidir.

Her hak arayışı toplumsaldır. Kişi kendi hakkını arıyorsa dahi, bu bireyin toplumsal gerçeklikten kaçamayacağından dolayı toplumsal bir arayış olmaktadır. Kişisel bir durumu dava etmek ve bu davayı kazanmak da kişi için olduğu kadar toplum nezdinde kazanılmış bir dava olmaktadır. Bundan dolayı arayış sürekli toplumsaldır. Toplumsal olmayan arayışlar kaybetmeye mahkumdur.

Arayış, bir kaos durumudur. Kaybedilenler, mevcut olanlar, arananın an’daki durumu ve arayışının kişiselliği, buluşun gerçekleşmesine dair bir gelecek düşü... Tamamı bir kaosu oluşturur. Kaos durumu sürekli bir gerilim yaratır. Yeniye yönelişin düşünce ve duyguları yapılandığı bir gerilim, arayışın kimliği olur. Her devrim bir arayış olduğundan,

**“Yürümek hakikattir. Yürünen yolun kendisi hakikate götüren değil, hakikatin kendisidir. Yolu amaçtan, yöntemi hakikatten ayrı ele almak, yürüyüşlerin anlamdan yoksun olduğunu düşünmektir. Yöntem ise hakikatin kurucusudur. Yöntemsizliğe rağmen bir hakikat arayışından söz etmek mümkün değildir.”**



tem geliştirmenin temeline koymazsanız nafle bir kulluktan öteye bir adım atmazsınız.

Dogmatizm en büyük yöntemsizliktir. Yöntem, amaca giden yol iken, dogma amaca giden yolu değil, hep kendi yolunu gösterir size. O zaman amaca gitmek imkansızlaşır ve dogmanın gösterdiği hedefe ulaşabilirsiniz ancak. Dogmalar kötü yol arkadaşlarıdır. Hep kendi yoluna götürdüğünden sizi amaçları-

manın iyi bir örneğidir. Duygular da birer düşüncedir. Duygusal zeka ve analitik zeka olarak ayırtmak tanımlamanın ve tanımanın bir yöntemi olurken, insan zihniyetini parçalayarak insan hakikatini uzağına düşmenin de bir sebebi oluyor. Duyular birer düşüncedir, her biri bir zeka somutlaşmasıdır. Görmek, görülenlere toplumsallığın oluşturduğu anlamı vermek bir zekadır. Sezgileri düşünceden ayrı ele almak da in-

Yöntem ve hakikat arayışının kendini nehirsel akışlara kavuşturduğu bilimleri yaratmak ve toplumu bu akışlarla buluşturmak zorundayız.

Yeni bilme biçimimizin, yeni yöntem ve hakikat arayışımızın sosyolojik olacağı, bu sosyal bilimsel yeni bilimin de jineoloji olacağını söylemek amacımızı daha iyi izah edebilir. Kadın ve yaşam bilimi olarak tanımlayabileceğimiz jineolojinin mevcut bilimler karşısında kendini var etmesinin, büyük bir hakikat savaşçılığı olacağını bilerek bu bilme inşasına başlamak gerekiyor.

Söylediklerinizden şüphe duyuluyorsa, hep tekrarlamak zorunda kalıyorsanız, yanlış anlaşıldığınızdan öte anlaşılmadığınızı düşünüyorsanız, izah etmek ve giderek bu izahları söyleminizin karakterine işlemek mecburiyetinde olduğunuzu fark ediyor ve bu durumdan rahatsızlık duyuyorsanız erkek egemenlikli zihniyetle örülen bilim anlayışından bir kopuş yaşıyorsunuz demektir. Duyularınız düşüncelerinize karşıyorsa ve düşüncelerinize kanıt gösteremiyorsanız, çoğunda bir istisna sayılıyorsanız, sadece erkek egemenlikli bilimci bakıştan kopmamış, aynı zamanda jineolojik bakış açısının seyrine girmişsiniz demektir. Söylem, nesnelliği kanıtlanmış ve kanıksanmış bir mecrada değilse, hakim bilimlerdeki anlayışı sorgulama mecrasındadır demektir.

Jineoloji, farklı konuları işleyerek hakim bilimlerden ayrılmaz. Bilmenin ilkesi, biçimi, hitap ettiği toplum ve bireyler konusunda hakim bilimlerden ayrılır. İnsana dair olan her şey kadın biliminin konusudur. İnsana dair olan her şeyin insanca ele alınışı kadın bilimini ilgilendirir. Dünyamızda yaşayan milyarlarca insanın ayrılaştırılmasının bir çılgınlık olduğunu ve soykırımları yaratmanın ise tam da bu çılgınlık olduğu bilinciyle yaşamaya yönelmek jineolojik bir yaklaşımdır.

Bu arada temelde önem kazanan ve farkı ortaya koyan yönetime ilişkindir. Aynı konuları farklı yöntemlerle inceleyerek, ilkelerini sorgulayarak ve sadece toplumun erkek kesimini değil tüm toplum

kesimlerini esas alarak inceleyen jineolojinin, erkek egemenlikli olarak gelişen sosyoloji karşısında devrimsel bir çıkış yapabilmesinin temel şartı yöntemde devrim yapabilmektir. Bunun için nesnellik saplantısından kurtulmak, ikilemlere hapsolmaktan kurtulmak, insana, doğaya ve hatta maddeye veri olarak kesinleştiren temel argüman saymaktan vazgeçmek, bilgiyi ortaklaştırmak ya da evrenselleştirme adına tekelleştirmekten ve tekelleştmekten imtina etmek şarttır. Yöntem konusu jineolojik çalışmanın ilk şartı olurken toplumda doğru bir yaşam ve toplum bilinci oluşturmak için de bir amaç şeklinde ortaya çıkmaktadır.

### Determinizm, bir erkek ideolojisidir

Zihniyette mutlaklıktan, evrensellikten, kesintisizlikten, düz çizgisellikten ve katı determinizmden kurtuluş olmadan jineolojik çalışmaların yürütülemeyeceği temel düsturu kesinlikle hiçbir zaman unutulmamalıdır. Katı determinizmin geldiği aşama kadın katliamlarını da meşrulaştıran bir düzeydedir. Bu konuyu düşünmeye başladığımdan beri olayları incelerken salt ortak ya da evrensel bir sebep aramamaya dikkat etmeye çalışıyorum. Vardır bir sebebi elbet demek gerekiyor. Ki öğretilen sebepler çoğu zaman hiyerarşilere hizmet halindedirler. Şiddete uğrayan kadınlar için aynı sözün söylenmesi gelir aklıma böyle durumlarda. Ya da tecavüze uğrayan kadınlar için söylenen ve her zaman kadını suçlayan -cezalandıran o kirli atasözleri- deyimler. Kaynağı erkek egemen zihniyette bulunan, şiddeti, katliamı ve tecavüzü temellendiren ve mantığa bürünen anlayışın ötesinde düşünmek, bakabilmek şart. Ki buna göre gitsek bugünkü savaşların, katliamların, kavgaların, cinayetlerin, soykırımların ve fazlasıyla uzatabileceğimiz bu durumların kesinlikle birer sebepleri olduğunu görmekte zorlanmayız. Yemeğin tuzunun az olması gibi bir gerekçeden daha anlamsız gerekçelerle şiddet ve

soykırımlar gerçekleştiriliyorsa, bunun kökeninde biraz da insanların insan olmaktan çıkarak hakim sistem eksensli olarak kalıplaşmış ve hakim kılınan sebep-sonuç ilişkilerine alıştırılmış olmaları vardır.

Aynı sonuçlara dair aynı sebepleri dile getirmek, artık bir katliam fermanı mesabesinde. Aynı sonuçların çok fazla ve başka başka sebepleri olabileceğini düşünmek, aynı sebebin aynı sonucu doğurmayacağını bilmek ve bunu, yaşama bakmanın temel yöntemi olarak ele almak şarttır. Total çıkarımlara gitmek bir katliamdır. Özel çıkarımlara yaşamı ve doğruları boğmamak da önemlidir ama total çıkarımlar hakim kıldığında total olanın sınırları dahiline girmeyenlerin katledildiğini bilmek gerekir.

Kendini bütüne uygun hale getirmek, yöntem olarak sürekli bir öldürme barındırmaktadır. Kadınlarla çok ilgili olduğundan yola çıkarak, moda gerçeğinden örnekler verilebilir. Moda diye sunulana göre olmak, kendi beğenisini, zevk duyulanı öldürmek ve sunulana göre, bundan dolayı da belirlenen sınıra göre olmaktır. Moda bu anlamda faşizmin en süslü, kırkıktan halidir.

Determinizm, bir erkek ideolojisidir. Tek yönlüdür. Tek renklidir. Aynılaştırır. Farklılıklara tahammülü yoktur. Benzeştirmenin zirvesi modada olduğu gibi siyasal ve toplumsal alanda da faşizmdir. Kötü bir yöntemdir ve insan hakikatinden uzaktır. Yine bugün kadınların maruz kaldığı şiddet ya da soykırım uygulamaları karşısında hakim determinist yöntem esas alındığından hukuk sistemi içinde hiçbir iyileşmenin ve durum düzeltmesinin gerçekleşmediğini görüyoruz.

Kadın ve yaşam bilimi olan jineoloji kapsamında ele alındığında, yöntem ve hakikatin bizleri özgür yaşamla buluşturması işten bile değildir. Bizleri özgürleştirmeyen bilme biçimini yeni olduğunu söylemek zordur. Jineoloji kapsamında gelişecek olan yeni bilme biçimimiz, kesinlikle bizleri özgürleştirecektir.

■ ■ ■

**“Dogma, sizin gaddar tanrınızdır. Size hiçbir şeyi yaptırmaz. Her şeyi kendisi yapar. Vereceğiniz her tür emeği, kendi çıkarına öğütür ve yutar. Çünkü dogmalar, sizin zamanınıza ait değildir. Dogmaların ömrü uzadıkça güçleri artar. En uzun ömürlü dogma, en gaddar dogmadır.”**

nızdan, hislerinizden, sevgilerinizden ve siz olmaktan, özcesi özgürlükten uzaklaştırır. Dogmalarla yürümek, özgürleşmemenin temel sebebidir. Dogmalar köleleştirir. Çünkü dogma, sizin gaddar tanrınızdır.

Dogma, bir üst akıl biçiminde kendini var eder. Her an kişinin kendini kontrol etmesinin bir biçimidir. Aslında kişiyi kontrol eden dogmalardır. Binlerce yıllık bu dogmalara karşı gelmek, bir devrim yapmayı gerektirir. Dogmalardan kurtulmanın başlı başına özgür düşünce olduğunu söylemek de zordur. Çünkü, düşüncenin form kazanmış hali ancak toplumsal anlam kazanabilir. Düşüncenin form kazanması, dogmaların zincirlerinden kurtulmuş ve yönsüz kalmış halinin kesinlikle aşılmasıdır. Düşüncenin form kazanması akışkanlıkta bir duraganlık değildir. Yeni bir biçim olarak akışa devam etmesidir. Eğer akış durur da düşünce form kazanma adına donmaya uğrarsa, bu durumda yeni bir dogma oluşur.

Dogmaları oluşturan, düşüncelerin ve düşünce olamamış duyguların katılaşmasıdır. İnsan zihniyetinin duygu ve düşünce olarak parçalanması aslında tanımlamaya çalışırken tanımsızlaştı-

san hakikatini parçalamaktır. Sezgiler, kesinlikle düşüncenin en yoğunlaşmış ve duygularla ruh kazanmış halidir. Her zaman ileriye gitmezler. Tarihten yola çıkar, kiminde geleceğe uzanır, statükoya teslim olmayı asla kabul etmez. Çünkü formlaşmaya karşı aşırı duyarlıdır.

### İnsana dair olan her şey kadın biliminin konusudur

Bilim çağındayız. Bilginin her an yenilediği, bilginin ulaşım hızından dolayı da olsa insanların kendi bildiklerinden şüphe eder duruma geldikleri bir çağdayız. Yöntemin hakikatle özdeşleşmeye en yakın olduğu bir çağdayız. Böyle bir çağda bilgiye ulaşma, bilgiyi ortaya çıkarma, ifade etme ve bilgiyi yaşama biçimlerinin hepsinin yeniden sorgulanması ve yenilenmesi gerekiyor.

Neyi bilmek istiyoruz? Nasıl bir bilgi istiyoruz? Bilgiye nasıl ulaşmak istiyoruz? Bu soruların cevaplarını vermek, yeni bir bilgi yapılanması oluşturmak demektir.

Yeni bir bilme biçimi yaratmak zorundayız. İnsan hakikatini anlamlı yaşatan, yaşamla ve toplumla buluşturan bir bilme biçimi inşa etmek zorundayız.

## Devrimin gözükara çocuğu

Kürdistan'ın Batı cephesinde başlayan direniş devrimi yediden yetmişe tüm toplumu iliklerine kadar etkiledi. Çocuk, genç, kadın, yaşlı herkes ülke savunması için seferber oldu. Tüm dünya kulaklarını dört açmış teslimiyet haberlerini beklerken Rojava halkı destansı bir direniş ile tüm oyunları bozarak yeni bir miladın kapısını araladı. Çocuklarına veda eden babalar, kucağındaki bebekler ile silah omuzlayan anneler, evlatlarını savaş mevzilerine uğurlayan ebeveynler, ailece topyekün devrime akın edenler devrimin ne denli ağır bedeller istediğinin bilincindeydiler yollara düşerlerken.

Düşmana karşı sipere geçenlerden biri de 19 Mart 2014'te Til Xenzir'de barbar DAİŞ çetelerine karşı savaşarak şehitler kervanına katılan YPG savaşçısı Siyamend Tolhildan kod adlı Nêçîrvan

Silêman idi. Siyamend 1993 yılında Serêkaniyê'de yurtsever bir ailede gözlerini dünyaya açar. Ekonomik durumu çok kötü olmasına rağmen ailesi özgürlük mücadelesine her türlü desteği verir. Tolhildan da ailenin olumsuz ekonomik koşullarından dolayı küçük yaşta hayatın ağır sorumluluklarını yüklenmek zorunda kalır. Yaşlıları sokakta oynarken o ailesinin geçimini sağlamak için çalışır.

Tolhildan 12 yaşına geldiğinde amcası ile kanalizasyon işinde çalışmaya başlar. İşinde başarılı olan Tolhildan 15'ine geldiğinde ise artık keçe operatörüdür. Gençlik yaşlarında merhametli ve sağlam kişiliği ile tanınan Tolhildan her zaman arkadaşlarının yardımına koşan fedakar biriydi.

Yüreği ülke sevgisi ile çarpan Tolhildan'ın toprak ve vatan aşkı tartışılmazdı. Ve tercih söz konusu olduğunda arkasına bakmadan ülkesini tercih edip YPG'ye katılır.

Tolhildan daha önce YPG saflarına katılan kardeşi Şivan Silêman ile beraber aynı mevzide savaşmaya başlar. 8 Kasım 2012'de çeteler Serêkaniyê'ye saldırmaya başladıklarında kardeşi ile beraber buradaki çatışmalara katılan Tolhildan savaş cephesinde aynı zamanda dozer operatörülüğü yapıp savaşçılar için siper kazma işi yapmaya başlar. Daha sonra Tiwêmiyê köyünde çetelerle çıkan çatışmaya katılan heval Tolhildan burada yaralanarak Serêkaniyê'de hastaneye kaldırılır. 6 gün süren tedavi sürecinin ardından savaş



cephesine dönen Tolhildan bir süre sonra yine yaralanır ve yeniden hastaneye yatırılır. Yaraları iğleşen Tolhildan bu kez Tiwêmiyê köyünde savaşın en ön cephesinde yerini alır.

Bu sırada Tolhildan'ın YPG saflarına katılan bir diğer küçük kardeşi Çektar Tolhildan çıkan çatışmalarda yaşamını yitirir. Bunun üzerine intikam yemini eden Tolhildan, 2014'te Til Temir ve Til Hemis'teki operasyonlara katılır. Tolhildan bu operasyonlara katıldıktan sonra YPJ safları-

na katılan kız kardeşi Bêrivan Silêman (Destan Tolhildan) ile beraber 45 günlük bir eğitim devresine katılır.

Tolhildan'ın kız kardeşi YPJ savaşçısı Destan, kardeşini "Şehit Siyamend derin bir yoldaşlık ruhuna sahipti. Her şeyini kardeşleri ile paylaşırdı" cümleleri ile tarif ediyor. Takvimler 10 Mart'ı gösterdiğinde Til Xenzir'de barbar DAİŞ çeteleri ile çıkan çatışmada Tolhildan bir kez daha yaralanarak 16 Mart'ta hastaneye kaldırıldı. Ancak bu sefer bütün müda-

halelere rağmen kurtarılamayarak 19 Mart'ta şehitler kervanına katıldı.

Dîrbêsiyê Berkevîrê köyünde bulunan Şehit Rustem Cudi Mezarlığına defnedilen Tolhildan'ın cenaze törenine katılan binler şehitlere özgür gelecek sözünü yinedi. Merhametli, sorumluluk sahibi, emekçi ve güçlü bir karaktere sahip olan Şehit Tolhildan başta ailesi ve arkadaşları olmak üzere tanıştığı, karşılaştığı herkeste güneş sıcaklığında bir iz bıraktı.

Anısı mücadelemize ışık olacaktır.



# Şiir gibi bir yaşam



**S**eni yaşamın her anında bir şiir gibi anlatmak, bir şiir gibi anmak, seni dolu dolu, duygulu ve güzel bir şiir gibi yaşatmak, duyumsamak, içten gelen dopdolu duygularla öyle temiz, öyle sade anımsamak gerekir. Bazen bir gece yürüyüşünde, bazen coşkulu bir halayda, karanlık gecelerde bir yıldız gibi parlayan seni el yorgunluktan halsiz düşene kadar yazmalı. Nefes bitene kadar anlatılmalısın. Kalem ve defter bitene kadar yazılmalısın. Gerçeğine en yakın biçimiyle mücadeleni, alçak gönüllülüğünü, yoldaşlık sevgini yazmalı. Yazılacaklar, anlatılacaklar acaba senin hakikatine denk gelecek mi? Senin dağlara olan aşkını dile getirmeye sözcükler yetecek mi? Hangi kavramlar karşılar bunu, hangi yoldaşlar senin sonsuz bağlılığın ve inancın karşısında eline kalem almaya yeltenebilir? Birkaç sözcükle anlatılamazsın ki sen. Çektiğin zılgıtlar hala kulağında. Bir çocuk güzelliğindeki sana çok yakışan o gülüşünü tarif etmek çok zor. Ama seni yurdumuzun çocuklarına anlatmak zorundayız Sarına. Göklerin yüce maviliklerine yazmak zorundayız. Bir özgürlük şarkısı gibi çığırılmalısın coşkun akarsulara, derin denizlere. Dipsiz uçurumlara işlenmeli güzelliğin. Yurdumuzu boydan boya dolayan rüzgara anlatacağız seni. Böylelikle gittiği her yerde seni duyuracaktır. Yine de sen biraz eksik anlatılmış olacaksın. Senin yoldaşlığına erişmek için bir şahin olup kanatlanmalı insan, gökyüzünde uçmalıdır. Bazen bir rüzgar olup esmeli, sıcak bir yüreğin doluluğuyla yaşamalı özgürlük aşkını ve yoldaşlığı bu dağlarda. Senin yoldaşlığına ancak böyle erişilebilir. Senin gibi içten, senin gibi özgürlük ve güneş aşığı, senin gibi yoldaş canlısı, senin kadar dağlara bağlı olarak ancak sana yoldaş olabilir, senin yoldaşlığına ulaşabiliriz.

dırmamaktır. Öyle de olması gerekir. Bir başkasının ölü bedenini almaya giden bir genç kızın sırf bu yüzden vakitsiz ölümü tüm yetenekleri harekete geçiremezse bunu hangi güç yapabilir ki?

Sarına yoldaşımızı bazı yakın akrabalarının da korkunç katliamda can verdiklerini hatırlatarak da tanıyın istiyoruz. Uludere'nin Roboski köyünde yaşanan ve etkileri çok ağır katliamdan söz ediyoruz. Hani okul harçlıkları için tehlikeleri göze alarak sınırın diğer yanından mazot taşımaya giden çocuklar vardı ya ve hani savaş uçakları onlara ölüm kusmuştu ya. İşte onlar. Kiminin babasının köy korucusu olması da bu hazin durumdan onları kurtaramamıştı. Bazılarının koşul ne olursa olsun 'suç potansiyeli' taşımaktan kurtulamayacakları da anlaşılmış oldu.

Böylesi bir toplumsal gerçeğin içinden çıkıp halkının özgürlük mücadelesine atılmış Sarına. Devrimin kızgın ateşinin hiç sönmediği yanık coğrafyadandır. Sömürgecilik tarafından ötekileştirilen ve hatta yer küreden silmek için akla hayale gelmeyecek her türlü kötülüğün reva görüldüğü ova ve vadilerden düşer dağların yoluna. Çünkü çok sebebi vardı bu yolculuğa atılmak için. Yakın tarihin tanığıydı o. Sokak ortasındaki infazların, faili meçhule gidenlerin, asimilasyon politikalarının, yakılan köylerin şahidiydi. Yok sayılan ülkenin, 'yasaklı dilin' göçebe çocuklarındandı. Ama en önemlisi de tüm bunların farkına varan korkusuz fırtınalı çocuklardandı.

Direngen, savaştan, mert insanlarıyla bilinen Goyi aşiretindendi. Bu da PKK gerillacılığında onun için bir artıydı. Müziğe ilgili, duyarlı, çalışkan olması, cana yakınlığı birçok olumlu yanından birkaçını oluşturuyor. Yoldaşlarının gözlerinden sakındıkları bir imge olarak hatırlanıyor. İstekli katılımı karar kıl-

ona olan saygıyı attırmıştı. Epilepsi (sara) hastası olması da onu engellemiştir. Eğitimlerde zorlandığı noktalar da dahil olmak üzere son derece girişken, ilişkilerinde sorgulayıcı ve örgütsel, duruşunda radikal, eksikliklere karşı eleştirel olmuş. En zor koşullarda kalarak pişmeyi, iyi bir savaşı ve militan olmanın gereği saymış.

Geride kalmanın ne anlama geldiğini ve gelişmenin sonsuz bir çabayla ve emeğin ürünü olarak gerçekleşeceğini anladıkça daha güçlü durmuş. Şu sözler ondaki sorgulama ve arayışın düzeyini yalınlıkla ortaya seriyor: "Önderliğimizin savunmalarında dile getirdiği sistem gerçekliklerinin etkisini kendi şahsımda da ciddi bir düzeyde sorguladığımı belirtir. Sistemin yarattığı bir kişilik olarak ne kadar köleleştirildiğimi ve kendi gerçekliğimden uzaklaştırdığımı fark edebiliyorum. Sistem gerçekliğini çözümlerle kendi kişiliğimi yeniden yaratmayı temel bir amaç olarak ele aldığımı belirtir. Kapitalist sistemin etkilerinin ve kişiliklerimizde yaşadığımız sorunların gelişimimiz önünde ciddi şekilde engel teşkil ettiğini fark edebiliyorum. Savunmalardan çıkardığım sonuçla kişiliğimde sistemi temsil eden geri özelliklerimle güçlü bir mücadele yürüteceğimi belirtir."

Sonraki mücadele yaşamını tümünden sözünü ettiği kişiliği yaratmaya adanmış Sarına. Bu genç, heyecanlı, coşkulu kadın gerilla en zor koşullarda da yoldaşlarının moral kaynağı olmasını bildi. Yoldaşlarının sevgilerinin odağında yer almasına sevinse de, farklı havalara girmeden hedeflerini kovaladı. Büyük amaçlar edindiğinden yoldaşları söz ediyorlar. Gencecik bir kızın görece kapalı sayılabilecek bir ortamdan gelerek kolaylıkla uyum sağlamasını, erkenden bilinçlenmesini anlamlı buluyorlar. Sonuç alınca kadar geri adım atmadığının altını çiziyorlar.

Kusursuz yoldaşlığı ve büyük cesaretiyle yoldaşlarının güvenini kazanan Sarına'nın en zorlu alanlara gönderilmesinde bir sakınca görülmemiş. Yaşam duruşuna göre sergilediği özlü pratik katılım düzeyi herkeste ona dair bir saygınlık uyandırdı. Çünkü başarıdan başka seçeneğe yer vermiyor, yanındakileri de bu doğrultuya sevk ediyordu. Zaten sistemin gerilettiği etkilerini çok fazla özümsemediği için örgüt kültürünü ve bilincini alması çok zor olmuyor.

İşte böyle bir yoldaşını yitirenlerin ne hissedeceğini düşünecek olursak birçok sonuca ulaşabiliriz. Savaşın keskin gerçeği içinde yanında onlarca savaş arkadaşını yitirenler için bile bu tür kayıplar hep ilk gibidir. Bir daha öyle biri dünyaya gelmeyecek, onunla geçirilen güzel anlar yaşanmayacak gibi gelir. Kendi içinde bir dönemin kapanışı gibi algılayanlar da vardır, kendileri açısından. Ardından yeni sözler verilir, kalan yoldaşlarla kaldığı yerden nasıl sürdürülebileceği üzerine düşünülür. Böyle gidişlerin umuttan öte beklentiler yaratma gücü olduğunun bir kanıtı da budur bizce. Bize mücadele etme gerekçesi, umudu bırakan nice kahraman şehidimizi olduğu gibi, gencecik yaşında gözünü kırpmadan ölüme yürüyen bu güzel yoldaşımızı büyük bağlılığımızla anıyoruz.

**Mücadele yoldaşları**



Kod adı: **Sarına Dicle**  
Adı soyadı: **Sinem Ünver**  
Doğum tarihi ve yeri: **1993 Şırnak**  
Katılım tarihi ve yeri: **10 Temmuz 2009 Van**  
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Temmuz 2012 Şemzinan**

*Ancak böyle mücadelene ve yürüyüşüne layık olabiliriz ey ölümsüz yoldaş."*

Sarina'ya ilişkin bir yol arkadaşı duygularını böyle kaleme almış. Bebek sevimliliğinde bakışların ve gülüşlerin karşılığı belki upuzun şiirler, sonu gelmeyen şarkılardır. Bunlar devrimle buluşmuşsa karşılığı yeri geldiğinde korkusuzca girilen eylemlerdir. Altından geçen kurşunlara, uçak seslerine, yanı başında patlayan bombalara al-

dığını her koşulda göstermiş. Böyle olunca hızlı gelişme göstermesi için yoldaşları ellerinden gelen desteği sunmaktan geri durmamışlar. Olumlu, geliştirici yaklaşımları Sarına yoldaşın bileğinin gücüyle hak ettiği kanısında çoğu. Çok fedakar olması onun için de bir şeyler yapılması gerektiği düşüncesini uyandırmış. Başarıya kilitlenmesi, hedeflerine ulaşmaktan başka yol düşünmemesi, kaygısız yaklaşımları